

Újpest, 1933

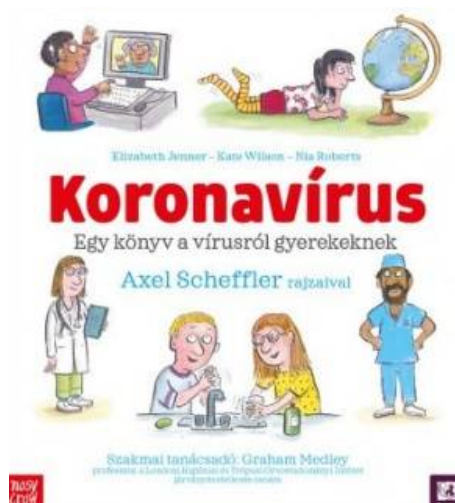
A KORONAVÍRUS JÁRVÁNY MIATT ELRENDELT RENDKÍVÜLI BÖLCSŐDEI SZÜNET ALATT TÖRTÉNT ONLINE KAPCSOLATTARTÁS KUTATÁSI EREDMÉNYEI

Újpest, 2020

Készítették: MPT Kisgyermeknevelési Szakosztály tagjai
Farkas Anikó, Kocsis Ildikó, Nyitrai Ágnes, Szűcs Viktória, Vokony Éva
Fotók: Újpesti Egyesített Bölcsődék

2020

I. KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A koronavírus járvány miatt elrendelt rendkívüli bölcsődei szünet alatt történt online kapcsolattartásról

Ügyelet, és lassan újra nyitnak a bölcsődék!!!

Tartalom

I. KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA	2
I.1. Bevezető	5
I.2. A bölcsődei online kapcsolattartásról szóló kutatás előzményei.....	5
I.3. A kutatás körülményei, az adatgyűjtés módja.....	7
I.4. A kutatási eredmények összefoglalása	8
I.4.1. Vezetői kérdőív eredményei	8
I.4.2. A kisgyermeknevelői kérdőív eredményei	9
I.4.3. A szülői kérdőív eredményei.....	11
I.5. Javaslatok	12
I.6. Zárszó	13
II. KÉRDŐÍVEK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE.....	14
A BÖLCSŐDEI ONLINE KAPCSOLATTARTÁSRÓL.....	14
II.1. SZÜLŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE.....	15
II.1. Szülői kérdőív eredményeinek összefoglalása	16
II.1.1. A minta jellemzői	16
II.1.2. A bölcsődei online kapcsolattartás szülői megítélése	16
II.1.3. Család – kisgyermeknevelő kapcsolata	19
II.1.4. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a szülői vélemények ismeretében, szülői ajánlások	20
II.1.5. A szülői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei	22
II.2. KISGYERMEKNEVELŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE	41
II. 2. A kisgyermeknevelői kérdőív eredményeinek összefoglalása	42
II.2.1. A minta jellemzői	42
II.2.2. Kérdések az online bölcsődei kapcsolattartásról kisgyermeknevelőknek	42
II.2.3. Kapcsolatok	43
II.2.4. Sajátos munkavállalási helyzetek	45
II.2.5. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a kisgyermeknevelői vélemények ismeretében:	45
II.2.6. A kisgyermeknevelői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei.....	47
II.3. BÖLCSŐDEVEZETŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE	69
II.3. Vezetői kérdőív eredményeinek összefoglalása	70
II. 3.1. A minta jellemzői	70
II.3.2. Bölcsődékre vonatkozó adatok	70
II.3.3. Vezetők véleménye az online kapcsolattartásról	70
II.3.4. Munkaszervezés és elvárások	72
II.3.5. Kapcsolattartás és nehézségek	73
II.3.6. Sajátos foglalkoztatási helyzetek	74
II.3.7. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a bölcsődevezetői vélemények ismeretében	74

II.3.8 A bölcsődevezetői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei	76
1. számú melléklet: Szülői és Kisgyermeknevelői kérdőív válaszok.....	99
A-fejezet: Szülői kérdőív egyes kérdéseinek válaszai	99
B-fejezet: Kisgyermeknevelői kérdőív egyes kérdéseinek válaszai.....	105
2. számú melléklet: Tájékoztatók (BDDSZ, MBE)	116
2.1. BDDSZ tájékoztatások (Covid-19).....	116
2.2. MBE tájékoztatások	117

I.1. Bevezető

A koronavírus új, eddig nem ismert élethelyzetet teremtett mindannyiunk számára, amely új megoldások keresésére készítette a koragyermekkorai nevelés, gondozás szakembereit is hivatásuk gyakorlásában.

A Magyar Pedagógiai Társaság (MPT) Kisgyermeknevelési Szakosztályának bölcsődei neveléssel, gondozással foglalkozó tagjai Farkas Anikó, Kocsis Ildikó, Nyitrai Ágnes, Szűcs Viktória, Vokony Éva az óvodai online kapcsolattartásról szóló kutatási kérdőív ötletadása és mintája alapján, többkörös egyeztetést követően készítették el a bölcsődékre vonatkozóan a kutatási kérdőíveket a bölcsődevezetők, a kisgyermeknevelők és a szülők számára.

A kutatás során a következő kérdésekre kerestük a választ:

- *Mennyire voltak sikeresek a járványügyi helyzethez alkalmazkodva prioritást kapott kommunikációs formákban, platformokban (közösségi oldalak, csoportok, Messenger, e-mail, honlapok) rejlő tájékoztatási lehetőségek?*
- *Milyen erősségei és milyen gyengeségei, hiányosságai voltak az online kapcsolattartásnak a kérdőíves felmérés tapasztalatai szerint?*
- *Használhatók-e, az online kapcsolattartási formák normál bölcsődei nevelési, gondozási munkában? Ha igen, hogyan, mire érdemes figyelni?*

I.2. A bölcsődei online kapcsolattartásról szóló kutatás előzményei

A koronavírus megjelenése váratlan, új helyzetet teremtett a bölcsődei ellátásban is. A bölcsődék egyik napról a másikra történő bezárása váratlanul érintette az ellátás szereplőit - *a szülőket, a dolgozókat, a vezetőket és a fenntartókat is*. A járványügyi veszélyhelyzet időszaka alatt hozott kormányzati intézkedések az alábbi változásokat eredményezték bölcsődei ellátásban:

A veszélyhelyzeti időszak 2020.03.11-től 2020.06.18-ig tartott. A kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében veszélyhelyzetet rendelt el a 40/2020. (III.11.) Kormányrendelettel és ezt a 282/2020. (VI.17.) Kormányrendelettel szüntette meg.

A települési önkormányzatok rendkívüli szünetet rendelhetnek el 2020.03.16-tól [45/2020. (III.14.) Korm.r. 2. § felhatalmazása alapján], amelyet **2020. május 25-től vidéken, illetve a fővárosban június 2-től megszüntetett** a 215/2020.(V.20.) sz. Korm.rendelet. A rendkívüli szünet alatt a bölcsődékben először a legfőbb feladat az általános, mindenre kiterjedő takarítás, fertőtlenítés volt. Több intézményben már a rendkívüli szünet első hetétől ügyeletet tartottak, de sok helyen a szülők nem merték igénybe venni azt, a megfertőződéstől való félelem miatt. Azok sem, akiknek, a munkakörük miatt, folyamatosan a munkahelyükön kellett helytállni. A kisgyermeknevelők home office-ban - többségében vezetői utasításra - elkezdtek online tartalmakat készíteni, majd azokat a szülők, illetve akár a széles nyilvánosság felé közvetíteni. A kommunikáció a bezárt intézményeknél teljesen átállt az elektronikus csatornákra.

A járványügyi helyzet okán elrendelt hosszantartó rendkívüli szünet hozta életre, alakította ki azt a gyakorlatot, hogy a bölcsődevezetők, kisgyermeknevelők, dietetikusok, stb. is fontosnak érezték a gyermekekkel, családokkal a meglévő jó kapcsolat megtartását. A legtöbb szülő és a gyermekek részéről is igény mutatkozott erre. Mivel hasonló helyzet még nem volt, nem volt arra gyakorlat, hogy szakmailag mi a jó megoldás. Az első hét után a bölcsődei területen is elindultak a kapcsolatfelvételek a családokkal az intézmények honlapjain, vagy a legtöbbek

által használt közösségi oldalon nyitott, ill. zárt csoportokban, ill. a Messengeren, abból a célból, hogy segítsenek a szülőknek a hirtelen kialakult, váratlan járványügyi helyzetben.

Az általános tájékoztatások kezdetben az intézmények honlapján jelentek meg. Először csak egy-egy mondóka, ének, mese, vers társaságában. Majd megjelentek az otthoni napirend minták, a gyermekek részére küldött kreatív tevékenységötletek, majd mintaáttrendekkel, receptekkel segítettek a szakemberek a gyermekek otthoni ellátását. Az új gyermekek beíratása, felvétele is szokatlanul, online módon történt a legtöbb helyen.

Ez időszak alatt elmaradtak a rendezvények, így a Bölcsődék Napja, a Gyermeknap, vagy az óvodába menő gyermekek búcsúztatása is. Az őszre szóló bölcsődei beiratkozásokat is nagyon sok helyen online formában valósították meg. A felvett gyermekek szüleinek értesítése is leginkább elektronikusan zajlott. Eközben az intézmények többségében „előre hozták” a nyári zárást, ez alatt többen elvégezték a felújítási, karbantartási feladatokat. Volt több olyan bölcsőde, ahol önerőből valósították meg a kerítés, a mászókak festését, a helyiségek tisztasági festését stb.

Az ideiglenesen munka nélkül maradt bölcsődei dolgozókat a legnagyobb állami szociális fenntartó, az SZGYF felé kellett lejelenteni, akik az SZGYF döntése alapján átirányíthatókká váltak más szociális és gyermekvédelmi intézménybe [88/2020. (IV.5.) Korm.r. 18. §].

A kötelező, ingyenes ügyelet biztosítása a rendkívüli szünet alatt 2020.05.04-től 2020.06.01-ig tartott [152/2020.(IV.27.) Korm.r.], amely során a kötelező ügyeletet ingyenesen kellett biztosítani a családok számára, segítségként maximum 5 fős csoportlétszám-szabály betartása mellett. A fogyó szülői szabadságok miatt ekkor már egyre többen vették igénybe ezt a lehetőséget.

A vezetőket folyamatos változtatásokra, döntésekre kényszerítette a járványügyi helyzet alakulása. Így pl.: az ügyeleti munka megszervezése, a gyermekek átvételére utasítások készítése és ismertetése a munkatársakkal, a szülők folyamatos tájékoztatása. A fenntartónak napi jelentések küldése az ügyelet igénybevételéről és a dolgozók munkavégzésének helyéről, tartalmáról.

Ez időszak alatt sok helyen tovább folytak a felújítási, karbantartási munkák, és készültek a lehetséges újra nyitásra. Ezt előkészítve a bölcsődevezetőknek és helyetteseiknek a járványügyi változásokkal kapcsolatos szükséges feladatokat kellett ellátni: *várható újra nyitás előkészítése, takarítás, fertőtlenítés megszervezése, fertőtlenítő szerek, védőeszközök biztosítása, oktatási, tájékoztató anyagok elkészítése, takarítási útmutató, házirend kiegészítése a járványügyi előírásokkal, ennek ismertetése, cselekvési terv készítése, kockázatértékelés, stb...* Folyamatos kapcsolattartás a fenntartóval, a dolgozókkal és a szülőkkel.

A teljes újra nyitásra vidéken 2020.05.25-én, a fővárosban 06.02-án került sor. [215/2020. (IV.20.) Korm.r.] A nyári időszakban a bölcsődék 2020. augusztus 31-éig legfeljebb két hétre zárhatnak be [215/2020.(V.20.) Korm.r. 1.§ (3)].

A járványügyi készütség időszaka 2020.06.19-től folyamatosan tart, és vannak előrejelzések a második hullámra.

A bölcsődék újra nyitásakor szinte minden bölcsődéből jött jelzés arról, hogy egy – két kisgyermeknevelő nagyon nehezen viseli az újrakezdést. Voltak, akik féltek a megbetegedéstől, és ez már komoly **stresszes viselkedést** eredményezett náluk. A vezetők próbálták oldani a feszültséget, megnyugtani a munkatársakat, de volt, akit szakemberhez kellett irányítani, volt, aki kilépett és más munkakört keresett, volt, aki kisgyermeknevelőként pl. mosodai munkakörbe kérte magát a vezetőtől. A fenntartó több helyen a COVID-19 tesztek szűrésével próbálta oldani a feszültséget, megnyugtani a szakembereket, szülőket.

Sok bölcsőde az újra nyitás óta folyamatosan üzemel. A felvett gyermekek kb. 60-90%-a veszi igénybe az ellátást, és több helyen a nyári 2 heti zárási lehetőséget sem valósítják meg, segítve a szülőket a munkavégzésükben.

2020 szeptemberétől a bölcsődékben továbbra is a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) 2020.07.24-i - Tájékoztató a járványügyi időszak alatt betartandó általános járványügyi megelőző szabályokról előírásait kell alkalmazni.

A MPT Kisgyermeknevelési Szakosztálya először az óvodákra vonatkozóan készített a témában felmérést, - amely kutatást Bakonyi Anna, Kosztel Krisztina és Villányi Györgyné készített el. Ez a kutatási kezdeményezés alapötletként szolgált számunkra, hogy a bölcsődei területen is meg legyenek kérdezve az érintettek arról, hogyan élték meg az elmúlt időszakot, milyen pozitívumokat, nehézségeket és hiányosságokat tapasztaltak. Feltételezésünk szerint ezekből a tapasztalatokból sokat hasznosíthatunk a következő időszakban.

I.3. A kutatás körülményei, az adatgyűjtés módja

A kérdőívek 2020.06.05 – 2020.06.29-ig voltak online elérhetők és kitölthetők a különböző honlapokon és a legnagyobb közösségi oldalon. A kérdőív kitöltése kb. 20 percet igényelt.

A Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (BDDSZ) segítve az adatgyűjtést, vállalta, hogy az MPT közreműködő partnereként részt vesz a kérdőív terjesztésében, annak érdekében, hogy minél több bölcsődei szakemberhez (vezetőhöz, kisgyermeknevelőhöz) és szülőhöz eljusson, hogy széles alapokon nyugvó következtetéseket lehessen levonni az elmúlt 2,5 hónapról. Mindemellett a kérdőíveket szabadon lehetett terjeszteni.

A feldolgozást megegyezés szerint, szervezeten és átgondoltan végeztük, megosztva az egyes kérdőívek részletes értékelését (a kisgyermeknevelőit Kocsis Ildikó és Farkas Anikó, a vezetőit Szűcs Viktória, a szülőit Nyitrai Ágnes és Vokony Éva dolgozta fel).

A kutatásban összesen 1086 fő vett részt, ebből:

- a bölcsődevezetőknek szóló kérdőívre 115 fő,
- kisgyermeknevelőknek szóló kérdőívre 462 fő,
- szülői kérdőívre 509 fő küldött választ.

A bölcsődevezetői kérdőívet 115 fő töltötte ki, ami azt jelenti, hogy a vezetők segítségével a működő bölcsődék (KSH 2019. 1003 bölcsőde) 14,6%-ának rendkívüli szünet alatti tevékenységébe kaphattunk betekintést. Emellett az intézményvezetőktől 1459 fő kisgyermeknevelő online munkájáról kaptunk információt - ami országosan a bölcsődékben dolgozó kisgyermeknevelők 19%-a. A vezetői kérdőívet kitöltők legnagyobb arányban 51-59 év közötti (42,1%) nők (99%), lakhely szerint fővárosban élnek (41,2%), döntő többségük (90,3%) felsőfokú végzettségű.

A kisgyermeknevelői kérdőívet 462 fő töltötte ki, ami azt jelenti, hogy az országosan foglalkoztatott kisgyermeknevelők (KSH 2019. 7754 fő) közül kb. 6%-a vett részt a kutatásban. A kitöltők legnagyobb arányban nők (99,8%), akik közül legtöbbjük 51-59 év közötti (20,4%). A válaszadó kisgyermeknevelők több mint egynegyede (34,8%) a fővárosban él, 54,5%-ban középfokú végzettséggel, illetve 35%-ban felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, a válaszadók több mint fele (58%) nagycsoportban dolgozik.

A szülői kérdőívet 509 fő töltötte ki a legnagyobb arányban (95%-ban) nők voltak, kor szerint 31-35 év közöttiek (35,4%-ban), és 36-40 év közöttiek (31,4%-ban). Lakhely szerint a válaszadó szülők 52,5%-a a fővárosban él, ill. 24%-uk vidéki városban. Főiskolai/egyetemi végzettséggel 57,8%-uk rendelkezik.

I.4. A kutatási eredmények összefoglalása

A kérdőíves felmérés során minhárom kérdéssor esetében az önkormányzati fenntartású bölcsődék online tevékenységeiről kaptuk többségében a válaszokat. Jelen kutatási eredményeink visszaigazolták a járványügyi veszélyhelyzet alatt alkalmazott online kommunikációs formák sikerességét. Azokban a bölcsődékben, ahol a vezető és a kisgyermeknevelők is fontosnak tartották a családokkal való megfelelő kapcsolattartást, és ezt jól megszervezték, jól kiviteleztek, ott nagyon sikeresen működött, jó eredményeket hozott. Sajnos azokban az intézményekben, ahol a vezető nem érezte fontosnak ezt a tevékenységet, és nem tartották a kapcsolatot a rendkívüli szünet idején a családokkal, gyermekekkel, ott nagyon hiányolták, és negatívan értékelték azt a szülők.

I.4.1. Vezetői kérdőív eredményei

Érdekes volt látni az eredményekből, hogy hétről-hétre emelkedett az online tartalmat szülők felé közvetítő bölcsődék aránya, ami összességében a kezdeti 42%-ról, a rendkívüli szünet végére elérte a 99%-ot. A szülőket teljes mértékben tájékoztatták a bölcsőde honlapján, vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, illetve az újra nyitásról. A válaszadó vezetők szinte teljes köre szükségesnek tartotta a rendkívüli szünet alatti online kapcsolattartást, amely munkában a kisgyermeknevelők több mint fele rendszeresen, egyötödük alkalmanként, illetve további egyötödük egyáltalán nem vett részt. A kisgyermeknevelők feléről nyilatkozott úgy a vezetője, hogy nagyon kreatív, ötletes anyagokat készítettek, egynegyedük esetében megfelelőnek ítélték az online munkát, emellett megfelelő kompetencia hiányt jeleztek 14% esetében. Az online tevékenységek tartalmára vonatkozó többségi vezetői elvárás a kisgyermeknevelők felé a saját készítésű tartalmak közvetítése volt. Ami azért volt hasznos és fontos, mert ötleteket adott a családoknak, vagy növelte a kisgyermeknevelő elismertségét, vagy élő volt a kapcsolat. A vezetők elvárása volt a mondókázás, éneklés, vers- és mesemondás, bábozás, illetve különféle kreatív tevékenységek online közvetítése. Valamint a nagymozgásos játékok megvalósítása a lakásban, teraszon, kertben. Sokan a szülőket segítve a nevelési kérdések megválaszolását kérték a kisgyermeknevelőktől, vagy az otthoni napirend minta készítését, illetve a minta étlap, receptek közvetítése volt még a feladat. A vezetők közül senki sem támasztott az online tevékenységek kivitelezésére vonatkozóan kötelezettséget a szülők felé, hanem azok otthoni feldolgozását ajánlasként, a választhatóság biztosításával, illetve emellett 36%-ban a szülői módosíthatóság lehetőségével javasolták. A vezetőkhez érkezett visszajelzések alapján többségében (77%-ban) segítették a gyermekek fejlődését az online tevékenységek, ezzel szemben 23% nem kapott visszajelzést erről. Sajnálatos, hogy a vezetők 10%-a egyáltalán nem tartotta szükségesnek a külön beszámoltatást.

A 2020 tavaszi COVID-19 zárási időszak **pozitívumait** a vezetők, a kisgyermeknevelők szakmai felkészültségében, rugalmasságában, aktivitásában, ötletadásában, ügyességében, közösségformáló erejében, támogató segítségében, együttműködésében, pozitív hozzáállásában, tenni akarásában, a szülőkkal való kapcsolat erősítésében látták. Egészen más oldalukat mutathatták meg a kisgyermeknevelők. Egymást inspirálták, serkentették, segítettek az ajánlatok elkészítésében. Sok helyen azt a részét vállalhatták fel az teendőknek, ami számukra a legtesthezállobb volt.

A vezetőknek **nehézséget** okozott a bizonytalan, gyorsan változó helyzetben a jó döntések meghozatala: az információhiány, az eltérő elvárások, a fenntartó és a kormányzat oldaláról, a technikai problémák, erőforrások-, és védőfelszerelések hiánya, az önkormányzat beleszólása a munkaszervezésbe, vagy a munkáltatói jogkörben való túlterjeszkedése. A vezetők a mentális támogatást hiányolták, valamint nehézséget jelentett a folyamatos tájékoztatás; a kollégákkal, a fenntartóval, a szülőkkal adódó konfliktusok megoldása, kezelése. A bölcsődevezetők leginkább a fenntartó, a szakmai szervezet folyamatos, részletesebb, konkrétabb információs anyagait,

ajánlásait hiányolták. Az online munkához eszközöket, több informatikai segítséget. **A vezetőknek a legtöbb segítséget nyújtotta** (sorrendben): a BDDSZ, a MBE, az Egyesített Bölcsődék vezetői, más bölcsődevezetők, EMMI, OH, stb.. A válaszokból kitűnik, hogy a vezetők nagyon számítottak a fenntartó együttműködésére, a BDDSZ munkajogi, a MBE szakmai támogatására, segítségére. Sok bölcsődében még jobban összefogtak a nehéz helyzetben, és ez még jobban összekovácsolta a közösségeket. Ahol jól működött a kapcsolattartás ott a szülőkkel is szorosabbá vált a kapcsolat.

I.4.2. A kisgyermeknevelői kérdőív eredményei

A kisgyermeknevelők több mint háromnegyede (82%) tartotta fontosnak az online kapcsolattartást. A felmérésben résztvevő valamennyi kisgyermeknevelő készített és küldött a rendkívüli szünet egy-egy szakaszában online anyagokat a gyerekeknek számára, illetve a válaszadók több mint egyharmada (37%) a rendkívüli szünet teljes ideje alatt biztosította azt a családoknak. Önbevallása alapján szakmailag felkészültnek érzi magát az online kapcsolattartáshoz a válaszadó kisgyermeknevelők közel háromnegyed része (71%), és 6,2% ismeri el e tekintetben saját módszertani és IKT hiányosságait.

Az online kapcsolattartás leginkább preferáltabb platformja a Messenger volt a válaszadók több mint kétharmadánál (70%). A Messengeren való kapcsolattartás egyrészt kevésbé formális (mint pl. az e-mail), és közvetlenebb, bensőségebb, egyénre orientáltabb lehetőséget nyújt az online kapcsolattartásra, emellett módot ad az egyéni kommunikációra, a felek közötti azonnali visszajelzés biztosítása mellett (pl.: a tartalom megnyitásra került). A második leginkább preferált platformnak a Facebook-ot nevezte meg a válaszadók több mint fele (57%), ahol feltételezhetően a szülők számára készített zárt csoportok használata volt a jellemző.

A kisgyermeknevelők 80%-ban találták a leginkább megvalósítható online ajánlásnak: a mondókák, énekek, versek, mesék küldését, illetve a bábozást, illetve 73%-ban alkotótevékenységötletek biztosítását. Vagyis azokat a tevékenységeket részesítették előnyben, melyeket a bölcsődében is sikerrel alkalmaznak. Innovációként is megfigyelhető, a kisfilm (pár perces videó) készítés módszere új lehetőségként jelenik meg. A kisgyermeknevelők igyekeztek a szülőknél is segítséget adni pl.: receptekkel (10%), nevelési kérdések megválaszolásával (27%). A kisgyermeknevelők által ajánlott tevékenységek előkészítésben való szülői feladatvállalás, a gyermekek időnkénti irányítása fontos és nélkülözhetetlen része volt az ajánlott tartalmak megvalósításának.

A válaszadó koragyermekkorai szakemberek önbevallásuk szerint nagyon nyitottan és rugalmasan oldották meg az egyéni bánásmód online alkalmazását: 24,5% egyértelműen azt válaszolta, hogy volt lehetőség az egyéni tevékenységajánlás kérésére, emellett 38,2% szerint volt ugyan lehetőség, de a szülők nem éltek vele. A kisgyermeknevelők közel fele (48,6%) jelezte, hogy megvalósultak egyéni beszélgetések, de nem ez volt a jellemző, míg 20% számolt be arról, hogy egyáltalán nem történt egyéni beszélgetés, ami sajnálatos.

A szülőkkel kapcsolatban néhány kisgyermeknevelői válaszban érezhető egyfajta neheztelés a szülők felé, akik a válaszadó szerint érdektelenné váltak és rámutatnak, hogy „most majd megismerik, mit is csinál egész nap a kisgyermeknevelő”. Többen beszámoltak a szülői visszajelzések hiányáról, érdektelenségről, mely hatást gyakorolt a kisgyermeknevelő motiváltságára is. Ugyanakkor többen pedig pozitív tapasztalatokat írnak le a szülői kapcsolattartás területén. Visszajelzésekről, a szülők által örömmel várt anyagokról írnak kisgyermeknevelők, akiknek a pozitív visszajelzések sikerélményt jelentettek.

A kisgyermeknevelők az online kapcsolattartásról az alábbi tapasztalatokat írták le: igényként fogalmazták meg a tárgyi feltételek, online kapcsolattartásra alkalmas eszközök biztosításának szükségességét, ami hatékonyabbá tehetné volna a munkát. Az idősebb

korosztálynál a számítógépek használatának, az eszközök és az online felületek ismeretének hiánya jelentett gondot.

Az online tevékenységre ösztönzés hiányosságait a kisgyermeknevelők abban is érzékelték, hogy a vezetők több bölcsődében nem engedték az online forma alkalmazását. Továbbá az egyértelmű szakmai ajánlás, iránymutatás hiánya is megfogalmazódik a válaszokban.

A kisgyermeknevelők nehézségei között: az új, ismeretlen helyzet, az erre adott eltérő reakciók, a bizonytalan és változó tartalmú helyi-, és országos tájékoztatás, a szakmaiság és az elvárások összhangjának hiánya és az emiatt érzett kétségek szerepeltek.

A kisgyermeknevelők igen kis hányada (8,9%) érezte, hogy sokkal többet dolgozott, mint a bölcsődében, 13%-uk, pedig minimális többletmunkát jelölt meg az időszakra vonatkozóan. A válaszadók nagyobb része nem érezte, hogy a home office munkavégzés miatt többet dolgozott volna.

A munkakörből eltérő foglalkoztatás, azaz átirányítás a legtöbb esetben a szociális szféra területére történt. Az itt szerzett tapasztalatok eltérőek, a két szélsőséget kiemelve: van, aki pozitívan élte meg az eddigiektől eltérő munkavégzést, mások pedig sajnos etikátlan magatartással találkoztak.

A válaszadók a munkavállalói jogaik sérülésének eredetét leginkább a szabadság kötelező igénybevételét és a védőeszközök hiányát jelölték meg. Megjelenik még az egyértelmű útmutatás hiánya, a szülőkkel való kapcsolattartás vezetői ellenőrzés nélküli igénye. Elvártak volna a vezetőktől nagyobb határozottságot, visszajelzést, együttérzést, biztatást, dicséretet, őszinteséget, javaslatot, véleménycserét, több tájékoztatást és a teljes bér kifizetését. Visszatérően jelenik meg a nem megfelelő tájékoztatás, amelynek hátterében az eddig sosem tapasztalt helyzetben való útkeresés állhat. Ezek, a nem teljesült elvárások arra a - feltételezhető - vezetői bizonytalanságra utalnak vissza, amit az új, eddig sosem tapasztalt helyzet hozott létre, és érezhetővé vált dolgozói szinten, a kisgyermeknevelők körében is. A válaszokból szembetűnő a járványügyi veszélyhelyzet miatt kialakult bizonytalanság és az elkövetkező hónapok előreláthatóan feszített tempójú munkavégzésének aggodalma, amikor is igazi pihenés nélkül kell az új kihívások elé állni, és maradéktalanul teljesíteni azokat.

Pozitívum, hogy az online kapcsolattartás segített a kisgyermeknevelőknek az internet lehetőségeinek alaposabb, autodidakta megismerésében. A kisgyermeknevelők több mint egyharmada (38%) önbevallása szerint magabiztosabban használja az online teret az ötletgyűjtéshez, mint korábban. A kollegákkal kapcsolatban is több a pozitív élmény. Többen hangsúlyozzák a feladatok egyeztetésének fontosságát, mely alapja volt pozitív hangulatú közös munkavégzésnek. Mindez a kollegák összekovácsolódását hozta magával, segítette a csapatépítést. Nehézségként élte meg néhány válaszadó, hogy nem volt megfelelő fórum a kollegák közötti kapcsolattartásra. De mégsem ez a jellemző, hanem a tájékozódás, egyeztetés, esetenként videó hívással is.

A fentiek mellett egynegyedük (21%) egyértelműen arról számol be, hogy olyan új tapasztalatokat szerzett, melyeket át tud konvertálni a normál működés szerinti „offline” mindennapokba. Továbbá néhányan arról is beszámolnak, hogy a vezetés részéről többen kaptak maximális támogatást, segítséget, tájékoztatást, megértést, szakmai szabadságot, pontosan megfogalmazott elvárásokat. Az elvárások megfogalmazása és vezetői magatartás értékelése szubjektív, befolyásolja a korábbi tapasztalat, az egyén új helyzetbe való alkalmazkodása, saját magával szemben megfogalmazott elvárása, motivációja is.

A válaszokban szerepet kap az egyéni önértékelés, önmegvalósítás is. És ezt kell tenni a szakma szintjén is!

I.4.3. A szülői kérdőív eredményei

A szülői válaszok az online kapcsolattartási platformokról hasonlóak a kisgyermeknevelői válaszokkal, a leginkább használt platformként a Facebook (59%) és a Messenger (56%) jelent meg. Emellett telefonon (32%), és legkevésbé e-mailen (28%) tartották a kapcsolatot.

A rendkívüli szünet teljes ideje alatt a válaszadó szülők kevesebb, mint fele (44%) kapott online tájékoztatókat, ötleteket a gyermeke kisgyermeknevelőjétől, és nem kapott 19%. A szülők közel háromnegyede (72%-a) tudott a gyermekének válogatni a kisgyermeknevelő által küldött tartalomról, egyötödük, viszont sajnos nem kapott semmit. A leggyakoribb tartalom: a mondókák, a versek, a dalok, a mesék szövegei és az alkotó tevékenységekhez kapcsolódó ötletek megosztása volt. *Legtöbb szülő pozitívként a gyermek beszédfejlődését, szókincsének bővülését, a kreativitás növekedését, a mozgás, a kezűgyesség, a koncentrációképesség, és az önállósodás fejlődését emelte ki.*

A gyermekek reakcióját vizsgálva, a szülői visszajelzések alapján a gyerekek kb. egyharmada (31%) érdeklődve várta, hogy mit küld a kisgyermeknevelője, több mint egynegyedük lelkes volt (28%) ha kisgyermeknevelőjét látta. A gyerekek egyötöde nem várta az online tartalmakat, vagy az egyáltalán nem érdekelte. 87 gyermek esetében mondta azt a szülő, hogy nem is kapott anyagot. A felkínált tevékenységeket a gyerekek több mint háromnegyede (77%) meg tudta csinálni, de kevesebb, mint egynegyedük (23%) viszont nem tudta megcsinálni. A szülők 40%-ának ismerete szerint volt lehetőség, hogy gyermeküknek egyénileg kérjenek tevékenység ajánlást, míg a szülők 19%-a válaszolta azt, hogy nem volt ilyen lehetőség, és 41%-uk nem is tudott erről a lehetőségről.

A családok visszajelzései alapján a kisgyermeknevelők által küldött ajánlások a megszokott napirendjüket többségében pozitívan befolyásolták: 42% jelezte, hogy a szülők együtt élvezték a gyermekekkel az online tevékenységeket, 37% mondta azt, hogy nagyon is segítette, előre vitte a netes kapcsolatfelvétel a napirendjüket, 19%-nál nem befolyásolta, 16%-ban nagyrészt nem zavarta, csak 4,5%-ban zavarta a családok megszokott napirendjét.

Összességében a szülők 65%-ban pozitívan, 35%-ban negatívan vélekedtek a járványhelyzet teremtette ún. „online bölcsiről.”

A kisgyermeknevelők által készített tartalmak értékessége több síkon is megragadható: egyrészt a szülők és a gyermekek érzik a személyre szóló törődést ebből, másrészt pedig nyilván a gyermekek ismeretén alapulnak ezek a tartalmak, így a legadaptívabbak az egyes helyzetekben. A szülők nevelési kérdésekben ritkábban kérik a kisgyermeknevelők segítségét, inkább az otthoni tevékenységek bölcsődei tartalmakkal való gazdagítását igénylik.

A szülők véleménye alapján akadályozta az online kapcsolattartást az: ha az internet kapcsolat hiányzott, ha a szülő a munkahelyén dolgozott, ha a kapcsolattartás nem volt gyermekre szabott, ha az iskolás testvér mellett feleslegesnek érezte a szülő, ha nem vették fel a szülőkkel a kapcsolatot a kisgyermeknevelők. A segítség kezdeményezésével kapcsolatos válaszok jól tükrözik az ezzel kapcsolatos bizonytalanságokat: a kisgyermeknevelők egy része erőszakosnak érzi a szülő felé történő kezdeményezést, a szülők egy része pedig úgy érzi, hogy ha segítséget kér, az presztízsveszítéssel jár számára.

Sajnos a szülők nagyon sok kritikát fogalmaztak meg a bölcsődevezetők felé: A vezetőktől nagyobb felkészültséget, több, tartalmasabb, konkrétabb, időbeni információt, tájékoztatást várnak el. Jobb szervezést, feladatmegosztást, irányítást, kontrollt.

A szülők nagy hiányosságnak érezték, hogy nem volt sok esetben semmilyen kapcsolattartás a gyermekük kisgyermeknevelőjével, csak a vezetővel volt kapcsolatuk, továbbá több szülő véli úgy, hogy hiányzott a szakmaiság, nem érvényesült a kölcsönösség,

nem volt személyes a kapcsolattartás, csak munkának tekintették ezt a kisgyermeknevelők. Egyes vélemények szerint: *főlényesek voltak a bölcsődében, csak a tájékoztató e-maileket küldték a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, és azt is késve, rövid határidőt biztosítva a jelentkezésre. Vagy ha a bölcsőde nem volt kezdeményező, a szülők telefonáltak, nem volt visszacsatolás. A szülők egymástól kérdezősködtek, informáltak-, tájékoztatták egymást a Facebook csoportjukban. Kaptak ugyan sok ötletet, ajánlást, de azokat személytelennek érezték. Az ajánlások a csoportnak szóltak, a gyermekek, a szülők nem lettek megszólítva.* Ezekből a szülői véleményekből jól érzékelhető a kisgyermeknevelők kommunikációs helyzetével való bizonytalansága, amit nyilván erősített a kisgyermeknevelők saját családi helyzete is: a saját gyermekek otthoni nevelése, tanítása, a nem együtt élő családtagoktól (pl. nagyszülőktől) való elszigetelődés szükségessége, ami az érzelmi nehézségeken túl a kialakult segítségnyújtási formákat is ellehetetlenítette.

I.5. Javaslatok

A XXI. században szinte elkerülhetetlen a kapcsolati formák bővítése, a módszertani kultúra bővítése, fejlesztése. Célszerű a frissen szerzett ismereteket, tapasztalatokat kamatoztatni, és a pozitívumokat átvinni a „karantén-életen” túli időszakra is. Álláspontunk szerint továbbra is a személyes kapcsolattartás a legfontosabb a bölcsődében, ugyanakkor azt gondoljuk, annak kiegészítéseként, a karantén-időszak előtti lehetőségekhez képest lényegesen bátrabban lehetne élni az online kapcsolattartásban rejlő lehetőségekkel a bölcsődei nevelés, gondozás mindennapjaiban.

A bölcsődei ellátás tradicionálisan épít a személyes kapcsolattartásra a bölcsődét igénybe vevő családok és gyermekek, illetve a bölcsődei szakemberek között. Ezért sokáig elképzelhetetlen volt az online kapcsolattartásban való gondolkodás. A hirtelen jött járványügyi helyzet kezdetekor eléggé nagy volt a tanácstalanság. A bölcsődei szakembereknek nem volt kötelező feladata – mint az iskola esetében – az online kapcsolattartás.

A szülők célszerűnek tartanák, a kisgyermeknevelők felkészítését az online feladatokra, és megfelelő eszközök biztosítását. Továbbra is igényelnék az ajánlásokat, több videót, mondókát, verset, mesét várnának, amit a csoportban éppen aktuálisan használnak. Jelezzék, egyértelműen, ha várnak a gyermekekről visszajelzést. Néhány szülő úgy véli, nem ennek a korosztálynak való az online kapcsolattartás. Facebook/Messenger csoport jó ötlet lenne a karanténtól függetlenül is, és a kisgyermeknevelő is kapcsolódjon be a csoportba. Bármilyen segítségért epedezik minden szülő: életkornak megfelelő tevékenység javaslatok, a fejlődés figyelemmel követése, ne az üzenő füzetbe „írogassanak”, hanem ez is történjen online. *„Facebook csoportban lehetőség legyen kommunikálni a nevelőkkel.”* Weboldal bővítése, fejlesztése. Jó lenne, ha lenne minden bölcsődei csoportnak Facebook csoportja.

A tapasztalatok alapján az alábbi helyzetekben az online formák alkalmazása átvihető a járványidőszakon túli ellátásba:

A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek fejlődéséről, gyermekek betegsége esetén érdeklődés, kapcsolattartás, szülők nevelési-gondozási tanácsokkal történő segítése. Játékjavaslatok: mondóka, ének, mese, vers, amiket a bölcsődei csoportban aktuálisan alkalmaznak, koruknak megfelelő képes-, és mesekönyv ajánlások. Videofelvételeken: bölcsődekóstolgot, bölcsőde-, és munkatársak bemutatása, bölcsődei élet - napirend, nevelési-gondozási, étkezési kérdésekben, receptek nyújtásában, kreatív tevékenységekben. Programokra tájékoztatók küldése. Alkalmakra köszöntések – pl. gyermeknapra, anyák-, apák napjára, név-, és születésnapra. Szülőknek hétvégére, nyáriszünet idejére ötletek adása, programjavaslatok.

Javasoljuk a bölcsődevezetőknek, hogy reflektíven és önreflektíven tekintsék át az elmúlt időszakban szerzett tapasztalataikat, és hasznosítsák azokat további szakmai munkájukban. Tegyék meg a szükséges változtatásokat, a gyermekek érdekében és a szakmai fejlődésük szempontjából egyaránt.

Az online kommunikáció/tevékenységek biztosítása érdekében célszerű lenne megfelelő eszközök (laptopok) beszerzése, és internet elérhetőség kiépítése a bölcsődékbe erre a célra, illetve a kisgyermeknevelők digitális kompetenciájának fejlesztése.

I.6. Zárzó

Összezseng a három kérdőívben az online kapcsolattartás létjogosultsága. Nagyon tanulságosak, megfontolandók a szülők által megfogalmazott vélemények, javaslatok, melyekben vannak dicséretesek, és bizony jogos kritikák is bőven.

Reméljük, a jelen kutatási összefoglalóból az érdeklődő szakemberek sok hasznos információt, segítséget, tanácsot, jó gyakorlatot szerezhettek a következő időszakra munkájukhoz. A kutatás eredményeit áttekintve talán jobban, más oldalról is megismerhetik a vezetők, a kisgyermeknevelők és a szülők elvárásait, igényeit, amelyek orvoslásával kapcsolatuk, és együttműködésük tovább erősödhet. Az önvizsgálat a tapasztalatok alapján elkerülhetetlen az ellátásban résztvevőknek.

„Változz, és változtass!” – de mértékkel, körültekintően, és megfontoltan.

A Magyar Pedagógiai Társaság Kisgyermeknevelési Szakosztályának nevében köszönjük, hogy a kérdőív kitöltésével támogatták a koragyermekkorai nevelés, gondozás veszélyhelyzet alatti működésének tanulmányozását. Az info@bddsz.hu címen várjuk a visszajelzéseket az összefoglalóval kapcsolatban.

A feldolgozott adatokat az MPT Kisgyermeknevelési Szakosztálya, illetve a szerzők és a Szakosztály hozzájárulásával a BDDSZ teszi közzé, ezzel is segítve a koragyermekkorai nevelésben-gondozásban folyó szakmai munkát.

A további publikációs jogot a szerzők fenntartják!

Farkas Anikó, Kocsis Ildikó, Nyitrai Ágnes, Szűcs Viktória, Vokony Éva

Budapest, 2020.08.31.

II. KÉRDŐÍVEK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE A BÖLCSŐDEI ONLINE KAPCSOLATTARTÁSRÓL

II.1. Szülői kérdőívek értékelése

II.2. Kisgyermeknevelői kérdőívek értékelése

II.3. Bölcsődevezetői kérdőívek értékelése

Állandóan kezet mostunk, fertőtlenítettünk!

II.1. SZÜLŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE

II.1. Szülői kérdőív eredményeinek összefoglalása

A szülői kérdőív kérdéseit három nagy témakör köré csoportosítottuk, az elemzés során az alábbi eredményeket, érdekességeket szeretnénk kiemelni az egyes témakörökből.

II.1.1. A minta jellemzői

A szülői kérdőívet 509 fő töltötte ki. Ez a beíratott gyermekek számát figyelembe véve (*KSH 2019. bölcsőde 38 611+1 556 mini bölcsőde*) a bölcsődével kapcsolatban álló családok 1,3%-át jelenti. A kitöltők legnagyobb arányban 94,9 % -ban nők voltak, kor szerint 31-35 év közöttiek 35,4%-ban, és 36-40 év közöttiek 31,4%-ban. Lakhely szerint a fővárosban élnek 52,5%-ban, és városban 24%-ban. Főiskolai/egyetemi végzettségűek 57,8%-ban. A gyermekek kor szerinti megoszlása: a legkevesebb 12,1%-a 13-24 hónapos, a többi 25-30 hónapos 29,7%, a legtöbb 31-36 hónapos 31,7%, és 36 hónapos feletti 26,5%. A statisztikai adatok jól tükrözik az évek óta ismert tendenciákat: a gyermekvállalás későbbi életkorokra tevődését, a bölcsődei férőhelyek egyenetlen megoszlását, továbbá azt, hogy a szociálpolitikai támogatásoknak köszönhetően a gyermekek általában kétéves koruk táján kerülnek bölcsődébe, és a bölcsődei ellátást igénylő anyák iskolai végzettsége az összes populációhoz képest magasabb.

II.1.2. A bölcsődei online kapcsolattartás szülői megítélése

Az 505 válaszadó szülő az online kapcsolattartást a bölcsődével, kimagaslóan 90,5%-ban szükségesnek tartotta. Tájékoztatást kapott a bölcsődék honlapján, vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, az újra nyitásról, az 506 szülő 96,8%-a. Ez is nagyon öröndetes. A tájékoztatás legnagyobb arányban (75,9%) az online felületen zárt csoportban történt, majd e-mail-en (38,3%), továbbá az intézmény Facebook oldalán (36,9%), és az intézmény honlapján (19,1%).

A rendkívüli szünet teljes ideje alatt a válaszadó szülők (506) 44,1%-a kapott online tájékoztatókat, ötleteket a gyermekük kisgyermeknevelőjétől. Nem kapott 19%-a (96 fő). Az 501 szülőből 71,7%-a tudott a gyermekének válogatni a kisgyermeknevelő által küldött tartalomból, 20%-a (100 fő) nem kapott semmit.

A szülők (504 fő) és a kisgyermeknevelők leginkább Facebookon és Messengeren (58,9 % és 56%), 32,5%-ban telefonon, és legkevésbé 28,4%-ban e-mail-en tartották a kapcsolatot. A kisgyermeknevelővel történő kapcsolatfelvétel leginkább (496 válaszból 59,7%-ban) a szülő - gyermek kapcsolat napi szintű alakulását segítette, nem volt befolyással arra a válaszolók 40,3%-a szerint.

Azt, hogy a gyermekek fejlődését milyen mértékben segítették a kisgyermeknevelő által küldött anyagok a 494 válaszoló 43,9%-a nem tudta megítélni, 16,2%-uk nemmel, 39,9%-uk igennel felelt. A szülők (153 válasz) többsége nagyon pozitívan nyilatkozott a kisgyermeknevelők munkájáról, és megfogalmazták azokat a nevelési- gondozási területeket, melyekben úgy érzik, gyermekük megfelelően fejlődött. Legtöbbször a *beszédfejlődést, a gyermekek szókincsének bővülését, a kreativitásuk növekedését, a mozgás, a koncentráció, a ügyesség és az önállósodás fejlődését, emelték ki.*

A 462 válaszadó szülő döntő többségének, 82,8%-nak megfelelő volt, hogy az egész csoport számára kaptak tevékenységötleteket. A legtöbb 159 fő (33,8%) 1-2 tevékenységet valósított meg hetente, 143 esetben (30,4%) változó volt ez, 85 esetben (18,1%) egyet sem. A heti 3-4 tevékenység 53 esetben, 5 vagy több tevékenység 22 esetben fordult elő.

A 465 válaszadó válaszából közel fele 217 gyermek (46,9%) aktívan részt vett a tevékenységekben, 148 gyermek (32%) érdeklődve figyelt egy darabig távolról, aztán oda-ment, 53 gyermek (11,4%) csak figyelt és szemlélte, 41 gyermek (8,8%) nem vett részt, 6 gyermeket (1,3%) nem érdekelt, mert a szülő szerint nem neki való volt. 50 gyermek nem kapott semmilyen tevékenységötletet a kisgyermeknevelőtől.

A 453 szülő, 584 válaszából 141 gyermek (31,2%) érdeklődve várta, hogy mit küld a kisgyermeknevelője, 129 fő (28,5%) lelkes volt, ha kisgyermeknevelőjét látta, 52 fő (11,5%) nem várta, 44 főt (9,7%) egyáltalán nem érdekelt, 41 fő (9,1%) hozzászólt a témához, 37 fő (8,2%) csak figyelt nem reagált, 31 fő (6,8%) kérte, hogy kapcsolják be a gépet, 13 főt (2,9%) rá kellett beszélni, 9 fő (2%) nem figyelt oda, noszogatni kellett, 87 gyermek nem kapott anyagot. Összességében pozitívan vélekedett 379 szülő, negatív válaszokat adott 205 szülő.

A kínált tevékenységeket 77%-ban (346 fő) meg tudták csinálni a gyermekek, 23%-ban (103 fő) nem tudta megcsinálni a kapott ötletet.

A tevékenységeknél segíteni kellett 80 gyermeknek (18,0%), nem kellett segíteni 35 főnek (7,8%), keveset kellett segíteni 39 főnek (8,5%), a többség közösen tevékenykedett a szüleivel 231 gyermek (51,9%).

A kisgyermeknevelők a családoknak legtöbbször, 356 esetben (85,8%) mondókát, éneket, verset, mesét, bábozást ajánlott, 317 esetben (78,4%) alkotó tevékenységet, 134 esetben (32,3%) szabad játéktevékenységhez ötletet, 114 esetben (27,5%) nagymozgásos játékot a szabadban, 88 esetben (21,2%) a jó szokások kialakításáról mondókát, videofilmet, 86 esetben (20,7%) a környező világunkkal kapcsolatos tartalmakat, 71 eseten (17,1%) egyéb tevékenységeket, 56 esetben (13,5%) minta étlapot, recepteket, 34 esetben (8,2%) nevelési kérdésekre adtak választ.

A kisgyermeknevelők ajánlatai

A kisgyermeknevelő által ajánlott tevékenység jellege	Abszolút gyakoriság	Relatív gyakoriság (%)
<i>mondóka, ének, vers, mese, bábozás</i>	356	85,8
<i>alkotó tevékenység</i>	317	78,4
<i>szabad játéktevékenységhez ötletek adása</i>	134	32,3
<i>nagymozgásos játék a szabadban</i>	114	27,5
<i>a jó szokások kialakításához mondóka, videofilm</i>	88	21,2
<i>környező világunkkal kapcsolatos tartalmak</i>	86	20,7
<i>egyéb tevékenységek</i>	71	17,1
<i>minta étlap, receptek</i>	56	13,5
<i>nevelési kérdések</i>	34	8,2

A szülők itt több válaszlehetőséget is megjelölhettek. Az egyes válaszok gyakoriságából kiderül, hogy a kisgyermeknevelők egyfelől több területen is küldtek javaslatokat a szülőknek, másfelől viszont egyes témakörök, területek ennek ellenére csekély mértékben fordultak elő. A mindennapi tapasztalatoknak megfelelően a mondókák, versek, dalok, mesék szövegei és az alkotó tevékenységekhez kapcsolódó ötletek megosztása volt a leggyakoribb.

A 440 válaszadó szülő döntő többsége 351 fő (79%) igénybe vette a felajánlott lehetőségeket, 93 fő (21%) nem. A 378 válaszoló szülő részéről a felajánlott tevékenységek igénybevételének indoka a legtöbb 218 esetben (57,7%) az volt, hogy a javasolt tevékenységek segítségükre voltak gyermekeik lefoglalásában, 184 esetben (48,7%), hogy ne szakadjanak el annyira a bölcsődétől, 58 esetben (15,3%), mert a gyermek már várta, mit tesz fel a kisgyermeknevelő, 51 esetben (13,5%) adott egy struktúrát, a napirendüknek, 37 esetben (9,8%) nem vett el a túlkínálatban.

A 109 válaszadó szülő azért nem vették igénybe a felajánlott tevékenységeket 25 esetben (22,9%), nem volt rá idejük, 25 esetben (22,9%), nem fért bele az időbe a napi tevékenységeik

mellett, 20 esetben (18,3%), nem érdekelte a gyermekeket, 12 esetben (11%), szerinte nem volt a gyermekek életkorának megfelelő, 11 esetben (10,1%), teljesen feleslegesnek tartották, 6 esetben (5,5%), zavaró volt számukra a sok javaslat elolvasása, 52 esetben nem kaptak javaslatokat.

A 455 válaszadó szülő válaszaiból 245 esetben (53,8%) egyáltalán nem befolyásolta a megszokott családi napirendet az online kapcsolattartás, 111 esetben (24,4%) élvezték együtt a gyermekkel, 66 esetben (14,5%) nagyon is segítette, előre vitte a napirendjüket, 30 esetben (6,6%) nagyrészt nem zavarta, 27 esetben (5,9%) nehéz volt összeegyeztetni a home office-val, 2 esetben zavarta a napirendjüket, 27 esetben nem kaptak ötleteket.

A 443 válaszadó szülő válaszából 171 esetben (38,6%) egyáltalán nem strukturálta napjaikat a kapcsolattartás, 141 esetben (31,8%) bármikor megnézhatték, így nem zavarta, 96 esetben (21,7%) könnyen tudtak alkalmazkodni, 54 esetben (12,2%) előre vitte a napi együttlétet a közös tevékenység, 5 esetben (1,1%) nehezen készültek el időre, 20 esetben nem kaptak semmilyen javaslatot. A 453 szülő válaszából kitűnik, hogy a kapcsolattartás 2 esetben (0,4%) volt akadályozó, gátló tényező a napi működésükben, nem volt 95,8% (435 eset), néha 3,7% (17 eset).

A szülők véleménye alapján akadályozta az online kapcsolattartást az internet kapcsolat hiánya, a szülő a munkahelyén dolgozott, kapcsolattartás nem volt gyermekre szabott, az iskolás testvér mellett feleslegesnek érezte a szülő, nem vették fel a szülőkkel a kapcsolatot a kisgyermeknevelők.

A 438 szülői válasz alapján 136 esetben (31,4%) az adott tevékenységek illeszkedtek az otthoni napi tevékenységek közé, 48 esetben (11,1%) nem illeszkedtek, 209 esetben (48,3%) eldönthették, hogy mikor foglalkoznak a küldött felvételekkel, 97 esetben (22,4%) igyekeztek a napi tevékenységeik közé beiktatni.

A 457 szülői válasz alapján vártak visszajelzést a kisgyermeknevelők a szülőktől 182 esetben (39,6%), nem vártak 129 esetben (28,2%), nem tudja 147 esetben (32,2%). Érdekes, hogy milyen csekély mértékben vártak választ a kisgyermeknevelők a szülőktől, ez kissé egyoldalúvá tette a kommunikációt, kipipálandó tevékenységgé degradálja a szülők támogatásának ezt a formáját.

A 407 szülői válasz alapján a kisgyermeknevelők visszajelzéseit így ítélik meg: rendszeresen kaptak visszajelzést 198 esetben (48,4%), nem kaptak visszajelzést 78 esetben (19,2%), ha kértek, kaptak visszajelzést 109 esetben (26,8%).

A visszajelzés nem várása és nem adása szakadozottá, darabossá teheti a kommunikációt.

A 431 szülői válasz alapján a tevékenységek 391 esetben (90,5%) lehetőségekként, ötletekként voltak feltüntetve, 41 esetben (9,5%) nem válasz érkezett, amit valószínűleg a szülők félreértettek, mert nem volt kötelező a tevékenységek elvégzése a gyermekek számára. A kötelező feladatoknak nem örültek volna a szülők. Nem érezték kötelezőnek a feladatokat.

A 476 szülői válasz esetében 171 fő (35,7%) kapott segítséget ahhoz, hogy tudjon beszélni gyermekének a vírusról, a félelmekről, szorongásokról, 305 fő (64,3%) a többség nem kapott segítséget ehhez, igaz, sokan nem is igényelték. Érdekesnek találjuk, hogy a szülők nevelési kérdésekben ritkábban kérik a kisgyermeknevelők segítségét, inkább az otthoni tevékenységek bölcsődei tartalmakkal való gazdagítását igénylik.

A 465 szülői válasz alapján 75 főnek (15,9%) szüksége lett volna segítségre, 276 főnek (59,6%) nem, 114 főnek (24,5%) talán. A segítséget kezdeményezte 196 szülői válaszból 111 esetben (56,6%) a kisgyermeknevelő, 69 esetben (35,2%) a szülők, 13 esetben (6,5%) szülőtárs, és 3 esetben (1,7%) a gyermek is. A (254 válaszból) segítség megfelelő volt 226 esetben (89,4%), 27 esetben (10,6%) nem volt megfelelő.

A 381 válaszadó szerint a szülőknél 20 esetben (5,2%) jó lett volna, ha engedik kezdeményezni, 17 esetben (4,5%) – nem, erről nem szeretne beszélni. 152 esetben (39,9%) jó volt úgy, ahogy volt. 106 esetben (27,8%) náluk ez nem volt téma. 64 esetben (16,8%)

lehetősége lett volna rá, de nem kezdeményezte. 32 esetben (8,4%) a szülő kezdeményezte, volt rá lehetősége. 12 esetben egyéb. A segítség kezdeményezésével kapcsolatos válaszok jól tükrözik az ezzel kapcsolatos bizonytalanságokat: a kisgyermeknevelők egy része erőszakosnak érzi a szülő felé történő kezdeményezést, a szülők egy része pedig úgy érzi, hogy ha segítséget kér, ez tekintélyvesztéssel jár számára.

A (477 válasz) a kisgyermeknevelő saját maga által készített tartalmakat ajánlott 323 esetben (67,7%), nem ajánlott 154 esetben (32,3%). A kisgyermeknevelő által készített tartalmak értékesége több síkon is megragadható: egyrészt a szülők és a gyermekek érzik a személyre szóló törődést ebből, másrészt pedig nyilván a gyermekek ismeretén alapulnak ezek a tartalmak, így a legadaptívabbak az egyes helyzetekben.

A (348 válaszadó) kisgyermeknevelő saját maga által készített tartalmakat a szülők és gyermekeik 121 esetben (34,8%) ezeket szerették a legjobban, 113 esetben (32,5%) hasznosnak és fontosnak találták, 103 esetben (29,6%) fontos volt, mert legtöbbször így érezték jól magukat, 49 esetben (14,1%) nagyon várták már a saját ötleteket, 24 esetben (6,9%) nem volt fontos, de azért érdekes, 15 esetben (4,3%) nem tartották fontosnak, 29 esetben újabb negatív válaszok érkeztek.

II.1.3. Család – kisgyermeknevelő kapcsolata

A család és a kisgyermeknevelő kapcsolatát kölcsönösnek, partnerinek tartották a 469 válaszból 409 esetben (87%), viszont 61 esetben (13%) nem.

A szülők nagy hiányosságnak érezték, hogy nem volt sok esetben semmilyen kapcsolattartás a gyermekük kisgyermeknevelőjével, csak a vezetővel volt kapcsolatuk, hiányzott a szakmaiság, a kölcsönösség nem érvényesült, nem volt személyes a kapcsolattartás, csak munkának tekintették ezt a kisgyermeknevelők. Egyes vélemények szerint fölényesek voltak, csak a tájékoztató e-maileket küldték a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, és azt is késve, rövid határidőt biztosítva a jelentkezésre. A szülők telefonálgattak, a bölcsőde nem volt kezdeményező, teljesen elszigetelődött, nem volt visszacsatolás. A szülők egymástól kérdezősködtek, informálták-, tájékoztatták egymást a csoport Facebook oldalán. Kaptak ugyan sok ötletet, ajánlást, de azokat személytelennek érezték. „Nem hiányzott semmi!” Az ajánlások a csoportnak szóltak, a gyermekek, a szülők nem lettek megszólítva. Ezekből a szülői véleményekből jól érzékelhető a kisgyermeknevelők kommunikációs helyzettel való bizonytalansága, amit nyilván erősített a kisgyermeknevelők saját családi helyzete is: a saját gyermekek otthon nevelése, tanítása, a nem együtt élő családtagoktól (pl. nagyszülőktől) való távolságtartás szükségessége, ami az érzelmi nehézségeken túl a kialakult segítségnyújtási formákat is ellehetetlenítette.

Örvendetes, hogy 102 esetben (22,1%) mindkét szülő részt vett a kapcsolattartásban, 359 esetben (77,9%) csak az egyik. Szinte csak az anyák vettek részt 368 esetből 351 esetben 95,1%-ban a kapcsolattartásban. Az apa, nagyszülő, testvér részvétele nem számottevő. Nem volt kapcsolattartás 10 esetében.

A kisgyermeknevelővel a „személyes” kapcsolattartási lehetőség 145 esetben (30%) merült fel, az nagyon sajnálatos, hogy 70 %-ban fel sem merült. A szülők igénybe vették 90 esetben (21,1%) és nem igényelték sok, 337 esetben (78,9%), vagyis akkor is igénybe vették sokszor, ha nem igényelték azt.

A 464 válaszadóból – 302 esetben (65,1%) mindkét kisgyermeknevelő részt vett a kapcsolattartásban, 133 esetben (28,7%) nem. Ez nyilván összefüggésbe hozható a kisgyermeknevelők informatikai lehetőségeivel és családi élethelyzetével is. Nem volt két kisgyermeknevelő a csoportban, 29 esetben (6,2%).

A szülők megítélése szerint 186 esetben (40%) volt lehetőség, hogy egyénileg gyermeküknek kérjenek tevékenység ajánlást. Nem volt lehetőség 86 esetben (18,5%), 192 esetben (41,5%) nem tudtak erről a lehetőségről. A válaszadó (211) szülők, ha igényelték kaptak egyéni javaslatokat 128 esetben (60,2%), nem kaptak 84 esetben (39,8%). A (467) szülők a

kisgyermeknevelőktől 92 esetben (19,5%) kaptak segítséget a napirend, szokások szabályok kialakításához, 95 esetben (20,3%) nem kaptak, 280 esetben (60,2%) nem érezték szükségesnek. A szülők (461) további segítséget nem vártak 410 esetben (88,7%), csak 51 esetben (11,3%) hiányolták.

A szülővel egyéni beszélgetés a gyermekről 112 esetben volt. Sajnálatosan nem volt 175 esetben, nem volt rá szükség 173 esetben. Szükség lett volna, de nem volt 15 esetben (3,2%).

A szülők (47 válasza) az alábbi segítséget várták volna a kisgyermeknevelőktől – a válaszokból kigyűjtött idézetek alapján:

„Kapcsolattartás, partnerség, korosztálynak megfelelő kreatív feladatok, küldött feladatok helyett, egy lélegzetvételnyi időre lett volna szükség, amikor vigyáznak a gyerekekre, több a gyermekek korának megfelelő ajánlás, még több bábokkal, figurákkal illusztrált mesét szívesen fogadtunk volna, akár minden nap, ezt nagyon szerettük. szakmai tanácsok, néha kapcsolat a kisgyermeknevelővel, megerősítés a napirendben, játékok, amiktől fejlődik, játékörtelek, jólesett volna, ha megkérdezik, hogy van a gyerek és én, törődés, érdeklődés, szakmai szempontból teljesen magamra hagytak, személyes érdeklődés a gyermek mindennapjai, kedve iránt, ha csak egy minimális kapcsolattartás létrejött volna, már az is sokat jelentett volna. A feladatokról nem is beszélve, de ez már olyan szint, amit nem üt meg a bölcsink, sok energiát elvitt a napi munka és háztartás mellett a bölcsődére, óvodára és iskolára való felkészülés, segítség lett volna, ha kapok egy iránymutatást, hogy mégis hogyan foglalkozhatok le a 1,5 éves gyereket, ami a fejlődését is segíti, szerintem a gyerekeknek szüksége lett volna, ha nem is napi, de heti 1-2 alkalommal az online személyes kontaktra. (sírdogált a bölgi után... most meg nem érti, hogy eddig zárva volt a bölgi, most meg hirtelen újra ott kell lenni, nehézség talán az, hogy nem nagyon tudjuk, hogy egy 2 évessel mit érdemes játszani, hogy fejlődjön. konkrétumok a közeljövőről a lehetőségekről.”

A kapott válaszokban sokféle igény fogalmazódik meg és sok bizonytalanság tükröződik, az is, hogy a már bölcsődés gyermek kedvenc tevékenységeit, érdeklődését illetően egyes szülőknél sok a kérdőjel, erről a mindennapok során többször kellene beszélgetni a kisgyermeknevelőknek a szülőkkel. A koronavírus helyzet miatti home office időszak minden szempontból nagy megterhelést jelenthetett a szülők számára, nyilván emiatt is igényelték volna jobban a kisgyermeknevelők érdeklődését, támogatását, javaslatait. Normál nyári zárás esetén ez kevéssé tapasztalható akkor is, ha a néhány hetes szünetet a szülő akár egész nyárra hosszabbítja a lehetőségei miatt.

A szülők megítélése szerint a kisgyermeknevelőkkel az online kapcsolattartásuk alatt 95 esetben (20,7%) nem változott, 318 esetben (69,3%) eddig is jó volt, most is az, 29 esetben (6,3%) nem javult, olyan, mint eddig volt. 17 esetben (3,7%) negatív vélemény, vagy kapcsolattartás hiánya.

A szülők további észrevételei is nagyon hasonlóak a hiányosságok és javaslatoknál eddig leírtakhoz. A szülőknek több esetben nem volt észrevételük. Itt is pozitívan nyilatkoztak a jó kapcsolattartásokról. És élesen kritizálták a kapcsolattartási hiányokat. Remélik, hogy nem lesz hasonló helyzet. Magukra voltak hagyva, elesettek voltak. Ennek a korosztálynak az online kapcsolattartás nem való. *„Hálás vagyok a kisgyermeknevelőknek, vezetőnek, hogy végig gondoltak ránk a bezárás harmadik napjától kaptunk folyamatosan napi anyagokat.”*

II.1.4. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a szülői vélemények ismeretében, szülői ajánlások

A szülői kérdőívek értékelésekor válasz kaptunk arra, hogy az online kommunikációs formák alkalmazása **nagyon sikeresnek bizonyult.**

Azokban a bölcsődékben, ahol a vezető és a kisgyermeknevelők is fontosnak tartották a családokkal való megfelelő kapcsolattartást, és ezt jól megszervezték, jók kiviteleztek ott nagyon sikeresen működött, jó eredményeket hozott.

Sajnos azokban az intézményekben, ahol a vezető, vagy a kisgyermeknevelő nem érezte fontosnak ezt a tevékenységet, és nem tartották a kapcsolatot a rendkívüli szünet idején a családokkal, gyermekekkel, ott nagyon hiányolták, és negatívan értékelték a szülők.

A szülők javaslatai alapján az alábbi helyzetekben az online formák alkalmazása átvihető a járványidőszakon túli ellátásba:

Kisgyermeknevelőknek:

Nagyon megoszlának szülői javaslatok, vannak nagyon jó pozitív válaszok, amelyekben nagyra értékelik a kisgyermeknevelők szakmai, pedagógiai munkáját. Elégedettek a tevékenységeikkel, a küldött ajánlásokkal. Dicsérik a kisgyermeknevelőket, és nagyra becsülik munkájukat. Köszönik a kapcsolattartást, empátiát, együttműködést, melyre a továbbiakban is számítanak.

Célszerűnek tartanak, a kisgyermeknevelők felkészítését az online feladatokra, és a szükséges, megfelelő eszközök biztosítását. Továbbra is igényelnék az ajánlásokat, több videót, mondókát, verset, mesét várnának, amit a csoportban éppen aktuálisan használnak. A kisgyermeknevelők jeleznek, egyértelműen, ha visszajelzést várnak a gyermekekről. Néhány szülő úgy véli, nem ennek a korosztálynak való az online kapcsolattartás. Facebook/Messenger csoport jó ötlet lenne a karanténtól függetlenül is, és a kisgyermeknevelő is kapcsolódjon be a csoportba. Jó lenne, ha lenne minden bölcsődei csoportnak Facebook csoportja. Bármilyen segítségért epedezik minden szülő.

Életkornak megfelelő tevékenység javaslatok, a fejlődés figyelemmel kísérése, de ne az üzenő füzetbe „írogassanak”, hanem ez is történjen online. *„Soha többet ne zárják be a bölcsődéket mondvacsinált okok miatt.”* *„Azóta is kapunk ötleteket hétvégére. Szeretném, ha ezek megmaradnának.”* *„Ha online kapcsolattartás maradna, akkor több közös bejelentkezést lehetne tartani. Nagy élmény volt egy felületen a kisgyermeknevelővel és a szülőkkel-gyerekekkel „találkozni” a neten. Egyszer volt ilyen esemény és nagyon jól sikerült.”* *„Facebook csoportban lehetőség legyen kommunikálni a nevelőkkel.”* Weboldal bővítése, fejlesztése.

Bölcsődevezetőknek:

Sajnos a szülők nagyon sok kritikát is megfogalmaznak. A vezetőktől nagyobb felkészültséget, több, tartalmasabb, konkrétabb, időbeni információt, tájékoztatást várnak el. Jobb szervezést, feladatmegosztást, irányítást, kontrollt. *„A mi bölcsődénkben az igazgatóval lehet a probléma. Úgy érzem, hogy a nevelők nem kedvelik, de engedelmeskednek neki, emiatt feszültséget érzek bennük. A nevelők nagyon jók!”*

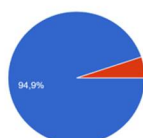
Reméljük, a kérdőívre adott válaszokból, az értékelésből az érdeklődő szakemberek sok hasznos információt, segítséget, tanácsot, jó gyakorlatot szerezhettek a következő időszakra munkájukhoz. Talán jobban, más oldalról megismerhették a szülők elvárásait, igényeit, melyek orvoslásával kapcsolatuk, és együttműködésük tovább erősödhet.

II.1.5. A szülői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei

A szülői kérdőívet 509 fő töltötte ki. Ez a beíratott gyermekek számát figyelembe véve (KSH 2019. bölcsőde 38 611+1 556 mini bölcsőde) kb. a szülők (ha minden családból csak egy fő szülőt veszünk figyelembe) 1,3%-a.

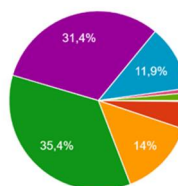
A minta részletes jellemzése

1. Nemi
506 válasz

• Nő
• Férfi

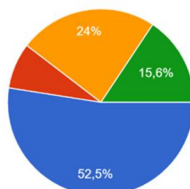
2. Életkora
506 válasz

• 20 alatt
• 20-25
• 26-30
• 31-35
• 36-40
• 41-45
• 46-50
• 51 felett

A kitöltők (506 fő) legnagyobb arányban 94,9 %-a nő (480 fő), 5,1%-a (26 fő) férfi. Életkor szerint 20 alatt nincs és 20-25 között 4,9% (25 fő), 26-30 év közöttiek 14% (71 fő), a legtöbb 31-35 év közöttiek 35,4% (179 fő), és 36-40 év közöttiek 31,4% (159 fő), 41-45 éves 11 % (60 fő), 46-50 éves 4 fő, 51 év feletti 7 fő 1,4%.

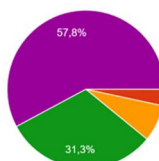
3. Lakhely
505 válasz

• Főváros
• Nagyváros
• Város
• Község

Lakhely szerint a fővárosban élnek 265 fő - 52,50%-ban, és városban 121 fő - 24%-ban, községben 79 fő - 15,6%-ban, nagyvárosban 40 fő – 7,9%-ban.

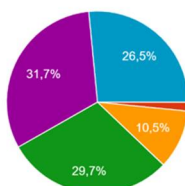
4. Legmagasabb iskolai végzettsége
505 válasz

• 8 általánosnál kevesebb
• 8 általános
• Szakiskola
• Középfokú végzettség, érettségi
• Főiskola/Egyetem

A válaszadókból 57,8% (292 fő) főiskolai/egyetemi végzettségű, 31,3% (158 fő) középfokú végzettséggel rendelkezik, szakiskolát végzett 7,5% (38 fő), 8 általános iskolát végzett 3,4% (17 fő).

5. Kérjük jelölje be, hány éves az Ön gyermeke?
505 válasz

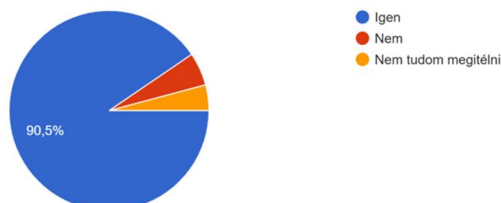

• 12 hónapos vagy fiatalabb
• 13-18 hónapos
• 19-24 hónapos
• 25-30 hónapos
• 31-36 hónapos
• 36 hónaposnál idősebb

A gyermekek kor szerinti megoszlása: 12 hónapos, vagy fiatalabb nincs, 12,13-18 hónapos 8 fő -1,8%, a 19-24 hónapos 53 fő – 10,5 %, a többi 25-30 hónapos 150 fő 29,7%, 31-36 hónapos 160 fő 31,7%, 36 hónapos feletti 134 fő 26,5%.

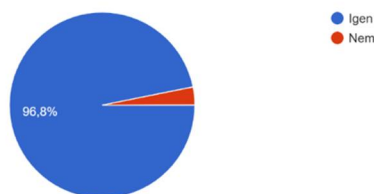
Kérdések az online bölcsődei tartalmi kapcsolattartásról szülőknek

1, Ön szerint szükség volt-e az online kapcsolattartásra a bölcsődével?
505 válasz

Az 505 válaszadó szülő az online kapcsolattartást a bölcsődével, kimagaslóan 457 fő 90,5%-ban szükségesnek tartotta. Nem 27 fő 5,3%, nem tudta megítélni 21 fő 4,2%

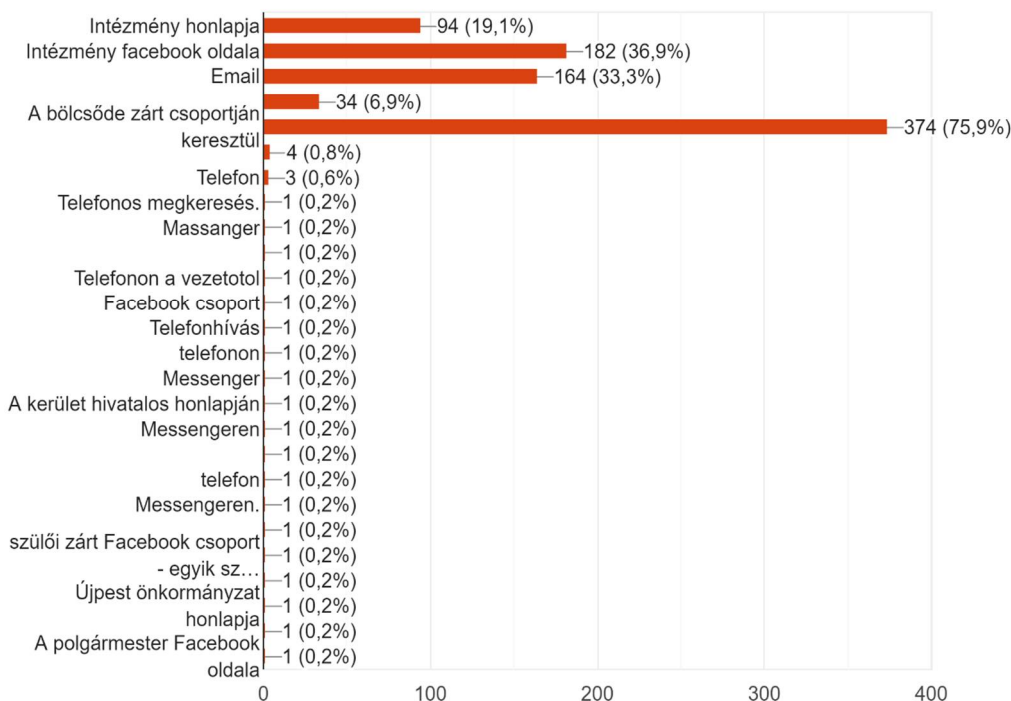
2, Kapott tájékoztatást, a bölcsőde honlapján, vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, az újra-nyitásról, stb.?
506 válasz

Tájékoztatást kapott a bölcsőde honlapján vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, az újra nyitásról, az 506 szülőből a 96,8%-a, 490 fő. Ez is nagyon öröndetes. Nem kapott tájékoztatást 16 fő, 3,2%.

3, Amennyiben igen, kérem, jelölje meg mely felület volt: (több válasz adható)

493 válasz

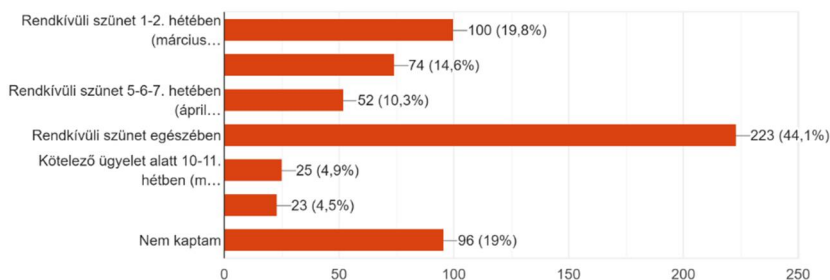

A

tájékoztatás (493 fő válasza alapján) legnagyobb arányban 374 fő - 75,9%-ban az online felületen zárt csoportban történt, majd az intézmény Facebook oldalán 182 fő - 36,9%-ban, e-mail-en 164 fő - 38,3%, majd az intézmény honlapján 94 fő - 19,1%-ban.

4, Mikortól kapott online anyagokat a gyermeke kisgyermeknevelőjétől? (több válasz adható)

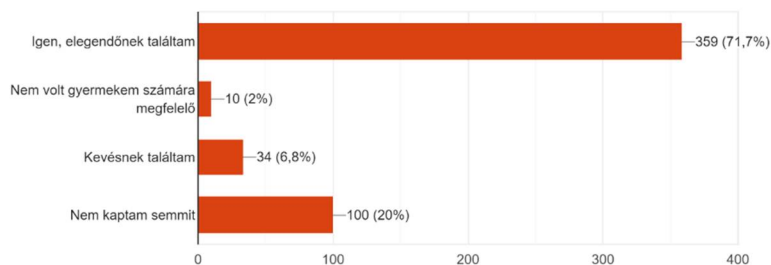
506 válasz

A rendkívüli szünet egészében (teljes ideje alatt) válaszadó szülők (506) 223 fő - 44,1%-a kapott online anyagokat a gyermekük kisgyermeknevelőjétől. 100 esetben a rendkívüli szünet 1-2 hetében, 74 esetben 3-4 hetében, 52 esetben 5-7 hetében. A kötelező ügyelet 10 -11 hetében. Nem kapott online anyagokat a szülők 19%-a, 96 fő.

5. Tudott-e gyermekének válogatni a kisgyermeknevelő által küldött tartalomból? (több válasz is jelölhető)

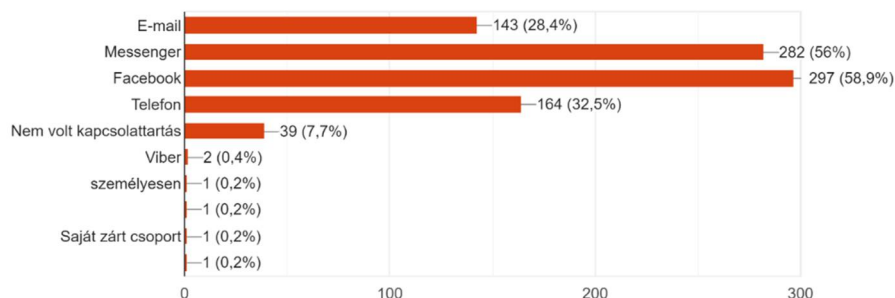
501 válasz

A válaszadó 501 szülőből 71,7%-a tudott-e gyermekének válogatni a kisgyermeknevelő által küldött tartalomból, 20%-a 100 fő nem kapott semmit, a válaszolók további 8,8 %-a kevesellte, illetve nem megfelelőnek értékelte a kapott javaslatokat, ötleteket.

6. Milyen módon tartották a kapcsolatot? (több válasz is jelölhető)

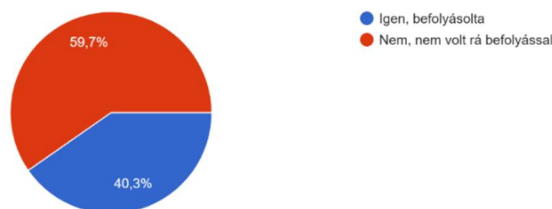
504 válasz

A szülők (504 fő) és a kisgyermeknevelők leginkább 58,9%-ban Facebookon, 56%-ban Messengeren, 32,5%-ban telefonon, és 28,4%-ban e-mail-en tartották a kapcsolatot. Az okos telefonok korszakában az e-mail-es kapcsolattartás háttérbe szorult, más kapcsolattartási formákhoz képest nehezebb.

7. Segítette-e a szülő gyerek kapcsolat napi szintű alakulását a kisgyermeknevelővel történő kapcsolat/ konzultáció?

496 válasz

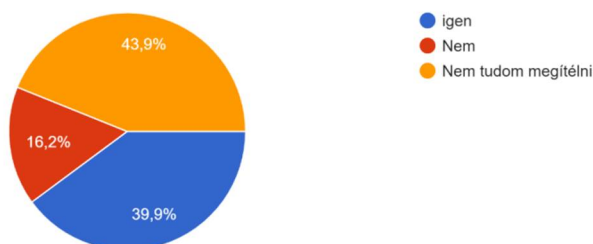

A 496 válaszból a szülő gyerek kapcsolat napi szintű alakulását segítette 59,7%-ban, nem volt befolyással 40,3%-ban a kisgyermeknevelővel történő kapcsolat felvétel. Több szülői is jelezte, hogy a veszélyhelyzet idején semmilyen kapcsolattartás nem volt a bölcsődével, de ha volt, az is mindössze egy-egy mese, vers, mondóka, ének hetente. Ennek a helyzetnek az értelmezéséhez nagyon fontos magyarázó információ az, hogy a kisgyermeknevelők kaptak-e más feladatot a járvány időszakában, ki kellett-e venniük a szabadságukat és természetesen

az is, hogy ők maguk milyen élethelyzetben voltak (saját gyermekek otthon nevelése, iskolás gyermekek otthon tanítása, idős szülőkről való gondoskodás, házastársuk munkahelyi nehézségei, munkahelyvesztése miatti egzisztenciális nehézségek stb.).

8, Segítették-e a gyermeke fejlődését a kisgyermeknevelő által küldött anyagok?

494 válasz

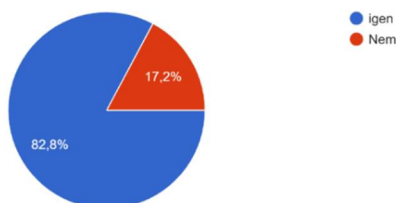

A gyermekek fejlődését segítették a kisgyermeknevelő által küldött anyagok, 494 szülői válasz tekintetében, a nagy többsége 43,9%-a (217 fő) nem tudta megítélni, 16,2%-a (80 fő) nemmel, 39,9%-a (193 fő) igennel felelt. A szülők véleménye alapján csak közel 40 %-ban érkezett pozitív válasz. Valószínű nem jól fogalmazott kérdés volt ez, a szülők nehezen tudták lemérni a fejlődést a gyermekkel való folyamatos együttlét miatt nem igazán tapasztalható „látványos” fejlődés. Könnyebb lett volna a válasz, ha azt kérdezzük, hogy tetszett-e, vagy örültek-e a gyermekek a kisgyermeknevelők által küldött anyagoknak.

A kisgyermeknevelők által küldött anyagok gyermekfejlődésre gyakorolt hatásokkal kapcsolatban 153 szülői válasz érkezett. *A válaszok az 1. számú melléklet A fejezet 1.) pontjában találhatóak.* **A szülők többsége nagyon pozitívan nyilatkozott a kisgyermeknevelők munkájáról, és megfogalmazta azokat a nevelési-gondozási területeket, melyekben úgy érzi, gyermeke fejlődött. Legtöbbször a beszédfejlődést, a szókincset, a kreativitást, a finommotorikát, a mozgást, a koncentrációt, a kéz ügyességet és az önállósodást emelték ki.**

10, Megfelelt Önöknek, hogy az egész csoport számára kaptak tevékenységötleteket?

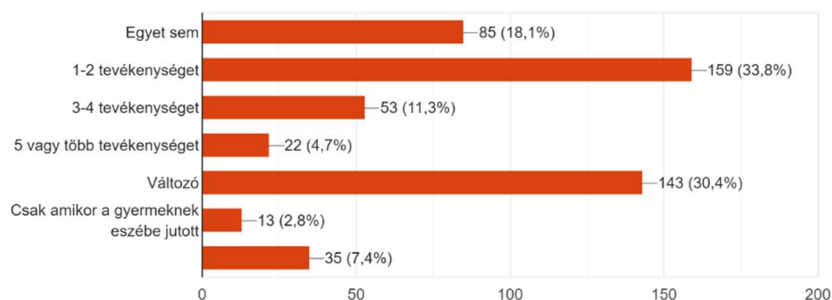
471 válasz

A 471 válaszadó szülők döntő többségének 82,8%-nak megfelelő volt, hogy az egész csoport számára kaptak tevékenységötleteket.

11. Hetente hány tevékenységet valósítottak meg? (több válasz is jelölhető)

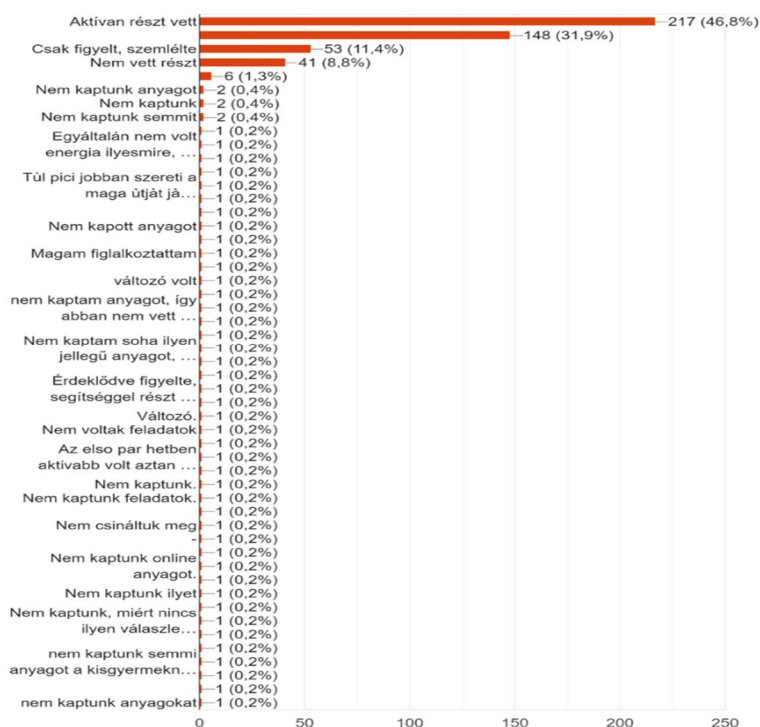
470 válasz

A 470 válaszból legtöbben 159 fő (33,8%) 1-2 tevékenységet valósítottak meg hetente, 143 esetben (30,4%) változó volt, 85 esetben (18,1%) egyet sem. A heti 3-4 tevékenység 53 esetben, 5 vagy több tevékenység 22 esetben fordult elő.

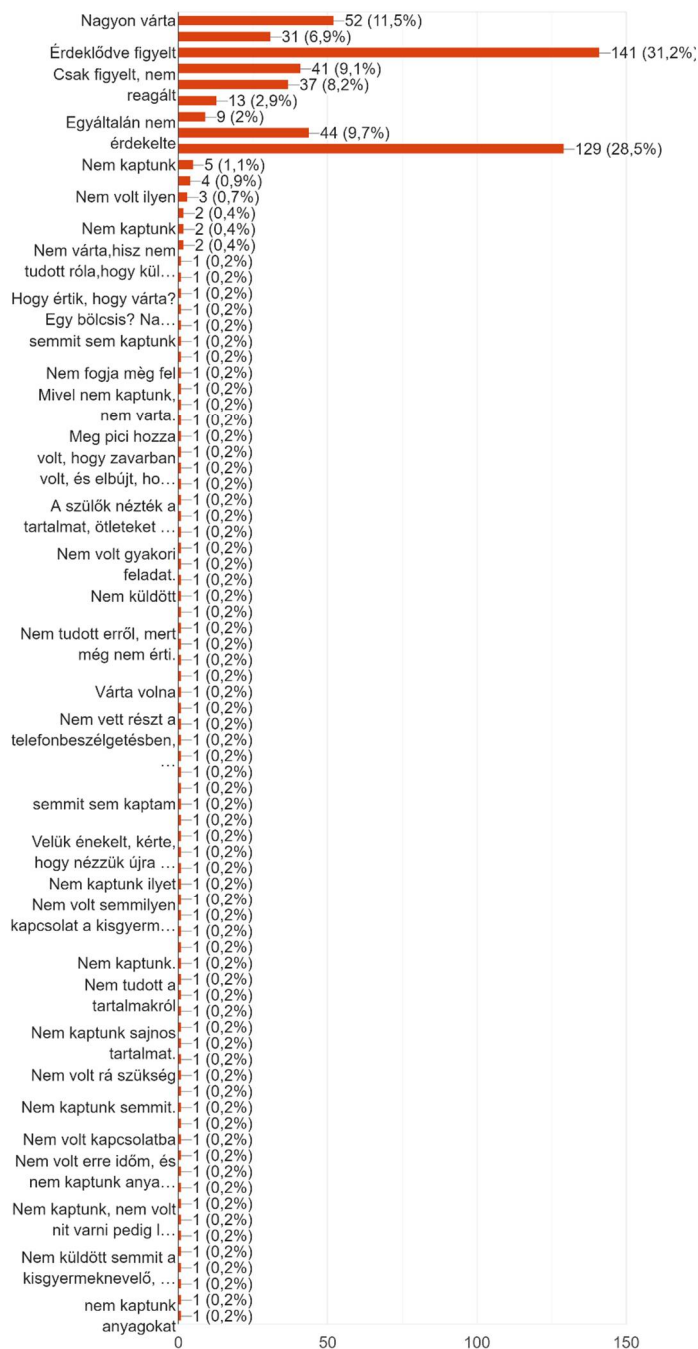
12. Gyermek részvétele a tevékenységekben (több válasz is jelölhető)

464 válasz

A 464 válaszadó válaszából közel fele 217 gyermek (46,9%) aktívan részt vett a tevékenységekben, 148 gyermek (32%) érdeklődve figyelt egy darabig aztán oda ment, 53 gyermek (11,4%) csak figyelt és szemlélte, 41 gyermek (8,8%) nem vett részt, 6 gyermeket (1,3%) nem érdekelt, mert nem neki való volt. 50 gyermek nem kapott semmilyen anyagot a kisgyermeknevelőjétől. Az online kapcsolattartás fontosságát támasztja alá az, hogy a válaszoló szülők 90,3%-a fogalmazta meg, hogy gyermekét valamilyen módon érdekelte a kisgyermeknevelő által küldött tevékenységötlet.

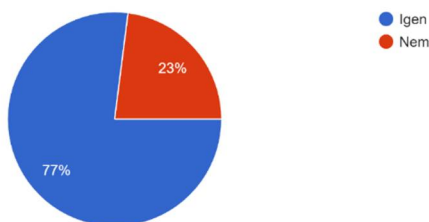
13. Várta gyermeke, hogy milyen tartalmakat küld a kisgyermeknevelő? (több válasz adható)
452 válasz

A 453 szülő válaszából 141 gyermek (31,2%) érdeklődve várta, hogy mit küld a kisgyermeknevelője, 129 fő (28,5%) lelkes volt, ha kisgyermeknevelőjét látta, 52 fő (11,5%) nem várta, 44 főt (9,7%) egyáltalán nem érdekelte, 41 fő (9,1%) hozzászólt a témához, 37 fő (8,2%) csak figyelt nem reagált, 31 fő (6,8%) kérte, hogy kapcsolják be a gépet, 13 főt (2,9%) rá kellett beszélni, 9 fő (2,0 %) nem figyelt oda, noszogatni kellett (kérdés, hogy ez mennyire szerencsés megoldás), 87 gyermek nem kapott anyagot. Összességében pozitívan vélekedett 379 szülő, negatív válaszokat adott 205 szülő.

14, A kínált tevékenységeket meg tudta csinálni gyermeke?

448 válasz

A kínált tevékenységeket 77%-ban (346 fő) meg tudták csinálni a gyermekek. 23%-ban (103 fő) nem tudta megcsinálni.

15, Kellett segítenie?

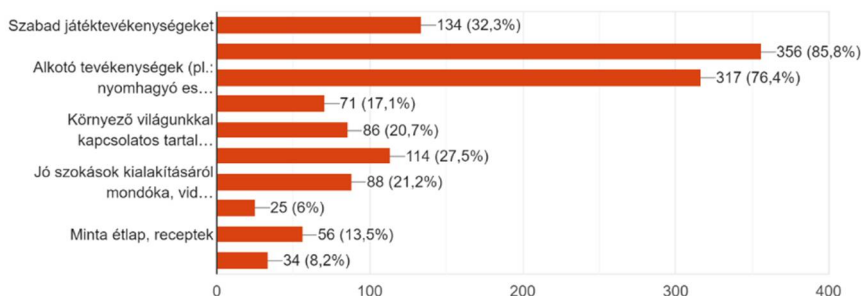
445 válasz

A tevékenységeknél segíteni kellett 80 gyermeknek (18%), nem kellett segíteni 35 főnek (7,8%), keveset kellett segíteni 39 főnek (8,5%), a többség közösen tevékenykedett a szüleivel 231 gyermek (51,9%).

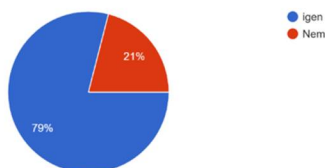
16, Milyen tevékenységeket ajánlott Önöknek a kisgyermeknevelő? (több válasz is jelölhető)

415 válasz

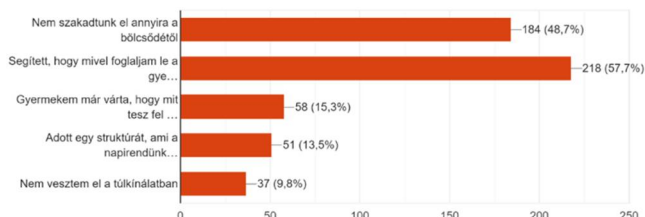

A kisgyermeknevelők a családoknak legtöbbször, 356 esetben (85,8%) a mondókát, éneket, verset, mesét, bábozást ajánlott. 317 esetben (78,4%) alkotó tevékenységet, 134 esetben (32,3%) szabad játéktevékenységet. 114 esetben (27,5%) nagymozgásos játékot a szabadban, 88 esetben (21,2%) jó szokások kialakításáról mondókát, videofilmet, 86 esetben (20,7%) a környező világunkkal kapcsolatos tartalmakat, 71 eseten (17,1%) egyéb tevékenységeket, 56 esetben (13,5%) minta étlapot, recepteket, 34 esetben (8,2%) nevelési kérdésekre adtak választ.

17. Igénybe vette-e a lehetőségeket?
443 válasz

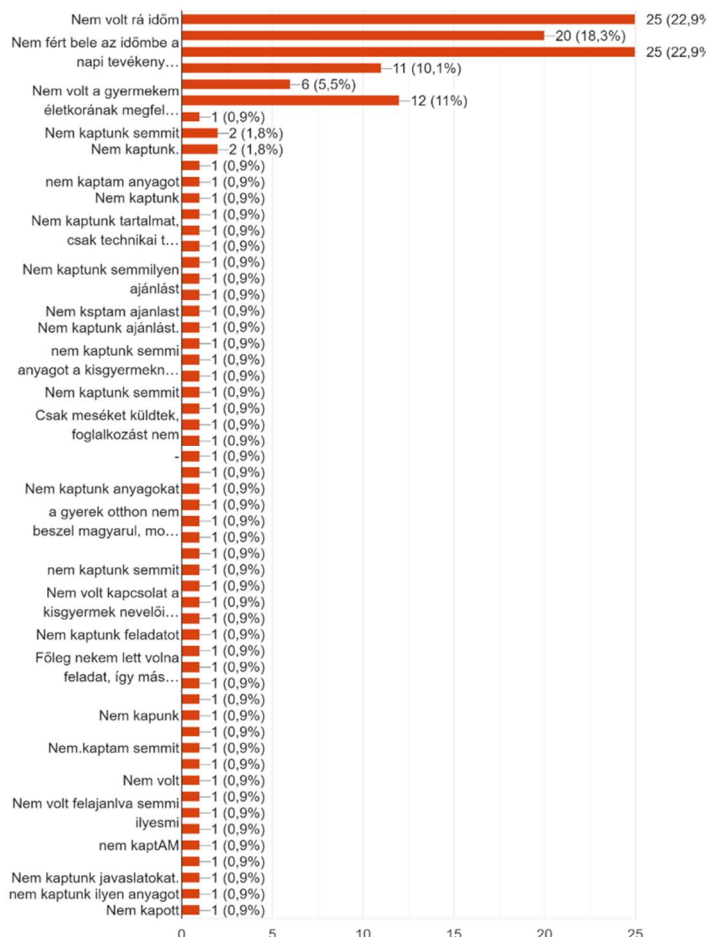

18. Ha igénybe vette, akkor kérjük, hogy jelölje be miért? (több válasz is jelölhető)
378 válasz

A 440 válaszadó szülők döntő többsége 351 fő (79%) igénybe vette a felajánlott lehetőségeket, 93 fő (21%) nem. A 378 válaszoló szülő részéről a felajánlott tevékenységek igénybevételének indoka a legtöbb 218 esetben (57,7%) az volt, hogy segített, hogy mivel foglalja le a gyermeket, 184 esetben (48,7%), hogy ne szakadjanak el annyira a bölcsődétől, 58 esetben (15,3%), mert a gyermek már várta, mit tesz fel a kisgyermeknevelő, 51 esetben (13,5%) adott egy struktúrát, a napirendnek, 37 esetben (9,8%) válaszolták a szülők, hogy nem vesztek el a túlkínálatban.

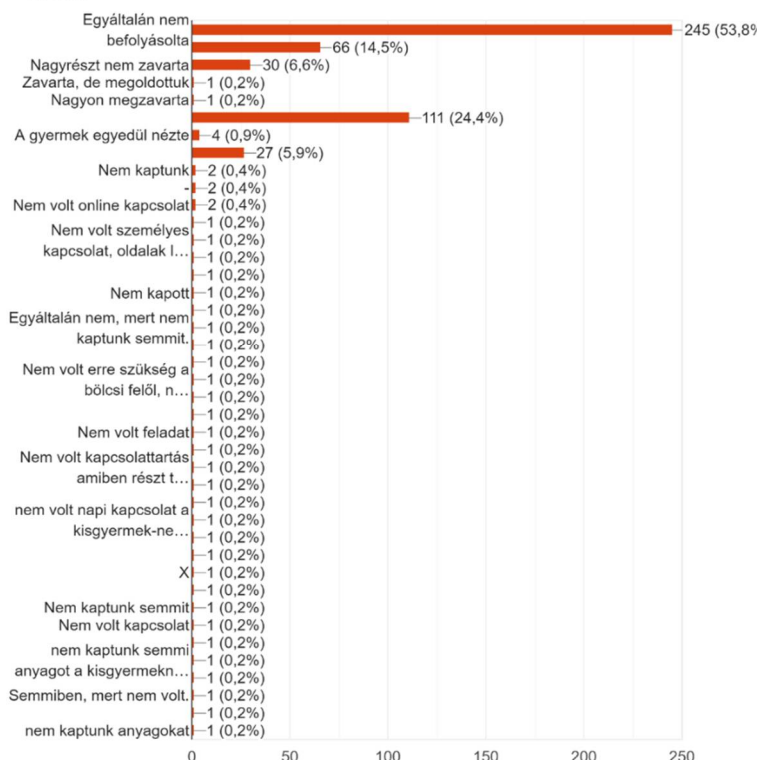
19. Ha nem, kérjük, hogy jelölje be, hogy miért (több válasz is jelölhető)
109 válasz

A 109 válaszadó szülők azért nem vették igénybe a felajánlott tevékenységeket 25 esetben (22,9%), mert nem volt rá idejük, mert nem fért bele az időmbe a napi tevékenységeik mellett, 20 esetben (18,3%), mert nem érdekelt a gyermekeket, 12 esetben (11%), mert szerintem nem volt a gyermekek életkorának megfelelő, 11 esetben (10,1%), mert teljesen feleslegesnek tartották, 6 esetben (5,5%), mert zavaró volt számomra a sok javaslat elolvasása, 52 esetben nem kaptak javaslatokat.

20. Kérjük, értékelje, hogy mennyiben befolyásolta a megszokott családi napirendet az online kapcsolatfelvétel.(több válasz is jelölhető)

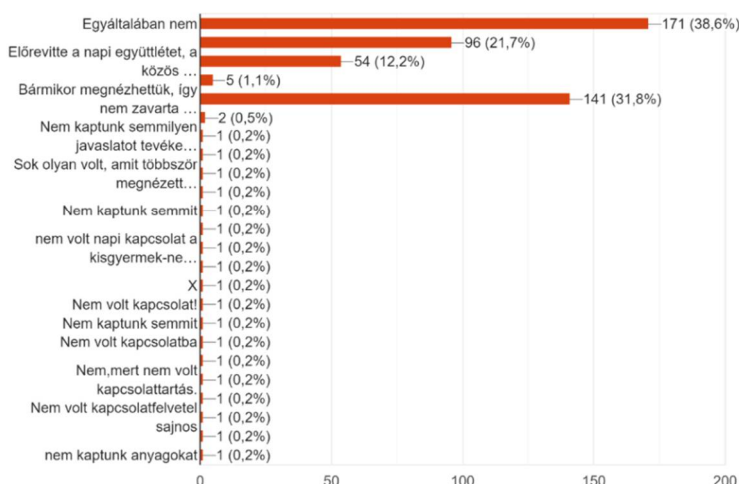
455 válasz

A 455 válaszadó szülő válaszaiból 245 esetben (53,8%) egyáltalán nem befolyásolta a megszokott családi napirendet az online kapcsolattartás, 111 esetben (24,4%) élvezték együtt a gyermekkel, 66 esetben (14,5%) nagyon is segítette, előre vitte a napirendjüket, 30 esetben (6,6%) nagyrészt nem zavarta, 27 esetben (5,9%) nehéz volt összeegyeztetni a home office-al, 2 esetben zavarta a napirendjüket, 27 esetben nem kaptak anyagot.

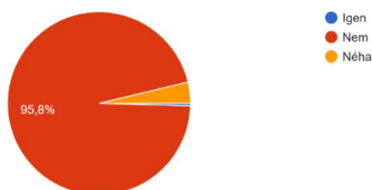
21. Strukturálta-e a napjaikat a kapcsolatfelvétel? (több válasz is jelölhető)

443 válasz

A 443 válaszadó szülő válaszából 171 esetben (38,6%) egyáltalán nem strukturálta napjaikat a kapcsolattartás, 141 esetben (31,8%) bármikor megnézhattuk, így nem zavarta, 96 esetben (21,7%) könnyen tudtak alkalmazkodni, 54 esetben (12,2%) előre vitte a napi együttlétet a közös tevékenység, 5 esetben (1,1%) nehezen készültünk el időre, 20 esetben nem kaptak semmilyen javaslatot.

22. Akadályozó, gátló tényező volt-e a napi működésükben a kapcsolattartás?
453 válasz

A 453 szülő válaszából kitűnik, hogy a kapcsolattartás 2 esetben (0,4%) volt akadályozó, gátló tényező a napi működésükben, nem volt 95,8% (435 eset), néha 3,7% (17 eset).

23. Ha akadályozta, kérem, írja le néhány szóban, hogy miért?

A kérdésre 13 válasz érkezett. A válaszokat közreadjuk:

„Internet kapcsolat.” „Munkahelyben töltött idő.” „Nem volt benne semmi személyes.”

„Nem interaktív jelenlét volt! Önálló, offline posztok. Egy-egy kreatív megosztott cikk, egy-egy tornagyakorlat vagy meseolvasás. Ez nem befolyásol semmit. Akkor néztük meg, amikor akartuk.”

„Iskolás gyermek és munka mellett ez már felesleges volt.” „Internet kapcsolat.”

„Munkahelyben töltött idő.” „Nem vették fel velünk a kapcsolatot a bölcsődei kisgyermeknevelők.”

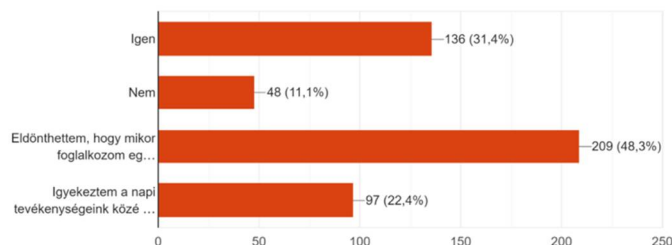
„Nem vettem részt.” „Nem kaptunk semmi anyagot a kisgyermeknevelőktől.”

„Továbbra sem volt online kapcsolat, miért jönnek fel ezek a kérdések?!”

A szülők véleménye alapján akadályozta az online kapcsolattartást az internet kapcsolat hiánya, a szülő a munkahelyén dolgozott, nem volt gyermekre szabott, az iskolás gyermek mellett feleslegesnek érezte a szülő, nem vették fel a szülőkkel a kapcsolatot a kisgyermeknevelők.

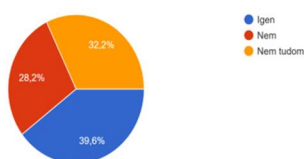
24. Az adott tevékenységek illeszkedtek-e az otthoni napi tevékenységeik közé? (több válasz is jelölhető)

433 válasz

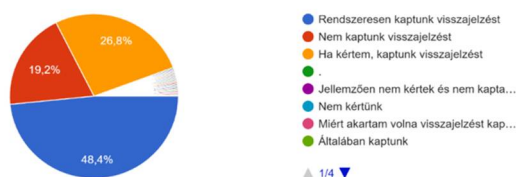

A 438 szülői válasz alapján 136 esetben (31,4%) az adott tevékenységek illeszkedtek az otthoni napi tevékenységek közé, 48 esetben (11,1%) nem illeszkedtek, 209 esetben (48,3%) eldönthették, hogy mikor foglalkoznak a küldött anyaggal, 97 esetben (22,4%) igyekeztek a napi tevékenységeik közé beiktatni.

25. Vártak-e visszajelzést a kisgyermeknevelőtől?
457 válasz

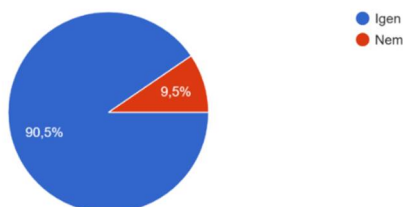
26. Megfelelő volt-e a kisgyermeknevelő visszajelzése?
407 válasz

A 457 válaszoló szülő közül 182 (39,6%) szerint vártak visszajelzést a kisgyermeknevelőtől, nem vártak 129 esetben (28,2%), nem tudja 147 esetben (32,2%).

A 407 szülői válasz alapján a kisgyermeknevelők visszajelzéseit így ítélik meg: rendszeresen kaptak visszajelzést 198 esetben (48,4%), nem kaptak visszajelzést 78 esetben (19,2%), ha kértek, kaptak visszajelzést 109 esetben (26,8%).

27. A tevékenységek lehetőségekként, ötletekként voltak feltüntetve? (nem volt kötelező)
431 válasz

A 431 szülői válasz alapján a tevékenységek 391 esetben (90,5%) lehetőségekként, ötletekként voltak feltüntetve, 41 esetben (9,5%) nem válasz érkezett, amit valószínűleg a szülők félreértettek, mert nem volt kötelező a tevékenységek elvégzése a gyermekek számára.

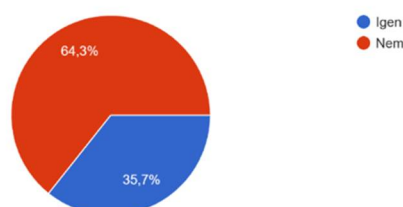
28. Ha kötelező jellegű volt, az hogyan érintette Önt?

Az alábbi 7 válasz érkezett:

„Megcsináltuk volna!!” „Nem kaptunk semmi anyagot a kisgyermeknevelőktől.” „Élveztük.” „Nem éreztem sosem kötelező jellegűnek.” „Nem szeretjük a nagyon kötelező dolgokat, így lázadtunk volna.” „Nem érdekelt volna.” „Kissé meglepett a dolog, de természetesen semmilyen más hatása nem volt.”

A kötelező feladatoknak nem örültek volna a szülők, de szerencsére a legtöbben nem érezték kötelezőnek a feladatokat.

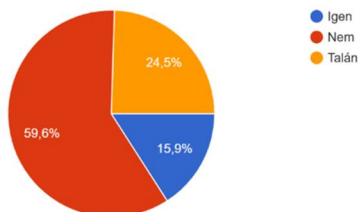
29. Kaptak-e segítséget ahhoz, hogy hogyan tudnak beszélni gyermeküknek a vírusról, a félelmekről, szorongásokról?
476 válasz

A 476 szülői válasz esetében 171 fő (35,7%) kapott segítséget ahhoz, hogy tudjon beszélni gyermekének a vírusról, a félelmekről, szorongásokról, 305 fő (64,3%) a többség nem kapott segítséget. Ebben nyilván tükröződik az is, hogy maguk a kisgyermeknevelők is váratlan, korábban sosem tapasztalt helyzetbe kerültek, sokszor a felnőtteknek sem volt könnyű a reális helyzetkép kialakítása, ahhoz pedig végképp semmiféle tapasztalat, minta nem volt, hogy kisgyermekek számára hogyan lehet ezt reálisan, de ugyanakkor megnyugtatóan jellemezni.

30, Szüksége lett volna erre a segítségre?

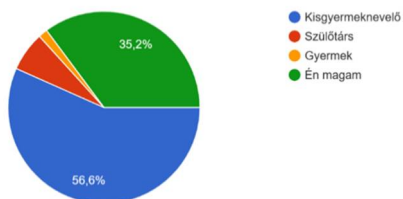
465 válasz

A 465 szülői válasz alapján 75 főnek (15,9%) szüksége lett volna segítségre, 276 főnek (59,6%) nem, 114 főnek (24,5%) talán. Kérdés, hogy azért igényelte volna ilyen kevés szülő a kisgyermeknevelő segítségét a vírushelyzet gyermeknek történő megmagyarázásához, mert nem okozott számukra a magyarázat problémát, vagy azért, mert nem beszélt erről a gyermeknek? Az előző kérdés válaszai alapján azt láthatjuk, hogy több mint kétszer annyi szülő kapott segítséget, mint ahány igényelt.

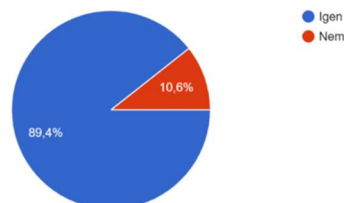
31, Ha igen, azaz kapott segítséget, akkor ezt ki kezdeményezte?

196 válasz

32, Ez megfelelő volt-e Önnek?

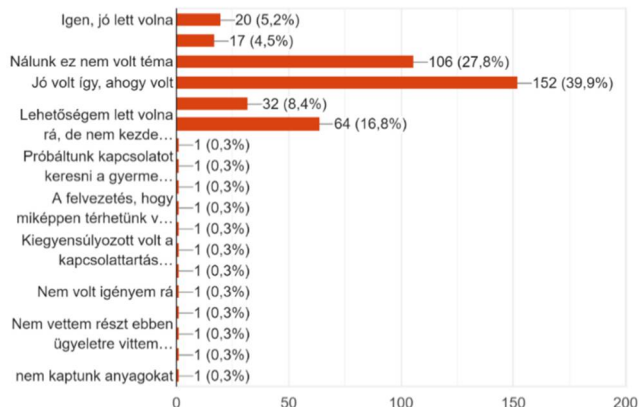
254 válasz

A segítséget kezdeményezte 196 szülői válaszból 111 esetben (56,6%) a kisgyermeknevelő, 69 esetben (35,2%) a szülők, 13 esetben (6,5%) szülőtárs, és 3 esetben (1,7%) a gyermek is. Nagyon jónak tartjuk, hogy a szülők mernek segítséget kérni a kisgyermeknevelőtől, ha ennek szükségét érzik, és az is pozitívum, hogy a szülőtárs ilyen jellegű kezdeményezése is tudható egyes esetekben. A válaszadó szülők (254 fő) véleménye szerint a segítség megfelelő volt 226 esetben (89,4%), 27 esetben (10,6%) nem volt megfelelő.

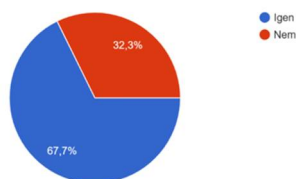
33, Jó lett volna, ha engedik Önt is kezdeményezni? (több válasz is jelölhető)

381 válasz

A 381 válaszadó szerint a szülőknek 20 esetben (5,2%) jó lett volna, ha engedik kezdeményezni, 17 esetben (4,5%) – nem, erről nem szeretne beszélni. 152 esetben (39,9%) jó volt úgy, ahogy volt. 106 esetben (27,8%) nálunk ez nem volt téma. 64 esetben (16,8%) lehetősége lett volna rá, de nem kezdeményezte. **32 esetben (8,4%) a szülő kezdeményezte, volt rá lehetősége.** 12 esetben egyéb válaszokat adtak.

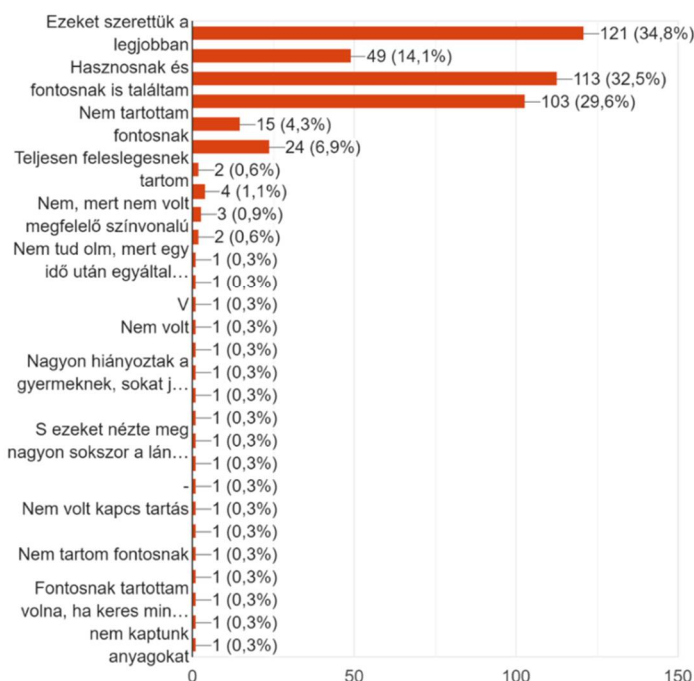
34. Ajánlott-e a kisgyermeknevelő saját maga által készített tartalmakat?
(mesemondás, videó, saját készítésű rajz, ötlet, stb.)
477 válasz

A (477 válasz) a kisgyermeknevelő saját maga által készített tartalmakat ajánlott 323 esetben (67,7%), nem ajánlott 154 esetben (32,3%).

35. Ha igen, akkor mennyire tartotta ezt Ön és gyermeke hasznosnak, fontosnak? (több válasz is jelölhető)

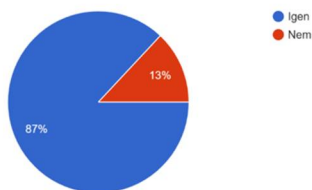
348 válasz

A (348 válaszadó) kisgyermeknevelő saját maga által készített tartalmakat a szülők és gyermekeik 121 esetben (34,8%) ezeket szerették a legjobban, 113 esetben (32,5%) hasznosnak és fontosnak találták, 103 esetben (29,6%) fontos volt, mert legtöbbször így érezték jól magukat, 49 esetben (14,1%) nagyon várták már a saját ötleteket, 24 esetben (6,9%) nem volt fontos, de azért érdekes, 15 esetben (4,3%) nem tartották fontosnak, 29 esetben újabb negatív válaszok érkeztek.

Család-kisgyermeknevelő kapcsolat

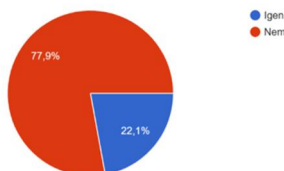
1. Kölcsönösségen, partnervizonyban zajlott-e a kapcsolattartás?
469 válasz

A család és a kisgyermeknevelő kapcsolatát kölcsönösnek, partnerinek tartották a 469 válaszból 409 esetben (87%), viszont 61 esetben (13%) nem.

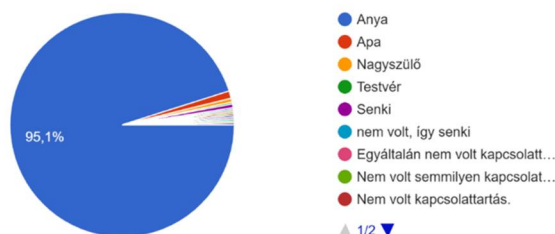
A szülők nagy hiányosságnak érezték, hogy nem volt sok esetben semmilyen kapcsolattartás a gyermekük kisgyermeknevelőjével, csak a vezetővel volt kapcsolatuk, hiányzott a szakmaiság, a kölcsönösség nem érvényesült, nem volt személyes a kapcsolattartás, csak munkának tekintették. Főlényesek voltak, csak a tájékoztató e-maileket küldték a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, és azt is késve, rövid határidőt biztosítva a jelentkezésre. Szülők telefonálgattak, a több bölcsőde nem volt kezdeményező, teljesen elszigetelődött, nem volt visszacsatolás. A szülők egymástól kérdezősködtek, informáltak-, tájékoztatták egymást a csoport Facebook oldalán. Ugyan kaptak sok ötletet, ajánlást, de személytelen volt. Nem hiányzott semmi! Az ajánlások a csoportnak szóltak, a gyermekek, a szülők nem lettek megszólítva.

3. Mindkét szülő részt vett-e a kapcsolattartásban?
461 válasz

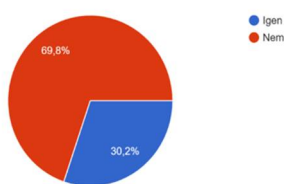
Öröndetes, hogy 102 esetben (22,1%) mindkét szülő részt vett a kapcsolattartásban, 359 esetben (77,9%) csak az egyik.

4. Ha nem, akkor ki vett részt leginkább?
368 válasz

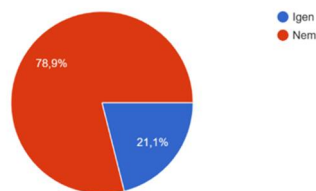

Szinte csak az anyák vettek részt 368 esetből 351 esetben 95,1%-ban a kapcsolattartásban. Az apa (4), nagyszülő (2), testvér (1) részvétele nem számottevő. Nem volt kapcsolattartás 10 esetben.

5. Lehetőségként felmerült-e a kisgyermeknevelővel a „személyes” kapcsolattartás?
480 válasz

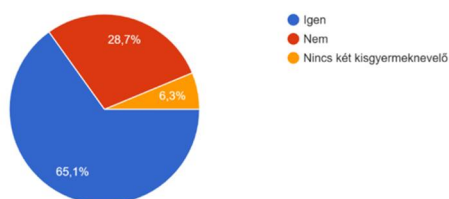

6. Igénybe vette-e Ön vagy gyermeke ezt a lehetőséget?
427 válasz

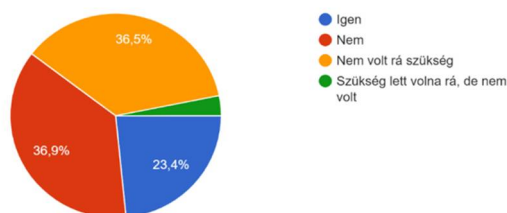
A kisgyermeknevelővel a „személyes” kapcsolattartási lehetőség 145 esetben (30%) merült fel, és nagyon sajnálatos, hogy 70 %-ban fel sem merült a lehetőség. A kisgyermeknevelővel a személyes kapcsolattartási lehetőséget igénybe vette 90 szülő (21 %) de sajnos nem igényelte a szülők 79 %-a (337 fő).

7. Mindkét kisgyermeknevelő részt vett-e a kapcsolattartásban?
464 válasz

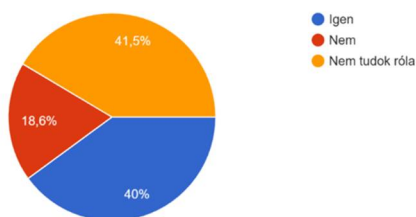
A 464 válaszból – 302 esetben (65,1%) mindkét kisgyermeknevelő részt vett a kapcsolattartásban, és 133 esetben (28,7%) nem. Illetve nem volt két kisgyermeknevelő a csoportban 29 esetben (6,2%). A szülők megfogalmazták a tapasztalatuk alapján pozitív, és negatív véleményüket Többségében (65,1%) mind a két kisgyermeknevelő részt vett a kapcsolattartásban. Ahol nem vett részt, úgy gondolják azért, mert a nevelők a "saját gyermekeik" szüleivel tartottak kapcsolatot, nincs hozzá megfelelő eszköze, és nincs internet kapcsolata otthon, vagy nem ért hozzá, otthon volt a saját gyermekeivel, nem volt fontos neki, idősebb és nehezebben használja az online felületet, nem volt lehetősége, csak a vezetés kommunikált a szülőkkel, vagy nem tudja a válaszadó nincs róla információja, beteg volt a másik kisgyermeknevelő, nem volt semmilyen kapcsolat egyik kisgyermeknevelővel sem. „*Én felajánlottam, de szerintük kicsi a gyerek még hozzá, az ő korosztályának a személyes kapcsolat fontos.*” Valamennyi szülői válasz az 1. számú melléklet A fejezet 3) pontban olvasható.

9. Volt-e gyermekére irányuló egyéni beszélgetés?
474 válasz

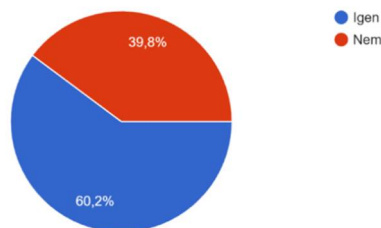

A szülővel egyéni beszélgetés a gyermekről 112 esetben volt. Sajnálatosan nem volt 175 esetben, nem volt rá szükség 173 eseten. Szükség lett volna, de nem volt 15 esetben (3,2%).

10, Az Ön megítélése szerint, volt-e arra lehetőség, hogy saját gyermekének egyénileg kérjen tevékenység ajánlást?
463 válasz

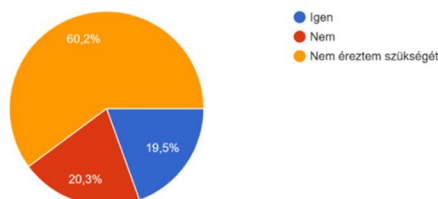

11, Ha igényelt, akkor kapott-e egyéni javaslatokat?
211 válasz

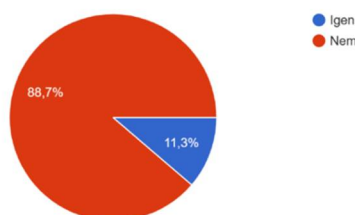
A szülők megítélése szerint 186 esetben (40%) volt lehetőség, hogy egyénileg gyermeküknek kérjenek tevékenység ajánlást. Nem volt lehetőség 86 esetben (18,5%), 192 esetben (41,5%) nem tudtak erről a lehetőségről. A válaszadó (211) szülők, ha igényelték kaptak egyéni javaslatokat 128 esetben (60,2%), nem kaptak 84 esetben (39,8%).

12, Kaptak-e segítséget a napirend, szokások, szabályok kialakításához?/Tudtak-e beszélgetni a napirendről, szokásokról?
467 válasz

A (467) szülők a kisgyermeknevelőktől 92 esetben (19,5%) kaptak segítséget a napirend, szokások szabályok kialakításához, 95 esetben (20,3%) nem kaptak, 280 esetben (60,2%) nem érezték szükségesnek.

13, Hiányolt-e bármit, ami segítette volna Önt?
461 válasz

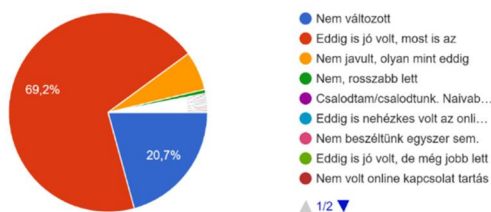

A szülők (461) további segítséget nem vártak 410 esetben (88,7%), csak 51 esetben (11,3%) hiányolták.

Mit vártak a szülők a kisgyermeknevelőktől: partnerséget, ötleteket, kapcsolattartást, korosztálynak megfelelő kreatív feladatokat, küldött feladatok helyett, egy lélegzetvételnyi időre lett volna szükség, amikor vigyáznak a gyerekekre, több a gyermekek korának megfelelő ajánlást, még több bábokkal, figurákkal illusztrált mesét szívesen fogadtunk volna, akár minden nap, ezt nagyon szerettük. szakmai tanácsok, néha kapcsolat a kisgyermeknevelővel, megerősítés a napirendben, játékok, amiktől fejlődik, játékötlek, jólesett volna, ha megkérdezik, hogy van a gyerek és én, törődés, érdeklődés, szakmai szempontból teljesen magamra hagytak, személyes érdeklődés a gyermek mindennapjai, kedve iránt, ha csak egy minimális kapcsolattartás létrejött volna, már az is sokat jelentett volna. A feladatokról nem is beszélve, de ez már olyan szint, amit nem üt meg a bölcsink, sok energiát elvitt a napi munka

és háztartás mellett a bölcsődére, óvodára és iskolára való felkészülés, segítség lett volna, ha kapok egy iránymutatást, hogy mégis hogyan foglalhatom le a 1,5 éves gyereket, ami a fejlődését is segíti, szerintem a gyerekek szüksége lett volna, ha nem is napi, de heti 1-2 alkalommal az online személyes kontaktra. („*sírdogált a böli után... most meg nem érti, hogy eddig zárva volt a böli, most meg hirtelen újra ott kell lenni, nehézség talán az, hogy nem nagyon tudjuk, hogy egy 2 évessel mit érdemes játszani, hogy fejlődjön. konkrétumok a közeljövőről a lehetőségekről.*) A kérdésre kapott 46 szülői válasz az 1. számú melléklet A fejezet 4.) pontjában olvasható.

15. Mit gondol, az online kapcsolattartás alatt javult-e az Ön kapcsolata a kisgyermeknevelővel?
458 válasz

A szülők megítélése szerint a kisgyermeknevelőkkel az online kapcsolattartásuk alatt 95 esetben (20,7%) nem változott, 318 esetben (69,3%) eddig is jó volt, most is az, 29 esetben (6,3%) nem javult, olyan, mint eddig volt. 17 esetben (3,7%) negatív vélemény, vagy kapcsolattartás hiánya.

A szülők javaslatai a következő időszakra

Kisgyermeknevelőknek:

Nagyon megoszlanak szülői javaslatok, vannak nagyon jó pozitív válaszok, amelyekben nagyra értékelik a kisgyermeknevelők szakmai, pedagógiai munkáját. Elégedettek a tevékenységeikkel, a küldött ajánlásokkal. Dicsérik a kisgyermeknevelőket, és nagyra becsülik a munkájukat. Célszerűnek tartanak, a kisgyermeknevelőket felkészíteni az online feladatokra. Továbbra is igényelnék az ajánlásokat, több videót, mondókát, verset, mesét várnának, amit a csoportban éppen aktuálisan használnak. Jelezzék egyértelműen, ha várnak a gyermekekről visszajelzést. Nem ennek a korosztálynak való az online kapcsolattartás. Facebook/Messenger csoport jó ötlet, karanténtól függetlenül a kisgyermeknevelő is kapcsolódjon be a csoportba. Jó lenne, ha lenne mindenkinek Facebook csoportja. Bármilyen segítségért epedezik minden szülő. Életkornak megfelelő tevékenység javaslatok, a fejlődés figyelemmel követése, ne az üzenő füzetbe „írogassanak”, hanem ez is történjen online. „*Soha többet ne zárják be a bölcsődéket mondvacsinált okok miatt.*” „*Azóta is kapunk ötleteket hétvégére. Szeretném, ha ezek megmaradnának.*” „*Ha online kapcsolattartás maradna, akkor több közös bejelentkezést lehetne tartani. Nagy élmény volt egy felületen a kisgyermeknevelővel és a szülőkkel-gyerekekkel "találkozni" a neten. Egyszer volt ilyen esemény és nagyon jól sikerült.*” „*Facebook csoportban lehetőség legyen kommunikálni a nevelőkkel.*” Weboldal bővítése, fejlesztése.

Bölcsődevezetőknek:

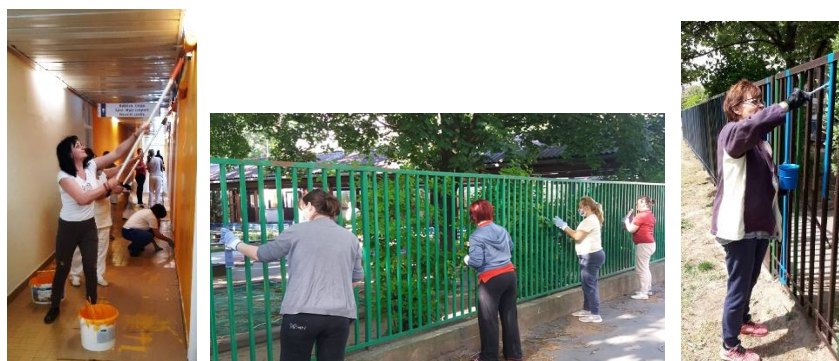
Sajnos a szülők nagyon sok kritikát is megfogalmaznak. A vezetőktől nagyobb felkészültséget, több, tartalmasabb, konkrétabb, időbeni információt, tájékoztatást várnak el. Jobb szervezést, feladatmegosztást, irányítást, kontrollt. „*A mi bölcsődénkben az igazgatóval lehet a probléma. Úgy érzem, hogy a nevelők nem kedvelik, de engedelmeskednek neki, emiatt feszültséget érzek bennük. A nevelők nagyon jók!*”

A szülők valamennyi javaslata változtatás nélkül olvasható az 1. számú melléklet A fejezet 5.) pontjában.

A szülők további észrevételei is nagyon hasonlóak a hiányosságok és javaslatoknál eddig leírtakhoz. A szülőknek több esetben nem volt észrevételük. Itt is pozitívan nyilatkoztak a jó kapcsolattartásokról. És élesen kritizálták a kapcsolattartási hiányokat. Remélik, hogy nem lesz hasonló helyzet. Magukra voltak hagyva, elesettek voltak. Ennek a korosztálynak az online kapcsolattartás nem való. *„Hálás vagyok a kisgyermeknevelőknek, vezetőnek, hogy végig gondoltak ránk a bezárás harmadik napjától kaptunk folyamatosan napi anyagokat.”* A szülők valamennyi észrevétele változtatás nélkül olvasható az 1. számú melléklet, A-fejezet 6.) pontjában.

Köszönjük a szülőknek, hogy a kérdőív kitöltésével segítették munkánkat!

II.2. KISGYERMEKNEVELŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE

II. 2. A kisgyermeknevelői kérdőív eredményeinek összefoglalása

A kisgyermeknevelői kérdőív kérdéseit négy nagy témakör köré csoportosítottuk, az elemzés során az alábbi eredményeket, érdekességeket szeretnénk kiemelni az egyes témakörökből.

A kisgyermeknevelői kérdőívet 462 fő töltötte ki. Ez az országosan foglalkoztatott kisgyermeknevelők (KSH 2019. bölcsőde 7 525+232 mini bölcsőde) 6%-a.

II.2.1. A minta jellemzői

A kitöltők legnagyobb arányban 99,8% -ban nők, 51-59 év közöttiek 20,4%-ban, de öröndetes, hogy ennél nagyobb a 20-40 év közöttiek aránya. Lakhely szerint a fővárosban élnek 34,8%-ban, 54,5%-ban középfokú végzettséggel, felsőfokú szakképesítéssel; már 35,1%-ban felsőfokú (BA) végzettséggel rendelkeznek, és nagycsoportban dolgoznak 57,8%-ban.

II.2.2. Kérdések az online bölcsődei kapcsolattartásról kisgyermeknevelőknek

A kisgyermeknevelők 82,4%-a tartotta fontosnak az online kapcsolattartást. 454 fő 89,6%-a jelölte, hogy kaptak a szülők tájékoztatást. A 452 válaszadó közül 167 fő (36,9%) a rendkívüli szünet egészében készített és küldött online anyagokat a családoknak. A rendkívüli szünet vagy ügyeleti időszak egy-egy szakaszában minden válaszadó készített és küldött online anyagokat a gyerekeknek, szülőknek valamilyen formában. A válaszolók 70,9%-a (312 fő) elegendőnek és megfelelőnek találta az online térben található tartalmakat. A válaszokból következtettünk a megfelelő, segítő kollegialitásra mind a munkatársak, mind a vezetők részéről. A kisgyermeknevelők 71%-a szakmailag felkészültnek érzi magát az online kapcsolattartáshoz, mindössze 6,2% érezte saját módszertani hiányosságait.

A válaszadók (448 fő) között a leginkább preferált kapcsolattartási platform a Messenger (310 fő, 69,2%) volt. Ez a mód talán bensőségesebb kapcsolattartást tesz lehetővé és módot ad az egyéni kommunikációra is. A Facebook felületen (254 fő, 56,7%) feltételezhetően a zárt csoportok használata dominált. A válaszok egyértelműen megmutatják, hogy a kisgyermeknevelők szakmaiságra törekedtek, de rugalmasan alkalmazkodtak a helyzethez. 11,9% válaszolta, hogy nem szoktak nevelési tervet készíteni.

A 436 válaszból a kisgyermeknevelők a mondókák, énekek versek, mesék küldését, bábozást (79,8%, 348 fő) és az alkotótevékenységötleteket (73,4%, 320 fő) találták az online leginkább megvalósítható ajánlásnak, vagyis azokat a tevékenységeket részesítették előnyben, melyeket a bölcsődében is sikerrel alkalmaznak. Innováció is megfigyelhető, a videózás módszere új lehetőségként jelenik meg. A kisgyermeknevelők igyekeztek a családoknak is segítséget adni receptekkel (10,3%, 45 fő), nevelési kérdések megválaszolásával (27,1%, 118 fő). A válaszok értékelésénél örömteli, hogy a 431 válaszadó közül 353 fő (81,9%) ajánlasként, a választhatóság biztosításával, 133 fő (30,9%) pedig a szülői módosíthatóság lehetőségével tett tevékenységajánlást. A választás lehetőségének megadása szakmai tudatosságot feltételez.

A tevékenységek ajánlásának gyakoriságában nagyon megoszlának a válaszok. Leggyakoribb volt a heti 1-2 tevékenység ajánlása (31%). Érdekes, hogy kevesen választották, hogy hétvégére nem terheltek a családokat, pedig a normál ellátás során sem találkoznak hétvégén a gyerekekkel, szülőkkel. A kérdőív kitöltők (431 fő) 60,3%-a ajánlott saját készítésű tartalmat, saját kezdeményezésre, 32,5% nem ajánlott semmilyen tevékenységformát.

A 369 válaszadó kisgyermeknevelők közül 141-en tartották hasznosnak és fontosnak, hogy csoportjuk gyermekei számára saját tartalmakat készítsenek. 137-en a visszajelzések alapján is úgy látják, hogy ez lényeges. A gyermekek tevékenységekben való részvételére vonatkozó kérdésnél nagyon megoszlottak a válaszok. A válaszadók 26,6%-a válaszolta, hogy nem tudja megítélni, mivel nem online történt az anyagok megosztása, hanem közvetett kontaktussal. Ez egy fontos jellemzője a bölcsődei „online” kapcsolattartásnak. A kérdésre válaszoló 427 fő 56,7%-ának van szülői visszajelzése arról, hogy az általa megosztott tartalmak a gyermekek fejlődésére jó hatással voltak. A szülőknek a tevékenységek előkészítésben való feladatvállalása, időnkénti irányítása fontos és nélkülözhetetlen része volt a kisgyermeknevelő által ajánlott tartalmak megvalósításának.

A kisgyermeknevelők közel fele (48,6%) jelezte, hogy megvalósultak egyéni beszélgetések, de nem ez volt a jellemző. 20,3%-a számolt be arról, hogy nem történt egyéni beszélgetés. A válaszok 31,1%-a rendszeres egyéni beszélgetésről számol be. A kitöltők 73,2%-a (273 fő) számol be arról, hogy a szülő kezdeményezte az egyéni beszélgetést, 57,6% (215 fő) tapasztalta, hogy a kisgyermeknevelő volt a kezdeményező fél. Érdekes tapasztalás a gyermeki kezdeményezés (15,3%, 57 fő) gyakorlati megvalósulása a gyermekek IKT eszköz használatának oldaláról vizsgálva is. Elgondolkodtató a vezetői kezdeményezés motivációja is. A szülőkkel folytatott egyéni beszélgetéseknél is ritkábban valósult meg gyermekkel egyéni beszélgetés (10,4%).

Gyermekekkel történő csoportos beszélgetést a 434 válaszadó mindössze 3,3%-a rendszeresen, további 7,8% alkalmanként valósított meg. Általánosságban elmondható, hogy ez a kapcsolattartási forma nem jellemző a bölcsődés korosztályú gyermekek és a kisgyermeknevelők között.

A kisgyermeknevelő gyermekkel való kapcsolatfelvételét közel azonos arányban kezdeményezte a szülő (46,6%, 156 fő) és a kisgyermeknevelő (44,2%, 148 fő). 76 válasz (22,7%) a gyermeket jelölte meg kezdeményező félnek. A csoportos kapcsolatfelvételt nagyobb számban kezdeményezték a kisgyermeknevelők (34,4%), mint a szülők (18,4%). A kisgyermeknevelők (435 válaszból) 48%-ban nyújtottak segítséget a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez a szülőknek, és ezt 39,9%-ban ők kezdeményezték.

II.2.3. Kapcsolatok

Önként vállalta a kisgyermeknevelők közül a home office munkát a válaszadók 46%-a. Kis százalékban ugyan, de szerepel a válaszok között, hogy szabadságot töltöttek a dolgozók, vagy ügyeletet adtak. Ez a változatosság a rendkívüli szünet egységes megítélésének hiányát feltételezi.

A vezetőjétől segítséget, iránymutatást 424 válaszadó 62,3%-a kapott. Ez a magas arány a vezetők gyors reakcióját, válaszkészségét mutathatja. A vezetők nagymértékben segítettek a kisgyermeknevelők online munkáját. Valószínűsíthető, hogy ezek a kollegák a hétköznapiakon is számíthatnak vezetőjük segítségére, támogatására, partneri kapcsolat van köztük. Mindössze 47-en (11%) érezték a vezetői segítség hiányát, további 16 válaszoló (3,8%) pedig úgy gondolta, hogy a vezető sem ért az új feladathoz.

A válaszok egy részében megfogalmazódik az elégedetlenség, mely elsősorban a szabadság kötelező igénybevételét bírálja. Megjelenik még az egyértelmű útmutatás hiánya, a szülőkkel való kapcsolattartás vezetői ellenőrzés nélküli igénye. Elvártak volna nagyobb határozottságot, dicséretet, visszajelzést, együttérzést, biztatást, őszinteséget, javaslatot, véleménycserét, több tájékoztatást, teljes bér kifizetését. A kitöltők pozitív tapasztalatokról is bőven beszámolnak.

Az online kapcsolattartási lehetőségről a szülőket a válaszolók (425 fő) közül a legtöbben a kisgyermeknevelőt (294 válasz), a bölcsődevezetőt (177 válasz) és legkevesebben az intézményvezetőt jelölték meg. A beérkezett válaszok 43,3%-a (185 válasz) szerint vélekednek úgy a kisgyermeknevelők, hogy a családok a számukra a legkedvezőbb időpontban nézhették meg a tartalmakat, és kapcsolódhattak be abba. 109 (25,5%) kisgyermeknevelő szerint nem befolyásolta a családok megszokott napirendjét a netes kapcsolatfelvétel.

Összességében megállapítható, hogy a válaszadók internetes csatornákon történő kapcsolatfelvétel családok életét befolyásoló szerepéről inkább pozitívan vélekednek. A legtöbben rugalmasan, könnyen tudták szervezni a feladataikat. 85-en (20%) gondolják, hogy egyáltalán nem befolyásolta saját családja napirendjét a saját home office munkavégzése. Sokkal kevesebben vélekedtek úgy, hogy valamilyen mértékben negatívan befolyásolta saját családi életét az otthon történő munkahelyi feladatellátás. Figyelembe kell venni, hogy az esetek többségében a családtagok is otthoni munkavégzést folytattak, a kisgyermeknevelők saját gyermekei is otthon voltak. Mindezek mellett a család, háztartás intenzívebb ellátása is feladatként jelentkezett, nem is beszélve az iskolás gyermekek tanulásának segítéséről, illetve arról, hogy sok családban komoly tervezést igényelt a számítógép - internethasználat lehetőségének beosztása.

Szinte teljes mértékben (83,8%) úgy gondolják a válaszadók, hogy partnerviszonyban történt a családokkal a kapcsolattartás, mely korábban megalapozott partneri kapcsolatokat feltételez. A válaszok nagyobb része (60,6%) inkább azt erősíti meg, hogy csak egyik szülő volt aktív, 36,5% pedig esetenkénti kettős szülői jelenlétről számol be. Az esetek nagyobb részében az anya volt a kapcsolattartó.

A 417 válaszadó közül 197-en (47,2 %) számoltak be arról, hogy mindkét kisgyermeknevelő részt vett a kapcsolattartásban, 60 válaszadó (14,4%) egyedül látta el a feladatot, 18 főnek (4,3%) pedig nincs váltótársa. Több válaszban is megjelenik, hogy az idősebb kisgyermeknevelők nem jártassak a számítógép és az online felületek kezelésében. Más esetekben az összehangolt munka hiánya szerepel okként, és a válaszadó visszautal ennek hétköznapi előfordulására is. Sokan otthon voltak szabadságon, nem végeztek home office munkát. A mini bölcsődékben egy kisgyermeknevelő látta el a gyermekeket.

Volt-e arra igény és lehetőség, hogy a szülők a gyermekeiknek egyénileg kérjenek játékaajánlást? A válaszadók (416) nagyon nyitottan és rugalmasan oldották meg az egyéni bánásmód online megjelenését: 102 fő (24,5%) egyértelműen azt válaszolta, hogy volt lehetőség az egyéni tevékenységajánlás kérésére, 159 kisgyermeknevelő (38,2%) szerint volt ugyan lehetőség, de a szülők nem éltek vele. A válaszok alapján a kisgyermeknevelők többsége igyekezett szakmai segítséget adni a szülőknek.

A 403 válaszadó kisgyermeknevelő 81,2%-a (338 fő) elégedett volt a munkája végzésének feltételeivel.

A kisgyermeknevelők az online kapcsolattartásról az alábbi tapasztalatokat írták le: igényként megfogalmazták a tárgyi feltételek, online kapcsolattartásra alkalmas eszközök biztosítását, ami hatékonyabbá tehetné volna a munkát. A tájékoztatásról is eltérő tapasztalatok születtek. Az egyértelmű szakmai ajánlás, iránymutatás hiánya is megfogalmazódik a válaszokban. Az online kapcsolattartás segítette a kisgyermeknevelőknek az internet lehetőségeinek alaposabb megismerésében. A 413 válasz között 157 esetben (38%) jelenik meg az a válasz, hogy magabiztosabban használja az online teret ötletgyűjtéshez. 20,6% (85 válasz) egyértelműen arról számol be, hogy olyan tapasztalatokat szerzett, melyeket át tud konvertálni az offline mindennapokba.

Általában jellemző, hogy valamilyen módon a nehézség megjelent az időszak megélésében. Feltételezhető, hogy az új, ismeretlen helyzet, az erre adott eltérő reakciók, a bizonytalan és

változó tartalmú tájékoztatás, és nem egyértelmű elvárások is szerepelnek ennek háttérében. A kisgyermeknevelők igen kis hányada (8,9%) érezte, hogy sokkal többet dolgozott, mint a bölcsődében, 12,7%-a, pedig minimális többletmunkát jelölt meg. A válaszadók nagyobb része nem érezte, hogy a home office munkavégzés miatt többet dolgozott volna.

II.2.4. Saját munkavállalási helyzetek

A 452 válaszadó kisgyermeknevelő közül 254-en (56,2%) voltak ügyeletben, 150 fő (33,2%) pedig nem vett részt az ügyeleti ellátásban. A helyszínt illetően is megoszlának a válaszok, nagyobb részben saját bölcsődében (129 válasz, 28,5%) valósult meg az ügyeleti munka, és mindössze 37-en (8,2%) végeztek másik bölcsődében ezt a feladatot. Az ügyeletben dolgozók 11,5%-a (52 fő) önként, 3,5%-a (16 fő) pedig utasításnak eleget téve vett részt az ügyeleti munkában. Bár ez utóbbi szám nem jelentős, mégis elgondolkodtató, hogy a kialakult járványügyi helyzetben, saját egészségük megvédése érdekében sem dönthettek ebben a kérdésben a kisgyermeknevelők.

A védőeszköz használati kötelezettséget illetően leginkább a maszk viselete volt jellemző (246 válasz, 65,3%), de a kesztyű viselése is megjelenik 100 válaszban (26,5%). A rendkívüli szünet/ügyelet alatti aktivitás tartalmát leginkább a korábbi megszokott tevékenységformák jellemezték (195 válasz). Sokan (147 fő, 35,9%) a dokumentációt jelölték fő tevékenységi formának. 54 főt (13,2%) irányítottak át a szociális területre. A kisgyermeknevelők munkavégzésével kapcsolatban eltérő megoldások születtek a kerületekben, városokban, településeken, de a válaszadók 86,8%-ában nem történt átirányítás más területre.

Az átirányítás legtöbb esetben a szociális szféra területeire történt. A tapasztalatok eltérőek, a két szélsőséget kiemelve: van, aki pozitívan élte meg az eddigiektől eltérő munkavégzést, mások pedig sajnos etikátlan magatartással találkoztak.

A válaszadók a munkavállalói jogaik sérülésének eredetét leginkább a szabadság kötelező igénybevitelét és a védőeszközök hiányát jelölték meg. Megjelenik még a nem megfelelő tájékoztatás, melynek háttérében az eddig sosem tapasztalt helyzetben való útkeresés állhat. A munkajogi kérdésekben mindössze a válaszadók 9,9%-a nem kapott segítséget kérése ellenére. A többi válaszadó nem is igényelte ezt. Feltételezhető, hogy az internet fórumain, valamint közvetlen ismeretségi körben igyekeztek tájékozódni a kisgyermeknevelők, és az esetek nagy részében ezt hiteles forrásból próbálták megtenni.

A válaszokban egyrészt megismétlődnek az eddig is hangsúlyozott sérelmek, melyeknek témája ismét a szabadságok kötelező igénybevitelére, a tájékoztatással, információcserével kapcsolatos észrevételek, másrészt köszönet is megfogalmazódik, a bölcsődevezetők, intézményvezetők felé. Az itt leírtak hűen tükrözik az egész időszakról kialakult eltérő tapasztalatokat, az ezek mentén kialakult pozitív és negatív véleményeket. A szakmaiság és az elvárások összhangjának hiányáról, és az emiatt érzett kétségekről is beszámolnak a kisgyermeknevelők.

Megjelenik a helyzet újszerűsége miatt kialakult bizonytalanság, és az elkövetkező hónapok előreláthatóan feszített tempójú munkavégzésének aggodalma, amikor is igazi pihenés nélkül kell az új kihívások elé állni, és maradéktalanul teljesíteni azokat. A válaszokban szerepet kap az egyéni önértékelés, önmegvalósítás is. És ezt kell tenni a szakma szintjén is!

II.2.5. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a kisgyermeknevelői vélemények ismeretében:

A kisgyermeknevelői kérdőívek értékelésekor válasz kaptunk arra, hogy a járványügyi helyzetben az online kommunikációs formák **nagyon sikeresnek bizonyultak**. Azokban a bölcsődékben, ahol a vezetők és a kisgyermeknevelők is fontosnak tartották a családokkal

való megfelelő kapcsolattartást, és ezt jól megszervezték, jók kiviteleztek, ott nagyon sikeresen működött, jó eredményeket hozott. Sajnos azokban az intézményekben, ahol a vezetők nem érezték fontosnak ezt a tevékenységet, és nem tartották a kapcsolatot a rendkívüli szünet idején a családokkal, gyermekekkel, ott nagyon hiányolták, és negatívan értékelték a szülők.

Az elmúlt időszak **pozitívumait** a kisgyermeknevelők a vezetők támogató segítségével, a kisgyermeknevelők pozitív hozzáállásában és tenni akarásában, a szülőkkel való kapcsolat erősítésében látják.

Hiányosságait a kisgyermeknevelők abban érzékelték, hogy a vezetők több bölcsődében nem engedték az online forma alkalmazását. Az eszközök hiánya szinte legtöbb helyen gondot okozott. Az idősebb korosztálynál a számítógépek használatának, az eszközök és az online felületek ismeretének hiánya jelentett gondot.

A kisgyermeknevelőknél a munkájukkal kapcsolatos válaszok egy részében megjelenik az elégedetlenség, mely elsősorban a szabadság kötelező igénybevételét bírálja. Megjelenik még az egyértelmű útmutatás hiánya, a szülőkkel való kapcsolattartás vezetői ellenőrzés nélküli igénye. Elvártak volna nagyobb határozottságot, dicséretet, visszajelzést, együttérzést, biztatást, őszinteséget, javaslatot, véleménycserét, több tájékoztatást, teljes bér kifizetését. Ezek, a nem teljesült elvárások arra a – feltételezhető - vezetői bizonytalanságra utalnak vissza, amit az új, eddig sosem tapasztalt helyzet hozott létre, és érezhetővé vált dolgozói szinten, a kisgyermeknevelők körében is.

Pozitív tapasztalatok is megjelentek a válaszokban. A vezetés részéről többen kaptak maximális támogatást, segítséget, tájékoztatást, megértést, szakmai szabadságot, pontosan megfogalmazott elvárásokat.

Az elvárások megfogalmazása és vezetői magatartás értékelése szubjektív, befolyásolja a korábbi tapasztalat, az egyén új helyzethez való alkalmazkodása, saját magával szemben megfogalmazott elvárása, motivációja is.

A kisgyermeknevelői tapasztalatok leírása igen változatos képet mutat.

A **szülőkkel kapcsolatban** néhány válaszban érezhető egyfajta neheztelés a szülők felé, akik a válaszadó szerint érdektelenné váltak és rámutatnak, hogy most majd megismerik, mit is csinál egész nap a kisgyermeknevelő. Beszámolnak a szülői visszajelzések hiányáról, érdektelenségről, mely hatást gyakorolt a kisgyermeknevelő motiváltságára is.

Ugyanakkor többen pedig pozitív tapasztalatokat írnak le a szülői kapcsolattartás területén. Visszajelzésekről, a szülők által örömmel várt kisgyermeknevelői anyagokról írnak kisgyermeknevelők, akiknek a pozitív visszajelzések sikerélményt jelentettek.

Vezetővel, fenntartóval kapcsolatban is megoszlanak a tapasztalatok, amit nyilván az egyéni elvárások, vezetői attitűdök, dolgozók személyiségei is befolyásolnak. A válaszokban pozitív és negatív vélemények egyaránt megjelennek. A szülőkkel való kapcsolattartásban beszámolnak a kisgyermeknevelők a vezető által felállított szabályokról, amik meghatározták a fórumot (pl. csak e-mailen valósíthatták meg), és ellenőrizték a tartalmat. Előfordult, hogy az elvégzett munka a vezető részéről negatív kritikát kapott, de többször számoltak be a kitöltő kisgyermeknevelők pozitív megerősítésről a vezető részéről. A kisgyermeknevelők általában megfelelő munkatársi kommunikációt tapasztaltak a vezetőtől, van, aki kiemelte a folyamatos tájékoztatást, amiben része volt. Megemlítik nehézségként az állami és a helyi irányítás közötti összhang hiányát.

A kollegákkal kapcsolatban is több a pozitív élmény. Többen hangsúlyozzák a feladatok egyeztetésének fontosságát, mely alapja volt pozitív hangulatú közös munkavégzésnek.

Mindez a kollegák összekovácsolódását hozta magával, segítette a csapatépítést. Nehézségként élte meg néhány válaszadó, hogy nem volt megfelelő fórum a kollegák közötti kapcsolattartásra. De mégsem ez a jellemző, hanem a tájékozódás, egyeztetés, esetenként videó hívással is.

Javasoljuk a kisgyermeknevelőknek, hogy reflektíven és önreflektíven tekintsék át az elmúlt időszakban szerzett tapasztalataikat, és hasznosítsák azokat további szakmai munkájukban. Tegyék meg a szükséges változtatásokat, a gyermekek érdekében és a szakmai fejlődésük szempontjából egyaránt.

Reméljük, a kérdőívre adott válaszokból, az értékelésből az érdeklődő szakemberek sok hasznos információt, segítséget, tanácsot, jó gyakorlatot szerezhettek a következő időszakra munkájukhoz. Talán jobban, más oldalról megismerhették a szülők elvárásait, igényeit, melyek orvoslásával kapcsolatuk, és együttműködésük tovább erősödhet.

II.2.6. A kisgyermeknevelői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei

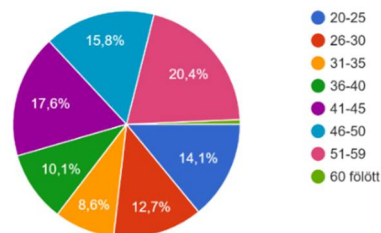
A kisgyermeknevelői kérdőívet 462 fő töltötte ki. Ez az országosan foglalkoztatott kisgyermeknevelők (KSH 2019. bölcsőde 7 525+232 mini bölcsőde) 6,1 vagy 6,0%-a.

A minta jellemzői

1, Nem
454 válasz

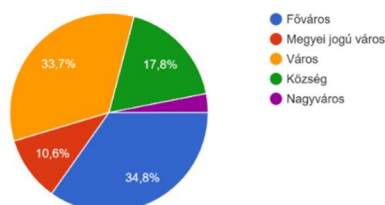

2, Életkor
455 válasz

A kérdőívet kitöltők legnagyobb arányban 453 fő, 99,8%-ban nők voltak. A válaszadók közül 20,4% (93 fő) 51-59 év közötti, a 40-50 év közöttiek aránya 33,4%, és a 20-40 év közöttiek aránya 45,5% volt.

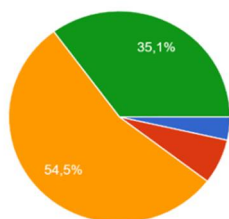
3, Lakhely
454 válasz

A kitöltők többsége 34,8% lakhely szerint a fővárosban, 33,7% vidéki városban, 17,8% községben és 10,5% megyei jogú városban él.

4, Végzettség

453 válasz

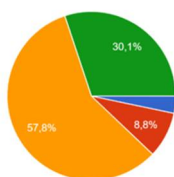

- Szakiskola / Csecsemő és gyermekgondozó pl.: 1975 előtti és 1975 utá...
- Középfokú végzettség / Érettségi + pl. nem OKJ szerinti csecsemő- és...
- Középfokú végzettség / Érettségi + felsőfokú szakképesítés – pl.: 54-...
- Felsőfokú végzettség / Főiskola vagy egyetem – pl.: csecs. és kisgy.n. B...

A kitöltők legnagyobb arányban 54,5% (247 fő), középfokú végzettséggel 35,1% (159 fő) felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek. A kitöltők között legkisebb létszámban a szakiskolát végzettek vannak, feltételezhető, hogy ezzel a végzettséggel foglalkoztatott kisgyermeknevelők száma is egyre kisebb.

Milyen csoportban dolgozol?

455 válasz

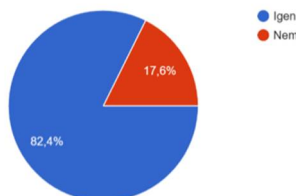
- Csecsemő- kistipegő (5 - 18 hó)
- Tipegőcsoport (18 - 24 hó)
- Nagy csoport (24 - 36 hó felett)
- Vegyes csoport (5 - 36 hó)

A kitöltők legnagyobb arányban 57,8% (263 fő) nagycsoportban dolgoznak. A legkevesebben a csecsemőcsoportot jelölték, melyből arra is következtethetünk, hogy nem ez a jellemzően ellátott bölcsődei korosztály, vagy ellátásuk vegyes csoportban történik (30,1%).

A bölcsődei online kapcsolattartás megítélése a kisgyermeknevelők részéről

1, Véleményed szerint, szükség volt-e az online kapcsolattartásra?

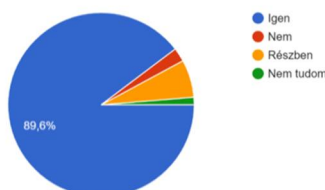
448 válasz

A 448 válaszadó kisgyermeknevelő 82,4%-a tartotta fontosnak az online kapcsolattartást.

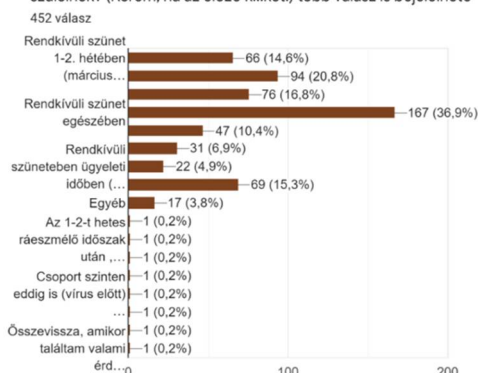
2, A szülők kaptak tájékoztatást, a bölcsőde honlapján, vagy más on-line térben, közösségi ol...ségről, az újra-nyitásról, stb.?

454 válasz

A válaszadók (454 fő) 89,6%-a jelölte, hogy kaptak a szülők tájékoztatást. Feltételezhető, hogy vagy ők maguk voltak a kapcsolattartók, vagy megfelelő, nyitott kommunikáció zajlott a vezetők és a dolgozók között is, vagy a kommunikációs felület látható mind a szülők, a kisgyermeknevelők és a vezetők számára egyaránt.

3, Mikortól küldtél online anyagokat a saját gyermekeid szüleinek? (Kérem, ha az előző k...ket.) több válasz is bejelölhető

A 452 válaszadó közül 167 fő (36,9%) a rendkívüli szünet egészében készített és küldött online anyagokat a családoknak. A válaszadók önbevallása alapján mindenki készített és küldött online anyagokat a gyerekeknek és a szülőknek a rendkívüli szünet, vagy az ügyeleti időszak egy-egy szakaszában.

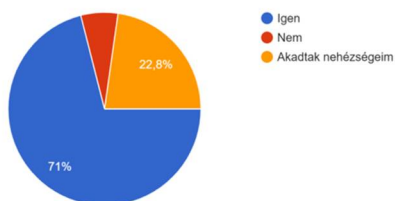
4, Tudtál-e a gyermekeknek az online térből megfelelő tartalmat válogatni? (több válasz is jelölhető)

A válaszadók 70,9%-a (312 fő) elegendőnek és megfelelőnek találta az online térben található tartalmakat. A válaszok következtetnek a megfelelő, segítő kollegialitásra mind a munkatársak, mind a vezetők részéről. Ez pozitív hatása a közösségek életét tekintve. Kevesen nyilatkoztak úgy, hogy nem tudják használni a felületet, feltételezhető, hogy a saját családok, saját gyerekek is támaszt nyújtottak a kisgyermeknevelőknek.

5, Megfelelőnek érezted-e a meglévő módszertani felkészültséged ehhez?

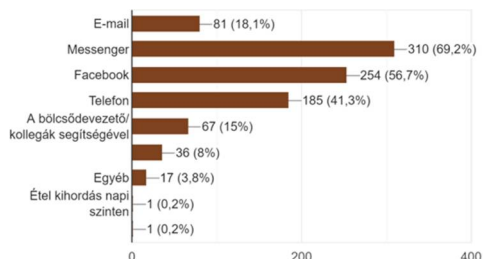
435 válasz

A kérdésre válaszolók 71%-a szakmailag felkészültnek érzi magát az online kapcsolattartáshoz, mindössze 6,2% érezte saját módszertani hiányosságait.

6, Milyen módon tartottad a családokkal a kapcsolatot?
(több válasz is jelölhető)

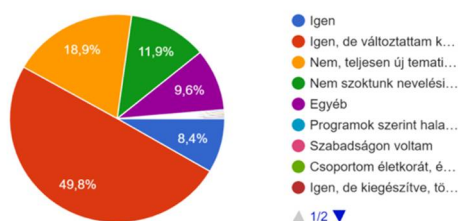
448 válasz

A válaszadók (448 fő) között a leginkább preferált kapcsolattartási platform a Messenger (310 fő, 69,2%) volt. Ez a mód talán bensőségebb kapcsolattartást tesz lehetővé és módot ad az egyéni kommunikációra is. A Facebook felületen (254 fő, 56,7%) feltételezhetően a zárt csoportok használata dominált, mely lehetőséget ad a csoporttagoknak is a hozzászólásra, fényképek, videók megosztására, és „élőbbé” tehetik a családok egymással való kapcsolatát is. A telefonon való kapcsolattartással összefüggő válaszokból nem mérhető le ténylegesen ennek megvalósítási módja, ideje, de felveti a kisgyermeknevelők leterheltségének és személyes jogainak, családi élete nyugalmának kérdését is.

7, Tartottad-e magad az eredetileg megtervezett - éves - tematikához?

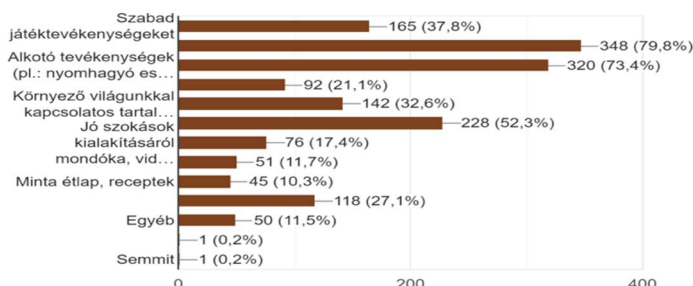
438 válasz

A válaszok egyértelműen megmutatják, hogy a kisgyermeknevelők szakmaiságra törekedtek, de rugalmasan alkalmazkodtak a helyzethez. 11,9% válaszolta, hogy nem szoktak nevelési tervet készíteni.

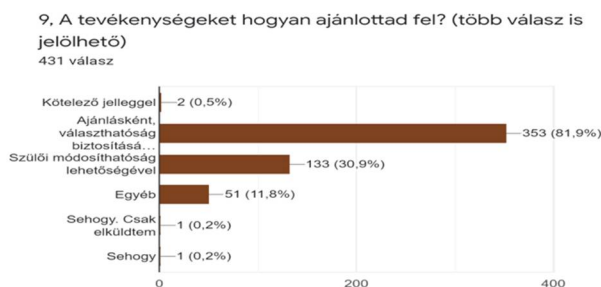
8, Milyen tevékenységeket ajánlottál a csoportodnak? (több válasz is jelölhető)

436 válasz

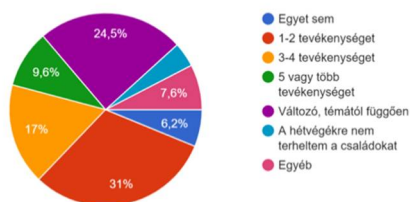
A 436 válaszból kirajzolódik, hogy a kisgyermeknevelők a mondókák, énekek versek, mesék küldését, bábozást (79,8%, 348 fő) találták az online leginkább megvalósítható ajánlásnak. Néhánnyal érkezett csak kevesebb válasz az alkotótevékenységek (73,4%, 320 fő) javaslatára. A kisgyermeknevelők azokat a tevékenységeket részesítették előnyben, melyeket a bölcsődében is alkalmaznak, és melyekbe tapasztalataik szerint szívesen kapcsolódnak be a gyerekek. Innováció is megfigyelhető, mert bár az ajánlott témák hasonlóak a bölcsődében alkalmazottakhoz, a videófelvétel új lehetőségként jelenik meg. A kisgyermeknevelők

igyekeztek a családoknak is segítséget adni receptekkel (10,3%, 45 fő), nevelési kérdések megválaszolásával (27,1%, 118 fő).

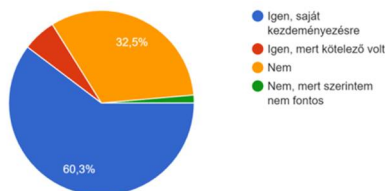
A válaszok értékelésénél örömteli, hogy a 431 válaszadó közül 353 fő (81,9%) ajánlasként, a választhatóság biztosításával, 133 fő (30,9%) pedig a szülői módosíthatóság lehetőségével tett tevékenységajánlást. A választás lehetőségének megadása szakmai tudatosságot feltételez.

10. Hetente hány tevékenységet ajánlottál?
436 válasz

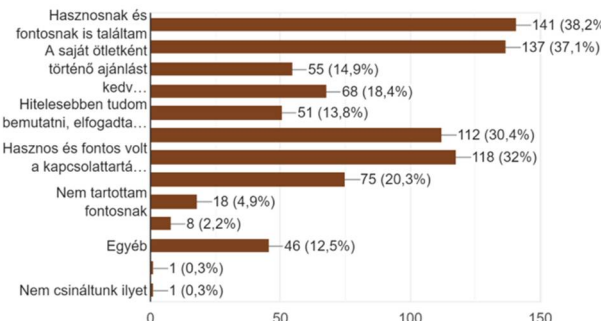
A tevékenységek ajánlásának gyakoriságában nagyon megoszlának a válaszok. Leggyakoribb a heti 1-2 tevékenység ajánlása (31%). 24,5% témához kötötten tett ajánlást, ami nem biztos, hogy egyensúlyban tartotta a jelentkezések gyakoriságát. Érdekes, hogy kevesen válaszolták, hogy hétféligre nem terheltek a családokat, pedig a normál ellátás során sem találkozunk hétféligre a gyerekekkel, szülőikkel.

11. Ajánlottál-e saját készítésű tartalmakat, tevékenységi módokat? (mesemondás, videó, saját készítésű rajz, ötlet, stb...)
431 válasz

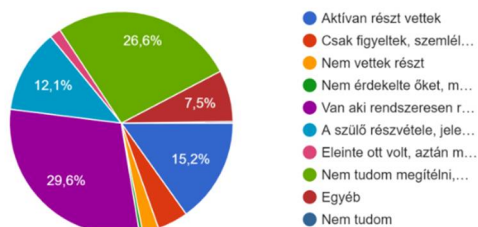
A válaszadók (431 fő) 60,3%-a ajánlott saját készítésű tartalmat, saját kezdeményezésre. 32,5% nem ajánlott, és a válaszadók közül kevesen voltak, akik azért nem ajánlottak ilyen jellegű tartalmakat, mert ezt nem tartották fontosnak. Mindez feltételezi, hogy a kisgyermeknevelők többsége fontosnak tartja a személyes jelenlétet a családok életében, még akkor is, ha ez a rendkívüli szünet idején csak online formában, különböző platformokon valósítható meg.

12, Ha igen, akkor mennyire tartottad ezt hasznosnak, fontosnak a saját csoportod gyer...ára? (több válasz is jelölhető)
369 válasz

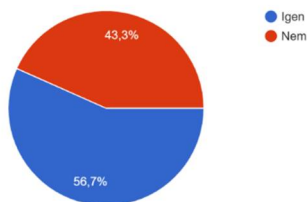
A 369 válaszadó közül 141-en tartották hasznosnak és fontosnak, hogy csoportjuk gyermekei számára saját tartalmakat készítsenek. 137-en a visszajelzések alapján is úgy látják, hogy ez lényeges. 55 válaszban szerepelt, hogy a gyermekek ezt jobban szeretik, mint az általános, letölthető tartalmakat. 51-en hitelesebbnek gondolják a saját készítésű tartalmat. Jólal kisebb arányban jelent meg azok száma, akik nem tartották fontosnak, feleslegesnek tartották ezt a típusú megvalósítást.

13, Véleményed szerint a gyermekek többsége mennyire vett részt a tevékenységekben? (viss...zések és észrevételek alapján)
429 válasz

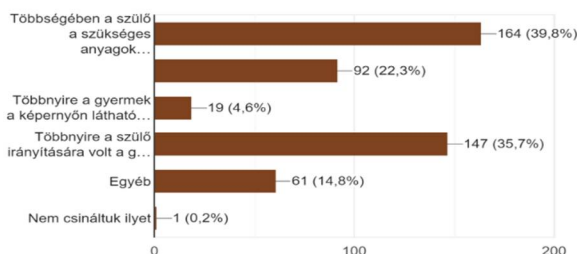
Ennél a kérdésnél nagyon megoszlottak a válaszok. Valószínűsíthető, hogy a visszajelzések hiánya, vagy kevés száma is szerepet játszik ebben. A válaszadók 26,6%-a válaszolta, hogy nem tudja megítélni, mivel nem online történt az anyagok megosztása, hanem közvetett kontaktussal. Ez egy fontos jellemzője a bölcsődei „online” kapcsolattartásnak. Legtöbbször azt a választ adták, hogy van, aki részt vett, van, aki nem (29,6%). Ez és a többi, ebben a témában feltett kérdésre adott válasz is visszaigazolja a korábbi kérdés reflexióit az ajánlások választhatóságának tekintetében.

14. Van-e visszajelzésed arról, hogy segítettek-e a gyermekek fejlődését az általa...evékenységek tartalmi anyagai?
427 válasz

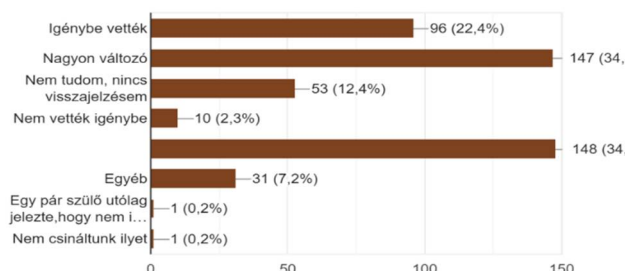
A 427 válaszadó 56,7%-a válaszolt úgy, hogy van visszajelzése arról, hogy az általa megosztott tartalmak a gyermekek fejlődésére gyakoroltak-e hatást.

15. A visszajelzések alapján az egyes felajánlott tevékenységek kivitelezésében s...ére? (több válasz is jelölhető)
412 válasz

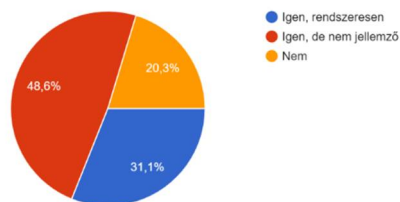
A válaszok képet adnak arról, hogy a szülők jelenléte, a tevékenységek előkészítésben való feladatvállalása, időnként irányítása mennyire fontos és nélkülözhetetlen része volt a kisgyermeknevelő által ajánlott tartalmak megvalósításának. Mindössze 19 fő (4,6%) vélekedett úgy, hogy a gyermek a szülő segítsége nélkül is képes volt a részvételre, tevékenységre.

16. Mennyire vették igénybe a felajánlott lehetőségeket a családok? (több válasz is jelölhető)
429 válasz

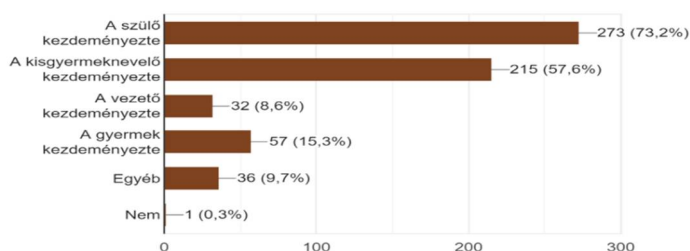
Közel azonos mértékben vélekedtek úgy a kisgyermeknevelők, hogy nagyon változó (147 fő) a felajánlott lehetőségek igénybevételeinek száma, és 148 válasz érkezett arra a lehetőségre, hogy általában ugyanazok a családok jeleztek vissza. 53 főnek nincs visszajelzése, 10-en mondják, hogy nem vették igénybe a családok a lehetőségeket.

17. Megvalósultak-e egyéni beszélgetések a szülőkkel?
438 válasz

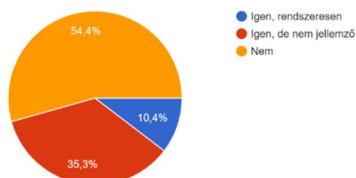
A válaszadók közel fele (48,6%) tapasztalta, hogy megvalósultak egyéni beszélgetések, de nem ez volt a jellemző, 20,3%-a számolt be arról, hogy nem történt egyéni beszélgetés. Ez a kétféle válasz arra enged következtetni, hogy az esetek többségében nem voltak egyéni beszélgetések, ennek okát nem kutatta a vizsgálat, de több lehetőség is feltételezhető kisgyermeknevelői és szülői oldalról egyaránt. A válaszok 31,1%-a rendszeres egyéni beszélgetésről számol be.

18. Ha igen, megvalósult (több válasz is jelölhető)
373 válasz

A válaszadók 73,2%-a (273 fő) számolt be arról, hogy a szülő kezdeményezte az egyéni beszélgetést, 57,6% (215 fő) tapasztalta, hogy a kisgyermeknevelő volt a kezdeményező fél. Érdekes tapasztalás a gyermeki kezdeményezés (15,3%, 57 fő) gyakorlati megvalósulása a gyermekek IKT eszköz használatának oldaláról vizsgálva is. Elgondolkodtató a vezetői kezdeményezés motivációja is.

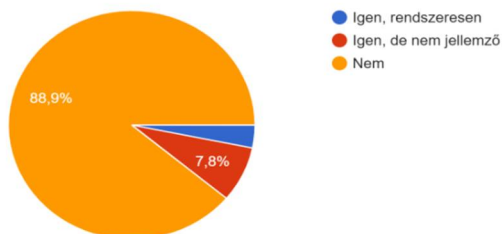
19. Megvalósult-e az egyéni beszélgetés egy-egy
gyermekkel?
434 válasz

A szülőkkel folytatott egyéni beszélgetéseknél is ritkábban valósult meg gyermekkel egyéni beszélgetés. Ez érthető is a korosztályt és az ő személyes kontaktigényüket figyelembe véve. A válaszadók mindössze 10,4%-a valósított meg rendszeresen egyéni beszélgetést gyerekekkel.

20. Megvalósult-e a csoportos beszélgetés a gyermekekkel?

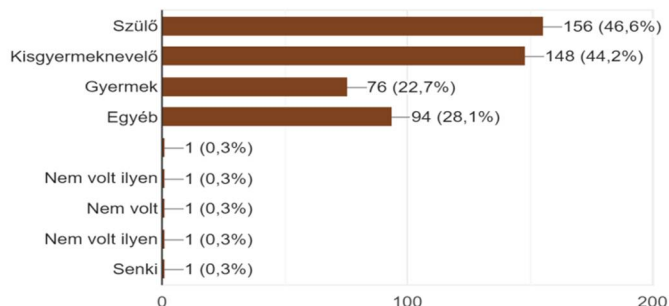
434 válasz

A 434 válaszadó mindössze 3,3%-a valósított meg rendszeresen csoportos beszélgetést a gyermekekkel. További 7,8% nem rendszeresen beszélgetett a gyerekekkel. Általánosságban elmondható, hogy ez a kapcsolattartási forma nem jellemző a bölcsődés korosztályú gyermekek és a kisgyermeknevelők között.

21. Ki kezdeményezte a gyermekkel való egyéni kapcsolatfelvételt? (több válasz is jelölhető)

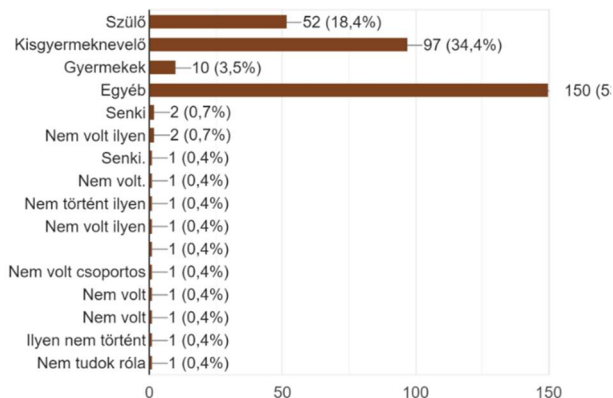
335 válasz

A gyermekkel való kapcsolatfelvételt közel azonos arányban kezdeményezte a szülő (46,6%, 156 fő) és a kisgyermeknevelő (44,2%, 148 fő). 76 válasz a gyermeket jelölte meg kezdeményező félnek. A vizsgálat nem tért ki a beszélgetések témájára, illetve az egyéni kapcsolatfelvételek gyakorlatára (időpont, intervallum, téma) sem.

22, Ki kezdeményezte a gyermekekkel való csoportos kapcsolatfelvételt? (több válasz is jelölhető)

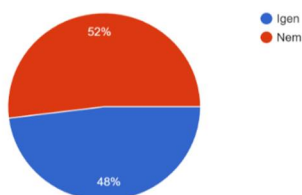
282 válasz

A csoportos kapcsolatfelvételt nagyobb számban kezdeményezték a kisgyermeknevelők (34,4%), mint a szülők (18,4%).

23, Adtál segítséget a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez?

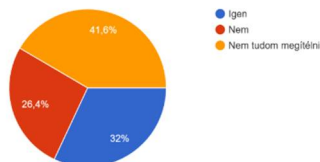
435 válasz

A kisgyermeknevelők (435 válaszból) csak 48%-ban nyújtottak segítséget a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez a szülőknek.

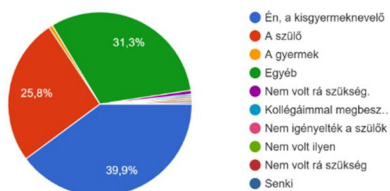
24, Szükség volt erre a segítségre?

416 válasz

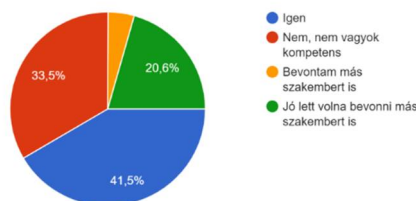

A segítség szükségességét 41,6% nem tudja megítélni. 32% szükségesnek érzi, 26,4% pedig nem gondolja szükségesnek.

25. Ha igen, ezeket ki kezdeményezte?
291 válasz

26. Ez megfelelő volt-e Neked?
325 válasz

A segítség adását legnagyobb mértékben (39,9%) a kisgyermeknevelők kezdeményezték és 25,8%-ban merült fel erre szülői kezdeményezésként igény.

Az előző kérdésben adott válaszokat a kisgyermeknevelők 41,5%-a gondolja önmagára nézve megfelelőnek, 33,5% nem érzi magát kompetensnek a segítségadásban. 20,6% elégedetlen a saját lehetőségeivel és bevont volna más szakembert is, 4,4% ezt meg is tette.

A kisgyermeknevelői tapasztalatok leírása igen változatos képet mutat.

A szülőkkal kapcsolatban néhány válaszban érezhető egyfajta neheztelés a szülők felé, akik a válaszadó szerint érdektelenné váltak és rámutat, hogy most majd megismerik mit is csinál egész nap a kisgyermeknevelő. Beszámolnak a szülői visszajelzések hiányáról, érdektelenségről, mely hatást gyakorolt a kisgyermeknevelő motiváltságára is. Ugyanakkor más pedig pozitív tapasztalatokat ír le a szülői kapcsolattartás területén. Visszajelzésekről, a szülők által örömmel várt kisgyermeknevelői anyagokról írnak kisgyermeknevelők, akiknek a pozitív visszajelzések sikerélményt jelentettek.

Vezetővel, fenntartóval kapcsolatban is megoszlanak a tapasztalatok, amit nyilván az egyéni elvárások, vezetői attitűdök, dolgozói személyiségek is befolyásolnak. A válaszokban pozitív és negatív vélemények egyaránt megjelennek. A szülőkkal való kapcsolattartásban beszámolnak a kisgyermeknevelők a vezetők által felállított szabályokról, amik meghatározták a fórumot (pl. csak e-mailen valósíthatták meg), és ellenőrizték a tartalmat. Előfordult, hogy az elvégzett munka a vezető részéről negatív kritikát kapott, de többször számolnak be a kitöltő kisgyermeknevelők pozitív megerősítésről a vezetők részéről. A kisgyermeknevelők általában megfelelő munkatársi kommunikációt tapasztaltak a vezetőktől, van, aki kiemelte a folyamatos tájékoztatást, amiben része volt. Megemlítik nehézségként az állami és a helyi irányítás közötti összhang hiányát.

A kollegákkal kapcsolatban is több a pozitív élmény. Többen hangsúlyozzák a feladatok egyeztetésének fontosságát, mely alapja volt pozitív hangulatú közös munkavégzésnek. Mindez a kollegák összekovácsolódását hozta magával, segítette a csapatépítést. Nehézségként élte meg néhány válaszadó, hogy nem volt megfelelő fórum a kollegák közötti kapcsolattartásra. De mégsem ez a jellemző, hanem a tájékozódás, egyeztetés, esetenként videó hívással is.

Valamennyi kisgyermeknevelői konklúzió, tapasztalat, az 1. számú melleket B fejezet 1) pontjában érhető el.

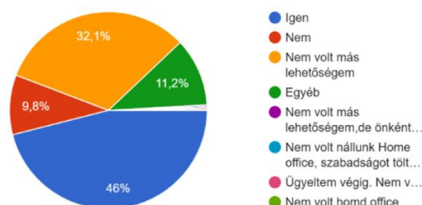
Egyéb észrevételeket is megosztottak a kisgyermeknevelők ennél a kérdésnél

- technikai akadályok (kisgyermeknevelő/család)
- a gyermekek, személyes kapcsolatok hiánya
- az online tér veszélyei gyerekekre
- pozitív hozadék a bölcsőde dekorációinak elkészülése, előkészületek tevékenységekre, programokra, valamint a környezet szépítése
- újra találkozás öröme, az online megosztott anyagokra ráismertek a gyerekek.
- önismeret fejlődése, saját határok átlépése, kihívás és ennek teljesítése sikerélmény
- volt ahol nem végeztek szakmai munkát, szociális és karbantartási feladatokat.

Kapcsolatok

1, Önként vállaltad-e a home office-t?

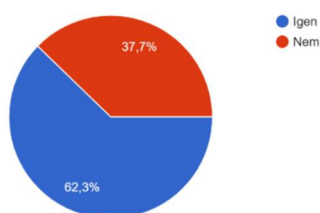
439 válasz

Önként vállalta a home office munkát a válaszadók 46%-a. 32,1%-nak nem volt más lehetősége, 9,8% pedig nem önként végezte az otthoni munkát. Kis százalékban ugyan, de szerepel a válaszok között, hogy szabadságot töltöttek a dolgozók, vagy ügyeletet adtak. Ez a változatosság a rendkívüli szünet egységes megítélésének hiányát feltételezi.

2, Kaptál-e pontos iránymutatást a vezetődtől, hogy mit vár el tőled a home office munkában?

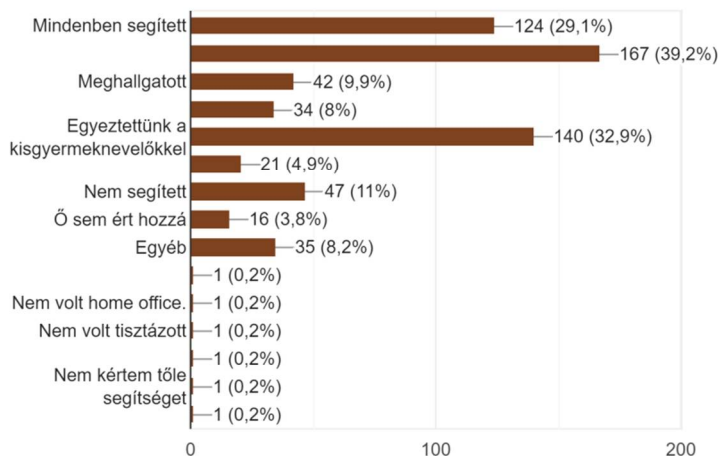
424 válasz

A vezetőjétől segítséget, iránymutatást kapott a 424 válaszadó 62,3%-a. Ez a magas arány a vezetők gyors reakcióját, válaszkészségét mutatja.

3, Mennyiben segítette a vezető az online munkádat? (több válasz is jelölhető)

426 válasz

A vezetők a kisgyermeknevelők online munkáját nagymértékben segítették. A kérdésre adott válaszok között több a pozitív tapasztalat. A 426 válaszadóból 167-en (39,2%) mondták, hogy ha kérdésük volt, segítséget kaptak a vezetőtől, 124-en (29,1%) pedig mindenben kaptak segítséget. Valószínűsíthető, hogy ezek a kollegák a hétköznapiakon is számíthatnak vezetőjük segítségére, támogatására, partneri kapcsolat van köztük. Mindössze 47-en (11%) érezték a vezetői segítség hiányát. 16-an (3,8%) gondolták, hogy a vezető sem ért az új feladathoz. Ez utóbbi esetekben feltételezhető szakmai bizalmatlanság a vezető irányába.

Home office vagy más alternatív munka. Kisgyermeknevelői elvárások a vezetők felé.

A kérdésre 161 válasz érkezett. A válaszok egy részében megjelenik az elégedetlenség, mely elsősorban a szabadság kötelező igénybevételét bírálja. Megjelenik még az egyértelmű útmutatás hiánya, a szülőkkel való kapcsolattartás vezetői ellenőrzés nélküli igénye. Elvártak volna nagyobb határozottságot, dicséretet, visszajelzést, együttérzést, biztatást, őszinteséget, javaslatot, véleménycserét, több tájékoztatást, teljes bér kifizetését. Ezek, a nem teljesült elvárások arra a –feltételezhető - vezetői bizonytalanságra utalnak vissza, amit az új, eddig sosem tapasztalt helyzet hozott létre, és érezhetővé vált dolgozói szinten, a kisgyermeknevelők körében is.

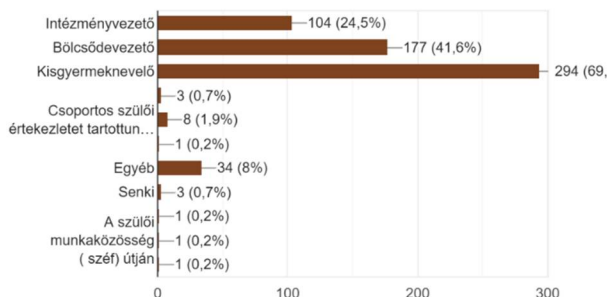
Pozitív tapasztalatok is megjelentek a válaszokban. A vezetés részéről többen kaptak maximális támogatást, segítséget, tájékoztatást, megértést, szakmai szabadságot, pontosan megfogalmazott elvárásokat.

Az elvárások megfogalmazása és vezetői magatartás értékelése szubjektív, befolyásolja a korábbi tapasztalat, az egyén új helyzethez való alkalmazkodása, saját magával szemben megfogalmazott elvárása, motivációja is.

Valamennyi kisgyermeknevelői elvárás, az 1. számú melleket B fejezet 2) pontjában érhető el.

5. Ki tájékoztatta a szülőket az online kapcsolattartási lehetőségről? (több válasz is jelölhető)

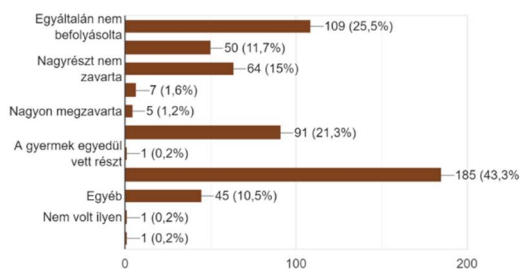
425 válasz

A 425 válaszadó közül 294-en számolnak be arról, hogy a kisgyermeknevelő tájékoztatta a szülőket az online kapcsolattartás lehetőségeiről. 177 (41,6%) kisgyermeknevelő a bölcsődevezetőt, 104 (24,5%) pedig az intézményvezetőt jelölte meg a tájékoztatás adójaként. Mindez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a további információkat is az első tájékoztatást adó osztotta meg a szülőkkal.

6. Kérjük, véleményezd, hogy szerinted mennyiben befolyásolta a családok megszokott...tel? (több válasz is jelölhető)

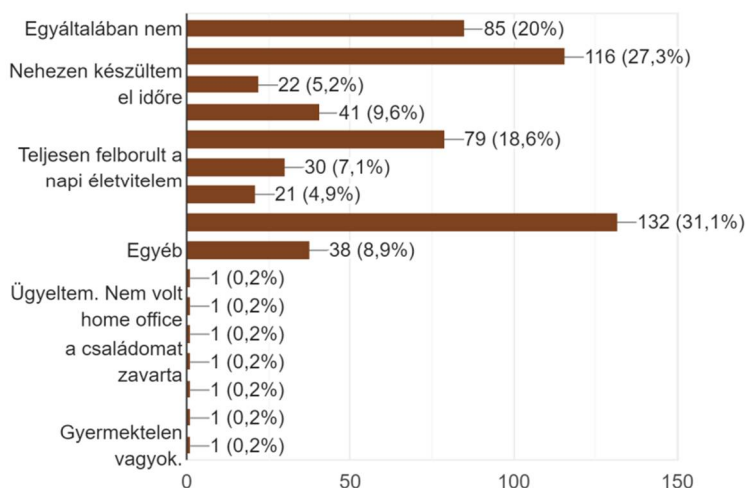
427 válasz

A beérkezett válaszok 43,3%-a (185 válasz) szerint vélekednek úgy a kisgyermeknevelők, hogy a családok a számukra a legkedvezőbb időpontban nézhették meg a tartalmakat, és kapcsolódhattak be abba. 109 (25,5%) kisgyermeknevelő szerint nem befolyásolta a a családok megszokott napirendjét a netes kapcsolatfelvétel. Még pozitívabban vélekedik 50 (11,7%) válaszadó, akik szerint segítette a családok napirendjét a kapcsolatfelvétel ezen módja. Mindössze 1 kisgyermeknevelő (0,2%) számol be arról válaszában, hogy a gyermek egyedül vett részt a netes kapcsolatfelvételen. 5-en (1,2%) gondolják, hogy a családok életét nagyon megzavarta az időszakra jellemző kapcsolatfelvételi mód. Összességében megállapítható, hogy a válaszadók az internetes csatornákon történő kapcsolatfelvétel családok életét befolyásoló szerepéről inkább pozitívan vélekednek.

7, Mennyiben befolyásolta a saját családod napirendjét az otthoni munkavégzésed? (több válasz is jelölhető)

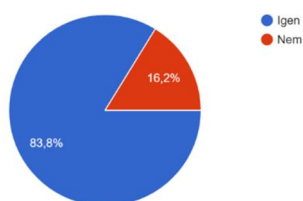
425 válasz

A legtöbben rugalmasan tudták szervezni a feladataikat (132 fő, 31,1%), további 116-an (27,3%) könnyen tudták szervezni a munkát. 85-en (20%) gondolják, hogy egyáltalán nem befolyásolta saját családja napirendjét a saját home office munkavégzése. Sokkal kevesebben vélekedtek úgy, hogy valamilyen mértékben negatívan befolyásolta saját családi életét az otthon történő munkahelyi feladatellátás. 22 (5,2%) kisgyermeknevelő az időre való elkészülést jelölte meg nehézségként, 30 (7,1%) válaszadó érezte, hogy teljesen felborult a napi életvitele. Figyelembe kell venni, hogy az esetek többségében a családtagok is otthoni munkavégzést folytattak, a gyerekek is otthon voltak, és az iskoláskorúak online oktatását is a szülőknek (jelen esetben a kisgyermeknevelőknek és a másik szülőnek) kellett segíteni, támogatni. Mindezek mellett a család háztartásának intenzívebb ellátása is feladatként jelentkezett. Feltételezhető, hogy ezek a kollegák számoltak be a családi életük nagyobb befolyásoltságáról és részben a technikai megvalósítás nehézségéről, hiszen nem feltétlenül állt rendelkezésre egy háztartáson belül megfelelő mennyiségben az online munkavégzésre alkalmas eszköz.

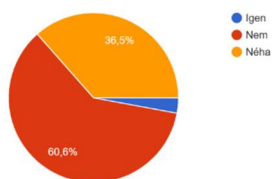
8, Kölcsönösségen, partnerviszonyban zajlott-e a kapcsolattartás a családokkal?

413 válasz

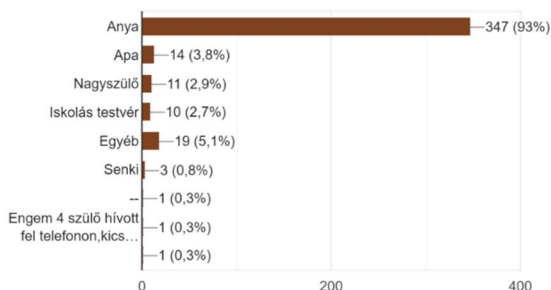
Szinte teljes mértékben (83,8%) úgy gondolják a válaszadók, hogy partnerviszonyban történt a családokkal a kapcsolattartás. Ahhoz, hogy ez így legyen a rendkívüli szünet idején, feltételezhető, hogy bölcsődei személyes kontaktok során a kapcsolat megalapozottá, szükséges mértékig bizalmassá vált.

10, Mindkét szülő részt vett a kapcsolattartásban?
411 válasz

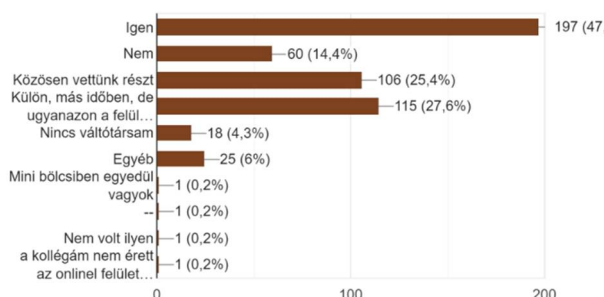
Nagyon kevesen (2,9%) vélekedtek úgy, hogy mindkét szülő részt vett a kapcsolattartásban. A válaszok nagyobb része (60,6%) inkább azt erősíti meg, hogy csak egyik szülő volt aktív, 36,5% pedig esetenkénti kettős szülői jelenlétről számol be.

11, Ha nem, akkor ki, vett részt leginkább? (több válasz is megjelölhető)
373 válasz

Az esetek nagyobb részében az anya volt a kapcsolattartó. A válaszok a hagyományos családi szerepek megosztását igazolják vissza. Az anya vállalt nagyobb szerepet a kapcsolattartásban, függetlenül attól, hogy valószínűleg az anyának is el kellett látnia saját munkáját, és nem megállapítható, hogy a háztartás körüli egyéb teendőkben melyik fél vállalt nagyobb szerepet.

12, Mindkét kisgyermeknevelő részt vett-e a kapcsolattartásban? (több válasz is megjelölhető)
417 válasz

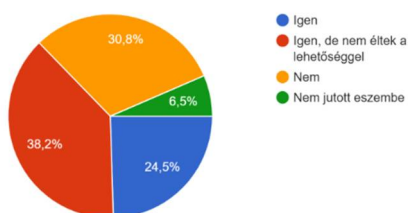

A 417 válaszadó közül 197-en számoltak be arról, hogy mindkét kisgyermeknevelő részt vett a kapcsolattartásban. Ennek módja, ideje eltérő volt, 106-an (25,4%) jelölték, hogy közösen vettek részt, 115-en (27,6%) pedig más időben, de ugyanazon a felületen tartották a kapcsolatot a családokkal. 60 válaszadó (14,4%) egyedül látta el a feladatot, 18 főnek (4,3%) pedig nincs váltótársa.

Társkisgyermeknevelő online kapcsolattartásból való távolmaradásának okai között megjelenik, hogy az idősebb kisgyermeknevelők nem jártasak a számítógép, és az online felületek kezelésében. Más esetekben az összehangolt munka hiánya szerepel okként, és a

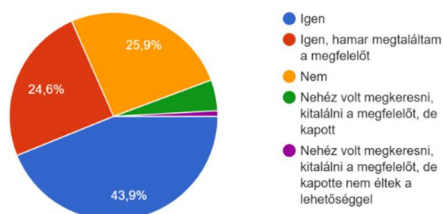
válaszadó visszautal ennek hétköznapi előfordulására is. Sokan otthon voltak szabadságon, nem végeztek home office munkát. A mini bölcsődékben egy kisgyermeknevelő látja el a gyermekeket. A társiskisgyermeknevelő online kapcsolattartásból való távolmaradásának okait firtató kérdésre kapott valamennyi válasz az 1. számú melleket B fejezet 3) pontjában érhető el.

14, Volt-e arra igény és lehetőség, hogy a szülők saját gyermekeiknek egyénileg kérje...vékenység-vagy játékajánlást?
416 válasz

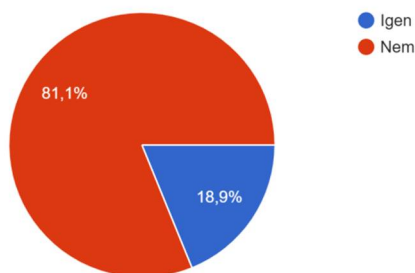
A válaszadók (416) nagyon nyitottan és rugalmasan oldották meg az egyéni bánásmód online megjelenését. 24,5% egyértelműen azt válaszolta, hogy volt lehetőség az egyéni tevékenységajánlás kérésére, 38,2% szerint volt ugyan lehetőség, de a szülők nem éltek vele.

15, Ha igényelték ilyet a szülők, akkor kaptak-e Tőled egyéni javaslatokat?
228 válasz

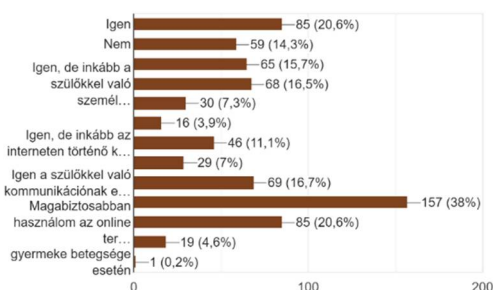
A válaszok alapján a kisgyermeknevelők többsége igyekezett szakmai segítséget adni a szülőknek, akkor is, ha ennek felkutatása nehézségbe ütközött. Mindössze 25,9% nyilatkozott arról, hogy nem adott segítséget.

16, Hiányoltál-e bármit, ami segítette volna munkádat?
403 válasz

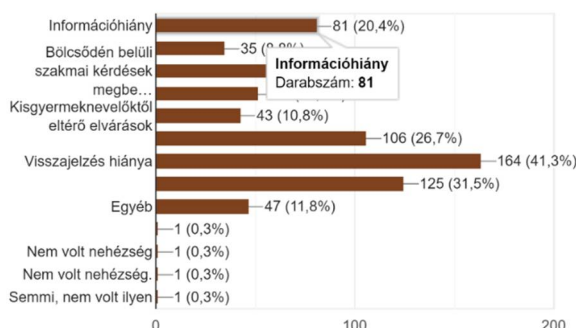
A 403 válaszadó 81,2%-a elégedett volt a munkája végzésének feltételeivel. A válaszadók közel egynegyede nem volt elégedett azzal, a válaszokban megjelenik igényként a tárgyi feltételek, online kapcsolattartásra alkalmas eszközök biztosítása, ami hatékonyabbá tehetné volna a munkát. A tájékoztatásról is eltérő tapasztalatok születtek, egyrészt hiányolják a pontos információadást, mások pedig épp azt emelik ki válaszaikban, hogy korrekt tájékoztatásban volt részük. Hiányként jelenik meg, hogy a kreatív tartalmak megvalósításához szükséges eszközök beszerzésben nem kaptak sem anyagi, sem beszerzési segítséget. Az egyértelmű szakmai ajánlás, iránymutatás hiánya is megfogalmazódik a válaszokban. *Valamennyi válasz 1. számú melléklet B fejezet 4) pontjában érhető el.*

18, Szerezte-e olyan tapasztalatokat az online kapcsolattartásban, melyeket át...tbe? (több válasz is jelölhető)
413 válasz

Az online kapcsolattartás segítette a kisgyermeknevelőknek az internet lehetőségeinek alaposabb megismerésében. A 413 válasz között 157 esetben (38%) jelenik meg az a válasz, hogy magabiztosabban használja az online teret ötletgyűjtéshez. Ugy tűnik, hogy az ezt a választ előnyben részesítő kollegák átlépték saját határaikat és új lehetőségekre találtak az internet magabiztosabb használatával. 20,6% (85 válasz) egyértelműen arról számol be, hogy olyan tapasztalatokat szerzett, melyeket át tud konvertálni az offline mindennapokba. Ennél kevesebben 59 (14,3%) nem tartja elképzelhetőnek a tapasztalatok beépítését.

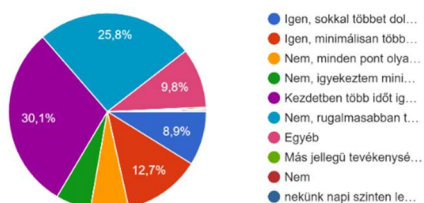
19, Mi okozott nehézséget? (több válasz is jelölhető)
397 válasz

A legtöbb nehézséget a visszajelzés hiánya (164 válasz, 41,3%) jelentette a válaszadók között. 125 esetben (31,5%) jelent meg a munkatársakkal való személyes kapcsolat hiánya, mint nehézség. 81 válaszban (20,4%) az információhiányt jelölték nehézségként a kisgyermeknevelők. Általában jellemző, hogy valamilyen módon a nehézség megjelent az

időszak megélésében. Feltételezhető, hogy az új, ismeretlen helyzet, az erre adott eltérő reakciók, a bizonytalan és változó tartalmú tájékoztatás, és nem egyértelmű elvárások is szerepelnek ennek hátterében.

20. Véleményed szerint többletmunkát okozott-e neked ez a fajta online jelenlét?
418 válasz

Magyarázat:

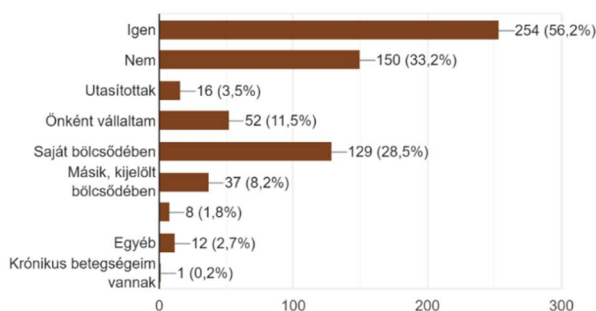
- * Igen, sokkal többet dolgoztam
- * Igen, minimálisan több időt kellett vele foglalkozni.
- * Nem, minden pont olyan volt, mint máskor.
- * Nem, igyekeztem minimális tartalmakat feltölteni.
- * Kezdetben több időt igényelt, de egyre rutinosabbá váltam és csökkent a terhelés.
- * Nem, rugalmasabban tudtam elosztani a feladatokat.
- * Más jellegű tevékenység volt. Stresszesebb! A videók felvételével készültek, többször kellett újra venni, hiányzott az aktív, azonnali visszajelzés. Az elkészülése azonban örömet okozott.
- * Nekünk napi szinten le kellett adni az online naplót, mint egy beadandót, amit táblázatban vezettek a tevékenységeinknek le kellett fednie a 8 órát.

A kisgyermeknevelők igen kis hányada (8,9%) érezte, hogy sokkal többet dolgozott, mint a bölcsődében, 12,7%-a, pedig minimális többletmunkát jelölt meg. Ennek oka csak feltételezhető, kereshető pl. a magas külső és belső elvárásokban, a nem megfelelő időbeosztásban, a munka lényegének nehezebb értelmezésében. A válaszadók nagyobb része nem érezte, hogy a home office munkavégzés miatt többet dolgozott volna, 30,1%, pedig saját fejlődését is nyomon követte. Ennek eléréséhez valószínűleg a külső-belső motiváció, sikerélmény szükségesek voltak.

Saját foglalkoztatási helyzetek

1. Voltál-e ügyeletben a karatén alatt? (több válasz is jelölhető)

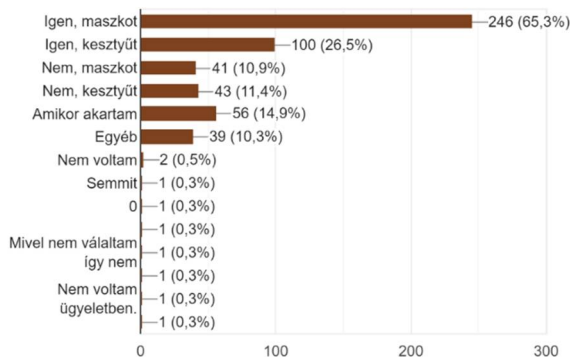
452 válasz

A 452 válaszadó közül 254-en (56,2%) voltak ügyeletben, 150 fő (33,2%) pedig nem vett részt az ügyeleti ellátásban. A helyszínt illetően is megoszlanak a választások, nagyobb részben saját bölcsődében (129 válasz, 28,5%) valósult meg az ügyeleti munka, és mindössze 37-en (8,2%) végezték másik bölcsődében ezt a feladatot. Az ügyeletben dolgozók 11,5%-a (52 fő) önként, 3,5%-a (16 fő) pedig utasításnak eleget téve vett részt az ügyeleti munkában. Bár ez utóbbi szám nem jelentős, mégis elgondolkodtató, hogy a kialakult járványügyi helyzetben, saját egészségük megvédése érdekében sem dönthettek ebben a kérdésben a kisgyermeknevelők.

2, Maszkot/kesztyűt kellett-e viselned? (több válasz is jelölhető)

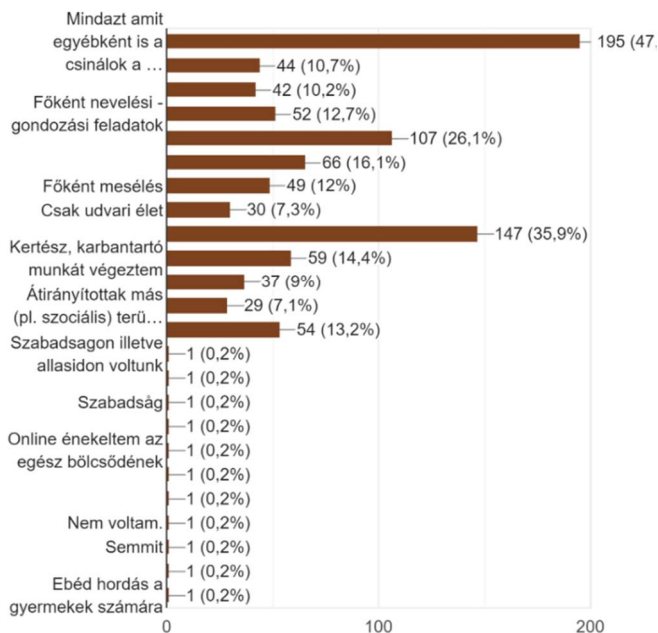
377 válasz

A védőeszköz használati kötelezettségre leginkább a maszk viselete volt jellemző (246 válasz, 65,3%), de a kesztyű viselése is megjelenik 100 válaszban (26,5%).

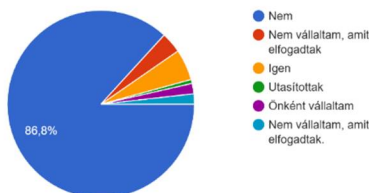
3, Milyen tevékenységet folytattál a rendkívüli szünet/ügyelet alatt? (több válasz is jelölhető)

410 válasz

A rendkívüli szünet/ügyelet alatti aktivitás tartalmát leginkább a korábbi megszokott tevékenységformák jellemezték (195 válasz). Sokan (147 fő, 35,9%) az adminisztrációt jelölték fő tevékenységi formának. 54 főt (13,2%) irányítottak át a szociális területre.

4. Voltál-e átirányítva más területre (pl. idősellátás) dolgozni?
 448 válasz

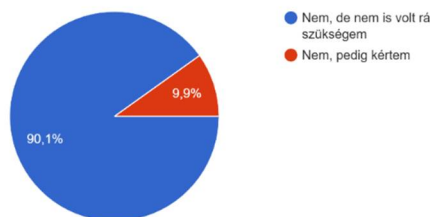

A kisgyermeknevelők munkavégzésével kapcsolatban eltérő megoldások születtek a kerületekben, városokban, településeken, de a válaszadók 86,8%-ában nem történt átirányítás más területre.

Az átirányítás legtöbb esetben a szociális szféra területeire történt. Az ott ellátandó feladatok jellegében a segítség dominált. Az átirányított kisgyermeknevelők végeztek ebédkihordást, gyógyszervásárlást, részt vettek a maszkok csomagolásában, osztásában. A tapasztalatok eltérőek, a két szélsőséget kiemelve: van, aki pozitívan élte meg az eddigiektől eltérő munkavégzést, mások pedig etikátlan magatartással találkoztak. *Valamennyi átirányításra vonatkozó válasz 1. számú melleket B fejezet 5) pontjában érhető el.*

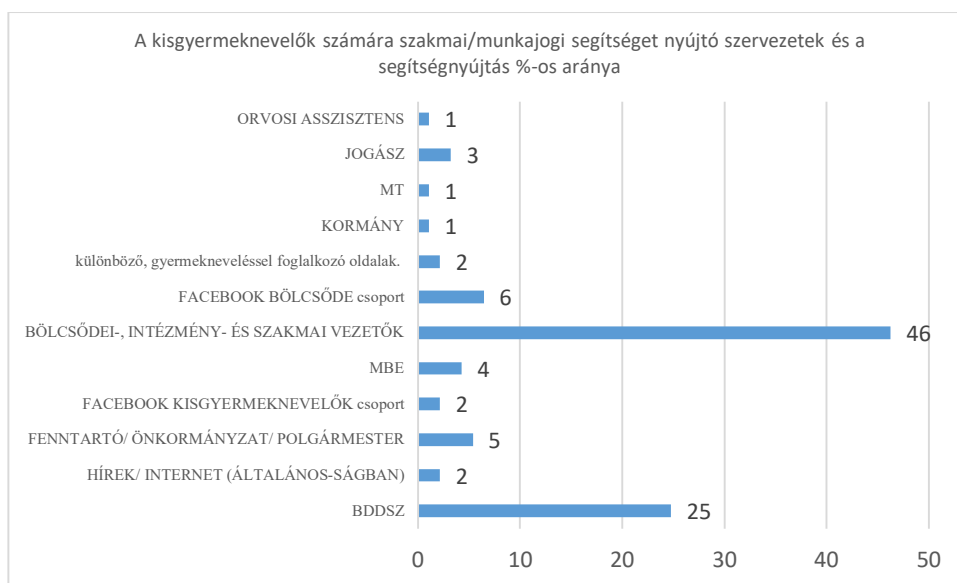
A kisgyermeknevelők a munkavállalói jogaik sérülésének eredetét leginkább a szabadság kötelező igénybevételét, a védőeszközök hiányát jelölték meg. Válaszaikban sérelmezik, hogy nem maradt egybefüggő két hétre elegendő szabadságuk, és így pihenésük az év további részében sem biztosított. Megjelenik még a nem megfelelő tájékoztatás, melynek hátterében az eddig sosem tapasztalt helyzetben való útkeresés állhat. *Valamennyi átirányításra vonatkozó válasz 1. számú melleket B fejezet 6) pontjában érhető el.*

6. Kaptál-e közvetlen, vagy közvetett segítséget, irányítást bárhonnán a ves...i vagy munkajogi kérdésekben?
 375 válasz

A munkajogi kérdésekben mindössze a válaszadók 9,9%-a nem kapott segítséget kérése ellenére. A többi válaszadó nem is igényelte ezt. Feltételezhető, hogy az internet fórumain, valamint közvetlen ismeretségi körben igyekeztek tájékozódni a kisgyermeknevelők.

Igen, kaptam irányítást a következőktől: 77 válasz érkezett.

A kérdésre adott válaszok visszaigazolják azt a korábbi feltételezést, miszerint a megfogalmazott kérdésekre önmaguk igyekeztek választ keresni a válaszadó kisgyermeknevelők. A források között megjelenik, az intézményvezető, a BDDSZ, a Facebook bölcsőde csoport, a fenntartó, MBE, internetes fórumok, platformok, személyes kapcsolatok. A válaszokból lemérhető, hogy a kisgyermeknevelők igyekeztek tájékozódni, és az esetek nagy részében ezt hiteles forrásból próbálták megtenni.

A konklúzióban egyrészt megismétlődnek az eddig is hangsúlyozott sérelmek, melyeknek témája ismét a szabadságok kötelező igénybevétele, a tájékoztatással, információcserével kapcsolatos észrevételek, másrészt köszönet is megfogalmazódik, a vezető, intézményvezető felé. Az itt leírtak tükrözik az egész időszakról kialakult eltérő tapasztalatokat, az ezek mentén kialakult pozitív és negatív véleményeket. A szakmaiság és az elvárások összhangjának hiányáról és az emiatt érzett kétségekről is beszámolnak a kisgyermeknevelők.

Megjelenik a helyzet újszerűsége miatt kialakult bizonytalanság és az elkövetkező hónapok előreláthatóan feszített tempójú munkavégzésének aggodalma, amikor is igazi pihenés nélkül kell az új kihívások elé állni és maradéktalanul teljesíteni azokat. A reflexiókban szerepet kap az egyéni önértékelés, önmegvalósítás is. És ezt kell tenni a szakma szintjén is. ...

Valamennyi egyéb kisgyermeknevelői észrevétel 1. számú melleket B fejezet 7) pontjában érhető el.

Köszönjük a kisgyermeknevelőknek, hogy a kérdőív kitöltésével segítették munkánkat!

II.3. BÖLCSŐDEVEZETŐI KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE

II.3. Vezetői kérdőív eredményeinek összefoglalása

A bölcsődevezetői kérdőív kérdéseit hat nagy témakör köré csoportosítottuk, az elemzés során az alábbi eredményeket, érdekességeket szeretnénk kiemelni az egyes témakörökből.

II. 3.1. A minta jellemzői

A bölcsődevezetői kérdőívet 115 fő töltötte ki, ami azt jelenti, hogy a működő bölcsődék (KSH 2019. 1003 bölcsőde) 14,6%-ának rendkívüli szünet alatti tevékenységébe kaphattunk betekintést. A kitöltők legnagyobb arányban 51-59 év közötti (42,1%) nők (99%), lakhely szerint fővárosban élnek (41,2%), döntő többségük (90,3%) felsőfokú végzettségű.

II.3.2. Bölcsődére vonatkozó adatok

A kérdőívet kitöltők többsége két-, vagy több csoportos önálló bölcsődét vezet, átlagosan 44-66 férőhellyel. A válaszadó bölcsődevezetők többsége (88%) önkormányzati fenntartású bölcsődét vezet.

II.3.3. Vezetők véleménye az online kapcsolattartásról

A válaszadó vezetők 98,2% tartotta szükségesnek az online kapcsolattartást. A szülőket teljes mértékben tájékoztatták a bölcsőde honlapján, vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, illetve az újra nyitásról. Az intézményekben /bölcsődékben a válaszadó vezetőknél 1459 kisgyermeknevelő dolgozott, ami országosan a bölcsődékben dolgozó kisgyermeknevelők 19%-a (KSH 2019. 7754 fő). Ebből az online munkában rendszeresen 55%, alkalmanként 19%, és egyáltalán nem vett részt 17% kisgyermeknevelő.

A válaszadó bölcsődevezetők 42%-ának önbevallása szerint a rendkívüli szünet teljes ideje alatt biztosítottak a kisgyermeknevelők online anyagokat a saját gyermekeik szüleinek. Érdekes volt látni a válaszokból, hogy hétről-hétre emelkedett az online tartalmat szülők felé közvetítő bölcsődék aránya, ami összességében a kezdeti 42 %-ról, a rendkívüli szünet végére elérte a 99%-ot. A bölcsődevezetők több mint háromnegyede (80%) segítette a kisgyermeknevelőket az online térből való megfelelő tartalom válogatásában, a segítség 53%-ban akkor történt, ha a kisgyermeknevelő azt kérte. A vezetők közel kétharmada (64,5%) ellenőrizte szakmai szempontok alapján a megosztandó tartalmakat, 13% nem, vagy csak részben ellenőrizte azokat (23%). A kisgyermeknevelők 50%-áról nyilatkozott úgy a vezetője, hogy nagyon kreatívak voltak, ötletes anyagokat készítettek, 38,2%-esetében megfelelőnek ítélték az online munkát, illetve a dolgozók 14%-áról jelezték a megfelelő kompetenciák hiányát.

Az online munka során 60%-ban nem volt olyan vezetői elvárás a kisgyermeknevelők felé, hogy tartsák magukat az eredetileg megtervezett éves tematikához. A vezetők 40%-a viszont elvárta, hogy az előre megtervezett éves tematika mentén folyjon az online munka is. Emellett a kisgyermeknevelők többsége az éves tematikához igazította az online tevékenységeket, a vezetők közel 60%-a biztosította a változtatás lehetőségét az egyes témakörökhöz, illetve 38% egyáltalán nem szólt bele, önálló választási lehetőséget biztosított a koragyermekkorai szakemberek számára.

A vezetők elvárásai az online tevékenységek megszervezése kapcsán a következők voltak: több mint 80%-ának elvárása volt a mondókázás, éneklés, vers- és mesemondás, bábozás, illetve különféle kreatív tevékenységek online közvetítése. A vezetők közül senki sem támasztott az online tevékenységek kivitelezésére vonatkozóan kötelezettséget a szülők

felé, hanem 93%-ban azok otthoni feldolgozását ajánlásként, a választhatóság biztosításával, illetve emellett 36%-ban a szülői módosíthatóság lehetőségével javasolták.

A vezetőkhöz érkezett visszajelzések alapján többségében (77%-ban) segítették a gyermekek fejlődését az online tevékenységek, ezzel szemben 23% nem kapott visszajelzést arról. Sajnálatos, hogy a vezetők 10%-a egyáltalán nem tartotta szükségesnek a külön beszámoltatást. Ezzel szemben a válaszadók több mint fele (64%) napi kapcsolatban, ill. 20% heti kapcsolatban volt a kollégáival online, és így beszéltek meg a visszajelzéseket. Emellett közel egynegyedük (23%) előre kiadott szempontsor alapján várta kollégáitól a beszámolást. További 20% pedig szülői visszajelzésekből, online kérdőívekből kapott visszajelzést.

A vezetői elvárások az online tevékenységek gyakoriságára vonatkozóan igen eltérőek voltak. 23% heti egy-két tevékenységet írt elő, 31% mondta azt, hogy témától és tevékenység függvényében ez változott. Több mint egynegyedük (26%) egyáltalán nem szólt bele, inkább a kisgyermeknevelőkre bízta a döntést. 7% kérte, hogy ne terhelje a szülőket hétféjére. A 2%-uk naponta elvárta a kisgyermeknevelőktől a tevékenységre serkentő feladatok készítését, 4%-nak pedig egyáltalán nem volt ilyen elvárása.

Az online tevékenységek tartalmára vonatkozó vezetői elvárás 54%-ban a kisgyermeknevelők részéről saját készítésű tartalmak közvetítése volt. 13%-nak nem volt ilyen elvárása, 24% nem szólt bele, de személyesebbnek tartotta a saját készítésű tartalom használatát.

Utólagosan a vezetők elenyésző része (2%-a) nem tartotta fontosnak a kisgyermeknevelők és a gyermekek szempontjából a saját tartalmak készítését. 98%-uk pedig hasznosnak, és fontosnak tartotta, többen indokolták is, hogy azért volt hasznos és fontos az egyéni tartalom, mert ötleteket adott a családoknak (28%), vagy, mert növelte a kisgyermeknevelő elismertségét (35%), vagy, mert élő volt a kapcsolat (41%). Mindemellett 43% mondta azt, hogy a visszajelzések ezt vissza is igazolták.

A vezetői ellenőrzésre vonatkozó kérdésre a vezetők 5%-a mondta csak azt, hogy nem volt mit ellenőrizni, vagy nem is ellenőrzött. 47% válaszolta azt, hogy saját maga is megnézte az online tartalmakat, illetve 59% jelezte, hogy napi kapcsolatban volt a munkatársaival.

A családok részvétele az online tevékenységekben a következőképpen alakult: közel kétharmaduk (63%) esetében volt, aki rendszeresen részt vett, volt, aki nem. 22% aktívan részt vett a tevékenységekben, emellett 37% aktívan követte a bejegyzéseket, néhányat meg is valósított. 35% a gyermekekkel közösen végezte a javasolt tevékenységeket. A vezetők közel fele (48%) szerint minden esetben szükség volt a szülő felügyeletére. 42% szerint többségében a szülő a szükséges anyagokat előkészítette, ezután a gyermek önállóan alkothatott, illetve 31% jelezte, hogy többnyire a szülő irányítására volt szükség a gyermeknek, a tevékenység kivitelezésében. A vezetők közel fele a kisgyermeknevelőkre bízta azt, hogy a családokkal az egyéni beszélgetés, kapcsolattartás megtörténik-e vagy sem. A vezetői önbevallás szerint, sajnos csak alig több mint egynegyedük hívta fel a kisgyermeknevelők figyelmét az egyéni beszélgetések fontosságára. A vezetői visszajelzések többségében pozitívan alakultak a kisgyermeknevelők online munkájáról, hiszen a vezetők több mint háromnegyede 85,2% rendszeresen adott arról visszajelzést kollégáinak, míg 14% csak ritkán, illetve elenyésző azon helyek bölcsődék száma, ahol nem volt online munka.

Az online munkavégzés több mint a vezetők háromnegyede számára (78%) jelent meg többletmunkaként a vezetői feladatok ellátásában. Többen úgy érezték, hogy az online munkavégzés során szétcsúszott a napjuk, és egész nap dolgoznak, mivel a nap bármely időszakában kaptak megkeresést, amire válaszolni kellett. A vezetői kapcsolattartás is megváltozott a pandémiás rendkívüli szünet alatt, hiszen többségük telefonon egész nap

rendelkezésre állt a fenntartó, a szülők és a munkatársak részére. De volt olyan vezető, aki a teljes rugalmasság helyett, inkább hetente – előre közzétett délelőtti időpontban – tartott fogadóórát. A vezetői home office saját családra gyakorolt hatása változatos képet adott: a vezetők önbevallása szerint 20%-nak kezdetben nehézséget jelentett, 24%-rugalmasabban tudta elosztani a feladatait, 10%-nak sokáig tartott a tervezési, döntés előkészítési folyamat otthonról, 18% jelezte, hogy teljesen felborult a családja napi életvitele, 8%-nak gondot okozott a technikai kivitelezés, 3,5%-át zavarta a családja a munkában, míg csak 7% jelezte, hogy nem dolgozott otthonról. Emellett a vezetők több mint fele (63%) nem igényelt segítséget a vezetői feladatai ellátásához a járványügyi időszak alatt, viszont 37% hiányolta, hogy nem kapott segítséget. Az utóbbi csoportba tartozók a szakmai útmutatók, információk, elvárások időben való közlését hiányolták, illetve a technikai feltételeket, mentális támogatás és a védőfelszerelések hiányát fogalmazták meg. A vezetők a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezelésében közel háromnegyedük önbevallása alapján segítséget nyújtott a kollégáinak a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezelésében. 12%-uk más szakembereket is bevont a dolgozói szorongások kezelésébe (pl.: pszichológust). A szülők esetében ez valamivel alacsonyabb arányban (52%) jelenik meg, illetve 8%-ban a kisgyermeknevelőktől várta el ezt a feladatot a napi szülővel történő kapcsolattartás során. A vezetők negyede szerint a szülőknél nem merült fel ilyen típusú igény.

II.3.4. Munkaszervezés és elvárások

A válaszadó vezetők fele tudta biztosítani az otthoni munkavégzést a kisgyermeknevelők számára, több mint negyedük csak részben, 13% pedig egyáltalán nem biztosította a home officet (idősellátásba való átirányítás, szabadságot, vezetői/fenntartói korlátozás miatt).

A bölcsődevezetők többsége nem tartja jól felszereltnek az intézményét az online működésre, mert arra egyáltalán nincs felkészülve. Számítógép és internetkapcsolat sokszor, csak az irodákban van, amit általában a vezető használ. Jó esetben talán néhány helyen van a kisgyermeknevelők részére egy régi számítógép, laptop, amit a dokumentációhoz használhatnak, ezeket a vezetők rendelkezésükre bocsájtották. De a vezetők 77%-a jelezte, hogy a dolgozók a járványügyi otthoni munkavégzés alatt saját telefont, számítógépet, stb. használtak az online munkához.

A hozzáállás az online bölcsődei kapcsolattartáshoz a fenntartók felének körében inkább megengedő jellegű volt, 5% kötelezővé tette, és 3% eszközökkel, 7% tanácsokkal is támogatta azt. 40% a vezetőre bízta, míg a fenntartók 4% magához vont minden hatáskört, 20%-uk pedig egyáltalán nem foglalkozott az online kapcsolattartás kérdésével. A fenntartói beleszólás a munkaszervezésbe több mint az intézmények felénél jelent meg a pandémia alatt, leginkább az ügyelet körében. De az intézmények 9%-ánál a fenntartó kvázi magához vonta a munkáltatói jogkört és végezte el a kisgyermeknevelők átirányítását az ügyeletes bölcsődébe, vagy adta ki a szabadságokat, ill. rendelte el a home officet. Míg a többi intézmény a megszokott munkaszervezési önállósággal működtek ez idő alatt is.

A fenntartók fele részéről elvárás volt a veszélyhelyzet idején, hogy a karbantartási, felújítási feladatokat elvégezzék. A járvány terjedésének megállításához kapcsolódó (prevenációs) maszkvarrás, maszkszállítás is a gyakori elvárások között volt, ahogy az átirányítás másik intézménybe/munkakörbe, illetve bevásárlás, ételszállítás az idősebb lakosság részére is.

A vezetői elvárások a fenntartó felé a vezetők fele részéről az egyeztetésben, és a közös megoldások kidolgozásában fogalmazódtak meg. A vezetők 33% várta volna az egyeztetést követő határozott fenntartói utasításokat, illetve 14% a teljes körű vezetői hatáskör biztosítását várta volna el.

A vezetési iránymutatásokra vonatkozó igény a dolgozók közel háromnegyede (70%) részéről fogalmazódott meg. A sok bizonytalanság miatt a dolgozók folyamatos információkat vártak a vezetők 60%-ától, illetve a dolgozók negyede csak meghallgatást várt volna a vezetőjétől.

Az ügyelet alatt a vezetők 57%-ban elvárták, hogy a gyermekek ellátása a megszokott napirend szerint történjen. 51,4%-ban elvárás volt a gyermekek fejlődésének segítése az igényeikhez igazodva, 12,8%-ban a kisgyermeknevelők döntötték el, mit és hogyan csinálnak, így szabad tevékenység volt, tervezés nélkül.

Azokban a bölcsődékben, ahol nem volt ügyelet a munkaidő alatt az intézmények 80%-ánál kitakarították, rendbe tették a dolgozók a bölcsődét, vagy a bölcsőde kertjét rendezték. Emellett a vezetők 62% jelezte, hogy elvégezték az esetlegesen elmaradt adminisztrációs feladataikat is, illetve 32%-nál az éppen zajló felújítási munkákban segítettek. A vezetők 60%-a válaszolta, hogy home office-ban dolgoztak (online feladatokat készítettek), és emellett az intézmények 50 %-ában szabadságot kellett kivenni, vagy segítettek az időseket (28%), esetleg állásidőn voltak (18%).

II.3.5. Kapcsolattartás és nehézségek

A vezetők többsége telefonon tartotta a kapcsolatot a munkatársakkal (93%), és a szülőkkel (88%) is a rendkívüli szünet alatt. Emellett a tájékoztatás elektronikus formái voltak alkalmazva: a szülők felé inkább a hivatalos e-mail (78%), míg a dolgozók felé a Messenger (85%) volt a preferáltabb kommunikációs platform. Emellett e vezetők 37%-a személyesen is találkozott a dolgozókkal, míg a szülőkkel személyesen csak 1% esetében valósult meg a közvetlen kapcsolattartás. A Facebook-ot szinte azonos arányban használták a vezetők a dolgozókkal és a szülőkkel való kapcsolattartásra.

A családok visszajelzései alapján a kisgyermeknevelők által küldött ajánlások a megszokott napirendjüket többségében pozitívan befolyásolta, 42% jelezte, hogy a szülők élvezték együtt a gyermekekkel az online tevékenységeket, 37% mondta azt, hogy nagyon is segítette, előre vitte a netes kapcsolatfelvétel a napirendjüket, 19%-nál ezt nem befolyásolta, 16%-ban nagyrészt nem zavarta, csak 4,5%-ban zavarta a családok megszokott napirendjét.

A vezetők kapcsolattartása a családokkal 86%-ban egyéni beszélgetés formájában történt a bölcsődébe járó gyermekek szüleivel, míg 12% jelezte, hogy ilyenre nem került sor a pandémiás zárva tartás alatt.

A vezetők többségének önbevallása szerint nagyrészt (93,8%) partneri viszonyban és kölcsönösségen alapult a szülőkkel a kapcsolattartás, ahogyan a beosztottakkal is (97,4%). A vezetők többsége (80%) törekedett arra, hogy mindkét kisgyermeknevelő részt vegyen a kapcsolattartásban.

A pandémiás időszak alatt a leggyakoribb nehézséget a vezetők számára a döntéshozatal jelentette a bizonytalan, és gyorsan változó helyzetben. A második leggyakoribb nehézség az információhiány (49%) volt, illetve az eltérő elvárások a fenntartótól és a kollégáktól (25-25%), emellett sok helyen megjelent az erőforrások hiánya (19%) is a nehézségek között.

A vezetők véleménye alapján, a kollégáknak nehézséget okozott leginkább a bizonytalan helyzet, a jövőtől való aggodás (85%), az információhiány (40%), a visszajelzés hiánya (11%), a technikai problémák (25%), a fenntartó utasításai egyéb, nem szakmai kérdésekbe (15%), a fenntartó beleszólása szakmai kérdésekbe (10%), illetve a sok adminisztráció (7%). A vezetői válaszok közel kétharmada szerint szereztek olyan tapasztalatokat, ami átvihető a természetes bölcsődei ellátásba, ami kiegészítheti az eddigi gyakorlatot.

Ellenben többen (16%) el szeretnék kerülni a jövőben ezt a helyzetet. Sokan a tapasztalatokra alapozva inkább az egyéni módszertani ötleteket alkalmazzák a jövőben.

II.3.6. Sajátos foglalkoztatási helyzetek

A vezetők több mint fele jelezte, hogy a karantén időszakának elejétől - amikor még nem volt kötelező az ügyelet - biztosítottak ügyeletet a családok gyermekei részére. Az ügyeletet biztosító bölcsődék vezetőinek 37%-a utasításra, 44% saját bölcsődében vállalta az ügyeletet, illetve ezen túlmenően 14% önként vállalta az ügyeletet.

Az intézmények vezetőinek válaszaiból kitűnik, hogy 52% esetében volt kötelező a maszk és a kesztyű viselése, emellett 33%-uknál a védőfelszerelés viselése a dolgozókra volt bízva az egyes munkafolyamatok kapcsán, illetve 15%-nál egyáltalán nem volt előírás a maszk és a kesztyű. A védőeszközöket többnyire (53,6%) a fenntartó, és (35,1%) a bölcsőde, 8,4%-ban mindenki saját magának biztosította. Az ügyelet alatt a vezetők munkája 80%-ban folyamatos információszerezést, egyeztetést igényelt. 99%-ban ellátták mindazt, amit egyébként is csinálniuk kellett, de emellett 73%-uknál kiegészült még az online térben való kapcsolattartással is. Emellett 61%-nak speciális adminisztrációt kellett végeznie. 17% pedig bekapcsolódott települési szinten a bölcsődén kívüli munkába.

A vezetők megítélése szerint 93%-nál nem volt olyan gondjuk, mely sértette volna a munkavállalói, munkáltatói, vezetői jogait. 7% esetében gond volt. Ezek a következők voltak: „Munkáltatói jogkör teljes átvétele a fenntartó részéről.” „Védőfelszerelés hiánya, azonnali, néha meggondolatlan utasítások betartása.” „Éves szabadság kiadására kötelezés.” „Munkajogi kérdések felmerülése, a munkáltató egyoldalú munkaviszony megszüntetésre való törekvése.” „Nem dolgozhattam otthon, vezetőként bent kellett lennem.” „Dolgozók munka idejével, beosztásával való írásos beszámoló a polgármesternek.”

A vezetők 90 %-ának megítélése szerint nem sérültek a dolgozók munkavállalói jogai, ami nagyon öröndetes, ellenben 10% esetében, viszont igen. Ezeket így írták le: „Szabadságok kötelező kivétele az elrendelt home office mellett.” „Nehézséget okozott az idős ellátásban való eltérő feladatok pontos kivitelezése.” „Munkajogi kérdések felmerülése, a munkáltató egyoldalú munkaviszony megszüntetésre való törekvése.” „A home office munkához nem tudtam biztosítani a technikai hátteret. Mindenki a saját eszközét használta.” „A rendkívüli szünet ideje alatt, szabadság, állásidő, fizetetlen szabadság. Mi jár a dolgozónak, milyen bérrel?” „60 %-os bér.” „Idős otthonba rendelték ki, de iskolás gyermeke van: 9 éves.”

A vezetők többsége válaszolta, hogy kapott szakmai és munkajogi segítséget (65,7%), míg egynegyedük (34,3%) nemleges választ adott. A vezetőknek a legtöbb segítséget nyújtotta: a BDDSZ (Lásd: 2.1.számú melléklet- BDDSZ tájékoztatások Covid-19), a MBE (Lásd: 2.2.számú melléklet- MBE tájékoztatások), az Egyesített Bölcsődék vezetői, más bölcsődevezetők, EMMI, OH, stb.. A válaszokból kitűnik, hogy a vezetők nagyon számítottak a fenntartó együttműködésére, a BDDSZ munkajogi, a MBE szakmai támogatására, segítségére. Sok bölcsődében még jobban összefogtak a nehéz helyzetben, és ez még jobban összekovácsolta a közösségeket. Ahol jól működött a kapcsolattartás ott a szülőkkel is szorosabbá vált a kapcsolat.

II.3.7. Az online kapcsolattartás tapasztalatai a bölcsődevezetői vélemények ismeretében

A bölcsőde/intézményvezetői kérdőívek értékelésekor választ kaptunk arra, hogy a járványügyi helyzetben az online kommunikációs formák eléggé **sikeresnek bizonyultak**. Azokban a bölcsődékben, ahol a vezető és a kisgyermeknevelők is fontosnak tartották a családokkal való megfelelő kapcsolattartást, és ezt jól megszervezték, jók kiviteleztek, ott nagyon sikeresen működött, jó eredményeket hozott. Sajnos azokban az intézményekben,

ahol a vezető nem érezte fontosnak ezt a tevékenységet, és nem tartották a kapcsolatot a rendkívüli szünet idején a családokkal, gyermekekkel, ott nagyon hiányolták, és negatívan értékelték a szülők.

A vezetők az elmúlt időszak **pozitívumait** a kisgyermeknevelők szakmai felkészültségében, rugalmasságában, aktivitásában, ötletadásában, ügyességében, közösségformáló erejében, támogató segítségével, együttműködésében, pozitív hozzáállásában, tenni akarásában, a szülőkkel való kapcsolat erősítésében látták.

Egészen más oldalukat mutathatták meg a kisgyermeknevelők. Egymást inspirálták, serkentették, segítették az ajánlatok elkészítésében. Mindenki azt a részét vállalhatta fel az teendőknek, ami számára legmegfelelőbb volt.

A vezetőknek **nehézséget** okozott többségében a bizonytalan, gyorsan változó helyzetben a jó döntések meghozatala, az információhiány, az eltérő elvárások, a fenntartó és a kormányzat oldaláról, a technikai problémák, erőforrások, hiánya, az önkormányzat beleszólása. A vezetők mentális támogatásának hiánya. A vezetőknek további nehézséget jelentett a folyamatos tájékoztatás, a kollégákkal, a fenntartóval, a szülőkkel adódó konfliktusok megoldása, kezelése. A bölcsődevezetők leginkább hiányolták a fenntartó, a szakmai szervezet folyamatos, részletesebb, konkrétabb információs anyagait, ajánlásait. Az online munkához eszközöket, több informatikai segítséget.

A tapasztalatok alapján az alábbi helyzetekben az online formák alkalmazása átvihető a járványidőszakon túli ellátásba:

A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek fejlődéséről, gyermekek betegsége esetén érdeklődés, kapcsolattartás, szülők nevelési-gondozási tanácsokkal történő segítése. Játékjavaslatok: mondóka, ének, mese, vers, amiket a bölcsődei csoportban aktuálisan alkalmaznak, koruknak megfelelő képes-, és mesekönyv ajánlások. Videofelvételeken: bölcsődekóstolgotó, bölcsőde-, és munkatársak bemutatása, bölcsődei élet - napirend, nevelési-gondozási, étkezési kérdésekben, receptek nyújtásában, kreatív tevékenységekben. Programokra tájékoztatók küldése. Alkalmakra köszöntések – pl. gyermeknapra, anyák-, apák napjára, név-, és születésnapra. Szülőknek hétvégére, nyáriszünet idejére ötletek adása, programjavaslatok.

Javasoljuk a bölcsődevezetőknek, hogy reflektíven és önreflektíven tekintsék át az elmúlt időszakban szerzett tapasztalataikat, és hasznosítsák azokat további szakmai munkájukban. Tegyék meg a szükséges változtatásokat, a gyermekek érdekében és a szakmai fejlődésük szempontjából egyaránt.

Az online kommunikáció/tevékenységek biztosítása érdekében célszerű lenne megfelelő eszközök (laptopok) beszerzése, és internet elérhetőség kiépítése a bölcsődékbe erre a célra, illetve a kisgyermeknevelők digitális kompetenciájának fejlesztése.

Reméljük, a jelen összefoglalóból az érdeklődő szakemberek sok hasznos információt, segítséget, tanácsot, jó gyakorlatot szerezhetnek a következő időszakra munkájukhoz. A kutatás eredményeit áttekintve talán jobban, más oldalról is megismerhetik a vezetők, a kisgyermeknevelők és a szülők elvárásait, igényeit, amelyek orvoslásával kapcsolatuk, és együttműködésük tovább erősödhet.

II.3.8 A bölcsődevezetői kérdőív feldolgozásának részletes eredményei

A minta jellemzői

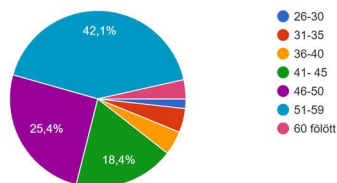
A KSH 2019. évi adatai szerint a működő bölcsődék száma 789 + 214 mini bölcsőde. A MPT Kisgyermeknevelési Szakosztályának bölcsődevezetői kérdőívét 115 fő töltötte ki, ebből 19 fő egycsoportos, vagy mini bölcsődét vezet. Így összesen az valamennyi bölcsődevezető közül a vezetők 14,6%-a válaszolt a kérdésekre. A válaszadók közül mindösszesen 1 fő volt férfi, így a női kitöltők aránya 99,1 %.

A válaszadók többsége 45 év feletti: 51-59 év között van (48 fő) 42,1%, illetve 46-50 év között van (29 fő) 25,4%. A 45 év alatti korosztályból (21 fő) 18,4 %, illetve a 26-40-es korosztályból összesen 12 fő adott választ.

A válaszadók területi megoszlása a következő: A legtöbb válasz a fővárosból érkezett (47 fő) 41,2 %, illetve (35 fő) 30,7 % vidéki városból. Ezt követi a megyei jogú városok vezetőinek 12,3 % aránya (14 fő), illetve (18 fő) 15,8% községi bölcsődében vezető.

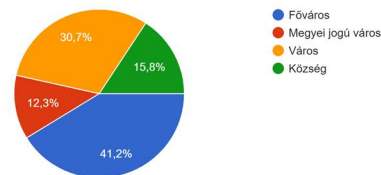
A kitöltők kormegoszlása:

2. Életkor
114 válasz

A kitöltők lakóhelye szerinti megoszlás:

3. Lakhely
114 válasz

A válaszadók között legnagyobb arányban (102 fő) 90,3%-ban a felsőfokú végzettségűek voltak. Középfokú végzettséggel (11 fő) 9,4%-uk rendelkezik. (1 fő nem adta meg az iskolai végzettségének szintjét.) A 114 válaszadótól összesen 8 128 férőhelyre vonatkozóan kaptunk információt, ami az országos férőhelyek 17,2%-a. A kitöltők 88%-a önkormányzati fenntartású bölcsődét vezet.

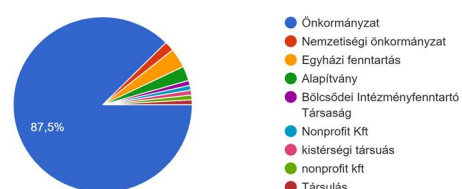
Iskolai végzettség szerinti megoszlás:

4. Végzettség
113 válasz

Fenntartó szerinti megoszlás:

3. Fenntartó
112 válasz

Vezetői feladatok

Az online bölcsődei tevékenységek utólagos vezetői megítélése:

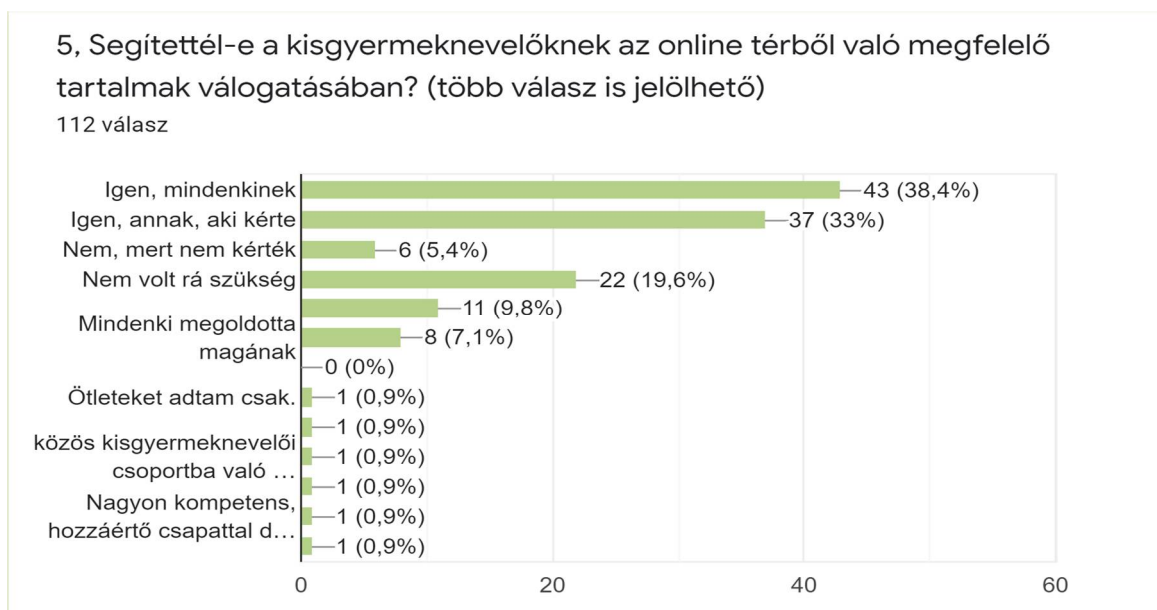
A bölcsődevezetők 98,2%-ának megítélése szerint a rendkívüli szünet alatt az online kapcsolattartásra szükség volt. A bölcsődevezetők 100%-a nyilatkozott úgy, hogy a szülők megkapták tájékoztatást a bölcsőde honlapján, vagy más online felületen a rendkívüli szünetről, az ügyeleti lehetőségről, az újra-nyitásról, stb..

A 114 válaszadó bölcsődevezető úgy nyilatkozott, hogy az általuk vezetett intézmény/szolgáltatás foglalkoztatása alatt álló, az összesen 1 459 kisgyermeknevelőből: 808 fő (55%) kisgyermeknevelő vett részt az online munkában rendszeresen, 281 fő (19%) alkalmanként és 254 fő (17%) kisgyermeknevelő egyáltalán nem vett részt az online munkában.

A válaszadó bölcsődék vezetőinek önbevallása szerint, a rendkívüli szünet teljes ideje alatt az intézmények 42%-a, illetve a rendkívüli szünet 1-2 hetétől további 17%-uk, a rendkívüli szünet 3-4 hetétől további 21%-uknál, illetve az 5-6-7 héttől további 19%-uknál – azaz a rendkívüli szünet vége felé összességében 99%-nál biztosítottak a kisgyermeknevelők online anyagokat a saját gyermekeik szüleinek.

A vezetők magatartása az online tartalmak válogatása terén:

A vezetők több mint háromnegyede (80%) segítette a kisgyermeknevelőket az online térből való megfelelő tartalom válogatásában. A segítség 53%-ban, akkor történt, ha a kisgyermeknevelő ezt kérte. A vezetők 7,5%-ától viszont nem kértek segítséget a kisgyermeknevelők, emellett a vezetők 10 százaléka egyáltalán nem segítette a kisgyermeknevelőket.

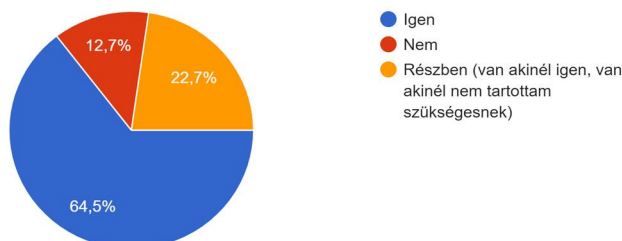

A vezetői ellenőrzés az online tevékenységek kapcsán:

A bölcsődevezetők közel kétharmada (64,5%) ellenőrizte szakmai szempontok alapján a megosztandó tartalmakat. 13% egyáltalán nem, vagy csak részben ellenőrizte azokat (23%).

6, Ellenőrizted-e szakmai szempontok alapján a megosztandó tartalmakat?

110 válasz

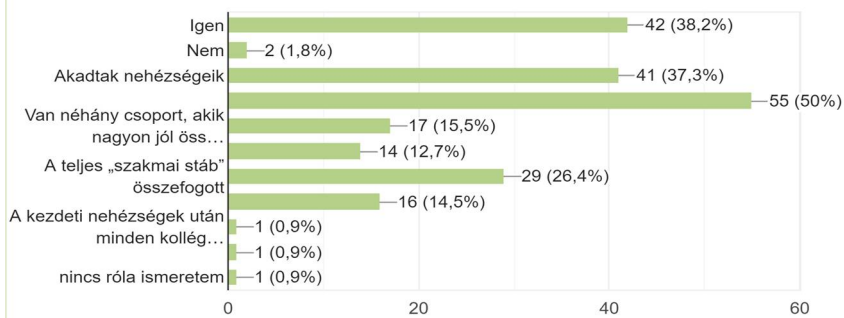

A vezetők megítélése a kisgyermeknevelők online munkájának módszertani felkészültségéről:

A kisgyermeknevelők módszertani felkészültségét az online munkához 38% esetében tartotta megfelelőnek a vezetője, és mindösszesen 2% azoknak az aránya, akik szerint a dolgozók egyáltalán nem rendelkeznek megfelelő módszertani felkészültséggel. A kisgyermeknevelők 50%-ról nyilatkozott úgy a vezetője, hogy „*nagyon kreatívak voltak és ötleteiket megoldották*”. Ezt a munkát 26%-ban közösen szakmai stábként oldották meg, a kisgyermeknevelők, 12%-a esetében vélték úgy a vezetők, hogy mindent képesek önállóan megoldani, és 14,5% mértékben jelezték a megfelelő kompetenciák hiányát.

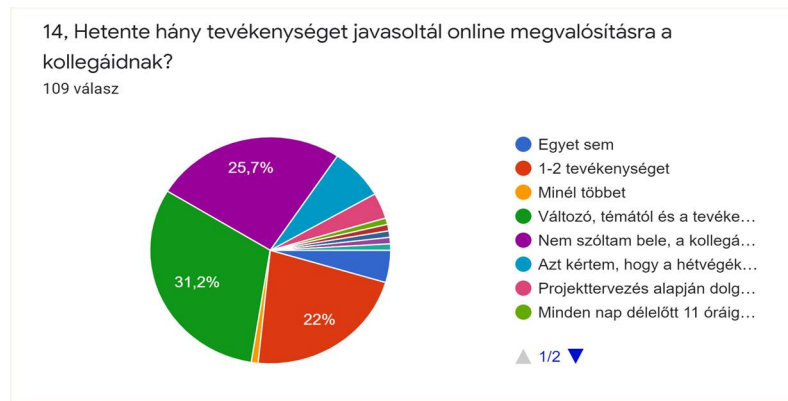
7, Megfelelőnek tartod kollegáid meglévő módszertani felkészültségét az online munkához? (több válasz is jelölhető)

110 válasz

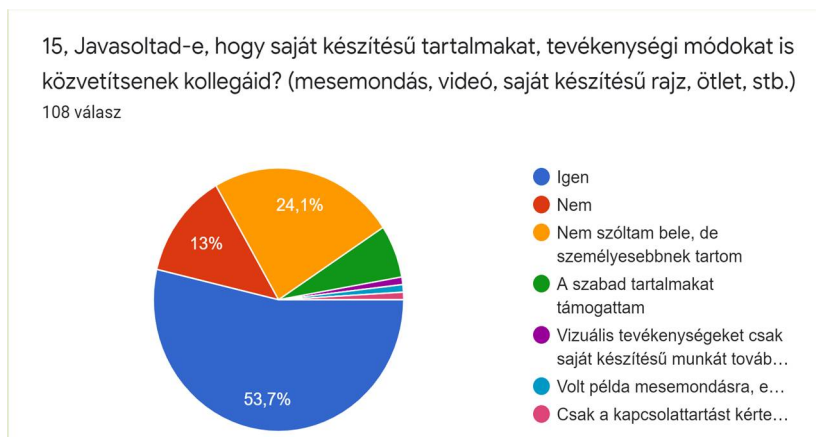
Az online munka során 60%-ban nem volt olyan vezetői elvárás a kisgyermeknevelők felé, hogy tartsák magukat az eredetileg megtervezett éves tematikához. A vezetők 40%-a viszont elvárta, hogy az előre megtervezett éves tematika mentén folyjon az online munka is. A kisgyermeknevelők többsége az éves tematikához igazította az online tevékenységeket, a vezetők közel 60%-a biztosította a változtatás lehetőségét az egyes témakörökhöz, illetve 38% egyáltalán nem szólt bele, önálló választási lehetőséget biztosított a koragyermekkorai szakemberek számára.

A vezetők javaslata az online tevékenységek gyakoriságára:

A vezetői elvárások az online tevékenységek gyakoriságára vonatkozóan igen eltérőek. 23% heti egy-két tevékenységet írt elő, 31% mondta azt, hogy témától és tevékenység függvényében ez változott. Több mint egynegyedük (26%) egyáltalán nem szólt bele, inkább a kisgyermeknevelőkre bízta a döntést. 7% kérte, hogy ne terheljék a szülőket hétvégére. A 2%-uk naponta elvárta a kisgyermeknevelőtől a tevékenységre serkentő feladatok készítését, 4%-nak pedig egyáltalán nem volt ilyen elvárása.

A vezetők javaslata az online tevékenységek tartalmára:

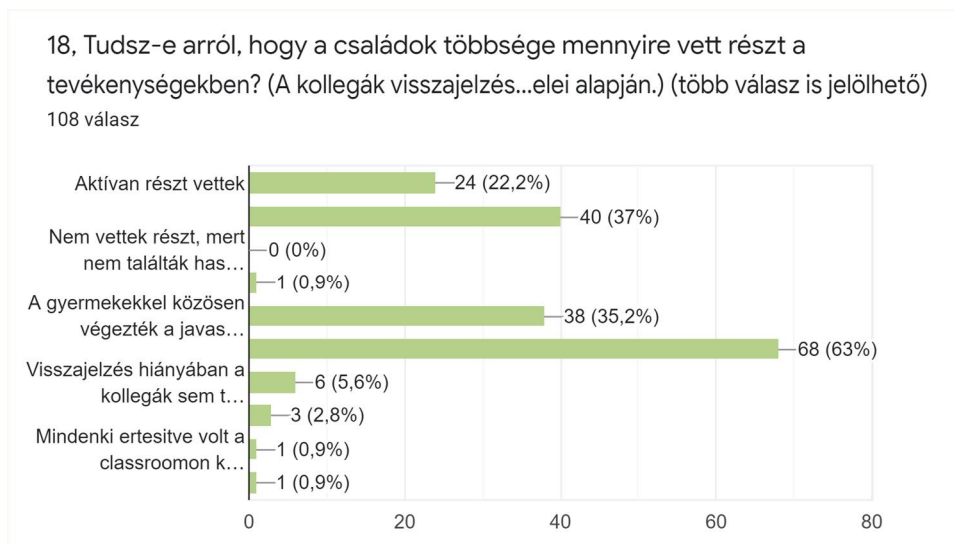

A vezetők több mint fele (54%) elvárta, hogy a kisgyermeknevelők saját készítésű tartalmakat közvetítsenek a szülők felé. 13%-nak nem volt ilyen elvárása, 24% nem szólt bele, de személyesebbnek tartotta a saját készítésű tartalom használatát.

Utólagosan a vezetők elenyésző része, mindösszesen 2%-a nem tartotta fontosnak a kisgyermeknevelők és a gyermekek szempontjából a saját tartalmak készítését. 98%-uk pedig hasznosnak, és fontosnak tartja, többen indokolták is, hogy azért volt hasznos és fontos az egyéni tartalom, mert ötleteket adott a családoknak (28%), vagy mert növelte a kisgyermeknevelő elismertségét (35%), vagy mert élő volt a kapcsolat (41%). Mindemelllett 43% mondta azt, hogy a visszajelzések ezt vissza is igazolták.

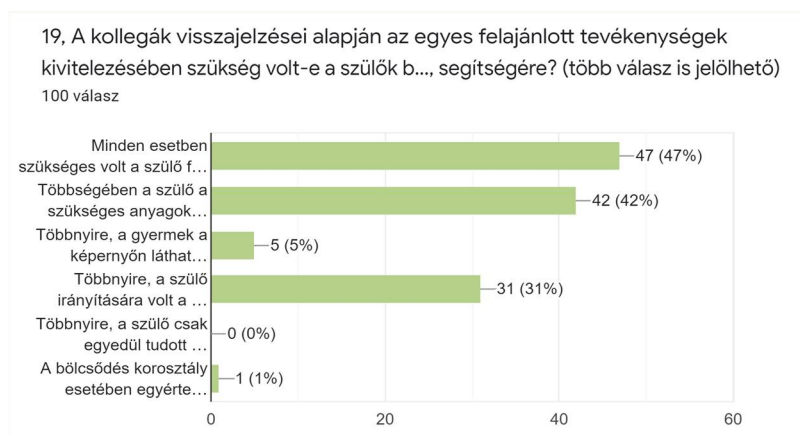
A vezetői ellenőrzésre vonatkozó kérdésre a vezetők 5%-a mondta azt nem volt mit ellenőrizni, vagy nem is ellenőrzött. 47% válaszolta azt, hogy saját maga is megnézte az online tartalmakat, illetve 59% jelezte, hogy napi kapcsolatban volt a kollégákkal.

A vezetők ismerete az online tevékenységek hasznosulásáról:

A vezetők ismerete szerint a családoknál változatos volt az online tevékenységekben való részvétel. A családok 63% esetében volt, aki rendszeresen részt vett, volt aki nem. 37%-uk aktívan követte a bejegyzéseket, néhányat meg is valósítottak. Míg 22%-ról tudják, hogy aktívan részt vettek. Illetve 35%-a mondta azt, hogy a gyermekekkel közösen végezték a javasolt tevékenységeket.

Szülői segítség/bevonás a felajánlott tevékenységek kivitelezésében:

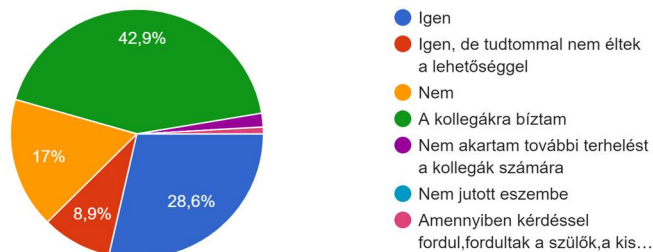

A vezetők 48% szerint minden esetben szükséges volt a szülő felügyelete. 42% szerint többségében a szülő a szükséges anyagokat előkészítette, ezután a gyermek önállóan alkothatott. Illetve 31% jelezte azt, hogy többnyire, a szülő irányítására volt a gyermeknek szüksége a tevékenység kivitelezésében.

A vezető magatartása a kisgyermeknevelők felé a családokkal való egyéni beszélgetés megvalósítására vonatkozóan:

20, Ajánlottad-e kollegáidnak a családokkal való egyéni beszélgetést?

112 válasz

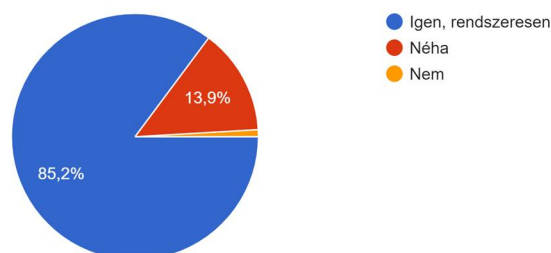

A vezetők közel fele (43%) a kisgyermeknevelőkre bízta azt, hogy a családokkal az egyéni beszélgetés, kapcsolattartás megtörténik-e vagy sem, illetve a vezetők 17%-a nem is ajánlotta a kollégáinak a családokkal való egyéni beszélgetést. Mindösszesen a vezetők alig több mint egynegyede (28,6%-a) hívta fel a kisgyermeknevelők figyelmét az egyéni beszélgetések fontosságára.

Vezetői visszajelzések a kisgyermeknevelők online munkájáról:

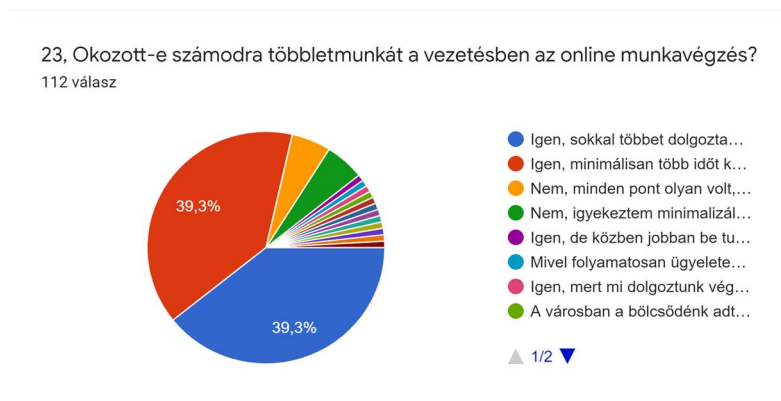
21, Adtál-e visszajelzést a kollegáidnak az online munkájukról?

108 válasz

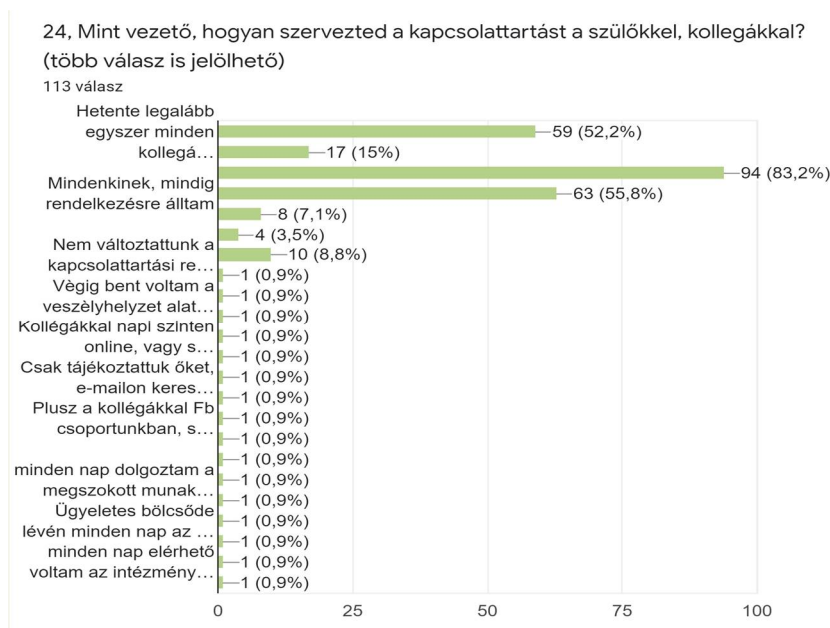
A vezetők több mint háromnegyede (85,2%) rendszeresen adott visszajelzést a kollégáinak az online munkájukról. Kevesebb, mint egynegyedük (13,9%) ilyen visszajelzést csak néha adott. Mindösszesen 3 válaszadó jelezte, hogy nem adott egyáltalán visszajelzést, ebből az egyik válaszadó „Nem tartotta fontosnak” ketten, pedig azt válaszolták, hogy azért nem, mert nem volt online munka.

Az online munkavégzés többletmunkaként való megjelenése a vezetésben:

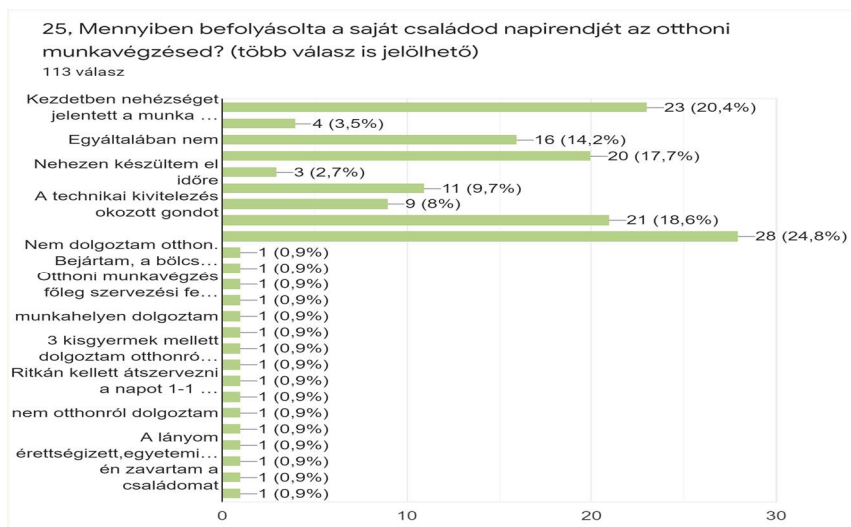
A vezetők több mint háromnegyedének (78%) véleménye szerint az online munkavégzés többletmunkát jelentett a vezetői feladatok ellátásában. 39 % önbevallása szerint sokkal többet dolgozott, mint hagyományosan, ugyanennyiük véleménye szerint az online munka csak minimálisan több időráfordítást jelentett. Többen jelezték, hogy az online munkavégzés során szétcúszott a napjuk, többen úgy érezték, hogy egész nap dolgoztak, mivel a nap bármely időszakában kaptak megkeresést, amire válaszolni kellett.

Vezetői kapcsolattartás szervezése:

A vezetők önbevallásuk alapján 83%-ban telefonon egész nap hívhatók voltak. 55% válaszolta azt, hogy mindig, mindenkinek a rendelkezésére állt. 52% pedig arról számolt be, hogy hetente egyszer mindig, minden kollégájával beszélt. 8%-uk nem változtatott a kapcsolattartási rendszerén, 7% hetente néhány délelőtt előre közzétett időpontban a bölcsődében fogadóórát tartott, 17% viszont hetente néhányszor körbejárta az intézményt is.

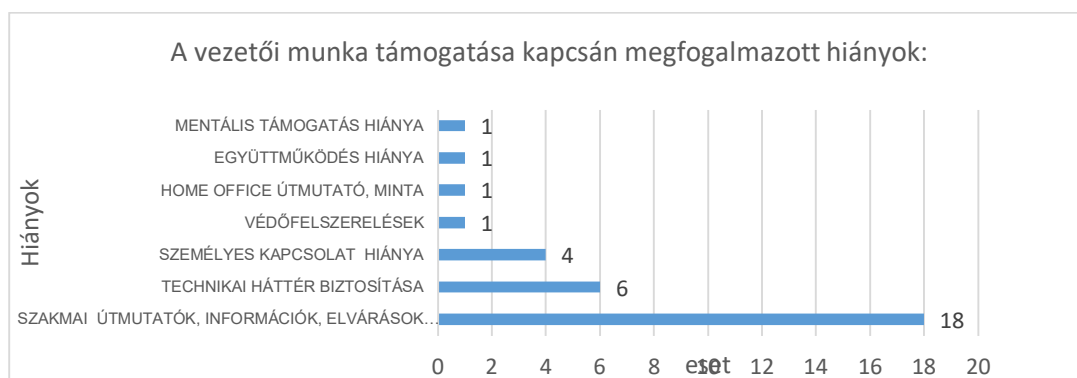
Vezetők otthoni munkavégzésének saját családi napirendre vonatkozó hatásai:

A vezetői munkavégzés saját családra gyakorolt hatásait vizsgálva, változékony kép tárul elénk: A vezetők önbevallása alapján 20% számára jelentett kezdetben nehézséget az online munka. 24% válaszolta azt, hogy nem befolyásolta, és rugalmasabban tudta elosztani a feladatait. Könnyen tudta szervezni a feladatait 17%, és sokáig tartott a szervezési, tervezési, döntési, ellenőrzési és értékelési feladatok átgondolása és megvalósítása 10% számára, de csak 2% válaszolta azt, hogy nehezen készült el időre. 18%-nál teljesen felborult a napi életvitel, illetve 8%-nak gondot okozott a technikai kivitelezés, mindemellett 3,5% tartotta zavarónak a családja jelenlétét. 7% jelezte - az egyéb válaszok között -, hogy nem dolgozott otthonról.

A vezetők hiányérzetének alakulása a járvány alatti vezetői feladatok ellátásában:

A vezetők több mint fele (63%) nem hiányolt semmiféle segítséget a vezetői feladatai ellátásához a pandémiás időszak alatt, viszont 37% igényelt volna segítséget.

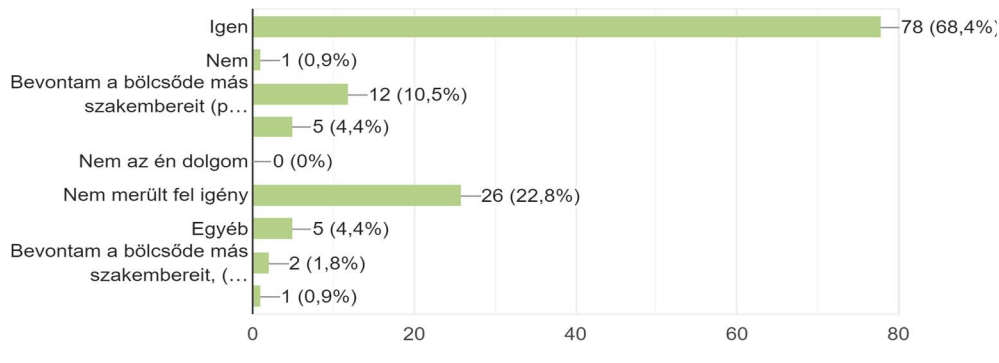
A segítséget igénylők közül a legtöbb vezető (53%) a szakmai útmutatók, információk, elvárások időben való közlését hiányolta. 19% a technikai háttér/feltételek terén fogalmazta meg hiányérzetét, 12% pedig a személyes kapcsolatokat hiányolta. A vezetők 3-3%-a, a mentális támogatás, az együttműködés, az útmutatók, a védőfelszerelések hiányát fogalmazta meg. Összességében a vezetők leginkább a fenntartó és a szakmai szervezet korábbi és részletesebb, konkrétabb segítségét hiányolták.

A vezetők segítségnyújtásának gyakorisága a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez:

a.) a kollégák felé:

28. Adtál-e segítséget kollégáidnak, a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez? (több válasz is jelölhető)

114 válasz

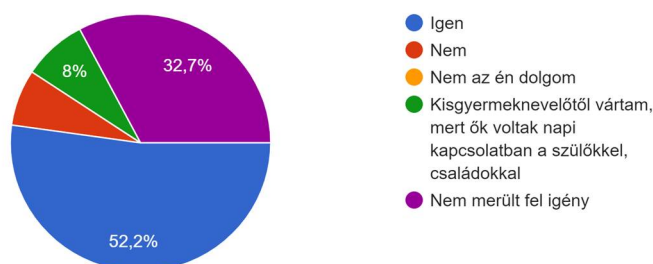

A vezetők 68,4%-a önbevallása szerint segítette a kollégáit a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezelésében. A vezetők 1%-a nem adott, illetve 22% jelezte azt, hogy nem merült fel igény ilyen típusú segítségre. A vezetők 12%-a viszont más szakembereket is bevont a dolgozói szorongások kezelésébe.

b.) a szülők felé:

29. Adtál-e segítséget a szülőknek a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezeléséhez?

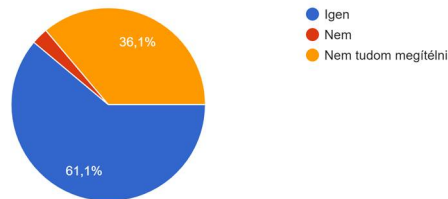
113 válasz

A vezetők kb. fele (52%-a) segítette a szülőket a vírussal összefüggő félelmek, szorongások kezelésében. A vezetők 7%-a nem adott, illetve 33% jelezte azt, hogy nem merült fel igény a szülők részéről az ilyen típusú igényre. A vezetők 8% -a viszont ezt a feladatot a szülőkkel naponta kapcsolatot tartó kisgyermeknevelőktől várta el.

A vezetők megítélése a szülői félelmek kezelésének segítségének szükségességéről:

30, Véleményed szerint szükség volt erre a segítségre a szülőknek?
108 válasz

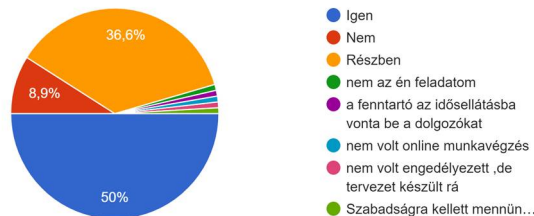

A vezetők kb. több mint fele (61%-a) szerint a szülőknek szükségük volt segítségre a vírussal kapcsolatos félelmek leküzdésében. Több mint negyedük (36%) ezt nem tudta megítélni, és mindösszesen a vezetők 3%-a vélekedett úgy, hogy a szülőknek nem volt szükségük az ilyen típusú segítségre.

Munkavégzési feladatok

A kisgyermeknevelők otthoni munkavégzésének biztosítása:

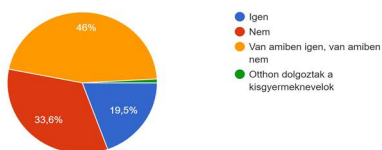
1, A kisgyermeknevelők számára tudtat-e biztosítani az otthoni munkavégzést?
112 válasz

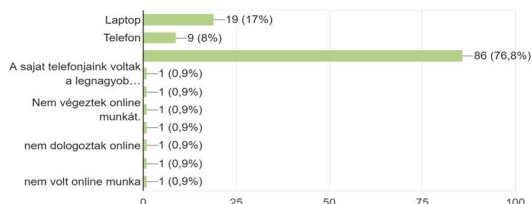
A válaszadó vezetők pontosan fele (50%-a) biztosította a kisgyermeknevelők számára az otthoni munkavégzést, 37%, csak részben, illetve 13% pedig egyáltalán nem biztosította a dolgozóknak a home officet (idősellátásba való átirányítás, szabadságot, fenntartói/vezetői korlátozás miatt).

Technikai feltételek megléte az online munkához:

2, Bölcsődevezetőként jól felszereltnek tartod bölcsődédet az online működésre?
113 válasz

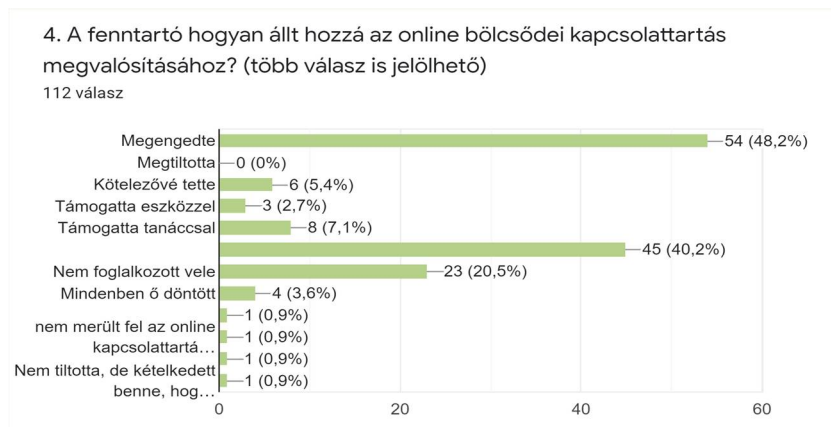
3, Milyen eszközöket tudtál biztosítani az online munkához kollégáidnak? (több válasz is jelölhető)
112 válasz

A bölcsődevezetők elenyésző része (19%) tartja jól felszereltnek a bölcsődét az online működésre, ez azt jelenti, hogy 17%-uk laptopot tudott biztosítani, illetve 8% telefont biztosított az otthoni munkavégzéshez. A vezetők többsége (46%) csak részben tartja jól felszereltnek a

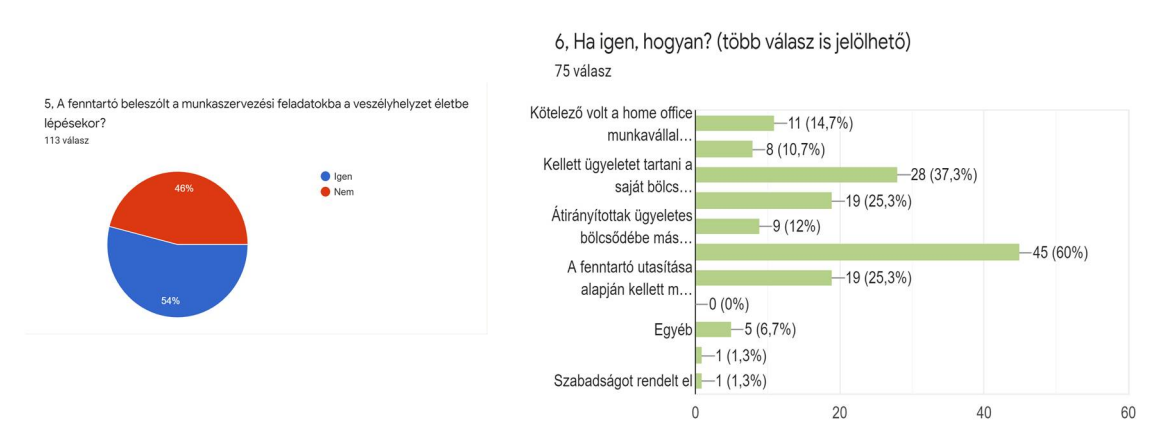
bölcsődéjét, 35% nem tartja jól felszereltnek, és nem is tudott eszközöket biztosítani az otthoni munkavégzéshez. A vezetők 77%-a jelezte, hogy a dolgozók a pandémia miatti rendkívüli szünet alatt a saját eszközeiket használták az online munkához.

A fenntartó hozzáállása az online bölcsődei kapcsolattartáshoz:

A bölcsődevezetők válaszai alapján a fenntartók közel fele (48%) megengedte az online kapcsolattartást, sőt 5,4% kötelezővé is tette; 3% pedig eszközökkel, és 7% tanáccsal is támogatta azt. A fenntartók 40%-a vezetőre bízta annak eldöntését, hogy történjen-e online kapcsolattartás, avagy sem, amíg 4%-uk magához vont minden döntési kompetenciát a kérdésben, 20% pedig egyáltalán nem foglalkozott ezzel.

A fenntartók magatartása a munkaszervezés terén a veszélyhelyzet kihirdetésekor:

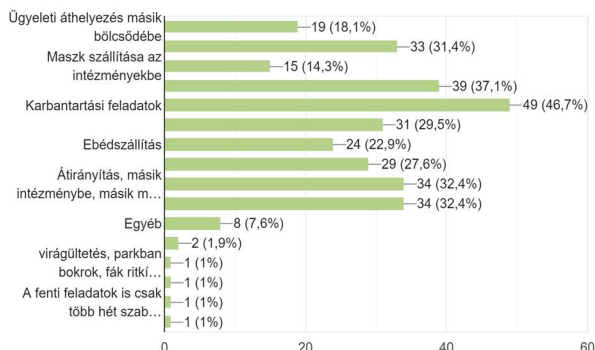

A 113 válaszadóból a fenntartó 61 esetben (54%-ban) beleszólt, 52 esetben (46%-ban) nem szólt bele, így a bölcsődevezetőnek engedte a munkaszervezés végrehajtását a veszélyhelyzet idején. A munkaszervezési feladatokba való fenntartói beleszólás az ügyelet körében jelentkezett többségében (62%). A különbség mindösszesen a saját bölcsődében való ügyelet (37%), illetve a területileg kijelölt bölcsődében való ügyelet (25%) biztosításában volt. A vezetők 9%-a jelezte, hogy a fenntartó - kvázi magához vonva a munkáltatói jogkört - végezte el a kisgyermeknevelők átírányítását az ügyeletes bölcsődébe. Illetve a vezetők 25%-a válaszolta azt, hogy a fenntartó utasítása alapján kellett mindent csinálniuk, ilyen volt pl. a szabadságok kötelező kiadása (1%), vagy a kötelező home office elrendelése mindenkinek (14%). Illetve a vezetők 8%-ának beszámolója alapján a fenntartó biztosította, hogy szabadon dönthetett a dolgozó az otthoni munkavállalás és az ügyelet között.

Egyéb fenntartói elvárások a veszélyhelyzet idején:

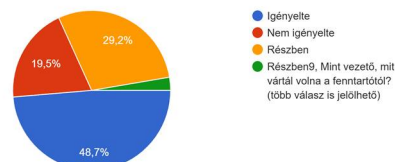
7. Jelentkeztek-e egyéb fenntartói elvárások a veszélyhelyzet idején? (több válasz is jelölhető)

105 válasz

8. Mennyiben igényelte a Fenntartó az együttműködést a munkaszervezésben és a tartalmi munkában?

113 válasz

A bölcsődevezetők közel fele (47%) válaszolta, hogy fenntartói elvárás volt az intézmény karbantartási feladatainak elvégzése a rendkívüli szünet alatt. 37%-nál a felújítási feladatok elvégzése is fenntartói elvárás volt.

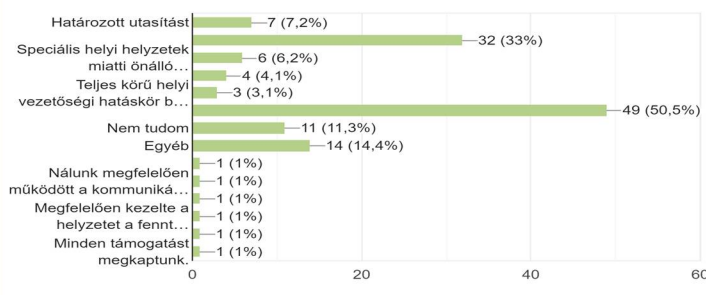
A járvány terjedésének megállításához kapcsolódó (prevenációs) maszkvarrás 33%-ban, a maszkok szállítása 14%-ban volt a fenntartói elvárások között. 29% plusz adminisztrációs feladatok teljesítését várta (pl.: munkába állás idejének rögzítése és jelentése a fenntartó felé). A veszélyhelyzet alatti feladatok ellátását, átírányítással, másik intézménybe, másik munkakörbe bölcsődei ügyelet céljából 19%, idősellátásban való munkavégzés céljából 32%, illetve bevásárlást az idősebb lakosság részére 27%, és ebédszállítás 24% várta el.

A fentieket alátámasztja az is, hogy a bölcsődevezetők szinte fele (49%) válaszolta, hogy fenntartó igényelte a munkaszervezésben való együttműködést, míg 20% egyáltalán nem, illetve 30% részben igényelte.

Vezetői elvárások a fenntartó felé:

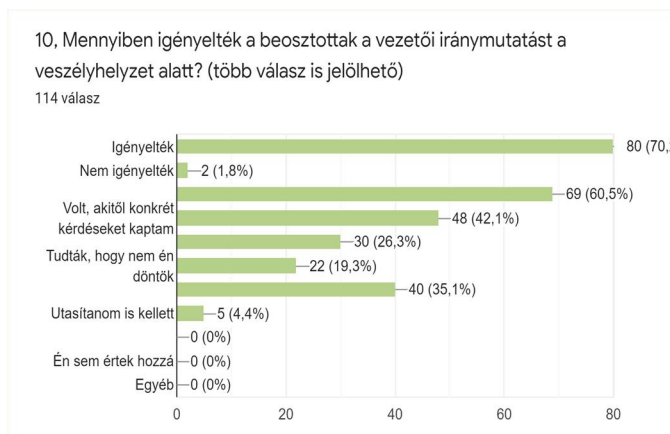
9. Mint vezető, mit vártál volna a fenntartótól? (több válasz is jelölhető)

97 válasz

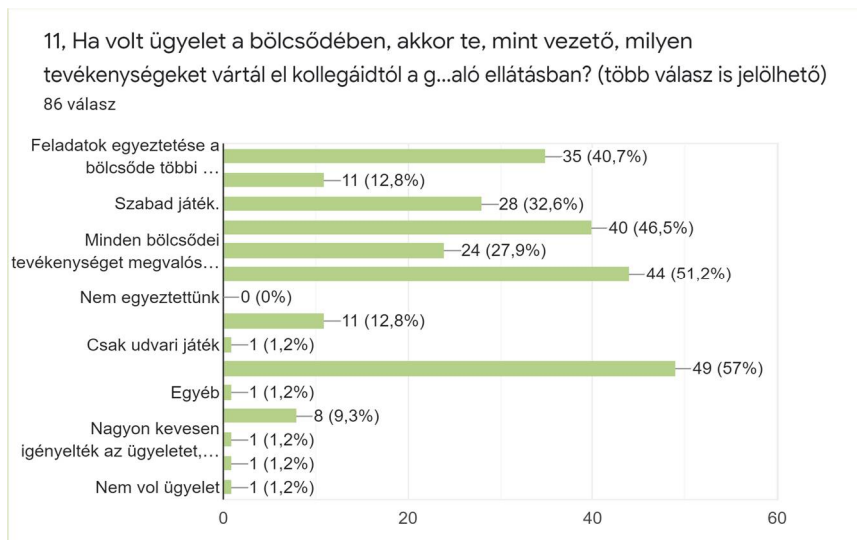
A bölcsődevezetők fele (50,5%) egyeztetést, közös megoldások kidolgozását várta volna a fenntartótól. 33% a vezetőkkel való egyeztetés utáni határozott utasításokat, míg 7% csak határozott utasításokat, amíg 14%-uk teljes körű vezetői hatáskör biztosítását várta volna el. Mindösszesen 6% volt, akinek nem voltak további elvárásai, véleményük szerint minden megfelelően működött.

Vezetői iránymutatások igénye a beosztottak részéről:

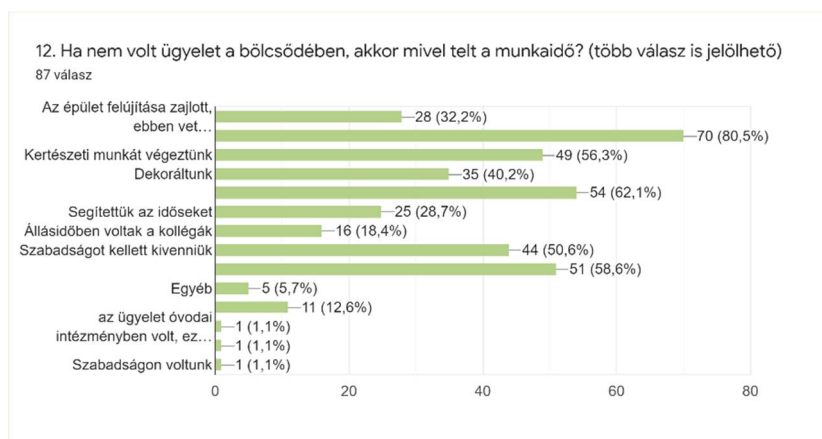
A bölcsődevezetők közel háromnegyede (70%) válaszolta, hogy a dolgozók igényelték a vezetői iránymutatásokat a rendkívüli szünet időszaka alatt, a sok bizonytalanság miatt a dolgozók folyamatos információkat vártak a vezetők 60%-ától, konkrét kérdéseket kapott a dolgozóktól a vezetők 42%-a, illetve a vezetők 26%-ától sok esetben csak meghallgatást vártak a dolgozók. A vezetők 35%-a jelezte az is, hogy az intézményen belül rendszeresen egyeztettek a dolgozókkal. S mindösszesen a vezetők 2%-a válaszolta, hogy nem igényelték a dolgozók az iránymutatását.

Ügyelet alatti tevékenységek:

A 86 válaszadó vezető az alábbi tevékenységeket várta el a kollégáitól az ügyelet alatt: 49 esetben, 57%-ban a gyermekek ellátását a megszokott napirend szerint, 44 esetben, 51,4%-ban a gyermekek fejlődésének segítése az igényeikhez igazodva, 40 esetben, 46,5%-ban nevelési-gondozási feladatokat, 35 esetben, 40,7%-ban a feladatok egyeztetése a többi kollégával, 24% pedig minden bölcsődei tevékenységet megvalósított.

Munkaidős tevékenységek alakulása ügyelet hiányában:

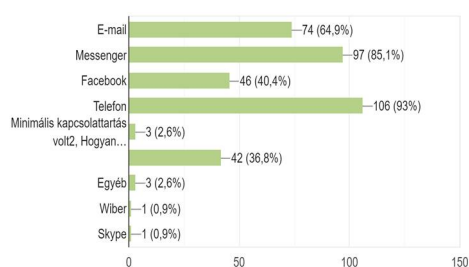

A bölcsődevezetők 80% válaszolta, hogy ügyelet hiányában kitakarították, illetve rendbe tették a bölcsődét. 56%-nál kertészeti munkát végeztek. A vezetők 62%-a jelezte, hogy adminisztráltak, illetve az elmaradt munkákat végezték, 40%-uknál dekoráltak, illetve az éppen zajló felújítás mellett segédkeztek be (32%). Mind ezek mellett a bölcsődék 50%-nál kivették a szabadságukat, 28%-nál átirányították a dolgozókat az idősellátásba, és 18%-nál biztosították csak az állásidőt a dolgozók számára.

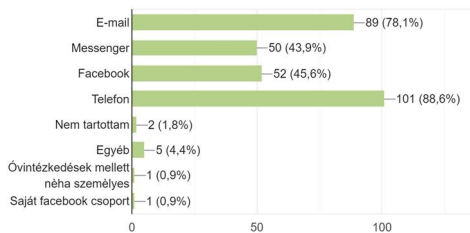
Kapcsolattartás

A vezetők kapcsolattartásának alakulása a kollégákkal, és a szülőkkel:

1. Milyen módon tartottad a kapcsolatot kollégáiddal? (több válasz is jelölhető)
114 válasz

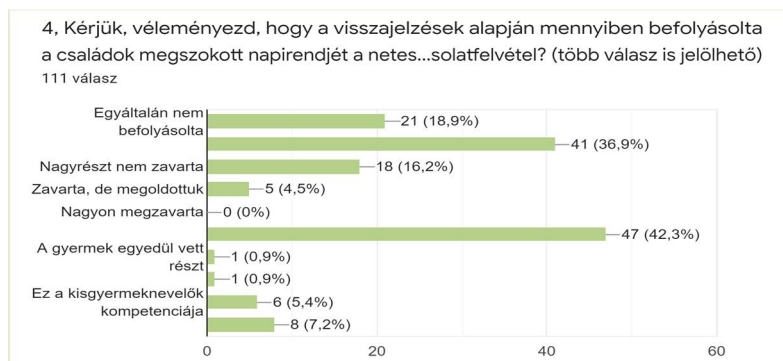
2. Hogyan tartottad a kapcsolatot a szülőkkel? (több válasz is jelölhető)
114 válasz

A bölcsődevezetők többsége telefonon tartotta a kapcsolatot a dolgozókkal (93%) és a szülőkkel is (88%) a rendkívüli szünet alatt. Emellett a tájékoztatás elektronikus formái voltak alkalmazva: a szülők felé inkább a hivatalos e-mail (78%), míg a dolgozók felé a Messenger (85%) volt a preferáltabb kommunikációs platform. Emellett a vezetők 37%-a az óvintézkedéseket betartva a dolgozókkal személyesen is találkozott, amíg a szülőkkel elenyésző, 1% alatti volt a személyes kapcsolattartás. A Facebookot szinte azonos arányban használták a vezetők a dolgozókkal és a szülőkkel való kapcsolattartásra (40-45%).

A 114 válaszadóból a szülőket 68 esetben (59,6%-ban) a kisgyermeknevelők, 55 esetben (48%) a bölcsődevezetők, és 31 esetben (27%) az intézményvezetők tájékoztatták az online nevelési, kapcsolattartási lehetőségről. 3 fő (2,6%) még fogadóórát is tartott a cél érdekében. 27 fő jelezte (23,7%), hogy minden megtalálható volt a honlapjukon is.

A vezetők kapcsolattartásának alakulása a kollégákkal, és a szülőkkel:

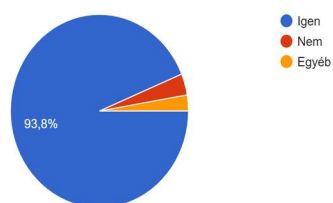

A 111 fő válaszadó vezetőhöz a családoktól érkezett visszajelzések alapján a vezetők 37%-a jelezte, hogy a családok megszokott napirendjét nagyon is segítette, előre vitte a netes kapcsolatfelvétel, 42,3%-ban pozitívan befolyásolta, élvezték együtt a gyermekekkel, 21 esetben (19%) nem befolyásolta, 18 esetben (16%) nagyrészt nem zavarta, és mindösszesen 4,5 %-ukat zavarta, de többségében megoldották a „feladatot”.

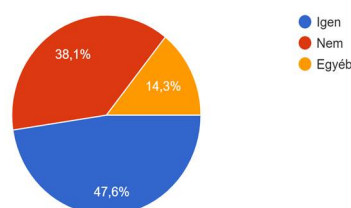
A vezetők 86%-ának volt egyéni beszélgetése a bölcsődébe járó gyermek szülőjével. 34% rendszeresen beszélgetett a saját bölcsődéjének csoportjába járó gyermekek szüleivel, illetve 52% csak ritkán, 12% felelte azt, hogy ilyenre nem került sor a pandémiás zárva tartás alatt.

A vezetők kapcsolattartása a családokkal:

6, A visszajelzések alapján, kölcsönösségen, partnerviszonyban zajlott-e a kapcsolattartás a családokkal?
112 válasz

7, Ha nem, tudta-e menet közben befolyásolni?
21 válasz

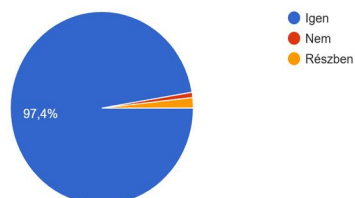

A vezetők többségének önbevallása szerint 93%-ban partneri viszonyban és kölcsönösségen alapult a szülőkkel a kapcsolattartás, 3,6% szerint viszont sajnos nem. 21 fő bölcsődevezető esetében nem volt partnerség a szülők részéről a kapcsolattartásra, viszont 48% ezt menet közben tudta befolyásolni, míg 38% sikertelen maradt.

A vezetők kapcsolattartása a kollégákkal:

8. A visszajelzések alapján, kölcsönösségen, partnerviszonyban zajlott-e a kapcsolattartás a beosztott kollégáiddal?

114 válasz

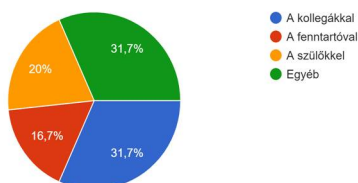
A vezetők többségének önbevallása szerint 97%-ban partneri viszonyban, és kölcsönösségen alapult a kollégákkal a kapcsolattartás, 1 fő válaszolt csak nemmel, illetve 2 fő vezető jelezte azt, hogy részben volt partneri a kapcsolat a dolgozókkal.

A vezetők többsége 80% törekedett arra, hogy mindkét kisgyermeknevelő vegyen részt a kapcsolattartásban, 6% nem törekedett rá, 12% pedig a kisgyermeknevelőkre bízta azt. A válaszok 2% mini bölcsőde vezetőjétől érkezett, ahol viszont nincs két kisgyermeknevelő, így esetükben ez a kérdés nem (volt) releváns.

Vezetői konfliktusok:

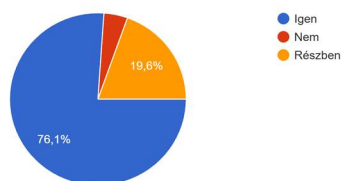
10. Volt-e a sajátos helyzetből adódó konfliktus a kollégákkal, a fenntartóval, vagy a szülőkkel a veszélyhelyzet idején?

60 válasz

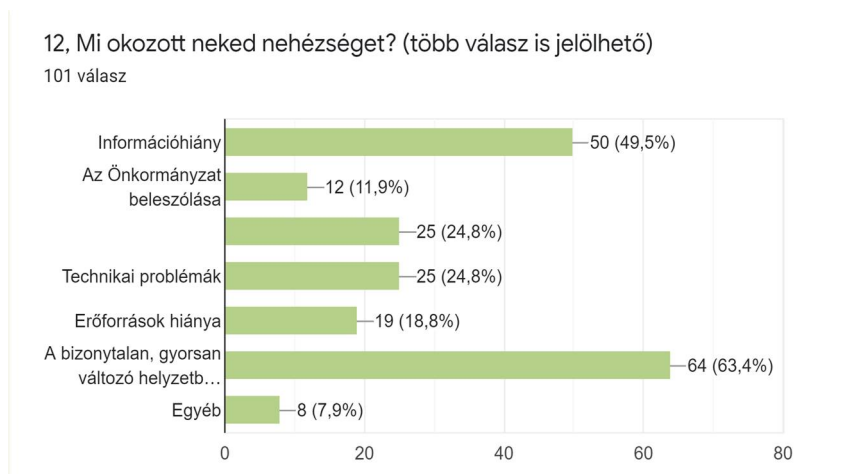
11. Ha igen, meg tudta-e oldani?

46 válasz

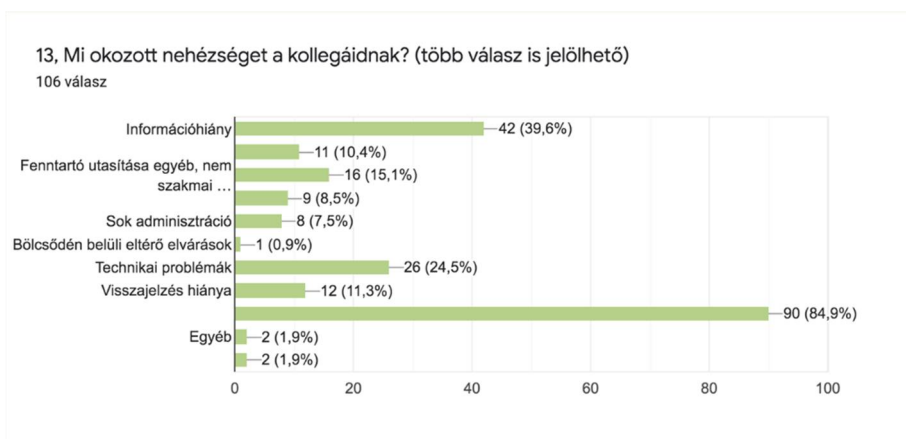
A kérdőívet kitöltő vezetők közül 60 fő válaszolt a sajátos helyzetből adódó konfliktusokat firtató kérdésünkre. A vezetők válaszai alapján a konfliktusok több, mint egynegyede (32%) a dolgozókkal, kevesebb, mint negyede (20%) a szülőkkel, még kevesebb (17%) a fenntartóval, illetve 32%-ban egyéb szereplőkkel (pl.: beszállítókkal) történtek. A vezetők a konfliktust 76 %-ban teljesen meg tudták oldani, 20%-uknak viszont csak részben, illetve 4%-nak egyáltalán nem sikerült azt megoldani.

Nehézségek a vezetők számára:

A 101 fő vezető több nehézséget (összesen 206-ot) is megjelölt a válaszadás során. A leggyakoribb nehézséget a vezetők 63% számára a döntéshozatal jelentette a bizonytalan, gyorsan változó helyzetben. A második leggyakoribb nehézség a vezetők 49%-ának az információhiány volt. Egyformán 25-25%-ban nehézséget okoztak a vezetőknek az eltérő elvárások a fenntartótól és a kollegáktól, illetve a technikai problémák, 19%-a még az erőforrások hiányát is megjelölte nehézségként.

Nehézségek a dolgozók számára:

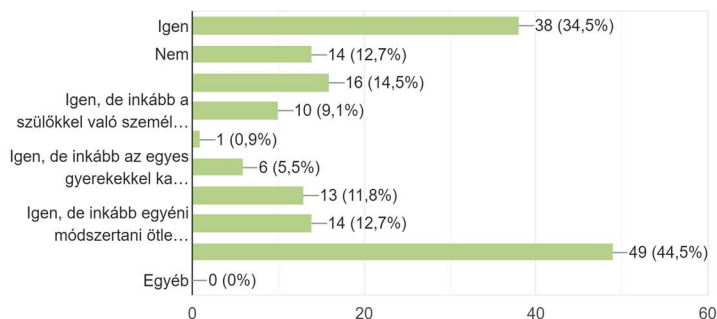

A 106 fő vezető véleménye szerint a bölcsődei dolgozóknak többféle nehézséget (összesen 219) kellett kezelni. A leggyakoribb nehézséget a dolgozók 85%-ának a bizonytalan helyzet, és a jövőtől való aggodás jelentette. A második leggyakoribb nehézség a dolgozók 40%-ának az információhiány, ill. 25%-ban a technikai problémák voltak.

Az online kapcsolattartás tapasztalatai:

14. Szerezte-e olyan tapasztalatokat az online kapcsolattartásban, melyeket át lehet vinni a természetes bölcsődei élethelyzetbe? (több válasz is jelölhető)

110 válasz

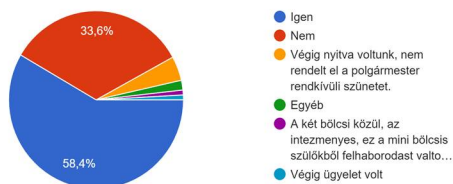

A 110 válaszadó összesen 70%-a úgy vélekedett, hogy szerzett az online kapcsolattartás során olyan tapasztalatokat, ami kiegészítheti az eddigi normál gyakorlatot, 12% nem szerzett ilyen tapasztalatot, és 16% el szeretné kerülni a jövőben.

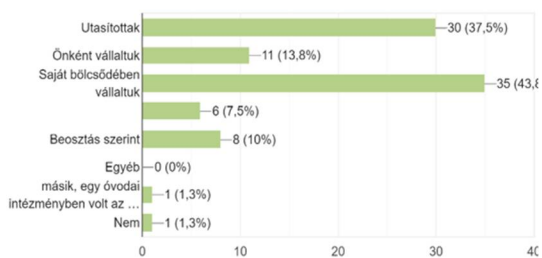
Sajátos foglalkoztatási helyzetek

A bölcsődei ügyeletek alakulása:

1. Voltatok-e ügyeletes bölcsőde a karatén alatt?
113 válasz

2. Ha igen, akkor milyen módon történt az ügyelet? (több válasz is jelölhető)
80 válasz

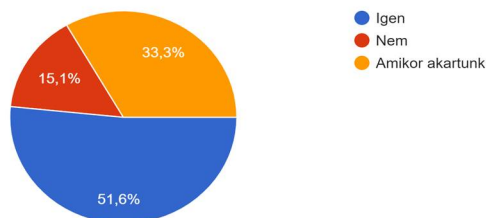
A vezetők 59%-a jelezte, hogy a karantén alatt biztosítottak ügyeletet a családok részére. A vezetők 33% nyilatkozott úgy, hogy náluk nem volt ügyelet, és a válaszadó bölcsődevezetők 4,5% mondta, hogy végig nyitva voltak, a polgármester nem rendelt el rendkívüli szünetet.

Az ügyeletet biztosító bölcsődék vezetőinek 37%-a utasításra, 44% saját bölcsődében vállalták, illetve ezen túlmenően 14% önként vállalta az ügyeletet.

Védőfelszerelés alkalmazásának tapasztalatai:

3, Maszkot/kesztyűt kellett-e viselnetek?

93 válasz

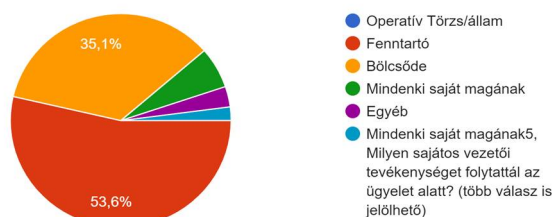

A 93 válaszadóból 52% mondta, hogy maszkot/kesztyűt kellett viselniük, de 33%nak csak akkor, amikor akarta, illetve a vezetők 15% jelezte, hogy az intézményüknél ez nem volt előírás.

Védőfelszerelés biztosítása:

4, Ki biztosította a védőeszközöket?

97 válasz

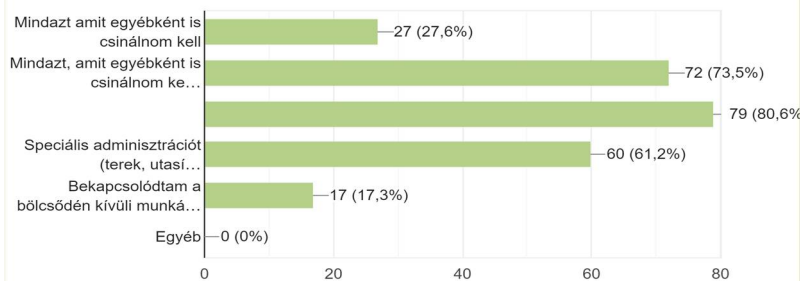

A 97 válaszból a legtöbb esetben 53,6%-ban, a fenntartó biztosította a védőeszközöket, illetve 35%-ban maga a bölcsőde. Az Operatív Törzs/állam által megvásárolt védőeszközök, egyáltalán nem jutottak el a válaszadó bölcsődék vezetőihez, sőt a vezetők 6%-a jelezte, hogy intézményüknél mindenkinek saját magának kellett gondoskodnia a védőeszközökről.

Sajátos vezetői tevékenységek:

5, Milyen sajátos vezetői tevékenységet folytattál az ügyelet alatt? (több válasz is jelölhető)

98 válasz

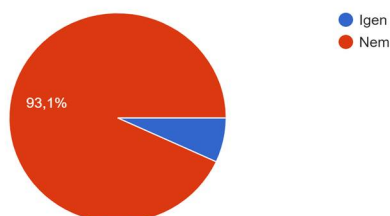

A válaszadó 98 fő vezető közül sajátos vezetői tevékenységként jelölték a legtöbben (80,6%) a folyamatos információszerzést, egyeztetést, változtatást a járványhelyzettől függően. 99% mondta azt, hogy ellátta mindazt, amit egyébként is csinálnia kell, de emellett 73,5%-uknál kiegészült még a munka az online térben való kapcsolattartással is. A vezetők 61%-ának még speciális adminisztrációt is kellett készítenie (tervek, utasítások, jelentések, fenntartó

tájékoztatása írásban is, stb.). Illetve a vezetők 17%-a bekapcsolódott a bölcsődén kívüli munkákba (települési szinten).

Vezetői problémák:

6. Volt-e olyan problémád, mely szerinted sértette a munkavállalói/munkáltatói /vezetői jogaidat?
102 válasz

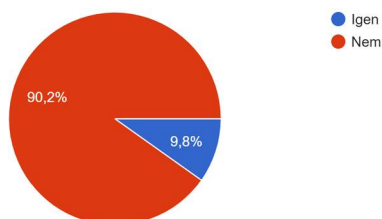

A 102 vezetői válaszból 93%-nak megítélése szerint nem sérültek a munkavállalói/vezetői jogai, a maradék 7% esetében, viszont igen, amellyel kapcsolatban 6 válaszadó így nyilatkozott:

„Munkáltatói jogkör teljes átvétele a fenntartó részéről.” „Védőfelszerelés hiánya, azonnali, néha meggondolatlan utasítások betartása.” „Éves szabadság kiadására kötelezés.” „Munkajogi kérdések felmerülése, a munkáltató egyoldalú munkaviszony megszüntetésre való törekvése.” „Nem dolgozhattam otthon, vezetőként bent kellett lennem.” „Dolgozók munka idejével, beosztásával való írásos beszámoló a polgármesternek.”

Vezetők megítélése szerinti problémák a beosztottak munkavállalói jogaival kapcsolatban:

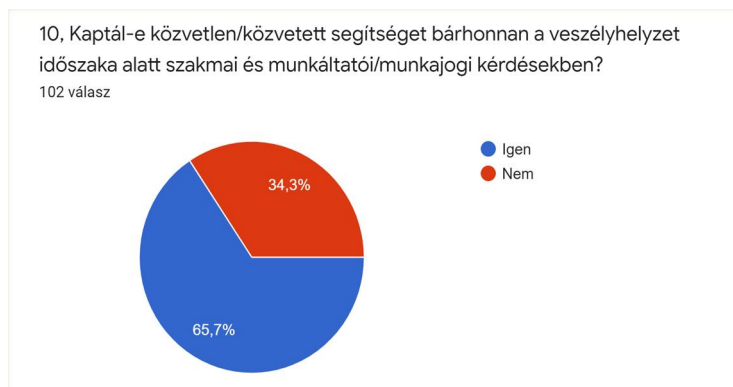
8. Volt-e olyan problémád, mely szerinted sértette a beosztott kollégáid munkavállalói jogait?
102 válasz

102 fő vezetői válaszból, a vezetők 90%-nak megítélése szerint nem sérültek a dolgozók jogai, ellenben a maradék 10% esetében, viszont igen, amelyek tárgyát nyolc vezető így jellemezte:

„Szabadságok kötelező kivétele az elrendelt home office mellett.” „Nehézséget okozott az idős ellátásban való eltérő feladatok pontos kivitelezése.” „Munkajogi kérdések felmerülése, a munkáltató egyoldalú munkaviszony megszüntetésre való törekvése.” „A home office munkához nem tudtam biztosítani a technikai háttérrel. Mindenki a saját eszközét használta.” „Adatszolgáltatási kötelezettség SZGYF számára, átirányítás miatt.” „A rendkívüli szünet ideje alatt, szabadság, állásidő, fizetetlen szabadság. Mi jár a dolgozónak, milyen bérrel?” „60 %-os bér.” „Idős otthonba rendelték ki, de iskolás gyermeke van. 9 éves.”

Vezetők megítélése a szakmai és munkajogi támogatásukkal kapcsolatban:

A válaszadó 102 vezetőből 65,7%-uk nyilatkozta azt, hogy kapott segítséget szakmai és munkajogi kérdésben, amíg 34,3%-uk azt válaszolta, hogy nem kapott segítséget. A segítséget kapó vezetők közül 25% három, vagy annál több helyről kért segítséget. A vezetőket a rendkívüli szünet alatt segítő szervezetek megoszlását és annak gyakoriságát az alábbi diagrammon foglaltuk össze.

A vezetők legtöbbször a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetét jelölték meg, számukra segítséget nyújtó szervezetnek, majd ezt követte a Magyar Bölcsődék Egyesülete. Az Egyesített Bölcsődék vezetői a harmadik helyen, amíg a fenntartók a negyedik, a minisztérium, illetve az Oktatási Hivatal a hatodik helyen áll, ez utóbbi alig több mint 5%-os aránnyal, a módszertani bázisintézmények 4,5%-al – alig egy százalékkal maradnak le az ágazati irányítástól.

A kérdéssor végén a vezetőknek lehetőségük volt szabadon észrevételt tenni, amellyel 16 fő, a kitöltők 14%-a élt. A vezetői bejegyzéseket az alábbiakban változatlanul idézzük:

„Azt gondolom, hogy szerencsés helyzetben voltam, mint vezető, mert a fenntartó mindenben együttműködött és folyamatos volt közöttünk az információcsere.” „Büszke vagyok a kollégáimra, és hálás vagyok a fenntartónak.” „Igen nehéz helyzetbe kerültünk, de sikerült megoldani, a bölcsődei szakma rugalmasan helyt állt.” „Maximálisan

elégedett vagyok a segítségnyújtásban, iránymutatásban, amit a vezetőségünktől kaptunk. „Hiányolom a mini bölcsikre való ésszerű szabályozást!!!!” „A BDDSZ egyedüli segítséget jelentett a krízishelyzetünk megoldásában.” „Számomra a legnehezebb az volt, hogyan tudok kisgyermekes munkatársaimnak segíteni. Az intézményben 12 kolléganőmnek kellett alsó tagozatos gyermekük felügyeletét, oktatását megszervezniük. Az ügyelet biztosítása és a home office munka mellett ez óriási kihívás volt, de közösen megoldottuk.” „Utáltam az egészet!” „Hasonló helyzet kialakulása (második hullám) esetén, pontos munkajogi kérdések szabályozása, hogy a vezető, meg tudja válaszolni, mi vár a dolgozóira mire számíthatnak. Bér, szabadság, áthelyezés, feladatok vállalása mire kötelezhető.” „Nehéz helyzet és új helyzet mindenkinek, de ebben a helyzetben lehet megismerni másik félt.” „Kötelező szabadságon voltam, de otthon kellett dolgozni.” „Köszönjük a támogatásukat!” „A veszélyhelyzet kezdetektől több konkrét szakmai segítségre lett volna szükségem.” „Köszönöm a szakmai szervezetnek a folyamatos tájékoztatását, segítségét, melyek során hatékonyabban tudtam végezni a mindennapi teendőimet, és a járvány idején fellépő plusz feladatokat is!” „Meggyőződésem, hogy intézményünk jól teljesített a veszélyhelyzet ideje alatt, támasza voltunk a családoknak, erősebb lett a csapatszellem, szakmai kompetenciánkat online térben is megerősítettük. Csak köszönni tudom munkatársaim odaadó munkáját.” „Jó gondolat ezek a kérdőívek, remélem a kiértékelése eljut országos és helyi szintekre, bizonyítva, hogy a mostanihoz hasonló helyzetekben van létjogosultsága a bölcsődében az online munkavégzésnek.”

Köszönjük a bölcsődevezetőknek, hogy a kérdőív kitöltésével segítették munkánkat!

Szerzők:

Farkas Anikó, Kocsis Ildikó, Nyitrai Ágnes, Szűcs Viktória, Vokony Éva

A feldolgozás lezárva: Budapest, 2020.08.31-én

Felhasznált irodalom:

- A gyermekek napközbeni ellátása, 2019 - KSH Statisztikai tükör 2019. december

1. számú melléklet: Szülői és Kisgyermeknevelői kérdőív válaszok

A-fejezet: Szülői kérdőív egyes kérdéseinek válaszai

1) A kisgyermeknevelők által küldött anyagok gyermekfejlődésére gyakorolt hatása kérdésre kapott 1-2 mondatos szülői válaszok (153 válasz):

„A kisgyermek nevelő által küldött tartalom lekötötte gyermekem, boldogan végezte a különböző feladatokat. Sok verset, mondókát tanultunk meg közösen.” „Sokat fejlődött a koncentráció és a kez ügyesség. A beszédfejlődés a sok mondókának, éneknek, és mesének köszönhetően sokat javult.” „Nem gondoltam, hogy ilyen komplett munkát végeznek a nevelők, így csodálkoztam melyik feladat mit fejleszthet.” „Beszédfejlődését, kreativitását, mozgás.” „Színek, formák, évszakok jellemzőinek megismerésében.” „A kézműves tevékenységek hatására ügyesedett a keze. A daloktól, mondókáktól gyarapodott a szókincse.” „A kézműveskedés lefoglalta a gyermek figyelmét, és nem a mesét akarta a tv-ben nézni.” „Sok mesét és mondókát kaptunk, amit szeret a gyermek.” „Beszédfejlesztés.” „A megszokott mondókák, foglalkozások online is örömet szerzett és jó elfoglaltság volt a gyermekem és a család többi tagja számára is. A veszélyhelyzetben sem feledkezett meg a gyermekünk a bölcsis életről. Köszönjük szépen.” „Az elküldött meséket, mondókákat becsempésztük a napi programok közé, ez által játékosan tanultak a gyerekek.” „Könnyebben kezelte a vírushelyzetet/otthonlétet, hogy láthatta a nevelőket online és megnyugtató volt számára.” „Kreativitás segítette.” „Egyre jobban önállósodott (WC használat, öltözködés).” „Verseket ötletek a szabadidő eltöltéséhez.” „Figyelemfelkeltő mondókák, és dalok, amik lekötötték, és fejlesztették!” „Sok fejlesztő játék.” „Szociális kapcsolat fenntartása, emlékek őrzése, új mesék mondókák.” „Több mondókával gyarapodott és a személyes kontakt még ha csak visszanezhető állapotban is de meg maradt, nem lettek idegenek egymásnak, csak látták egymást.” „Mentális fejlődést a mesék. Kezügyességet fejlesztő kreatív tevékenység.” „Semmi anyagot nem kaptunk, csak szülői információkat.” „Beszédfejlődésben.” „Sok kreatív ötletet kaptunk, ki is próbáltuk őket, nagyon hasznosnak találtam. Verseket, mondókákat is küldtek, illetve zenei programokat.” „Szobatisztaság.” „Készségfejlesztő feladatokkal.” „Könnyebb volt újra kezdeni a bölcsit, folyamatosan emlegettük a nevelőket, hogy ezt a mai mesét /dalt stb. Viki és Panni küldte.” „Jobban odafigyelt a mesékre.” „Rajzok, mesék, mondókák és játékos feledatok.” „Kreatív foglalkozás.” „Nem távolodott el a bölcsis gondozójától teljesen, így az újra kezdés is könnyebb volt.” „Karantén helyzet kezelése, értelmes kitöltése.” „Szabályok kialakítása.”

„A felolvasott mesék kapcsolódási pontot jelentettek a bölcsis élethez (nevelőkhöz és helyszínhez), megszínesítette a hétköznapokat.” „A kez ügyességének a javulását tapasztaltam.” „Fejlődött a szókincse, kez ügyessége.” „Főleg az ötletes feladatok, amikkel kez ügyességet lehet fejleszteni, megosztások eseményekről hogy részt tudjunk venni pl. mozgásos programokon.” „Nagyon jó volt látni, ahogy örül a gyermekem, és kéri a mondókás anyagokat, és ő is mondja. Egyre ügyesebben énekelgetett, gyorsan visszajötték a bölcsiben tanultak.” „Újbóli beszokást megkönnyítették a saját készítésű videók, dalok.” „Ismert mondókák/dalok felidézése. A gondozó látványa/ hangja is jó hatással volt a kislányomra.” „Olyan anyagokat küldtek, amiket itthon alaphól is csináltunk.. Pl. Színező, pár húsvéti dal.” „Önállósodott.” „Tartalmasabb fejlődés.” „Kezügyesség.”

„Talán annyiban volt hasznos a Messenger csoport, hogy tudtuk tartani a kapcsolatot, láttuk, hogy a többi szülő hogyan élte meg ezt a helyzetet és praktikákat, ötleteket, stratégiát tudtunk váltani, hogyan kivitelezhető az otthoni munkavégzés kisgyerek mellett.” „A Zenekuckós videók jó hangulatot hoztak az otthonunkba, amikor mindketten rosszabb passzban voltunk. Feldobta a kislányomat a közös tánc és ének.” „Játékos és egyben fejlesztő feladatokat kaptunk, magamtól nem biztos, hogy ilyen észrevétlenül tudtam volna fejleszteni. A szókincse eleinte "visszaesett", de a mondókázások után szívesebben beszélt, énekel. A finommozgások fejlesztésére is jó ötleteket kaptunk.” „Kezügyesség fejlesztésében.” Kreatív

ötletek nem csak az időt ütötték el, de fejlesztő játékok is voltak egyben.” „Az otthoni időtöltést változatosabbá tették, illetve segítettek fenntartani a bölcsivel kapcsolatos emlékeket, szokásokat.” „Ötletes, itthon is végezhető játékokkal.” „A tornáról szóló videót beépítettük a napirendünkbe, a meséket, mondókákat megtanulta, napi szinten előadtuk. A kreatív ötleteket kipróbáltuk, nagyon élvezte a gyerkőc a kézműves feladatokat.” „Jó volt, hogy kaptunk videókat így a foglalkozás könnyebb volt. Az óvodás korú is szerette.” „Mondókák, játékok, énekek.. mindenképpen.” „Sok olyan fejlesztő játékot raktak fel, amit otthon el lehet készíteni és nekem eszembe se jutott volna!” „Verseket, dalok tanulása.” „Kézügyesség, finommotorika fejlesztésben.” „Ötleteket kaptunk, fejlődési infókat.” „Nem kaptunk semmilyen formában semmilyen anyagot.” „Kislányom, minden nap várta, hogy a délutáni alváshoz a gondozónő által küldött mesét indítsam el..., nagyon szerette a sok kreatív dolgot, amit küldtek.”

„Én nem ismertem sok mindent ezekből az anyagokból, pl. mondókák, énekek, sok kreatív ötletet is kaptam.” „A szellemi fejlődésében.” Ennek kapcsán beszélünk a bölcsődéről, a gyerekekről, a nevelőkről, a csoport technológiáról (rőla is rendszerint beszámoltak:)” „Zenei érzéke, és a finom motorikája fejlődött. Könnyebb volt így az emlékezést fenntartani! Örültünk, hogy minden nap bármikor láthattuk a videók által a kisgyermeknevelőket! Köszönjük!” „Tájékoztatásban.” „Jó ötletek voltak benne.” „Ismeretanyag bővítése, testmozgás.” „Kreatív feladatok.” „Sokat rajzoltunk és festettünk együtt! Nagyon élvezte!!” „Az anyagok segítségével itthon is megfelelő foglalkozásokat tudtunk tartani a gyermeknek.” „Nagyon jó volt, hogy a küldött énekeket, mondókákat lehetett a gyerekekkel gyakorolni. Többször megnéztük szinte mindegyiket. A kézműves foglalkoztatók kb. felét tudtuk megcsinálni alapanyaghiány miatt, de mindenképpen érdekesek voltak.” „Készség fejlesztésben, öltözködésben önállóságban sokat segített.” „Verseket, mondókákat és ötleteket küldtek húsvétra, anyák napjára stb.” „Nagyon sok kreatív feladat volt.” „Az életkornak megfelelő alkotásban.” „Olyan ötleteket, verseket, kreativitásfejlesztő játékokat mutattattak, amit itthon meg tudtunk valósítani.” „Kreatív időtöltés, játékos tanulás.”

„Rajzolásban, éneklésben, mondókázásban sokat segített.” „Szókincse bővült.” „Mondókák nagyon hasznosak a gyerekek fejlődésében.” „Nagyon jó ötleteket adott, mesepárna, kézműves foglalkozások.” „Verstanulásban, dalok hallgatása, eljátszása.” „Motiválta a gyerekeket, hisz az mindig más, mikor a bölcsis néniktől kapnak feladatot. A kezűgyességük, kreativitásuk, zenei készségük, ritmusérzékük, memóriájuk fejlődött.” „Mesemondás önállóan mesepárnával. Videóra felolvasott mese hallás utáni tanulása. (A bölcsiben korábban már tanulták ezeket a meséket.)” „Nagyon hálás vagyok a dadusoknak, akik szinte minden nap versikével, mondókával, mesével bejelentkeztek örömet okozva a gyermekemnek, így nem szakadtunk el a dadusoktól és a bölcsitől. Anyák napi verset tanultunk, húsvétra készültünk es nagyon jól jöttek a receptek, amiket el is készítettünk. Én nagyon hálás vagyok mindenkinek a bölcsiben nagyon jól szervezték az egészet, köszönet érte♥” „Újabb dalokat és mondókákat tanultunk, bővült a szókincse.” „Gyakoroltuk sokszor a mondókákat, a mozgásos tevékenységeket és a finommotorikai készségeket is fejlesztettük a rajzolással, színezéssel.” „Szobatisztaság alakulásában nagyon jó hatással volt a kapcsolattartás.” „A gyermek napirendjének tartása valamint a tanult ismeretek folyamatos bővítése.” „Társas kapcsolatok, kötődés a kisgyermeknevelők és társai iránt.” „Sok új mondókával, énekekkel, verssel ismerkedtünk meg.” „Szívesen ismételte a hallott mondókákat.” „Finommotorika fejlesztés.” „Sok otthoni kreatív feladat tippet kaptam, amik megkönnyítették gyermekemmel átvészelni a játszótér hiányát.” „Érdeklődően hallgatta a zenéket és a meséket, nagyon tetszett neki.”

2.) A szülői kérdőív család és a kisgyermeknevelő a kapcsolatának hiányosságai kérdésre kapott 1-2 mondatos szülői válaszok (46 válasz):

Nem volt kapcsolattartás.” „Szakmaiságot.” „Napi egy meg osztás volt a csoportban, nem volt kölcsönösség.” „Nem volt személyes kapcsolattartás, sem Messengeren sem más felületen. Felolvasni tudtam, amit írtak.” „Felesleges volt.” „A mostani csoport nincsen egységben. Ez látszik minden fél szemében is. Ez nekik MUNKA a bölcsődekerítésen belül. A szülőknek meg egy létfontosságú LEHETŐSÉG.” „Nem volt kapcsolattartás semmilyen formában. Mondjuk a gyermekem csak pár hónapja volt a bölcsis csoportjában. Úgy vettem észre, hogy neki hiányoztak a gyerek játszótársai és a nevelői is. Azt hiszem, egyszer hívtak minket, amikor újra indult és be kellett fizetni valamit...” „A kisgyermeknevelővel semmi kapcsolat nem volt, csak az intézményvezetővel.” „Egy héten egyszeri volt a videós mondókázás.” „Lekezelők, tapintatlanok voltak.” „Szinte alig volt kapcsolat.” „Egyáltalán nem volt kapcsolattartás a bölcsőde részéről a családok felé.” „Semmi kapcsolat nem volt, csak hogy mikor nyitnak.” „Semmit.” „Visszacsatolást.” „Nem a kisgyermek nevelővel volt meg a kapcsolattartás, hanem a fejlesztővel.” „Csak egy emailt kaptunk, hogy bezár a bölcsi. Semmi további kapcsolattartás nem volt.” „Semmilyen kapcsolattartást nem kezdeményezett a bölcsőde, kisgyermeknevelő. Csak a törvényi változásokról kaptam e-mailt.” „Tájékoztató e-mailt a bölcsődei ügyeletről (nekem kellett rákérdeznem).” „N/A” „Nem volt semmilyen kapcsolattartás.” „Nem volt kapcsolattartás, csak a kötelezően megosztandó feladatokat és hirdetőanyagokat osztották meg.” „Nem volt kb. semmilyen kapcsolattartás:” „Szinte semmilyen kapcsolattartás nem volt a zárva tartás alatt. Ami sok kérdést felvetett a szülőkben is, akik egymást keresték inkább a Facebook csoportban, hogy esetleg kinek van több információja. Szerintem a Bölcsőde teljesen elszigetelődött ebben az "új" helyzetben és a beiratkozásra sem normális, hogy 1 nap gondolkodási időt hagynak a szülőknek. Legalább 2-3 napot kellett volna hagyni a válaszáadásra, hiszen sok embernek képlékeny volt még a munkahelyére való bejárás is.” „Semmiféle kezdeményezés nem történt a bölcsőde felől, hogy ötleteket, támaszt adjon az adott időszakban a hétköznapokra. Csak a kötelező tájékoztatás érkezett (pl. ügyeleti rend) az is későn.” „Nem történt semmilyen kapcsolattartás.” „Nem volt tudomásom arról, hogy bármilyen formában is részt vehettünk volna a bölcsődei gyermeknevelőinkkel!!!!” „Semmit sem hiányoltam.” „Egy online bejelentkezés jó lett volna szerintem.” „Nem kaptunk feladatot. Nem volt kapcsolat.” „Semmilyen információt nem adott a bölcsőde, majd kapcsolatot se lehetett velük tartani!” „Nem volt kapcsolattartás és nem is igényeltem volna, csak a nyitásról kaptunk infót.” „Amikor ügyeletre vittem mindenről kaptam tájékoztatást. Nyilván nehezebb volt minden. De a bölcsi elég rugalmas, és segítőkész nevelőkből tevődik össze.” „Nem volt semmilyen kapcsolattartás.” „Nem kaptunk semmi anyagot a kisgyermeknevelőktől.” „Nem nagyon volt, én telefonálgattam. A karantén ideje alatt szinte semmilyen kapcsolattartás nem volt a bölcsőde részéről.” „Nálunk semmiféle személyes kapcsolat online nem volt. Egy anyuka írt, ha volt valami változás.” „Sok ötlet, ajánlás került megosztásra, de a kapcsolattartás személytelen volt. A csoportnak címezték a bejegyzéseket, az egyes gyerekeket/szülőket nem sikerült megszólítani.” „Semmilyen kapcsolattartás nem volt a nevelőkkel.” „Nem tudok válaszolni a kérdésekre, mert nem volt küldött anyag a kisgyermekgondozók részéről.” „Kisgyermeknevelőkkel nem volt semmilyen kapcsolatunk csak a bölcsőde managementtel.”

3.) A szülői kérdőív – a szülők ismeretei a kisgyermeknevelői kapcsolattartás egyik kisgyermeknevelő részéről történt távolmaradási okokról (46 válasz):

„Nem tudom.” „Mert nincs fb. profilja. De kép-és szöveges üzenetet érkezett tőle a másik nevelőn keresztül” „Megvan, hogy melyik.” „Mert az egyik kisgyermekes Ő maga is.” „Nem volt annyira fontos neki.” „Mi csak az egyikükkel tartottuk a kapcsolatot. Egy elég.” „Nem vagyok tagja a csoportnak.” „A bölcsőde vezetése sem fordított erre figyelmet, a kisgyermek nevelő egyszer felhívott minket telefonon, hogy hogy vagyunk, de szerintem ez is a saját kezdeményezése volt, nem volt ilyen központi kérés felőlük, hogy tartsák a kapcsolatot a szülőkkel.” „Nincs Face bookja.” „Úgy gondolom, hogy első körben a kisgyermeknevelőnek kellene felajánlani a segítséget, vagy a kapcsolatot tartani, információkkal ellátni a szülőket.” „Más a viszony a két gyermeknevelővel. Egyikhez közelebb áll a gyermek.” „Beosztás szerint egy emberhez tartoznak.” „Semmilyen kezdeményezést ezzel kapcsolatban nem tapasztaltunk.” „Kislányom egy kisgyermeknevelőhöz kötődik, sőt ragaszkodik, ezért csak vele kereste/kerestük a kapcsolatot.” „Nem kaptunk semmi anyagot a kisgyermeknevelőktől” „Nem volt kapcsolattartás.” „Mert a gyermeknek csak az egyikre volt igénye.” „Nincs Facebook profilja a másik nevelőnek.” „A nevelők a "saját gyermekeik" szüleivel tartottak kapcsolatot.” „Nem tudom, számomra a kisgyermeknevelők teljesen eltűntek a karantén alatt.” „4-en voltak, ők küldték a feladatokat, ötleteket.” „Úgy gondolom, volt jobb dolguk is, amit teljes mértékben megérték!!!” „Mert a másik nevelő egészségügyi állapota nem engedte. Neki pihenni kell sokat, hogy újra visszajöhessen a gyerekekhez.” „Nem érdekelte a másik nevelőt.” „Senki nem kötelezhető arra, amit zsigerből nem akar.” „A másik kisgyermeknevelő annyira új, hogy nem ismeri a gyerekeket 4 kisgyermeknevelő van, ebből a csoportvezető kommunikált mindenkivel (aki pont nem a mi

kisgyermeknevelőnk).” „Meg volt határozva, hogy ki tartsa a kapcsolatot.” „Egyáltalán nem volt kapcsolattartás a bölcsőde részéről a családok felé.” „Nem tudok rá válaszolni, senki nem keresett bennünket!” „Fel van osztva az intézményben, hogy melyik gyerek melyik nevelőhöz tartozik.” „Ez szerintem nem volt így kialakítva, átgondolva. Ha beszélünk is, inkább csak én kezdeményeztem.” „Passz.” „Elegendő volt az egyik nevelő részvétele.” „Egyik kisgyermeknevelő sem vett részt a kapcsolattartásban, pedig lett volna rá igényünk és a gyermeknek is.” „Nem használja életvitel szerűen a mai technológiát. Ezért nem lehet haragudni.” „Szerintem ez nem fontos számukra. A kötelező dolgokat elvégzik, gondolom ez nem volt az.” „Nem kérték fel őket erre, nevelő telefonját, email-jét sem ismerjük.” „Nem tudom.” „Bár mindkét kisgyermeknevelőnk munkájával, hozzáállásával meg vagyok elégedve, online (Messenger) kizárólag a "saját" kisgyermeknevelőnkkel tartottam a kapcsolatot.” „Úgy gondolom nem elhivatottak.” „Mert senkivel sem tartották online a kapcsolatot, legalábbis nem tudok róla!” „Én felajánlottam, de szerintük kicsi a gyerek még hozzá, az o korosztályának a személyes kapcsolat fontos.” „Csak az igazgató.” „Lehetett volna több videó is. A gyerekeket ezeket élvezték a legjobban. Kézműveskedés videó segítségével.” „Mert nem volt nekik igazán fontos, hogy a gyerekek ezt, hogyan élék meg ez nagyon sajnálatos. Néha jól esett volna érdeklődés és online konzultáció is illetve foglalkozások. Vagy a csoportunkon belüli feladatok leírása, megadása külön kérés nélkül. Segítséget adhattak volna.” „Mert az apuka dolgozik!” „A másik nevelőnek nincs Facebookja.” „Nem volt szakmai vezetés, elvárása.” „Mert a másik kisgyermeknevelő egyébként sem túl aktív.” „Egyikük aktívabb, kezdeményezőbb.” „Apa dolgozott.” „Nem tudom.” „Kizárólag az intézményvezető tartotta a szülőkkel a kapcsolatot. Máskor is így működött.” „Nem volt kapcsolattartás.” „Mert legtöbbször csak az egyikük kezeli a Facebook tartalmakat.” „Nem volt ilyen lehetőség.” „Összetett helyzet, nem a másik kisgyermeknevelő hiányossága!” „Nem ért rá saját gyermekei miatt. az amit, és ahogy kommunikáltak- egy emberes feladat- nem volt hiányérzetünk” „Csak egyikük szokta kezelni az online felületet.” „Nincs lehetőségük csak a vezetés kommunikál.” „A másik gyermeknevelő kevésbé használja az internetet.”

4.) A szülői kérdőív – A szülők az alábbi segítséget várták volna a kisgyermeknevelőktől (46 válasz):

„Partnerség.” „Korosztálynak megfelelő kreatív feladatok, napi szinten, ezek gyűjtése, visszaküldési lehetőség.” „Felügyeletet. Ha lenne időm, energiám és karizmám az egész napos foglalkoztatáshoz, akkor nem vinném bölcsődébe a gyereket. Számunkra ebben a helyzetben a legkevésbé sem voltak lényegesek a küldött feladatok, tennivalók stb. Inkább egy lélegzetvételnyi időre lett volna szükség, amikor vigyáznak a gyerekekre.” „Több mondókát, mesét, amit elküldenek mailen és látja őket a gyerek.” „Gyermekfelügyelet, amikor otthon a home office miatt tarthatatlan volt a helyzet.” „Ötletek, amivel lefoglalható egy 3 éves, amit a bölcsiben szoktak csinálni. Olykor telefonos beszélgetés.” „Még több bábokkal, figurákkal illusztrált mesét szívesen fogadtunk volna, akár minden nap, ezt nagyon szerettük.” „Tanácsok a gyermek fejlesztéséhez.” „Jobb lett volna, ha legalább néhányszor tudunk kapcsolatot teremteni a gondozónéval - bár a gyermekem ennek ellenére jól vette a visszatérést, nem volt semmi gond vele” „Elsősorban a megerősítések számomra, hogy jól csinálom-e a napirendet vagy a fejlődésben segítő játékokat.” „Fejlesztőgyakorlatok, játékötleket.” „Sose kérdezték meg, hogy van a gyermek, mi újság vele.” „Nem engem segített volna, de a gyermeknek szerintem jól esett volna, ha érez némi törődést, érdeklődést ez alatt az időszak alatt.” „Hiányoltam a kapcsolattartást.” „A gyakoribb kapcsolattartás video chaten jó lett volna, csak egyszer fordult elő, és csak az egyik gondozónő által.” „Jó lett volna, ha kapok tippeket a további fejlesztésre, mert amúgy a bölcsiben a napi tevékenységek és önellátás terén sokat fejlődik. De szakmai szempontból teljesen magamra hagytak, csak a technikai részletek miatt hívott a bölcsődevezető.” „Online felolvasott meséket szívesen vettünk volna, esetleg online bejelentkezéseket szervezett formában.” „Személyes érdeklődés a gyermek mindennapjai, kedve iránt.” „Tájékoztatást szívesen vettem volna, de semmiféle kapcsolattartás nem volt.” „Több tevékenységajánlás. Ha csak egy minimális kapcsolattartás létrejött volna, már az is sokat jelentett volna. A feladatokról nem is beszélve, de ez már olyan szint, amit nem üt meg a bölcsink.” „Sok energiát elvitt a napi munka és háztartás mellett a bölcsődére, óvodára és iskolára való felkészülés. Azt NEM akartuk, hogy csak el legyenek idehaza. Órákat bújtok éjjel a kreatív ötleteket, a kisgyerektornázást, a korcsoportos mondókákat. Mindegyik igényelte VOLNA. De nem mindig tudtunk helyt állni. Sokszor csalódtunk magunkban. Okolni senkit nem okolunk. Mindenkinek magánügye, hogyan kezeli fejben ezt. De mindhárom intézményben dolgozók csak a kötelező/vezetőjétől elvárt minimumot nyújtotta, tette bele.” „2 pontban leírtam.” „Önállóosadási feladatok, fejlesztési programok.” „Magát a kapcsolattartás hiányoltam. A bölcsőde gyakorlatilag elérhetetlen volt, konkrét megkeresésekre nem reagáltak.” „Jó lett volna, ha kapunk online játék ötletek.” „Hiányos információ az újra kezdésről.” „A kapcsolattartást, az érdeklődést, a tanácsokkal való ellátást.” „Segítség lett volna, ha kapok egy iránymutatást, hogy mégis hogyan foglalhatom le a 1,5 éves gyereket, ami a fejlődését is segíti.” „Hogy legyen valamilyen kapcsolattartás, kérdés, hogy élünk-e még.” „A bölcsődés napirend tartása, feladatok.” „Több

személyes kapcsolattartás.” „Szerintem a gyerekek szüksége lett volna, ha nem is napi, de heti 1-2 alkalommal az online személyes kontaktra. (sírdogált a böli után... most meg nem érti, hogy eddig zárva volt a böli, most meg hirtelen újra ott kell lenni).” „Jó lett volna bármi a fent említettekből.” „Fent már leírtam.” „Elfoglaltságokat, ötleteket a mindennapokra.” „Napirend, étkezés, ötletek.” „Senki semmiről nem tájékoztatott, de abban a pillanatban 3 hónap után, amikor fizetni kellett egyből tudták a telefonszámom. Nagyon érdekes.” „A vezetőség részéről hivatalos tájékoztatás az aktuális helyzetről, újra nyitásról stb. pl. emailben.” „A napirend átbeszélése. Milyen korának megfelelő tevékenységeket csinálnak napi szinten a bölcsiben, és mi az, ami esetleg jobban leköti a picik figyelmét.” „A helyzetet hogy magyarázom el.” „Bármilyen tartalomnak örültem volna.” „Eszköz, anyagihiány. De mással meg lehetett oldani. Rugalmasan kezelték.” „Kevés tartalom volt, de minket nem zavart, kreatívak vagyunk, kérdéseinkre mindig kaptunk választ, ha volt.” „Nehézség talán az, hogy nem nagyon tudjuk, hogy egy 2 évessel mit érdemes játszani, hogy fejlődjön.” „Csecsemőkre, óvodásokra rengeteg tartalom a neten, de pont ez a 1,5-2 évesekre kevés.” „Konkrétumok a közeljövőről a lehetőségekről. stb.”

5.) A szülői kérdőív – A szülők javaslatai a későbbiekre vonatkozóan (57 válasz):

„Jól végzik a munkájukat, szóval teljes mértékben elégedett vagyok!” „Nem akarok.” „Teljesen meg vagyok elégedve a Kisgyermeknevelőkkel!!!” „Több videó, S igen, esetleges személyesen is beszélgetés online, kapcsolat akár a többiekkel közösen heti egyszer. A kicsi igazából nem értette, miért van most zárva a bölcsi, a nagy ő tudta, mondta neki, de nem sokat értett belőle.” „Több videós beszélgetés, mindkét nevelővel.” „Mindenkinek olyan kisgyermeknevelő kívánok, mint a miénk!!” „Szerintem 2-2,5 éves kor felett szükséges lett volna az, hogy a bölcsődés gyerekek is kapjanak otthoni feladatot, amit a kisgyermeknevelő ad ki.” „Hetente több videó nagyon tetszene a gyerekeknek.” „Nem.” „Napi videó készítés.” „Jó lenne továbbra is ilyen online tartalom, mert szívesen nézegeti a lányom. esetleg jelezzék, ha valóban szeretnék, hogy feltöltsünk anyagot a gyerekről, mert így az egyik szülő feltöltése öncélú villongásnak tűnt.” „Hasonló helyzetben szívesen vennék gyakrabban posztolt verset/éneket/mondókát. Nagyon szerettük, jó hatással volt.” „A Messenger csoportunk pár hét után átalakult hivatalos formává, ahol csak információkat kaptunk, de azt is hiányosan, illetve tartalmakat, nem beszélgethettünk kötetlenül tovább, sőt, 6 után sem írhattunk, pedig a legtöbbször csak akkor ért rá.” „Érdemes lenne a kisgyermeknevelőket felkészíteni az "online gondozás" módszertanára. Őket is sokként érte a járvány, nem volt elvárható, hogy teljes gőzzel átálljanak online működésre. A jövőre vonatkozóan azonban érdemes lehet egy ilyen módszertant kidolgozni és oktatni.” „A Facebook/Messenger csoport jó ötlet, karanténtól függetlenül.” „Minden gyereknek joga lenne ilyen tündéri gondozónéihez.” „Napi 1 házi feladat elkészítése. Lehetne tornagyakorlat, kézműves foglalkozás, süti-pékáru készítés stb.” „Bármilyen segítségért epedezik minden szülő.” „Bölcsődében nem tartom fontosnak a bölcsődei anyagokat, óvodás korban biztos más lenne a helyzet. Mi törekszünk még a minél kevesebb telefon használatra és videó nézésre.” „Életkornak megfelelő tevékenység javaslatok, a fejlődés figyelemmel követése, ha nem is a saját gondozójával, de legalább a bölcsőde egyik kisgyermeknevelőjével” „Szakmai továbbképzés a kisgyermekgondozóknak.” „Ne legyen online kapcsolattartás csak személyes.” „Nincs!” „36 hónap alatti gyerekek kicsik még ahhoz, hogy online kapcsolattartásba, online érkező feladatokat meg tudjanak oldani, azt kezelni tudják.” „Csoportban nem minden kisgyereket ismerünk, így jó lett volna egy-egy fénykép, névvel, bölcsis jellel.” „Örülnék, ha központilag kiadnák minden bölcsinek, hogy kötelező a kicsikkel kapcsolatot tartani.” „Már az első nap jó lett volna a bejelentkezés, kapcsolat, ne felejtsek el a gyerekek a nevelőt.” „Ha valóban lehet ilyen kapcsolattartás, és nincs tiltva, akkor én jobban örülnék annak, ha célirányosan az én gyermekem fejlődését tartanák szem előtt, és ezzel kapcsolatosan lehetne többet kommunikálni. „Szülőkhöz partnerként fordulni, és normálisan kommunikálni, a gyerek érdekeit szem előtt tartva.” „Most nem jut eszembe semmi ezzel kapcsolatos javaslat.” „N/A” „Számos fórum, felület áll rendelkezésre, a mai világban ez már megoldható könnyen.” „Soha többet ne zárják be a bölcsődéket mondva csinált okok miatt.” „LEGYEN KAPCSOLATTARTÁS, EGY KÉRDÉS, HOGY - HOGYAN VAGYUNK!!! Nagyon nehéz időszakon voltunk túl, amit egyedül kellett megoldanunk, segítség nélkül.” „Azóta is kapunk ötleteket hétvégére. Szeretném, ha ezek megmaradnának.” „SOHA NE VÁLTOZZANAK, NAGYON SZERETJÜK ŐKET!” „Havi egy alkalommal a nevelőnő ismertesse a kisgyermekkel kapcsolatos változásokat, pl. többet beszél, kevesebbet alszik, stb. Esetleges javaslatokat tehet a szülő felé. Több kommunikáció legyen akár egy következő hasonló esetben (járvány miatti zárva tartás).” „Valamilyen platformon (Google Groups, Messenger csoport, Hangouts, skype, stb.) kezdeményezhetek volna a saját csoportjuk szüleivel a kisgyermeknevelők beszélgetést, vagy akár online élő kapcsolattartást, ahol akár a gyerekek láthatják egymást vagy a kisgyermeknevelőt.” „Valós kapcsolattartás a szülővel!!!!” „Nem tettünk javaslatokat” „Ha online kapcsolattartás maradna, akkor több közös bejelentkezést lehetne tartani. Nagy élmény volt egy felületen a kisgyermeknevelővel és a szülőkkel-gyerekekkel "találkozni" a neten. Egyszer volt ilyen esemény es nagyon jól sikerült.” „A weboldal bővítése,

fejlesztése.” „Szülők (kollégáim) segítettek egymásnak. Mondjuk jó lett volna, ha nem, csak akkor keres minket a bölcsőde vezetősége, ha valamiről nyilatkozni kell, és nem azonnal kéri a választ...” „A mi bölcsődénkben az igazgatóval lehet a probléma. Úgy érzem, hogy a nevelők nem kedvelik, de engedelmeskednek neki, emiatt feszültséget érzek bennük. A nevelők nagyon jók! Bp. Fülel utca.” „Heti témák megadása, you tube videók kreatív foglalkozásokhoz, 1-1 video chat.” „Az ügyeletről ne harapófogóval kelljen kicsikarni a választ, mert ez fontos információ lett volna, és nem nagyon kommunikálnak erről.” „Nem.” „A bölcsőde vezetésének felkészültebbnek kellene lennie a hasonló helyzetekre, hogy több információval, és tervezhetően (előre, időben) adja az infókat a szülőknek. Az újra-nyitásnál is pl. nem küldték körbe az új kötelező házirendet, aznap reggel kellett szembesülni az új szabályokkal - amikor amúgy is mindenki meg volt keveredve 2,5 hónap otthonlét után.” „Egyéni foglalkozás lehetőségének felajánlása, akár rendszeres online fogadóórák kijelölése.” „Nincs ötletem.” „Lépjen be a kisgyermeknevelő a szülői Facebook csoportba (ha már a szülőknek ez a kötelező csatorna) és oda tegyen fel tippet, foglalkoztatási ötleteket. Legyen lehetőség videóchatre akár csoportosan, akár egyénileg.” „Facebook csoportban lehetőség legyen kommunikálni a nevelőkkel.” „Számomra sokat segítene, ha lenne a fiam csoportjának külön Facebook csoportja, amelyben kommunikálhatnánk. Vagy a bölcsőde Facebook oldalán lenne lehetőség bejegyzéseket tenni, témát indítani.”

6.) A szülői kérdőív – A szülők egyéb észrevételei (43 válasz):

„Reméljük, nem lesz szükség ilyen hosszú kényszerű otthonlétre. A gyermekeknek is jobb, ha gyermektársaságban vannak. Elégedettek voltunk a bölcsődei dolgozók hozzáállásával, külön öröm, hogy az ügyelet alatt szépítették a bölcsőde udvarát, kertjét!” „Minden gördülékenyen ment. Köszönjük szépen.” „Köszönjük a sok fáradozást és segítséget.” „Voltak szuper ötletek, vártuk a következő kreatív cikket. A meséket imádták, szerették hallani a nevelő hangját. De az alkalmak száma nagyon kevés volt. Szerintünk.” „Részemről mindent köszönök, a Homoktövis bölcsőde vezetősége fantasztikusan kezelte a helyzetet. Összehasonlítva az óvodával, nem is lehet. Tőlük is jöttek ötletek, de központi kommunikáció nem volt.” „Le a kalappal az aktív nevelők előtt! Minden területen próbáltak segíteni a szülőknek, és kapcsolatban maradni a gyerekekkel.” „Nálunk nem volt kapcsolattartás. Talán egy telefon 2 hetente belefért volna a nevelők részéről, de nem probléma. A gyermekem egész hamar hozzászokott a felfordult élethez (párommal felváltva dolgoztunk és neveltük). Az észrevehető volt, hogy a gyerekek hiányoznak neki, de ez természetes.” „Bízunk benne nem lesz hasonló ilyen megoldandó probléma.” „Köszönjük szépen a munkát ebben az időszakban (is)!” „Nagyon jó volt, hogy nem hagytak magunkra minket csak azért, mert nem voltunk bölcsiben hosszabb ideig. Megnyugtató volt, éreztük, hogy szeretnek, hogy visszavárnak, hogy fontos nekik a lányom és a többi gyermek meg a családok.” „Az online kapcsolat helyett jó lett volna, ha mehet a gyerek a megszokott napirendje szerint.” „A füzetbe írogató kapcsolattartást egyszer s mindenkorra beszüntethetnék. Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a valós idejű tájékoztatásra az online jelenlét eszközeinek személyre szabásával és kiaknázásával. Egyszerűbb, mint az sokan gondolnák.” „A bölcsiben nincs semmilyen pedagógiai munka.” „Mivel én otthon dolgoztam a karantén időszak alatt nem tudtam minden kézműveskedést megvalósítani az átküldöttekből. Visszagondolva (és a kérdőívet szemlélve) esetleg valóban küldhettek volna a gondozónők is saját videó tartalmat, de megértem azt is, hogy nem küldtek. Amiket feltettek a Facebook csoportba képeket mindig megmutattam a kislányomnak / meséltem róla, beszélünk róla, és a gyerekeket is mindig számba vettük (illetve az ovis beiratkozás kapcsán szintén sokat beszélünk róla, hogy kikkel megy tovább egy oviba majd).” „Egy olyan helyzettel került szembe mindenki, ami teljesen ismeretlen volt mindenkinek. Pont egy olyan rossz időpontban érkezett a karantén, amikor a szeptemberben bölcsődét kezdő kicsik elkezdtek kötődni a kisgyermeknevelőkhöz, a csoporttársaikhoz. Észrevehető volt a gyerekeknél a bizonytalanság, a bizonytalanságtól való félelem. Ebben a korcsoportban inkább a szülőket kellett volna segíteni, de mivel ez a helyzet mindenki számára (még a pszichológus, pedagógus számára is) is ismeretlen volt, nyilván nem lehetett honnan tanácsot adni. Talán néhány fénykép segített volna a kicsiknek (amit mi a szülők ki tudunk nyomtatni), mert ez a korosztály a kézzel fogható, tapintható dolgokat érti, fogja fel. A számítógépen, telefonon érkező üzeneteket nem. Szerencsére a gyerekek bölcsődei "visszaszoktatása" problémamentes volt, köszönhető ez a kisgyermeknevelők türelmének, szakértelmének.” „Teljes mértékben meg vagyok elégedve a bölcsőde munkájával, hozzáállásával. A nevelőnknek pedig minden elismerésem, hála és köszönet!” „Köszönök mindent, Ha, tehetném, ide járna Oviba ☺.” „A mai világban egy vezetőnek sokkal több dologra képesnek kellene lennie, mint egy email elküldése.” „Úgy vélem a kisgyermeknevelőink teljesen alkalmazkodtak a vírus általi furcsa élethelyzethez, hiányoztak nekik a gyerekek és sok ötletük volt, mindig készségesen segítettek, szakmai profizmusuk most is megmutatkozott, mint a hétköznapiak

akármelyikén.” „Az online kapcsolattartást és visszajelzést teljesen jó iránynak tartanám, ha elkezdődne nálunk is. (Labdarugó bölcsőde)” „Ilyen állandóan változó, nehéz időszakban is jó lett volna, ha megmarad a kapcsolat. A gyerekek így három hónap után nehéz újra megszokni a régi kerékvágásba. A három hónap nekik még nagyon sok idő!!!” „Hálás vagyok a kisgyermeknevelőknek, vezetőnek, hogy végig gondoltak ránk a bezárás harmadik napjától kaptunk folyamatosan napi anyagokat.” „Felvételtkor 2 nevelőnő volt beosztva 1 csoportra (12 gyermekre), most 1 nevelőnő foglalkozik az összessel. Ez szerintem túl sok egy személynek, a bölcsőde kiválasztásakor ez is egy fontos szempont volt, hogy 5-6 gyermek jut egy nevelőre, ami segíti a nagyobb odafigyelést, a gyermekekkel való jobb együttműködést. Az is egy kellemes hír volt, hogy a 2 nevelőnő 3 éven át végig kíséri a csoportot, sajnos azóta már a 4. hölgy van velük, ami biztos nem könnyű a kicsik számára sem, hogy mindig egy új személyt kell megszokniuk.” „Bölcsődei gyermekek esetében nem aktuális a kérdőív.” „Azokat az e-maileket, amiben kéri, hogy döntést hozzon a szülő ne úgy küldjék el reggel, hogy aznap kora délutánig várják a választ. Pl. ilyen volt az ügyelet igénybeviteléről szóló levél.” „Semmilyen formában nem kerestem bennünket egyik kisgyermek nevelő sem!!!!” „Semmilyen kapcsolatban nem voltunk. Csak a vezető hívott fel mikor az ügyeleti rendszer újraindult tartunk- e igényt rá.” „Tevékenységekre vonatkozó kapcsolattartás nem történt, pár alkalommal e-mailen, illetve a zárt közösségi csoportban informálták a szülőket a hivatalos helyzetről, bölcsődei nyitva tartásról.” „Köszönöm szépen a nevelőknek (másik csoport nevelője is), hogy segítettek nekünk, ahogy tudtak. Nagyon hálás vagyok érte.” Sajnos semmilyen anyagot nem kaptam, pedig szívesen fogadtam volna. Gyermekeknek hiányoztak a társai és a nevelők is, szerettem volna, ha tudnak beszélgetni, hallja a hangjukat és látja az arcukat.” A bölcsisiek esetében az online kapcsolattartás szerintem nem annyira érthető meg a gyermekek számára, és nyilván más szociális igényei is vannak egy ekkora gyerekek, mint a nagyobbaknak, vagy a felnőtteknek. Ennek ellenére szerintem a mi bölcsink megtette a tőle telhetőt, és a kisgyermeknevelők is ♥ „Baromira magamra hagyva éreztem magam.” „Most meglepődtem. Most tudtam meg, hogy a bölcsődés nevelőnek ugyanúgy kellett volna online tartani a kapcsolatot a gyerekekkel a szülőkön keresztül, mintha jártak volna a bölcsődébe.” „Mivel a kisgyermekgondozók más feladatkört kaptak a kialakult helyzet alatt, így nem volt kapacitásuk a gyerekek részére feladatokat küldeni. Mondjuk a bölcsőde 1-2 kollégát megbízhatott volna, hogy ezzel foglalkozzanak. Ez a kapcsolattartás a fejlesztőpedagógussal valósult meg nálunk, ami nagyon jó volt. Heti egyszeri szülői konzultáció a feladatokról, a gyermek fejlődéséről, minden héten új témakör, havi szinten új mozgással kapcsolatos feladat és heti szinten online foglalkozás. Nagyon sokat fejlődött így gyermekem.”

B-fejezet: Kisgyermeknevelői kérdőív egyes kérdéseinek válaszai

1.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Konklúzió, tapasztalatok (különleges megoldások, kollegákkal közös munkák, családok körében népszerű ajánlások, nehézségek, sikerek) leírása (126 válasz).

„Nehézség volt, hogy nem dolgozhattam és kötelezően ki kellett venni a szabadságot, más alternatíva nélkül.” „Bárkinek is kellett dolgozni online-mód, nagy feneket a szülők nem kerítették neki, ugyanis a gyerek nem foglalkozott velünk, a szülők pedig egy idő után teljesen érdektelenek voltak, sokszor arra se méltatták az embert, hogy egy like gombot nyomjanak. Ez az idő arra volt tökéletes, hogy tudjanak a szülők kellő időt tölteni gyermekükkel együtt, hogy ők foglalkozzanak vele, maguktól találjanak ki ötleteket nem pedig a kisgyermeknevelő, mint azt, ahogy egyébként tesszük és próbáljuk nevelni, tanítani a gyerekeket egész évben fáradhatatlanul. Most legalább lett rálátásuk, hogy mennyire nem könnyű a mi munkánk, pedig mi nem csak 1-3 gyermeket tanítunk/nevelünk/fejlesztünk/vigasztalunk, hanem tizenkettőt.” „Nagyon nehéz volt nekikezdeni, és csoportban kevés volt a visszajelzés. Privátban többen szívesebben válaszoltak beszélgettek hogyan érzik magukat, hogy viselik a bezártságot.” „Sajnos a mi intézményünkben az intézményvezető nem tette lehetővé a kommunikációt a szülőkkel, az ötletek megosztását online a szülőkkel. Véleményem szerint ez egy rossz intézményvezetői döntés volt.” „A szülők elfogadták és örültek az ötleteknek.” „A saját készítésű videók, ahol láthattak a gyermekek, (fúrulya, mozgás-mondókás torna) nagyon tetszett a kisgyermekeknek, a szülői visszajelzések szerint többször kérte a gyermek ezek megtekintését.” „Egymást segítve társgondozónóimmal megoldottuk a feladatot.” „Én a társkisgyermeknevelővel dolgoztam össze megbeszéltük előre, ki mit készít sok videót küldtünk.”

„Mivel egy községben dolgozom, többnyire hátrányos helyzetű, kisebbséghez tartozó gyermekekkel, így kis technikai akadályok is felmerültek, mivel ebédet is hordtam a gyerekeknek így a személyes kontaktus is megvolt szinte minden nap, bár nem sok idő jutott olyankor, de nyomon követhettem mindenkit. A Facebookon külön csoportot csináltam a bölcsiseimnek ahova minden nap töltöttem fel én és a kolléganőm is anyagokat, mindenféle témában. A szülők visszajelzése alapján szerették a gyerekek, bár jellemző ezekre a szülőkre, hogy nem túl együttműködők, nem igazán vesznek részt a közös tevékenységekben.” „A vezetővel, tartottam a kapcsolatot, minden tájékoztatást a vírussal kapcsolatosan megkaptam. Kollégáimmal napi szinten beszéltem, megosztottam a szakmámmal kapcsolatos témákat: ragasztás, virágok készítése, rajzolás, színes képek készítése. Öröm volt látni, hogy a gyerekeink is készítettek érdekes játékokat, a küldött énekeket, mondókákat, otthon is mondogatták. A szülők visszajelzése mindig pozitív volt, örömmel vették, hogy a kisgyermeknevelők mindig ott voltak "otthonaikba"! Számomra nagyon nehéz időszak volt, de örültem annak, hogy "Mindenkinek" egészséges volt, nem kapta el a vírust. A gyerekek nagyon hiányoztak!!!”, „Hiteles oldalról válogattam anyagokat, konzultáltam társaimmal.” „Semmilyen online terünk nem volt arra, hogy a korlátozás után kivel, mi történik...” „Nem tartom megfelelőnek ezt a kapcsolattartást. Csak egy-egy család volt aktív. A legtöbben bezárkóztak, nem reagáltak a megosztott tartalmakra, nem sikerült a kapcsolatot felvenni velük. Valamint ez az online videózás vagy üzenetküldés nem adja vissza azt a kapcsolatot, amit a szülővel ápolunk. A videóchat pedig szerintem annyira bensőséges, hogy akinek olyan a személyisége nem szívesen használja a rokonai családtagjain kívül mással. Arról nem beszélve, hogy ez a bezártság sok-sok emberre nem volt jó hatással, magába zuhantak, depresszív hangulatba kerültek és ez nem kerüli ki a kisgyermeknevelőket sem. Hiába oldotta meg sok munkahely a home office lehetőséget, az nem olyan mintha bejártunk volna dolgozni.” „A személyes kapcsolat hiánya nehezítette a munkát, ettől függetlenül úgy érzem sikerült megvalósítani a kijelölt célokat. Egyébként is készitünk éves tervet, játéktevékenység tervet a bölcsődei munka mellett. Könnyebb volt, hogy most csak ezekre kellett koncentrálni. A szülők többsége igényelte a kommunikációt, ezt több felületen is meg tudtuk oldani. A kérdéseket itt is könnyen meg tudtuk válaszolni.”

„Jó volt a kollégáknak segíteni, a számítógépes problémákat telefonos segítséggel meg tudtam oldani. A blogírást választottuk, a szerkesztésben sokszor videós segítséget nyújtottam. Népszerű ajánlások: főleg a "hasznos tanácsok szülőknél" rovatból volt néhány, amit többször megtekintettek a szülők. Imádtam a home office-t, a blogírást lehet továbbra is fogom folytatni.” „Nehéz volt az eleje, de belejöttünk.”

„A home office sajátos helyzete új feladat elé állított bennünket kisgyermeknevelőket, de úgy gondolom ezt elég jól sikerült abszolválnunk. Bölcsődénk díszítésén, tisztításán, kifestésén, és annak saját készítésű játékokkal való megtöltésén fáradtunk, valamint házi továbbképzéseket írtunk, továbbképeztük magunkat ahogy időnk és lehetőségeink engedték, és a szülővel való kapcsolattartást is sikerült megvalósítanunk. Azonban én szakemberként úgy gondolom, hogy a gyerekeknek való felolvasás és a velük való video chatelés nem egy jó irányvonal. Én személy szerint úgy gondolom, hogy egy 2-3 éves gyermeknek lehetőség szerint a 0 felé kellene redukálni a képernyők előtt töltött idejét, hiszen ez a tevékenység nem tesz jót az idegrendszerük fejlődésének. Ezt pedig távol álljon tőlem, hogy konzervatív hozzáállásom mondassa velem, számos kutatás ezt az nézőpontot támasztja alá. Az én hozzáállásom ezen a téren a "Szeretem a bort, és néha iszom is egy-egy pohárral, de a gyerekeknek nem adnék belőle." Érdekes tapasztalatot jelentett számomra ez a home office időszak, amit bízom benne, hogy lassan végre magunk mögött tudhatunk.” „Megismertük saját önmagunkat, hogy mire vagyunk még pluszban képesek. Gépen keresztül is meg tudtuk mutatni, sokrétű munkánkat, kreativitásunkat.” „A saját készítésű bábokkal, videóra rögzített mesélést szerették legjobban, a visszajelzések alapján többször vissza kellett játszani a gyerekeknek.” „Több felületen is érdemes volna a kapcsolattartás a csoportba járó gyermekek szüleivel. (internet) A kisgyermeknevelőknek több lehetőség, és valamint önálló döntés, "szabadkéz", a szülővel való kapcsolattartás során, akár a vezető(k) bevonásával, segítségével is együttműködve.” „Hiányoltam, hogy leginkább a hivatalos értesítések történtek on-line. De egy-két tevékenységet is küldtünk a szülőknél.” „X” „Támogatás helyett, sok negatív reakciót kaptunk a vezetőinktől (mindenki).” „Nem volt egysége korrekt rendszere a home office munkálatoknak, nem fektették írásba az elvárt munkát és annak időtartamát, így visszamenőleg a szabadságunk is ráment, végül a maradék 7 hónapra, mind összesen 7 nap szabadnapunk maradt. (Zalaegerszegi szinten) Kollégáinkkal, családokkal könnyen együtt működöttünk.” „Nem.” „A gyerekek azokat a tevékenységeket szerették leginkább, ahol én, mint kisgyermeknevelő is látható voltam, pl.: mozgásos tevékenység, éneklés, meseolvasás...” „Sokkal felkészültebbek kell lennem, mert máskor is előfordulhat, hogy szükség lesz ezekre a dolgokra.” „Vidéken élünk, ezért többnyire szabadban tölthető idő volt a népszerű. A családokban gyakran van iskolás gyermek is. Így a kistestvér elfoglalása nagyon fontos feladatot adott.” „Az elején nehéz volt, de utána gördülékenyen ment minden.” „A szülők bátrabban megnyíltak, jobban megismerhettük őket, bátrabban kértek

segítségét. Hálásak voltak az ötletekért, ajánlásokért, információkért. Kisgyermeknevelőként ebben a helyzetben is megerősítést kaptam tőlük, élveztem ezt a munkát, a jövőben is el tudnám képzelni ezt a fajta kommunikációs formát. Családias, meghitt légkör alakult ki.”

„Az egységben dolgozó kollégákkal összhangban tudtunk dolgozni az online térben is. Az első hónapban mind a szülők, mind a kollégák részéről nagyobb volt a lelkesedés, majd egyre kevésbé jöttek visszajelzések, így mi is kezdtük feleslegesnek érezni a munkánkat, de kitartóan próbálkoztunk.” „A szülők nagyon örültek, hogy a veszélyhelyzetben sem hagytuk magukra őket, valamint a gyermekeknek is nagyon hiányoztak a kisgyermeknevelőik, a közös mesélés, mondókázás, ezért ők is nagy örömmel fogadták e tevékenységeket, azt, hogy láthatják legalább videón a kisgyermeknevelőt. A megtekintéshez mindig szülői segítségre volt szükség, de egy-egy szülő szívesen jelzett vissza ezek sikerességéről szintén videó formájában.” „Nem volt egyénre szabott kommunikáció, központi rendszerben volt ajánlás.” „Ebben a helyzetben minden azon múlt, hogy a szülő mennyire volt nyitott és együttműködő. Mi csak ajánlásokat tehettünk. Nálunk csak a csoport 1/3-a volt aktív. Viszont azokkal a szülőkkel, akik folyamatosan visszajeltek, sokkal szorosabbá vált a kapcsolat.”

„A karantén időszak végére a szülők lelkesedése is csökkent, elmaradtak a reakciók, ami az én motivációm is csökkentette. Közben adtunk ügyeletet is, így sok plusz munkával járt az online tartalmak készítése.” „Teljesen új nevelési irányzat megismerése, új tapasztalatszerzés, kollégákkal való összekovácslódás, saját kreativitás kiélése.” „Sajnos nem mindenki vette komolyan a vírust, viszont örömmel töltött el, hogy a szülők a tevékenységeket együtt oldották meg a gyerekekkel.” „A gyermekek és a szülők nagyon örültek annak a folyamatos kapcsolatnak, amit az interneten lehetővé tudtunk tenni. A gyerekekkel videotelefonáltam, amit nagyon élveztünk a családdal közösen.” „Élő videó a fekete gólyákról, anyák-napi alkotótevékenység.” „Nehézség: volt, hogy nem a saját gyermekeimmel voltam, és volt, hogy nyitástól zárásig dolgoztunk. Sikerek: a szülőkkel való gördülékeny együttműködés, a gyermekek felkészültsége jelen helyzetben.” „Sok szülő örült a segítségnek.” „Nem volt ilyen!”

„Nehézségek nem voltak. A szülői visszajelzés alapján nagyon örültek a mi kis online katica csoport létrehozásának. Anyákat köszöntöttünk, születésnapot közös videóval stb...”

„Nagyon sok tapasztalatot szereztem, a kollégákkal jó volt együtt dolgozni, tanultunk egymástól, segítettük egymást !!!A szülőket pedig egy kicsit átsegítettük ezen a nehéz időszakon!!!Gyermekek élvezték a kis videóinkat, hogy láttak bennünket!!!” „Jó csapatépítés volt.” „A Gyerekek mosolyogva jöttek az első nap.” „A kollégákkal folyamatosan tartottuk a kapcsolatot, ez jó volt, biztonságot adott. A családokkal nem tarthattunk közvetlen kapcsolatot, ők hívhatták a vezetőt telefonon, ha információra volt szükségük. Facebookon osztottam meg tartalmakat, melyeket néhány szülő hasznosnak talált. Jó ötleteket találtam saját készítésű játékokra, alkotásokra, játékos tornára, ezeket osztottam meg.” „A számukra létrehozott kisgyermeknevelői csoport.” „A kapcsolat fenntartása néhány szülővel nehézkes volt. Az első néhány hétben aktívak voltak, de azután egyre kevésbé reagáltak. Nehéz volt számomra, hogy megkérjem őket adjanak visszajelzést. Nem akartam tovakodó lenni. Amikor sikerült felvennem ismét a kapcsolatot velük, akkor viszont nagyon kedvesek voltak és sokat beszélgettünk... Sokat kérdeztek.” „Véleményem szerint sokat segített a folyamatos kapcsolattartás. Nagyon várták a videóinkat.” „Sajnos nálunk nem volt opció a home office, mindenkit kötelező szabadságra küldtek. Így az éves szabadságunk jelentős része elveszett, egy olyan szituációban, amiben az ember nem tud pihenni. Azt gondolom, hogy a szülőkkel és gyerekekkel való online kapcsolattartás hasznos lett volna, de erre sem volt lehetőség, ugyanis ez tilos...” „Siker, mert tetszik a szülőknek a negyedéves munkaterv.” „Többnyire saját videókat készítettem, ahol énekeltem, mondókáztam, báboztam, tornáztattam a gyerekeket, ez a visszajelzések alapján a gyerekeknél sikert aratott, de a szülők nagyon kis része jelzett vissza. Nem igazán érdekelték a szülőket az online térben végzett munkák, egy-két videó kapott "tetszik"-et Facebookon, a kreatív dolgok pedig egyértelműen el lettek utasítva a szülők többsége által, mondván nincs idejük ilyenekre, mert otthonról dolgoznak. Nem gondolom, hogy szükséges volt az online kapcsolattartás, talán annyiban, hogy a videóim egy kicsit lefoglalták a gyerekeket.”

„A kollégák nem voltak együttműködők, nehézséget okozott az önös érdekek ütközése. Sikerélménnyel töltött el ha elismerték egy - egy munkámat, de ez elenyésző volt a fentebb említett probléma miatt. Több alkalommal fordult elő, hogy egy kolléga megkeresett, szedjem le az általam feltöltött anyagokat, mert ő akar(!) feltölteni, sőt, volt hogy előre megmondta, az elkövetkezendő pár napban ő fogja a saját anyagait feltenni. Így az alkotó kedvet is elvesztette, már feleslegesnek éreztem a munkámat. A csoportom életkorából fakadóan és a szülők érdektelensége, szociálisan hátrányos helyzete miatt is feleslegesnek éreztem az itthonról végzett munkát.” „Húsvéti illetve anyák napi ajándékpok eljuttatása a családokhoz. Tanácsadás szobatisztasággal kapcsolatban a kisgyermek rövid idő

elteltével szobatiszta lett.” „Eleinte mindenki nagyon aktív volt, aztán kezdett elfogyni a tettekrevalóság, akkor a nagy mozgások és a környezeti nevelésre fektettem a hangsúlyt, a tavasz jötte ezt igényelte. Voltak, akik nem a közös csoportba jeleztek vissza, privátba, indokuk az volt, hogy nem merték felvállalni az eredményeket, amiket ők értek el gyermekükkel. A bölcsődei megszokott napirendet ajánlottam, kérték a kedvenc meséket és altatókat a szülők. Ünnepekre együtt készültünk, ami nagyon építő volt a csoport számára.” „A szülők közül többen megköszönték a tevékenység terveket, amiket küldtünk. Nem mindenki jelzett vissza. Nem éreztem, hogy ez sokat segített vagy fontos lett volna számukra.” „Én videókat készítettem a csoportba (mondóka, nagymozgással kísért mondókák, bábozás, alkalomhoz kapcsolódó alkotó tevékenység) örömmel készítettem, készültem rá. Csoport kolléganőikkel rendszeres kapcsolatban voltunk. Hetente 1x videó hívás formában megbeszélhettük nehézségeinket, tanácsot adtunk egymásnak, ötleteltünk. Ez az összefogás volt a legnagyobb segítség a munkámban, és a bezárt helyzetben is! Sikerek mérői a visszajelzések voltak, hogy szükség volt a jelenlétünkre, beköszönéseinkre a gyermekek hirtelen megváltozott életébe. Újra nyitáskor pedig szülők személyesen köszönték meg munkánkat, gyerekek pedig csillogó szemmel ismerték fel a videón hallott mondókákat, meséket.”

„Kicsit ijesztő volt elsőre, hogy online tartsak kapcsolatot vagy készítsek foglalkozási ajánlókat. De én nem szeretem a számítógépet és nem is értek hozzá. Személytelen, de tudom, hogy sokan úgy gondolják, hogy a mai világban szükséges. Aztán megtetszett a dolog, új kihívásnak tekintettem. A szülők, akik egyébként is foglalkoznak a gyermekük fejlődésével szívesen vették az ajánlatokat, pozitív visszajelzéseket kaptam. Sikeresült változatos dolgokat összeállítanom. Nagymozgásos családi játékot, mesepárnás videót, festést, ragasztást, logikai játék készítése, Föld napjáról ismertető, gyermekneveléssel kapcsolatos tanácsok, versek énekek ajánlása. Végül is pozitív tapasztalat volt számomra, én is fejlődtem általa. Biztos, hogy be fogom építeni a további munkámba, a tapasztalatokat, Keresek új ötleteket.” „A nehézség az volt, hogy nem volt személyes kapcsolat a gyerekekkel.” „Nagy lendülettel, izgalommal fogtunk hozzá a face book csoport elindításához. Heti 1-2 bejelentkezésünk volt. Igyekeztünk bevonni a szülőkkel együtt a gyerekeket is. Sajnos minimális visszajelzés történt csak és általában mindig ugyan attól a pár szülőktől. Ez nagyon lehangoló volt és elvette a kedvünket, igyekezetünket. 😊” „Jó lett volna már az első pillanattól konkrét szakmai ajánlásokra támaszkodni. Sok volt a bizonytalanság, határozatlanság, kivárák.” „Nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk a szülőktől, és a vezetőitől is, ami nagyon motiváló volt. A gyerekek mikor visszajöttek is beszéltek róla, hogy mit láttak. Vágytak vissza, és így könnyebb is volt visszatérniük ennyi kihagyás után.” „Sajnálom, hogy nem kaptunk visszajelzéseket a szülőktől.” „Az ajánlásainkat elfogadták és visszajelzéseik szerint otthon is alkalmazták, betartották.” „Nagyon jól össze tudtunk dolgozni a társammal, kapcsolatunkat erősítette, hogy pozitív visszajelzéseket kaptunk a szülőktől. Az általunk készített ajándékoknak örültek a szülők gyerekek egyaránt/ kifestő füzetke a már ismert mondókákkal tarkítva, anyák napi virág és ajándék stb./ Kevésbé volt sikere a közös csoportunkba feltett általunk mondott verseknek, meséknek. Nem kötötte le a gyerekeket. A csoportba beküldött otthon készült fotókat viszont szívesen nézegették, nézegettük egymásról.” „A közös munkák fontosak voltak a kollegákkal, ötleteket adtunk egymásnak, segítettünk egymásnak a videók készítésében.” „Közös beszélgetések a kollegákkal, mese, báb, ének, videófelvetelek jobban összekovácsoltak bennünket.” „Számomra egy kihívás volt az online kapcsolattartás. Szülők visszajelzése pozitív volt.” „Nem tudom megítélni.” „Nem voltunk felkészülve erre a helyzetre és a fenntartó sem volt a helyzet magaslatán.” „A szülők nagyon elfogadók voltak az új helyzettel kapcsolatban. Mindenben partnerek voltak és segítettek a közös munkát.” „Úgy gondolom a bölcsődei korosztálynak nem kéne még ennyi időt tölteni az okoseszközök világában. Ha látták, vagy hallottak, az ahhoz volt elegendő, hogy a visszazokásban tudjam őket segíteni. (A beszélgetést felhasználóval, mint az első családlátogatást pl.)” „Sajnos a szülők nem tartottak igényt a folytonos kapcsolatra, többen egyáltalán nem reagáltak a megkeresésünkre.” „A szülőknek sokat segített a folyamatos kapcsolattartás ebben az egyébként is nehéz időszakban. A szülők elmondásaiból az derült ki, hogy a gyerekek nagyon várták a videóinkat, jelentkezésünket. Több alkalommal le kellett játszani a dalokat, mondókákat, énekeket. a bábszínháznak is nagy szerepe volt. ”Mesepárna, saját mesekönyv készítése, Montessori játékok készítése.” „Az elején nehezen ment, a magyar háztartások többsége azért nincs erre berendezkedve, a végén már egész jó kis napi programik készültek.” „Elsőször furcsa volt az online kapcsolattartás, heti kezdeményezések ezen formája. A szülők jobban beeláthattak abba, hogy mennyit készülünk egy-egy napra, hétre. Jó lett volna több szülői visszajelzés. „Énekeltem a Bölcsődénkbe járó gyerekeknek. Egyedül csináltam nem volt segítsége. A visszajelzések ők voltak nagyon. Nehézség volt a videó felvétele és elküldése különböző okok miatt. Élő közvetítés is csináltam, de közbe szólt a Facebook azért tértem át a videó feltöltés re. A zenei anyagok kiválasztása nem volt probléma élvezettel csináltam.” „Hatékonyan kapcsolatot tudtam tartani a kollegákkal, saját készítésű videók új lehetőségeket adtak.” „Többször ajánlottam, hogy kézműveskedjenek, mert azt itt bent is nagyon kedvelik.” „A szülőknek létrehozott Facebook csoportban hetente változó tematika szerint posztoltunk mesét, verset, mondókát,

dalt, kézműves foglalkozást. Ezen felül programokat, előadásokat és recepteket is ajánlottunk. A csoportban lévő szülőknek kb. a fele látta a posztokat, és ennél is kevesebben reagáltak rá. A szülők közül csak 1-2 volt, aki kommentelt is egy adott témához. Úgy gondolom, ha bölcsődéként lettek volna létrehozva a csoportok, többen reagáltak, /kommenteltek volna, mert így eléggé szegénylősek voltak a többi bölcsődéhez tartozó szülő előtt.” „Mivel a családok nem jeleztek vissza, így nem tudom megfelelőek voltak e a küldött feladatok ajánlások, nem volt egy közösen használható online tér... Az sokat segített volna!!” „Sajnos azt tapasztaltam, tapasztaltuk (bölcsődei szinten), hogy csak 4-5 Szülő volt aktív ebben az időszakban, a többi Szülőtől nem kaptunk visszajelzéseket vagy nagyon ritkán.” „Eleinte nagyon lelkesek voltak a szülők, majd enyhült ez a lelkesedés, ekkor másféle motivációt kellett alkalmazni. Az egyszerűbb tevékenységjavaslatokat, mindig elkészítették, a bonyolultabbakat csak nagyon ritkán. Húsvétkor minden beszélni tudó kisfiútól kaptam videót, hogy megtanulták a locsolóverset. Erre a kérdésre oldalakat tudnék írni válasznak.” „A munkatársammal közösen megbeszéltük a munkát.”

„Számomra különleges élmény volt az online térben való születésnapos gyermekek felköszöntése! A közösséget összekovácsló jó kívánságok sorozata, mind a szülők, nevelők részéről. Az ajánlott alkotások vizionlátása, mely videófelvétel formájában jutott el hozzám! Bemutatva csoportomba járó gyermekek keze munkáját! Együtt festettünk, ragasztottuk, majd megosztottuk az ablakainkon, ajtóinkon díszelő szívet, szíveket mely összetartozásunkat, köszönetünket fejezte ki az értünk dolgozóknak ebben a megváltozott helyzetben! ♥” „Ez egy új helyzet, véleményem szerint én magam sem tudok egy ilyen helyzetben "segíteni" a szülőknek, amikor ez a veszélyhelyzet engem és a többi dolgozót ugyanúgy érinti.” „Nálunk a kisgyermeknevelők a vezető engedélye nélkül semmilyen információt nem közölhet, közölhetett a szülőkkel. Az infók nehezen jutottak el a bölcsődébe, mert kistérségi intézmény vagyunk. Nem volt egység az állami, illetve a helyi irányítás között. A kisgyermeknevelők szakmai munkát nem végeztek ezen idő alatt. A karbantartási munkákban segítünk, illetve a szociális étkeztetésben kiegészítő munkát végeztünk. A kisgyermeknevelőknek nincs hozzáférése internethez, sem számítógéphez. ”Kollégámmal jól együtt tudtam működni, egymást segítve, egymás erősségeit kiemelve vettünk részt a tevékenységekben. Hasonlóképpen motiváltak voltunk az online kapcsolattartás kiépítésében. A szülők - részvételeik, ill. visszajelzéseik alapján - örömmel fogadták a felajánlott segítséget, kezdeményezéseket. Ezzel a lehetőséggel még inkább el tudtuk mélyíteni a köztünk lévő bizalmi kapcsolatot, érezhették, hogy számíthatnak ránk, nem hagyjuk magukra őket ebben a nehéz és szokatlan helyzetben. Ezen túlmenően, az online kapcsolattartásnak köszönhetően az újra nyitáskor sokkal gördülékenyebben és problémamentesebben tudtuk újra felvenni a kapcsolatot a gyermekekkel - hiszen a képernyőn keresztül láthattak, hallhattak bennünket. Élőben is bejelentkeztünk kétnaponta, a köztes napokon pedig felvett anyagot töltöttünk fel a virtuális csoportunkba. Ezeket a gyerekek - a szülők szerint - egymás után többször is megnézték, énekeltek, táncoltak, tornáztak "velünk". „Nagyon sajnálom, hogy csak emailen tarthattuk a kapcsolatot, személytelen volt. Hiányzott a gyerekekkel való kommunikáció és úgy éreztem, hogy a szülők is idegennek érezték a helyzetet, teljesen máshogy viselkedtek, mint személyesen, vagy esetleg más platformokon. Felesleges tiltásnak érzem, hiszen megfelelő keretek között gördülékenyebben is meg lehetett volna oldani...” „Kreatívnak ítélem meg.” „A szülők többsége örömmel fogadta az online térben való kapcsolattartás lehetőségét, gyakran ők kezdeményezték a kapcsolatfelvételt. A home office-ban végzett munka hasznos volt. Az erre az időszakra kiadott feladatokat egyébként is el kell végeznünk normál működés esetén is, így legalább a munkaidőn belül tettük mindezt, nem pedig azon túl.” „A szülők minden alkalommal nagyon örültek a kapcsolat felvételnek.” „Voltak kevésbé nehéz és nehéz feladatok is. Visszajelzések örömmel töltöttek el.” „Nehéz időszak volt, még most is az.” „Kisgyermeknevelő kollégámmal közös Messenger fiókba ötleteltünk, e-mailben küldtünk el a tematikusan felépített foglalkozásokat: Énekeket, mondókákat, meséket. Kézműveskedést általában netről találtunk, leírtuk mit, hogy tud a kisgyerekek a szülővel belőle megvalósítani. Játékos torna videó is lett küldve. Hetente egyszer raktunk föl, minden a témához kapcsolódott. Bátran válogathattak melyik nap mihez van kedve a gyermeknek. Néhány szülő nehezen motiválta a kisgyerekeit.”

2.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Home Office, vagy más alternatív munka. Mit vártál volna a vezetéstől? (161 válasz)

„Minden segítséget megkaptam.” „Mindent megkaptam.” Nem kellett home-officeban dolgoznunk” „Amit elvártam megkaptam. Mindenkinek új helyzet volt. Viszont számomra elég volt, hogy a kitalált ötlet, elkészített munkám elegendő-e” „Pontos tájékoztatást, iránymutatást. Lehetőséget az ötleteink meghallgatására.” „Hogy ne keljen kivennem a szabadságom.” „Tisztánlátást.” „Amit kaptam az számomra megfelelő volt.” „Más kapcsolattartási forma engedélyezését.” „Egységes útmutatást.” „Én csak megértést vártam, és azt meg is kaptam,

hogy ne váltogassák naponta a szabályokat és etikátlannak tartottam, hogy be kellett őket venni a csoportba, hogy ellenőrizenek minket, nem csak amiatt, hogy elkészítettük e a foglalkozásokat, hanem azért, mert ellenőrizni akarták a kommunikációnkat.” „Nekünk nem volt felajánlva az online kapcsolattartás a szülőkkel. Saját magam érdeklődtem a szülőtől a gyerekek hogyléte felől Messengeren, a szülők is mindig megkérdezték, hogy vagyok, tájékoztattak a gyermekük fejlődéséről. Egy-egy mesét, kreatív ötletet küldöm nekik. Azt vártam volna, hogy a kerületünkben is felajánlják az online lehetőséget nekünk is, mint ahogy máshol is így oldották meg, nem a szabadságunk terhére. Volt olyan kerületi bölcsőde, ahol májusig kivetették a szabikat.” „Azt, hogy a rendkívüli szünet után megköszönjék a munkánkat.” „Amit vártam, mindent megkaptam. (A koronavírussal, a bölcsődei munkákkal kapcsolatos tájékoztatások stb.)” „Megfelelő volt a tájékoztatás.” „Aki segítette az otthoni életét a családoknak, ne saját szabadsága alatt tegye.” „Anyagokat, tervezetet, eszköz segítséget.” „Felajánlja a home office lehetőségét.” „Jó tájékoztatást kaptam.” „Mivel nincs lehetőségünk pl. Facebook csoportot létrehozni, nem engedélyezett, így erre nem tudok válaszolni.” „Tisztában voltam azzal a helyzettel, hogy ők sem tudnak sok mindent és csak tapogatóznak a sötétben, így igyekeztem ezen átlendülni és elfogadni a helyzetet.” „Pontos leírást, mit kérnek tőlünk, mit tehetünk meg és hogyan. Ez megvalósult.” „Ránk bízta a home office-t, hogy ötleteljünk, hogyan valósítjuk meg. Tökéletes volt, nem vártam el semmit.” „Együttérző, segítőt támogató kapcsolatot.” „Visszajelzést a munkámmal kapcsolatban.” „Szakmai szempontból történő támogatást. Több iránymutatást.” „Önállóan dolgoztam.” „Elvárások megfogalmazása, egységes értékelés a kgyn. közötti munkában.”

„Összevont intézményként, óvónő végzettséggel, a home office elrendelésén kívül mást nem igazán.” „Gyakoribb kapcsolattartást, tájékoztatást. Valamint együttműködést, és megbeszélést.” „Nagyobb támogatást a kezdeményezésekhez.” „Nagyobb határozottságot.” „Kevesebb kritikát, több megértést, támogatást. Több szabadságot az egyéni kezdeményezéseknél, a személyiségünk figyelembevételét. TISZTELETET.” „Szakszerű iránymutatást.” „Pontos, precíz leírást az elvárt munkavégzésről, az azokra fordított időről, és írásbeli megállapodást a megváltozott munkakörülményekről.” „Mivel még hasonló helyzet nem fordult elő, így hiányos utasításokat kaptunk, melyeket később, közösen korrigáltunk.” „Azt, amit kaptam. Szakmaiságot, segítőkészség ez, tájékoztatást.” „Mi szabad kezet kaptunk, ami nagyon jó volt.” „Megfelelő volt a segítség.” „Jó volt minden.” „A vezetőség maximálisan, mellettünk állt, támogatott bennünket.” „Semmit, mert saját ötletként merült fel, segítséget nem igényeltem.” „Konkrét útmutatót, a feltételek leírását és betartását minden oldalról.” „Segített, ha szükséges volt.” „Semmit, amit nem kaptam meg.” „Egy kicsit bővebb információcserét.” „Visszajelzést, hogy megfelelő -e amit ajánlok a szülőknek a gyermekek számára otthoni foglalkozásként.” „Lehetőséget kapjunk a szülőkkel való kapcsolattartásra, mert a vezetőnk nem engedélyezte előtte sem a telefonos, Messenger-es kapcsolattartást!! Mert neki sincs face, Messenger ilyesmi/ stb., és nem is érdekli!! Így nem könnyű bármit tenni, mert ha nem tud róla, akkor az a baj....Senki nem mondta hogy lehet online kapcsolatot tartani, de voltak szülők akik érdeklődtek leginkább a bölcsi nyitásáról, utána kérdeztek mást is.” „Minden jó volt így” „Több érdeklődést.” „Minden jól működött.” „Semmit támogatott az első perctől kezdve.” „Kapcsolattartási lehetőséget a családokkal.” „Azt, amit kaptam.” „Néha homályos volt, hogy bizonyos feladatokat milyen módon várják el tőlem... De ez általános probléma.” „A felső vezetéstől, hogy egyáltalán opció legyen a home office!” „Minden rendben volt.” „Pontos tájékoztatást, az általa elvárt home office leírásáról!” „Javaslatot, ötletet, nem "ostorpattogtatást", pl.: amikor egy történetet írtam a reakció ennyi volt rá: "videó??!!" vagy, "rajz????!!" Ez szerintem se nem motiváló se nem építő jellegű.” „Óvónő a vezető az intézményben, így teljesen rám bízta a munkát, illetve megbízott bennem” „Számomra megfelelően végezte a vezetőnk a munkáját, segített, ha szükségem volt rá.” „A kialakult helyzetben mindenféle segítséget megkaptam, napi kapcsolatban voltunk.” „Több információt.” „Nagyon új volt a helyzet, fel kell készülnünk az ilyen helyzetekre is!” „Pontos, és korrekt információkat a home office-val kapcsolatban.” „Igazából a támogatást, amit meg is kaptam lelkiileg (a helyzet miatt).” „Megfelelő tájékoztatás.” „Több tájékoztatást, ötletadást.” „Bíztatást es nemi dicséretet☺” „Több információ az elvárásokról és visszajelzés az elvégzett feladatokról!” „Konkrét szakmai iránymutatást.” „Szerintem próbáltak úgy hozzáállni, hogy mindenkinek jó legyen, nekünk is, a családoknak/gyerekeknek is, és közben a fenntartónak is meg tudjunk felelni. Mindent megtettek értünk, le a kalappal előttük” „Több segítséget!!” „Összeszedettséget, őszinteséget, több segítséget.” „Megkaptam a szükséges segítséget és iránymutatást.” „Határozottságot, megfelelő tájékoztatást.” „Pontos ismertetést a feladatról.” „Sokkal több segítséget, támogatást.” „Fizetett szabadság alatt pihenést.” „Emberi hangnemet, figyelmet, együttműködést.” „Több segítséget, bár ő óvodavezető, mi csak mini bölcsődés csoport vagyunk az ő intézményében.” „Nem volt konkrét home office.....szabadság ideje alatt tettem.....” „A támogató és megértő háttérrel, amit részben még is kaptam.” „Kötelező állásidő alatt teljes munkabér kifizetését vártam volna el, mivel rajtam kívülálló okok miatt kényszerültem erre a pandémia alatt.” „Kicsit nehezményeztük, hogy mi nem kaptunk home office lehetőséget! A

nyári szünetünk és a szabadságunk ment rá! Szívesebben vettem volna részt én is home office munkában!” „Meg kérdezhettem volna a kisgyermeknevelőket is, hogy mi a véleményük, hogyan képzelik el nem pedig kész tények elé állítani őket.” „Pontos, konkrét utasítást, írásban.” „Tájékoztatást a szabadság kiírásáról. Több elismerést a zenei nevelésért.” „Megfelelő tájékoztatást és a felmerülő kérdéseinkre kimerítő választ, de úgy gondolom, hogy mindezt megkaptuk.” „Több segítséget, tájékoztatást. Ami elmaradt.” „Mivel szabadságon voltam, így nem vártam semmit el a vezetőségtől.” „Nagyobb nyitottságot az új helyzet adta lehetőségekre.”

3.) Kisgyermeknevelői kérdőív - Társ kisgyermeknevelő online kapcsolattartásból való távolmaradás okai (55 válasz)

„Nem volt ilyen lehetőségünk!” „Nincs Facebook-ja a társamnak.” „Nem volt kötelező tartalmakat megosztani, mivel szabadságon voltunk a kialakult helyzet miatt. Ő nem érzett erre késztetést.” „Nem tudom.” „Nem érdekelte.” „Élőben nem készítettünk semmit. Felvett videó volt.” „Igazából ez egy nagyon jó kérdés. Lehetősége, módja lett volna rá, de neki ez nem volt kedvére.” „Mini bölcsiben dolgozom.” „Nem vállalta.” „Nem volt a csoport tagja.” „Nem volt kötelező, saját kezdeményezés volt.” „Egyedül kezdeményeztem. Otthonról énekeltem saját terveim alapján. Kollégák is nézték otthonról. Nem is merült fel hogy bárki is énekelne velem.” „Nem volt rá lehetőség.” „Erre nincs válasz sajnos. Hiába van társam, sok mindent egyedül kell csinálnom!” „Idősebb kolléganőm van.” „Csecsemőkorú gyermekei és a szociális háttér miatt.” „Mindenki a saját gyermekeivel foglalkozott.” „Idősebb kolléga, teljesen elhatárolódott. Nem erőszakoskodtam, próbáltam bevonni, megkértem, hogy ha szeretne, akkor elég, ha ötletet ad...későbbi konfliktus kerülés érdekében.”

„Nem a legjobb a viszony társkisgyermeknevelőmmel.” „Mert az idősebb kolléganő kevésbé ért az online felülethez, és nem is igazán kedveli e tevékenységtípust.” „Nálunk nem volt home office, az idősök gondozásához voltunk átirányítva, és nem érdekelte.” „Minden kisgyermeknevelő a saját családjával tartotta a kapcsolatot. Vezető így kérte.” „Internet nincs kolléganőmnek.” „Nem tudom rá a választ.” „Mini bölcsődés csoportban 1 kisgyermeknevelő van.” „A váltótársam szinte az utolsó két hétig semmiben nem vett részt, és nem készített anyagot a netes felületre.” „A korából kifolyólag nem ért a modern technikához. Viszont mind a kettőnknek ugyanannyi szabadsága ment el...” „Nem kellett részt vennünk.”

„Mert idős és nem ért a számítógéphez.” „Nem volt aktív, más elfoglaltsága volt.” „Nem ismeri a számítógép ezen funkcióját.” „Részt vett.” „Mert ügyeletes volt.” „Az én kisgyermeknevelő társam pályakezdő. Egy kivétellel nem tudom mit készített, de sajnos ez a hétköznapokban is így van. Nem tud össze dolgozni a gyerekek érdekében.” „Nem volt megfelelő technikai háttér a lakásában.” „Mini bölcsőde, így egyedül vagyok kisgyermeknevelő.” „Nem voltam home office-ban, szabadságon voltam.” „A kolléganőmmel szabadságon voltunk.” „A társam idősebb, nem igazán ért az online platformomhoz.” „Idősebb kolléganő nem jártas az internet használatában.” „Pályakezdő, próbaidős kollégám szemlélte, figyelemmel kísérte a kapcsolattartás menetét, témáját. Alkotások, dekorációk készítésében segédkezett”

„Sajnos ezekre a kérdésekre nem tudok hiteles válaszokat adni, mert nálunk nem volt home office lehetőség!” „Én voltam az ötletadó, ötlet kidolgozó, a kolléganőm a közvetlen kapcsolattartó volt.” „Heti bontásban raktuk fel az online kreatív dolgokat a kisgyermeknevelő társammal.” „Kolléganőm 3 gyermekkel szabadságon volt otthon.” „Nem érezte fontosnak.” „Kivonata magát belőle a kolléganőm.” „Nincs váltótársam.” „Mert egyedül vagyok a csoportomban.”

4.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Munkavégzési feltételek hiányai (73 válasz):

„Alternatív lehetőségek a munka végzésre.(home office, ügyelet)” „Hatékonyabban tudtam volna segíteni ha nem a telefonról, hanem számítógépről vagy táblagépről tarthatom velük a kapcsolatot” „Több eszköz biztosítása.” „Hogy, és milyen formában valósítsam meg.” „Mivel nekünk nem volt online lehetőség ezért sok kérdéshez nem tudok írni.” „Az otthoni home office-ban nehezen kivitelezhető volt a tárgyi feltételek beszerzése.” „Mindent IS.” „Mint említettem semmilyen formában nem volt lehetőség online kapcsolattartásra. Ez az ágazatvezetőség döntése volt, a szülők a vezetőt keresték telefonon kérdéseikkel.” „Útmutatást a vezetőtől.” „A szervezettség, hetente változó elvárások a feladatok elvégzésében.” „A lehetőséget, hogy gyakrabban küldhessünk ötletet, tevékenységeket, stb.” „X” „Technikai eszközök. Kötöttek voltak a szabályok. Eddig tiltott volt az online kapcsolat

a családokkal. Csak erre az időre lephettem kapcsolatba a családokkal. Bölcsőde nyitás után azonnal köteleztek a megszüntetésére.” „Emberséges viselkedés a főnökömtől és a szakmai vezetőtől.” „Az emberséges bánásmód, és jogilag is tisztességes korrekt tájékoztatás, mid a munkavégzésről, mind a szabadságolásokról...” „Az online tartalmak készítésének technikájában nem vagyok elég jártas.” „Otthoni díjmentes internet.” „Napra kész információk. Ne kelljen minden azonnal leadni a bölcsődének.” „Minden rendben volt.” „Nem volt számítógépem, csak telefont használtam.” „Anyagok biztosítása a kreatív munkák elkészítéséhez, mert sajnos ezt a saját pénzből kellett megvásárolnom, hogy el tudjam készíteni. Ezeknek a beszerzése sem volt egyszerű, hiszen az üzletek szinte mindegyike zárva volt.” „Számítástechnikai eszközöket csak segítséggel tudtam használni, mert a gyakorlatom, ismeretem nagyon hiányos. Ez korlátozta elképzeléseim megvalósítását.” „Szülői visszajelzés hiánya.” „Nem volt megfelelő számítógépem, nyomtatóm. Elegendő eszközöket sem biztosítottak.” „Kreatív eszközök, megfelelő hely a felvételekhez.” „A kollektíva összefogását, egymás segítségét.” „Sajnos nem minden család van felkészülve a különböző technikai eszközökkel, és ahol több iskolás gyermek is van ott problémát okozott az eszközök beszerzése.” „Pozitív visszajelzés motiváltabbá tett volna.” „Kevés információt kaptunk az elvégzendő feladatokról és azóta sem kaptunk visszajelzést a munkánkról! Továbbá a vezetők sem voltak erre a helyzetre felkészülve!” „Tapasztalatszerzés hasonló helyzetek megoldása által.” „Konkrét utasítások.” „Egy mintadarabot, ami után könnyebb lett volna minden!” „Tárgyi feltételek (saját eszközökkel, hozzávalókkal dolgoztam).” „Segített volna, ha kapunk 1-2 segítséget hogy mit honnan, hogyan?” „Nagyobb önbizalom a videók készítése közben.” „Több információ.” „Technikai eszközt. Nem ált rendelkezésemre laptop/számítógép.” „Szülők rendszeres részvétele, érdeklődése.” „Otthoni díjmentes internetelés hiánya.” „Sajnos ezekre a kérdésekre nem tudok hiteles válaszokat adni, mert nálunk nem volt home office lehetőség!” „Az intézményvezető rugalmasabb hozzáállása.” „Technikai feltételek és a megfelelő felkészültség hiánya.” „Saját informatikai tudásom. Ezt az egész átfogó munkát gyermekem segítségével valósítottam meg.” „Tárgyi feltételek.” „Eleinte nagyobb volt a lelkesedésem, mert több visszajelzést kaptam. Később már alig kaptam visszajelzést. Nem hagytam alább a kedvem, de jobban esett volna a biztatás. Vezetőség felől is.” „A visszajelzések hiánya.” „Érdeklődés a szülő felől.” „Hiányoltam a vezető segítő szándékát a többi csoportban. 2-3 kolléga segítette a bölcsőde összes csoportját (8csoport).” „A lehetőséget.” „A gyerekek otthoni dolgait, játékait, a háztartás lehetőségeit nem ismertük így nehéz volt olyan dolgokat kitalálni, ami otthon is megvalósítható.” „Lehetőséget a home office-ra vagy az ügyeleti rendszerre!” „Ha nem saját anyagi forrásból kellett volna elkészíteni a szemleltető eszközöket, játékokat.” „Pl.egy nyomtató.” „Más platform, nem csak e-mailes kapcsolattartás.” „Néha a tárgyi feltételek hiánya, a háztartásomban nem volt minden, ami a bölcsődében mindig a kezem ügyében van. (hurkapálca, színespapír, stb.)” „A játékkészlet hiánya, így kreatívan próbáltam megoldani a feladatokat.” „A szülői aktivitás nem volt éppen a legmegfelelőbb.” „A rendszeres tájékoztatás, és a feladatok, elvárások megfogalmazása.” „Segítség nem kaptunk, csak a vezető részéről, számonkérés volt.” „A gyerekek.” „Segítségnyújtás a vezetőtől.” „A gyermekek reakcióit, közelségét hiányoltam leginkább.” „Felkészítés egy ilyen szituációba.” „Motiváló környezet, saját lakás nem munkahely. Inkább bementem volna a bölcsibe, lappal.” „A vezető segítségét, mivel én nem a számítógép világában nőtem fel.” „Szakmai ajánlás!” „Technikai akadályok voltak.” „Nehéz volt a saját családtól dolgozni.” „Link-et nem oszthattam meg a szülőkkel még plusz-ban sem, mert azt nem tekintette a vezető munkának.” „Kompetens szakmai irányítást az online felületen.”

5.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Átírányítás és tapasztalatai (42 válasz):

Ha átírányítottak bármilyen más területre, akkor röviden írd le milyen munkát végeztél és milyen tapasztalataid, esetleges problémáid voltak az új helyen:

„Ebéd kihordás és bevásárlás a lakosság idős korosztályának. Szeretetteljesen fogadtak minket azon a területen, segítőkészek voltak, jó hangulatban telt az eltöltött másfél hónap.” „Hajléktalanok átmeneti szállására kellett menni dolgozni, a bölcsődéből ketten mentünk, együtt voltunk egy szakban, mivel mindkettőnknek teljesen új volt a helyzet, plusz 12 órát kellett dolgozni folyamatos munkarendben. Őszintén nagyon élveztük, jól tett mindkettőnknek a környezetváltozás. Az önkormányzat, aki átírányított minket viszont kevésbé volt fair, pl. ígérték, hogy megkapjuk mi is a veszélyességi pótlékot, majd miután elvállaltuk, másnap megüzenték, hogy sajnos mégsem adják meg. Természetesen nem a pénz motivált bennünket, hanem hogy tudunk segíteni, viszont ez a hozzáállás feldühítő, etikátlannak gondoljuk.” „Időseknek bevásárlásban segítségnyújtás, kapcsolattartás. Délelőttönként a településen élők és ezt a fajta segítségnyújtást igénybe vevők gyógyszerrendelési igényének leadása a háziorvosai,

patika felé. Ha megérkezett a patikába másnap reggel a gyógyszerellátmány, érte menni, akkor azok tételes, név szerinti, tájszám szerinti stb. átnézése, adminisztráció, pénzkezelés. Eleinte nagy káosz volt, de kialakítottunk (3-an) egy saját rendszert, ami alapján kb.2 hét alatt gördülékennyé vált. Heti 2 vagy 3 nap emellett délután ügyeletben dolgoztam a bölcsimben. Azokon a délutánokon amikor nem voltam ügyelni home office-ban dolgoztam és a rám bízott időseimnek vásároltam.” „Idősek gyógyszer ellátásában vettem részt.” „Ebédszállításban és osztásban vettem részt. Miután kialakult az ehhez szükséges rutin semmi probléma nem volt.” „Idősgondozás, de mire mennem kellett volna, bölcsődei ügyeletbe irányítottak.” „Egyszer használatos maszkok csomagolása. Szerintem felesleges volt, mert a gyárilag csomagolt maszkokat ki kellett venni, átrakni nylon tokba, felmatrikázni, és ezeket vitték ki más önkéntesek címekre. 1 db maszkot egy postaládába. Az érettségizőknek is be kellett zacskózni, holott bontatlan dobozban kiadva az iskoláknak logikusabb lett volna. Persze értettem, hogy így nekünk is lett munkánk, de hogy a vírus terjedését nem gátoltuk ezzel, sőt... abban biztos vagyok.” „Abban a kerületben, amelyben dolgozom, különböző feladatokkal voltunk megbízva a járványügyi helyzettel kapcsolatban. Segítségnyújtásban vettük részt, az önkormányzat által. Úgy, mint pl: maszkkihordás, maszkosztás, plakátolás, 65 év felettieknek igény szerinti meleg étel kihordás, valamint bevásárlás.” „Idősellátást. Bevásárlás, posta, gyógyszertár.” „Maszkot osztottam a kerületi lakosoknak.” „Plexi maszk összeszerelés, nem volt gond.” „Idős gondozást.” „Az önkormányzatnak segítettem. Maszkokat csomagolni, egyéb adományokat összeállítani, a maszkokat házhoz szállítani. Adminisztrációs feladatok irodában. Kellemes tapasztalatok voltak. A maszkok kiszállítása nehézkes volt, biciklivel vittem, (nincs kocsim) sok címre, meghatározott időre végezni kellett. (Kertesházás övezet) Az önkormányzat elégedett volt.” „Idősellátásban vettem részt, bevásárlás, gyógyszer beszerzés stb.” „Maszkot osztottam.” „Lehetőség sem volt rá.” „Maszkosztás közterületen, maszkosztás a házakba a lakóknak, közterület felügyelettel parkok felügyelete.” „Plakát ragasztás.” „Idősek által kért ebéd ételését mosogattam.” „Idősgondozás” „Orvosi rendelőben voltam, eleinte szervezetlen, saját ruhában kellett dolgoznom.” „Maszkokat osztottunk a település lakosságának.” „Maszkosztásban vettem részt.” „Maszk osztás.” „Önkénteskedésben vettem részt. Idősek bevásárlását végeztem.” „Idősotthonba irányítottak, de nem vállaltam.” „Idősellátásban: vásárlás.” „Ebédkihordás.” „Szájmaszk osztás idős emberek részére, játszótérőrzés.” „Bevásárlás, posta és patikai ügyintézés, ebéd kiszállítás.” „Takarítás az önkormányzaton.” „Idősek segítése, vásárlás.” „Idősfelügyelet.” „Nem irányítottak át.” „Ügyeletet vállaltam egészségügyi dolgozók hozzatták volna a gyermekeiket, de nem volt igény rá.” „Az eredeti munkahelyemtől kb. 10km-el távolabb (városon belül) kellett menni. Az önkormányzathoz beérkezett telefonhívások alapján bevásároltam, postára és gyógyszertárba jártam időseknek. Ebédet hordtam, takarítottam.” „Maszkot osztottunk időseknek, 1-2 napot vett igénybe. Jó tapasztalataim vannak róla.”

6.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Problémák, munkavállalói jogok sérülése (148 válasz):

Volt-e olyan problémád, mely szerinted sértette a munkavállalói jogaidat?

„Kötelező szabadságra küldés, vagy vírusfertőzés által veszélyesebb környezetbe való áthelyezés, ami nem a szakmámhoz kapcsolódik.” „Igen.” „Nem tudtuk a fizetés hogyan lesz folyamatosan alapbért mondtak.” „Igen kivetettek 31 nap szabít és az idő alatt is foglalkozásokat kellett írni minden nap.” „nem volt” „Szeptemberig járó szabadság kivetetése.” „Igen, elfogyott a pénz a védekezésre, ezért SE kézfertőtlenítőt, SE kesztyűt, és maszkot nem kaptunk. Saját pénzből kellett róla gondoskodnunk. A SZÉP kártyára sem érkezett utalás.” „Igen, maszkban dolgoztam és a vezető és több kolleganő kigúnyolt cinikus megjegyzéseket tett.” „nem volt” „Igen. Inkorrekt módon gyakran félre tájékoztattak. Nem a munkatevékenységgel volt a baj, hanem a tájékoztatatlansággal és szabadságolásokkal. Igen, nem kaptam maszkot, csak június 2. Minden héten 1 nap, kötelező volt napi 8 órában bent lenni minden dolgozónak (ez többünkben félelmet keltett, hiszen kijárási korlátozás volt, és nem volt indokolt bent lenniük.” „Nem volt problémám.” „Elvették a szabadságaimat, nem kaptunk állás időt! Egybefüggő 2 hétre nincs szabadságunk!” „Igen, a szabadság nagy részének kötelező kivétele.” „A 10 órában való munkavégzés.”

„Kiírtak sok szabadságot, a többieknek sokkal kevesebbet!” „Túl sok szabadságot adtak ki (állásidő helyett) nem egészen szabályos módon.” „Ha az éves szabadság felhasználása számít, akkor igen.”

„Nem, a fenntartó és az intézményvezető is maximális segítséget adott.” „Nem kaptam állásidőt, összes szabadságomat kivetették!” „Igen. A szabadságok kötelező kivétele.” „Szabadság alatt tervezetet készíteni és küldeni!!” „Inkább nem válaszolok.” „10 órát dolgoztam csoportban.” „Nem vagyok benne biztos, hogy ezt jelenti a kérdés, de a saját gyerekeket nem tudtam elhelyezni, így nehéz volt kivennem a munkából (ügyeletből) a részem.”

„Csak szabadságra mehettem, más opció nem volt elfogadott az intézmény részéről...” „Igen voltak, a bölcsődevezető részéről.” „Örültem volna, ha legalább 1-2 hetet megtarthattam volna a szabadságból, mert a saját 7 nap, év végéig nagyon kevés. Nekünk is jólesett volna néhány napot úgy pihenni a nyáron, hogy nem kell attól félni, hogy mi lesz másnap. Ez a szünet nekünk se volt pihenés.” „Ki kellett venni a szabadságom. Állásidőt nem lehetett igénybe venni.” „Az éves szabadságunk kiadása.” „Talán a tájékoztatás hiánya. Nem tudtuk, hogy mennyi szabadságot kell kivennünk, mikor kapjuk a fizetésünket és azt sem, hogy mennyit kapunk. Ezen kívül a kétféle beosztás megváltoztatása és egymásra szervezése is elég zavaró volt.” „A szerveztlenség aggasztott, de több napi munka után minden a helyére került.” „Az éves szabadság értelmetlen elvétele.” „Nem volt választásom, hogy bemegyek e ügyelni. Ez az én életkoromban nem olyan nagy probléma, de idősebb kollégáim, akik a nyugdíj előtt állnak pár évvel, ugyanebben a helyzetben voltak.” „Igen.” „Igen.” „A munkáltató részéről a nem megfelelő egyeztetés és tájékoztatás hiánya. Utólagos lelki terror alkalmazása.” „Önkényesen döntöttek a szabadságonról, miközben többet dolgoztam otthon, mintha az intézményben dolgoztam volna.” „Nem!” „Vagy fizetés nélküli vagy az átírányítás, kvázi nem volt választási lehetőség.” „Igen! Sem maszkot, sem kesztyűt nem biztosít a munkahely! Emellett figyelmen kívül hagyják az alapbetegségeimet./szívritmuszavar, magas vérnyomás/” „Nem volt.” „Igen. Köteleztek videófelvételen való szereplésre.” „NEM” „Nem volt, korrekt, segítő fenntartó!” „Nem” „Havi 3 nap fizetés nélküli szabadság elfogadását "javasolták" ápr.-máj.-jún. hónapokra.” „Nem.” „Különböző egyéb munkákat valósítottunk meg a kertésztől a takarítási illetve festés, csiszolásig, majd a többi online munkát szabadidőbe kellett megoldani.”

7.) Kisgyermeknevelői kérdőív – Egyéb észrevételek (59 válasz):

„Az online kapcsolattartás óvodás korú gyerekekkel valósítható meg, bölcsődéseknek nem való. Kicsik még ehhez, nem köti le őket, a szülőknek meg legyen annyi kreativitásuk, hogy saját maguk foglalkozzanak a gyerekekkel, hiszen a sajátjuk és elvégre ki érthet a legjobban az ő nyelvükön, ha nem más, mint az édesanyjuk.” „A szülők inaktívak voltak az online felületen való kapcsolattartásban.” „Rugalmasan oldottuk meg a helyzetet, nem keltettünk pánikot, a munkáltató irányított, hitelesen tájékoztatott!” „Rengeteg stresszel járt. Rossz tájékoztatás és a hatalmi harcok miatt. Mármint a vezetőségtől. A szülők nagyon hálásak voltak, de ők persze nem tudtak a háttérrel.....” „A mi kerületünkben nem ajánlották fel az otthonról dolgozás lehetőségét.” „Örömmel megyek a gyerekeimhez, csak remélni szeretném, hogy nem lesz második vírus. Nagyon tanulságos időszak volt. A kollégák és a vezetőség részéről is. A sok pozitívum mellett rengeteg negatívumot kaptam.” „A bölcsődés korú gyermek nem óvodás!! Ami azt jelenti, hogy nem várhatják el se a kisgyermektől, sem a kisgyermeknevelőtől hogy foglalkozásokat tartunk. Még ha azok csak kezdeményezések is. A gyermek a szabad játékban, biztonságos szeretetteljes légkörben tud fejlődni. Hagyni, hogy a kíváncsisága irányítsa és maga fedezze fel a világot. Verssel, mondókával, énekekkel, képes könyvnevezetéssel egybe kötve. Elegendő nagymozgásos játék keretében, aminek a legjobb helye a szabad levegő, azaz az udvar.” „Káosz és bizonytalanság kritika.” „Folyamatosan azt éreztették velünk a főnökeink, hogy nem dolgozunk napi 8 órát. És kellene.” „A szabadságok nem időarányos elvétele megnehezíti a jövőbeni munkavégzésünket. 7 hónapra 7 napunk maradt, véleményem szerint jogtalanul. Ez nem fedti sem a 11,5% önrészt, sem az idő arányos szabadság kiírás jogát sem. (Zalaegerszeg).” „Nincs.” „Szabadság alatt voltam otthon nem home office ba!!!!!!!!!!!!” „Mivel a szülőkkel és a gyerekekkel a karantén ideje alatt is kapcsolatban voltunk, így a fejlődésüket is megismertük. Szavazás létrehozásával átlátható volt számunkra, hogy bizonyos területeken pl.szobatisztaság ki hol tart. Így, amikor visszajöttek a gyerekek felkészülten tudtuk őket várni.” „A kommunikáció sok esetben nem működött, nem volt egységes! Mindenki mást tudott, mást értett vagy nem értett!” „Szabad kezet kaphatnánk az online munkához!” „Nincs.” „Nagyon örültem, hogy továbbra is kapcsolatban lehettem a családokkal, még jobban megismertem ezáltal a mindennapjaikat, az otthoni napirendet. Egyetlen zavaró tényező volt számomra, hogy éjjel-nappal jelentkeztek, írtak, mindent meg akartak osztani velem. Jól esett, hogy verset, köszöntőt kaptam névnapomra videón, este altatót kértek egy páran tőlem. Szerintem egy jó tapasztalatszerzés volt ez a fajta munka, viszont mindenki számára jobb a mindennapokat együtt tölteni a bölcsődében.” „Nálunk a fenntartó és a vezető is nagyon empatikusan álltak hozzá a dolgokhoz, igyekeztek a legjobbat kihozni belőle.” „Inkább dolgozom, mint home office-ben dolgozom!!” „Szeretném, ha minden visszatérne a régi kerékvágásba.” „Megállapodást írt a munkáltató a munkavállalóval miszerint a fizetésünk 60% át kaptuk május 5-étől.” „Jelenleg maszkot kell hordanunk egész nap, amelynek viselése kellemetlen. Megértendő, mint pl. Budapest és környéke, de nálunk, mint vidéki városban, teljesen feleslegesnek érzem viseletét.” „Úgy érzem a munkáltatóm (önkormányzat) cserbenhagyott, munkajogi problémáim is voltak, mert sok szabadság

elűszott...” „Fokozottan kellene ellenőrizni az önkormányzatok által üzemeltetett bölcsődéket. Dajka nénink távozását követően, szóban fenyegetnek minket, olyan feladatokat kell végeznünk gyermekek mellett, ami nem egyeztethető össze a munkakörünkkel, nem tud megvalósulni a saját kisgyermeknevelői rendszer. Az önkormányzat vezetője mai napig visszaél a kialakult helyzettel.” „Az ügyelet miatt megerősödött bennem az a gondolat, hogy a személyi állandóság szó szerinti értelmezés megnehezíti a családok és a kgyn-k alkalmazkodását a rendkívüli és váratlan helyzetekben. Javaslom, a továbbiakban minden családnak és szakembernek legyen lehetősége az alapszintű megismerkedésre, ezzel megkönnyítve a későbbi bizalmi állapotok kialakítását.” „Úgy vettem észre a visszatértünk után, hogy minden kollégám nagyon fáradt. A 10 hét alatt nem tudtunk pihenni. Szükségünk lenne a nyári pihenésre!” „Úgy gondolom, hogy az ügyeleti rendszerben mindenkinek ugyanúgy ki kellett volna vennie a részét...” „Az ügyeleti rendszer nem úgy valósult meg, ahogy elhangzott a tv-ben. 5 gyerek szobánként, saját kisgyermek-nevelőjével. A gyerekek jött ügyeletbe, de engem szabira küldtek. A másik gyerekek már létszámfeletti lett így ő másik csoportba került a szülők tiltakozása ellenére. Engem akkor is szabira küldtek, mert még nem voltam nullán. Ilyenkor hol van a szakma? Hol van a sajátgondozónó rendszer, egyéni bánásmód? Az ügyelet is csak május 4.-től valósult meg pedig több szülőnek is lett volna rá szüksége. Március 17-től kötelező szabin voltunk. Folyamatosan a fizetés nélküli szabadságot vázolták lehetőségként, ha már nem lesz szabink, táppénzünk. Többször kérdeztem, hogy mi miért nem varrhatunk bent maszkokat, de erre nem válaszoltak. A szünet mindenkit frusztrált, hiszen mi is féltünk, féltettük a családukat, munkahelyünket. Részemről szorongásos tünetek is jelentkeztek, amik szerencsére megszűntek. Júniusban óriási örömmel kezdtünk dolgozni. Örültünk egymásnak a gyerekeinknek és szüleiknek. Aztán kezdtük a beszoktatásokat, amiket valószínűleg egész nyáron folytatunk, hiszen sok kisgyereket kivettek a bölcsiből. Tudjátok a beszoktatások nem mindig mennek simán, de nem baj, majd kipihenjük jövőre, hiszen a maradék 7 napját mindenki féltőn óvja, mert messze még az év vége és mi is lehetünk betegek, kerülhetünk váratlan helyzetbe, amihez szükségünk van egy napra. Szóval nekünk a szabink teljes elvétele a legfájóbb! Természetesen egyetértünk azzal, hogy nem lesz nyári zárás, de normál körülmények között mindig megoldható, hogy négyből egy ember kicsit felváltva pihenjen. Hát mi idén nem fogunk, de a legszomorúbb, hogy a négyfal után a gyerekeinket se vihetjük el egy hétre valahová, hogy legyen egy kis élményük.” „Végig szabadságon voltam, nem volt home office oktatás.” „Nem vagyunk felkészülve az ilyen váratlan helyzetekre. A szülők megértők, együttműködő voltak.” „A karantén alatt, mivel a szabadságomat töltöttem, így a nagyszüleimnek is segítséget nyújtottam.” „Legalább a szabadságok egy részét visszakaphatnánk.” „Jó érzéssel töltött el az ottani napi feladatok ellátása, barátságosan fogadtak, közvetlenek, szeretetteljesek voltak velem.” „Szeretném, ha a szabadságunk egy részét visszakapnánk!” „Ügyeleti rendszer szabályozása, nem tért ki a mini bölcsődére, hiszen mi itt egyedül vagyunk a csoportban, plusz nem 12 főre van kialakítva a csoportszoba légtere, mérete, így igazságtalannak, és felelőtlen döntésnek tartottam azt, hogy csoportonként, 5 gyermeket lehet fogani, mivel nálunk egy csoport 5-7 gyermekből áll, így szinte teljes létszámmal működtünk volna. Tehát a 19 fős bölcsiben, 15 gyermeket fogadhattunk volna!!!!” „A nehéz helyzetben való emberséges hozzáállásért az Intézményvezetőnknek, Fenntartónak egyaránt köszönet jár!” „Kifejezetten nyugtalanító volt, hogy minden alkalommal hétvégén, esetenként ünnepnapon jöttek új információk az önkormányzattól. Korona ide vagy oda a vezetőségnek és a dolgozóknak is kell kikapcsolódás hétvégén, ez egy nagyon megterhelő időszak még most is.” „A gyakorlatban élünk, dolgozunk szakemberként és munkánkról azonnali visszajelzést kapunk a gyerekektől. Ezekben a reakciókban, interakciókban rengeteg sikerélmény van. Az online munka személytelen, helyhez kötött, (több szempontból is egészségtelen) a visszajelzés róla általános és késleltetett.” „Szabadságon voltam.” „Új, nehéz helyzet volt számunkra, a vezetők számára is, az ország számára is. Korábban és nagyobb segítséget vártam volna az országos szakmai szervezettől és az EMMI-től, a biztonságos munkavégzésünkkel kapcsolatban.” „Nem csak a munkavállalónak, hanem a munkáltatóknak is kötelessége lenne a munka törvénykönyvben való jogok betartása. Egy vezető ne fenyegető magatartásával irányítson.” „Kicsit félttem ettől a kialakult helyzettől. Szerencsére jó csapatban dolgozhatok, valamint a szülők többsége is együttműködő, így azért sokkal könnyebben lehetett venni a magam elé gördülő akadályokat.” „Munkáltató által kényszer szabadságon voltam önhibámon kívül.” „Aki a módszertant kitalálta, az még nem látott húsvér gyereket! Erősen gondolkodom a pálya elhagyásán, mert éveket tanultam az egyetemen és iszonyatosan nehéz a saját életemet, az önálló egzisztenciámat fenntartani!! Nevetséges az egész ágazat.” „Az otthonról végzett munkára nem volt lehetőségem, mert szabadságra küldtek.” „Szabadságon voltam nem home office-ban. Négy 70 év feletti időset láttam el önkéntesként.” „A gyerekek nagyon hiányoznak!!!!” „Gyorsan, kreatívan, lelkesen alkalmazkodtak a kollégák az ismeretlen helyzethez!” „Ez az időszak lehetőséget adott az önértékelésre, önmegvalósításra, és megerősített abban, hogy a munkám a hivatásom, ami nélkül nem érzem magam teljesnek.”

2. számú melléklet: Tájékoztatók (BDDSZ, MBE)

2.1. BDDSZ tájékoztatások (Covid-19)

Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete munkaügyi tájékoztatói a veszélyhelyzet idején			
	Cím	Időpont	honlap
1.	TÁJÉKOZTATÓ MUNKÁLTATÓI LEHETŐSÉGEKHEZ - COVID-19 vírushordozással kapcsolatban	2020.03.13	https://bddsz.hu/koronavirus_info
2.	Az ETUC magyarországi tagszervezeteinek véleménye a „koronavírus” kapcsán kialakult munkajogi kérdésekről	2020.03.14	https://bddsz.hu/kornavirus_munkajogi_kerdeseik
3.	OMSZ-Koronavírus figyelemfelhívó plakát	2020.03.14	https://bddsz.hu/Koronavirus_OMSZ
4.	Ajánlás a koronavírus kapcsán kialakult foglalkoztatási kérdésekről -BDDSZ ÚT állásfoglalás, ajánlás	2020.03.17	https://bddsz.hu/BDDSZajanlas_koronavirus_foglalkoztatasi_kerdeseik
5.	Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK) - Munkajog koronavírus idején	2020.03.18-től folyamatosan bővült	https://bddsz.hu/gyakran-ismetelt-kerdesek/munkajog-koronavirus-idejen
6.	MMT: Összefoglaló egyes munkajogi szabályok alkalmazásáról a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet által elrendelt veszélyhelyzet időtartama alatt.	2020.03.26	https://bddsz.hu/MMT-munkajogi-szabalyok-veszelyhelyzet-alatt
7.	BDDSZ állásfoglalás az állásidő alkalmazása és a fizetésnélküli szabadság elrendelése tárgyában	2020.03.30	https://bddsz.hu/koronavirus/allasfoglalas-allasido-2020-03-03
8.	Jó gyakorlatok- home-office gyakorlatainak összegyűjtése	2020.04.03-tól	https://bddsz.hu/jo_gyakorlatok
9.	SZEF Ügyvivő Testületének javaslata a kormányfőnek, illetve az erre érkezett válasz	2020.04.03	https://bddsz.hu/SZEF/Koronavirus/valaszlevel
10.	SZGYF dönt, hogy az ideiglenesen munka nélkül maradt bölcsődei dolgozók, mely szociális, gyermekvédelmi intézményben végezzenek munkát a veszélyhelyzet idején	2020.04.06	https://bddsz.hu/Koronavirus/bolcsodei-dolgozok/atiranyitas
11.	Szakmai ajánlás bölcsődéknek az ügyeleti ellátáshoz a koronavírus járvány idején	2020.05.06	https://bddsz.hu/koronavirus/ugyelet-ajanlas
12.	Szakmai ajánlás bölcsődéknek az intézményi ellátás újra indításához történő felkészülésre, a koronavírus járvány idején	2020.05.08	https://bddsz.hu/koronavirus-ujranyitas_bolcsode
13.	Bölcsődék, óvodák újra nyitása - kormányrendelet és más hasznos infók (bölcsődei ellátás - szakmai ajánlás)	2020.05.21	https://bddsz.hu/koronavirus/ujranyitas
14.	MPT: COVID-19 kérdőív bölcsődevezetők, kisgyermeknevelők és szülők számára	2020.06.05	https://bddsz.hu/Koronavirus/MPT/kerdoivek
15.	COVID-19: VISSZATÉRÉS A MUNKAHELYRE (EU-OSHA)	2020.04.30	https://bddsz.hu/tajekoztato/COVID19-VISSZATERES-A-MUNKAHELYRE-EU-OSHA

2020. június 3-án a BDDSZ Online Fórumot hirdetett meg, azzal a céllal, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt, illetve az újra nyitás kapcsán felmerült kérdésekre reagáljanak.

*A pirossal kiemelt rész BDDSZ állásfoglalás, és / vagy szakmai anyag is egyben.

2.2. MBE tájékoztatások

Magyar Bölcsődék Egyesülete tájékoztatói a veszélyhelyzet idején			
	Cím	Időpont	honlap
1.	Járványügyi megelőző tevékenység a bölcsődében Módszertani tájékoztató!	2020.05.12.	http://magyarbolcsodek.hu/files/shares/temp/J_rv_ny_gyi_megel_z_tev_kenys_gek_a_b_lcs_d_ben.pdf
2.	A bölcsődék újra nyitásával kapcsolatos szakmai ajánlás	2020.05.20.	http://magyarbolcsodek.hu/files/shares/Kapcsolatok/Aj_nl_s_gyeleti_rendszer_felold_s_ra_az_jr_anyit_shoz.pdf
3.	Tájékoztató külföldre utazás lehetőségéről	2020.06.10.	http://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/csal%C3%A1dok%20%C3%A9ve/T_j_koztat_k_lf_ldre_utaz_s_lehet_s_g_r_l.pdf
4.	Módszertani szakmai ajánlás bölcsődék számára a 2020/2021 nevelési évre	2020.08.28.	http://magyarbolcsodek.hu/files/shares/%C3%81l%C3%A1sp%C3%A1ly%C3%A1zat/Aj_nl_s_a_pand_m_i_s_helyzetre.pdf